

İLHAM ƏLİYEV

bizi Cocuq Mərcanlıya

qaytardı

114909

**İLHAM ƏLİYEV
BİZİ COCUQ MƏRCANLIYA
QAYTARDI**

Azərbaycan Milli
Kitabxanası

Bakı, iyun 2017

Kitab Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab

İlham Əliyevin

təşəbbüsü və tapşırığına əsasən

Azərbaycan Respublikası Qaçqınların və Məcburi Köçkünlərin

İşləri üzrə Dövlət Komitəsi və "Azərbaycan" qəzeti tərəfindən

hazırlanmışdır

MÜNDƏRİCAT

Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin nəticələri	7
Azərbaycan Respublikası Prezidentinin "İşğaldan azad edilmiş Cəbrayıl rayonunun Cocuq Mərcanlı kəndinin bərpaı ilə bağlı tədbirlər haqqında" Sərəncamı	8
Azərbaycan Respublikası Prezidentinin "Cəbrayıl rayonunun Cocuq Mərcanlı kəndinə gedən avtomobil yolunun tikintisi ilə bağlı əlavə tədbirlər haqqında" Sərəncamı	9
Azərbaycan Respublikasının Prezidentinin "Cəbrayıl rayonunun Cocuq Mərcanlı kəndində bərpa işlərinin davam etdirilməsi ilə bağlı tədbirlər haqqında" Sərəncamı	10
O.Ə.Həziyevin 1-ci dərəcəli "Əmək" ordeni ilə təltif edilməsi haqqında Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı	11
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyevin "Azərbaycan Respublikası regionlarının 2014-2018-ci illərdə sosial-iqtisadi inkişafı Dövlət Proqramı"nın icrasının üçüncü ilinin yekunlarına həsr olunmuş konfransda yekun nitqindən	12
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyevin Nazirlər Kabinetinin 2017-ci ilin birinci rübünün yekunlarına və qarşıda duran vəzifələrə həsr olunan iclasında giriş nitqindən	13
Böyük Qayıdışın başlanğıcı Əli HƏSƏNOV -Azərbaycan Respublikası Baş nazirinin müavini, Qaçqınların və Məcburi Köçkünlərin İşləri üzrə Dövlət Komitəsinin sədri, Yeni Azərbaycan Partiyası sədrinin müavini	14
Aprel döyüşləri Azərbaycan dövlətinin, xalqının və ordusunun şanlı tarixi qələbəsidir Bəxtiyar SADIQOV -Milli Məclisin deputatı, "Azərbaycan" qəzetinin baş redaktoru	18
Cəbrayıl rayonu barədə statistik məlumat	24
Ulu Öndər Heydər Əliyevin Cəbrayıl rayonundan olan məcburi köçkünlərlə görüşləri	27
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyevin Cəbrayıl rayonundan olan məcburi köçkünlərlə görüşləri	31
Cocuq Mərcanlı kəndi barədə məlumat	35
1993-cü il Horadiz əməliyyatı, Cocuq Mərcanlı kəndinin azad olunması	37
2016-cı il aprel döyüşləri, Lələtəpənin azad olunması Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyevin Lələtəpəyə səfəri	38
İşğal dövrü Cocuq Mərcanlı kəndinin vəziyyəti, dəyən ziyanlar	40

Azərbaycanda fəaliyyət göstərən xarici ölkələrin mətbuat nümayəndələrinin Cocuq Mərcanlıya səfəri	45
Xarici ölkələrin Azərbaycandakı diplomatik nümayəndələrinin və beynəlxalq təşkilatların Bakıdakı nümayəndəliklərinin rəhbərlərinin Cocuq Mərcanlıya səfəri	47
Cocuq Mərcanlı kəndi dünya mətbuatında	52
Cocuq Mərcanlı İspaniya və Kolumbiya mətbuatında	55
“Moskva-Bakı” işğalçılardan azad edilmiş Cocuq Mərcanlı kəndində	56
Cocuq Mərcanlı kəndinin bərpası barədə ürək sözləri	60
Cəbrayıl sakinləri Cocuq Mərcanlının bərpası ilə bağlı Sərəncama görə Prezident İlham Əliyevə minnətdarlıqlarını bildirirlər.	61
“Azərbaycan” qəzetində dərc olunmuş yazılardan:	62
İlham Əliyev “Böyük Qayıdış”ı Cocuq Mərcanlıdan başladır –I yazı	62
Heydər Əliyevin düşməndən geri aldığı kəndə İlham Əliyev qayıdışı təmin etdi. “Böyük Qayıdış”a start verildi	65
Ermənistanda böyük xof: “İlham Əliyev bu gün Cocuq Mərcanlını bərpa edirsə, sabah Şuşanı azad edəcək”	68
Lələtəpə zəfəri böyük qayıdışın təməli oldu	
Heydər Əliyevin azad etdiyi Cocuq Mərcanlıya İlham Əliyev ikinci həyat bəxş etdi	70
İlham Əliyev Cocuq Mərcanlı həsrətinə son qoydu	75
Liderin qətiyyəti –Azərbaycanın TƏNTƏNƏSİ	78
Cocuq Mərcanlı artıq dünyanın diqqətindədir	85
Cocuq Mərcanlıda ilk bayram tonqalı qalandı	93
Əli HƏSƏNOV: “Cocuq Mərcanlıda tikinti və quruculuq işləri Prezidentin müəyyənləşdirdiyi vaxtda hökmən başa çatacaq”	95
İlham Əliyev “Böyük Qayıdış”ı Cocuq Mərcanlıdan başladır –II yazı	98
Qurtuluş günü Cocuq Mərcanlıda yeni həyat başlayacaq	106
Lələtəpədən Ali Baş Komandana əsgər raportu “Azərbaycan bayrağını Şuşada dalğalandırmağa hazırıq”	110
Cocuq Mərcanlı kəndinin yenidən qurulması	114
Bakıdan Şuşaya yol Cocuq Mərcanlıdan keçir	122
İlham Əliyev Böyük Qayıdış Konsepsiyasının icrasına başlayır	126
İlham Əliyev Qurtuluş salnaməsinin növbəti möhtəşəm uğuruna imza atdı	127
Böyük Qayıdışın başlanğıcı olan Cəbrayıl rayonunun Cocuq Mərcanlı kəndinin bərpası artıq başa çatıb	
Böyük Qayıdışın böyük başlanğıcı	140
Cocuq Mərcanlı kəndinin bərpası davam etdirilir	151

...Bizim ali vəzifəmiz, məqsədimiz işğal olunmuş torpaqları azad etmək, Azərbaycanın ərazi bütövlüyünü bərpa etmək və yerlərindən didərgin düşmüş soydaşlarımızı öz yurdlarına qaytarmaqdır.

... Sülh danışıqlarını cəsarətlə apara bilmək üçün güclü orduya malik olmaq lazımdır.

HEYDƏR ƏLİYEV
Azərbaycan xalqının ümummilli lideri

...Mən nəyi demişəmsə, onun üstündə durmuşam və duracağam.
 ...Nəyin bahasına olursa-olsun, torpaqlarımızı azad edəcəyik.
 ... Aprel döyüşləri növbəti tarixi qələbədir. Lələtəpə əməliyyatı
 bizim qəhrəmanlıq rəmzimizdir.

İLHAM ƏLİYEV
 Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

ERMƏNİSTAN-AZƏRBAYCAN, DAĞLIQ QARABAĞ MÜNAQİŞƏSİNİN NƏTİCƏLƏRİ

1988-1993-cü illərdə Ermənistanın planlı şəkildə həyata keçirdiyi son etnik təmizləmə siyasəti, Ermənistan silahlı qüvvələri tərəfindən Azərbaycanın 20 faiz ərazisinin -Dağlıq Qarabağ və ona bitişik 7 rayonun (Laçın, Kəlbəcər, Ağdam, Cəbrayıl, Füzuli, Qubadlı, Zəngilan) işğalı nəticəsində ölkəmizdə qaçqın və məcburi köçkünlərin sayı bir milyon nəfərədək olmuşdur:

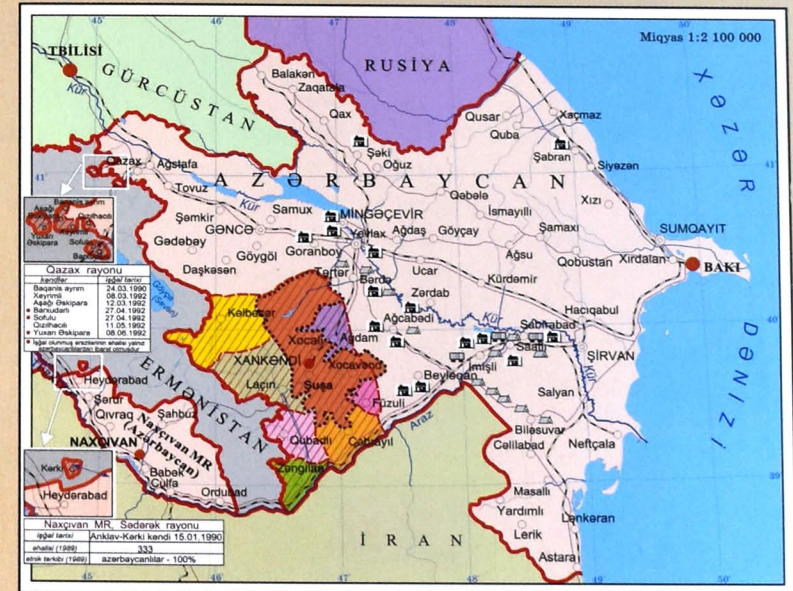
-Ermənistandan 1988-1992-ci illərdə planlı şəkildə qovulmuş 250 min nəfər azərbaycanlı qaçqın;

-Ermənistan silahlı qüvvələri tərəfindən Dağlıq Qarabağın, eləcə də ona bitişik 7 rayonun işğalı nəticəsində 700 min nəfərədək məcburi köçkün.

Təbii artım nəzərə alınmaqla, ölkədə hazırda 1,2 milyon nəfərdən çox qaçqın və məcburi köçkün mövcuddur. Bunlardan 350 min nəfərini Ermənistandan olan qaçqınlar, 789 min nəfərini Azərbaycanın işğal edilmiş ərazilərindən olan məcburi köçkünlər təşkil edir.

Dağlıq Qarabağ və ona bitişik ərazilər də daxil olmaqla, Naxçıvan Muxtar Respublikasının 1, Ağdam rayonunun 80, Füzuli rayonunun 54, Tərtər rayonunun 13 və Qazax rayonunun 7 kəndi hələ də işğal altındadır.

ERMƏNİSTANIN TƏCAVÜZÜNÜN NƏTİCƏLƏRİ

AZƏRBAYCANIN İŞĞAL OLUNMUŞ ƏRAZİLƏRİ

Dağlıq Qarabağ

Dağlıq Qarabağın ətrafındakı rayonlar

İşğal olunan	İşğal tarixi	Əhalisi (2016)
Xocalı rayonu	1992-ci il, 26 fevral	- 15 518
Şuşa rayonu	1992-ci il, 8 may	- 28 354
Xocavənd rayonu	1992-ci il, 2 oktyabr	- 12 094

İşğal olunan	İşğal tarixi	Əhalisi (2016)
Laçın rayonu	1992-ci il, 18 may	- 75 147
Kəlbəcər rayonu	1993-cü il, 2 aprel	- 89 780
Ağdam rayonu	1993-cü il, 23 iyun	- 194 834
Füzuli rayonu	1993-cü il, 23 avqust	- 127 558
Cəbrayıl rayonu	1993-cü il, 23 avqust	- 77 840
Qubadlı rayonu	1993-cü il, 31 avqust	- 39 619
Zəngilan rayonu	1993-cü il, 29 oktyabr	- 43 406

İŞĞALDAN AZAD EDİLMİŞ CƏBRAYIL RAYONUNUN COCUQ MƏRCANLI KƏNDİNİN BƏRPASI İLƏ BAĞLI TƏDBİRLƏR HAQQINDA

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı

Ötən ilin aprel ayında Azərbaycan Ordusunun həyata keçirdiyi uğurlu əks-hücum hərbi əməliyyatı nəticəsində erməni işğalından azad edilmiş Cəbrayıl rayonunun Cocuq Mərcanlı kəndində insanların təhlükəsiz yaşaması mümkün olmuşdur. Bununla da tarixən burada yaşamış dinc əhalinin öz doğma yurdlarına qayıtması üçün Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin tam nəzarətinə keçmiş həmin ərazilərdə əsaslı yenidənqurma işlərinin başlanmasına şərait yaranmışdır.

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 32-ci bəndini rəhbər tutaraq **qərara alıram**:

1. Cəbrayıl rayonunun Cocuq Mərcanlı kəndinin bərpası ilə bağlı görülməli işlər çərçivəsində birinci mərhələdə 50 fərdi yaşayış evinin, məktəb binasının və müvafiq infrastrukturun tikintisi üçün Azərbaycan Respublikasının 2017-ci il dövlət büdcəsində nəzərdə tutulmuş Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Ehtiyat Fondundan Azərbaycan Respublikasının Qaçqınların və Məcburi Köçkünlərin İşləri üzrə Dövlət Komitəsinə ilkin olaraq 4,0 (dörd) milyon manat ayrılısın.
2. Azərbaycan Respublikasının Maliyyə Nazirliyi bu sərəncamın 1-ci hissəsində göstərilən məbləğdə maliyyələşməni təmin etsin.
3. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti bu sərəncamdan irəli gələn digər məsələləri həll etsin.

İLHAM ƏLİYEV
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 24 yanvar 2017-ci il

CƏBRAYIL RAYONUNUN COCUQ MƏRCANLI KƏNDİNƏ GEDƏN AVTOMOBİL YOLUNUN TİKİNTİSİ İLƏ BAĞLI ƏLAVƏ TƏDBİRLƏR HAQQINDA

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 32-ci bəndini rəhbər tutaraq **qərara alıram**:

1. İşğaldan azad edilmiş Cəbrayıl rayonunun Cocuq Mərcanlı kəndinə gedən, ümumi uzunluğu 9 km olan avtomobil yolunun tikintisi məqsədi ilə "Azərbaycan Respublikasının 2017-ci il dövlət büdcəsində dövlət əsaslı vəsait qoyuluşu (investisiya xərcləri) üçün nəzərdə tutulan vəsaitin bölgüsü"ndə "Respublikanın kəndlərarası avtomobil yollarının tikintisi və yenidən qurulması" üçün nəzərdə tutulmuş vəsaitin 4,3 milyon (dörd milyon üç yüz min) manatı "Azəravtoyol" Açıq Səhmdar Cəmiyyətinə ayrılısın.
2. Azərbaycan Respublikasının Maliyyə Nazirliyi bu Sərəncamın 1-ci hissəsində göstərilən məbləğdə maliyyələşməni təmin etsin.
3. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti bu Sərəncamdan irəli gələn məsələləri həll etsin.

İLHAM ƏLİYEV
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 10 fevral 2017-ci il

**CƏBRAYIL RAYONUNUN COCUQ MƏRCANLI
KƏNDİNDƏ BƏRPA İŞLƏRİNİN
DAVAM ETDİRİLMƏSİ İLƏ BAĞLI TƏDBİRLƏR HAQQINDA**

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı

Cəbrayıl rayonunun Cocuq Mərcanlı kəndi erməni silahlı birləşmələrinin işğalından azad edildikdən və burada insanların təhlükəsiz yaşaması mümkün olduqdan sonra kənd sakinlərinin öz doğma yurdlarına qayıtması üçün həmin ərazilərdə əsaslı yenidənqurma və bərpa işlərinə başlanmışdır. İlk mərhələdə 10 hektar ərazidə geniş tikinti-bərpa və abadlıq-quruculuq işləri aparılmış, ümumi sahəsi 3850 kvadratmetr olan 50 fərdi yaşayış evi, 96 şagird yerlik ümumtəhsil məktəbi, məscid, elektrik yarımstansiyası, hidrometeoroloji stansiya inşa edilmiş, qaz, elektrik, içməli su xətləri, ümumi uzunluğu 9 kilometr olan avtomobil yolu çəkilmişdir.

Bu istiqamətdə işlərin davam etdirilməsinin vacibliyini və respublikamızın müxtəlif bölgələrində məskunlaşmış Cocuq Mərcanlı kənd sakinlərinin öz doğma yurdlarına qayıtmaq barədə müraciətlərini nəzərə alaraq, Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 32-ci bəndini rəhbər tutaraq **qərara alıram**:

1. Cəbrayıl rayonunun Cocuq Mərcanlı kəndində tikinti-bərpa və abadlıq-quruculuq işlərinin davam etdirilməsi, o cümlədən 100 fərdi yaşayış evinin, uşaq bağçasının, həkim məntəqəsinin, digər zəruri sosial və infrastruktur obyektlərinin tikintisi məqsədi ilə Azərbaycan Respublikasının 2017-ci il dövlət büdcəsində nəzərdə tutulmuş Azərbaycan Respublikası Prezidentinin ehtiyat fondundan Azərbaycan Respublikasının Qaçqınların və Məcburi Köçkünlərin İşləri üzrə Dövlət Komitəsinə 9,0 (doqquz) milyon manat ayrılısın.

2. Azərbaycan Respublikasının Maliyyə Nazirliyi bu Sərəncamın 1-ci hissəsində göstərilən məbləğdə maliyyələşməni təmin etsin.

İLHAM ƏLİYEV
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 15 iyun 2017-ci il

**O.Ə.HƏZİYEVİN 1-Cİ DƏRƏCƏLİ “ƏMƏK” ORDENİ İLƏ
TƏLTİF EDİLMƏSİ HAQQINDA**

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 23-cü bəndini rəhbər tutaraq **qərara alıram**:

Doğma torpaqlara dərin bağlılıq nümayiş etdirməklə insanların vətənpərvərlik hisslərinin yüksəldilməsində göstərdiyi şəxsi nümunəyə görə Cəbrayıl rayonunun Cocuq Mərcanlı kəndinin sakini Oqtay Əbil oğlu Həziyev 1-ci dərəcəli “Əmək” ordeni ilə təltif edilsin.

İLHAM ƏLİYEV
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 13 iyun 2017-ci il

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyevin “Azərbaycan Respublikası regionlarının 2014-2018-ci illərdə sosial-iqtisadi inkişafı Dövlət Proqramı”nın icrasının üçüncü ilinin yekunlarına həsr olunmuş konfransda yekun nitqindən

30 yanvar 2017-ci il

Bildiyniz kimi, Cocuq Mərcanlı kəndinin yenidən qurulması ilə bağlı müvafiq Sərəncam imzalanmışdır. Bu layihənin icra edilməsi çox böyük rəmzi mənə daşıyır. Bu, tarixi hadisədir. Biz işğaldan azad edilmiş kəndə sakinləri qaytarırıq. Mən çox şadam ki, Cocuq Mərcanlı kəndinin sakinləri buna çox böyük həvəslə, böyük maraqla yanaşırlar, o günü səbirsizliklə gözləyirlər. Əminəm ki, biz Cocuq Mərcanlı kəndini qısa müddət ərzində yenidən quracağıq. İndi orada təmizlik və minalardan təmizləmə işləri aparılır. O kəndin görüntüləri televiziya da göstərilir.

Bu kənd bir neçə ay işğal altında olub. Sonra ulu öndər Heydər Əliyevin rəhbərliyi ilə Horadiz əməliyyatı keçirilmişdir. İşğalçılar, düşmənlər o kənddən qovulmuşlar. Amma bir neçə ay ərzində onlar bu kəndi yerlə-yeksan ediblər. İndi əlbəttə ki, orada minalardan təmizləmə işləri aparılmalı, sonra isə infrastruktur layihələri icra olunmalıdır. Mən göstəriş vermişəm, beynəlxalq təşkilatlara da müraciət olunsun ki, onlar da öz nümayəndələrini ora göndərsinlər və erməni vəhşiliyinin nədən ibarət olduğunu görsünlər.

İndi işğal edilmiş digər torpaqlara erməni işğalçıları beynəlxalq müşahidəçiləri buraxmırlar. Ağdamın, Füzulinin, digər şəhərlərimizin dağıntılarını biz beynəlxalq mətbuatda az-az görə bilirik. Nəyə görə? Çünki buraxmırlar. Amma bu Cocuq Mərcanlı erməni vəhşiliyinin, vandalizminin əyani sübutudur. Gəlsinlər, görsünlər ki, özlərini mədəni xalq kimi təqdim etməyə çalışanlar hansı vəhşiliklər törədiblər. Ona görə orada bu işlər görülməlidir, bütün sənədləşmə, pasportlaşdırma, erməni vəhşiliklərinin sənədləşdirilməsi işləri, video, fotoçəkilişlər aparılmalıdır, dağılmış bütün o binaların ölçüləri, dəymiş ziyan hesablanmalıdır. Yəni, biz bu işlərə çox əsaslı yanaşmalıyıq və qeyd etdiyim kimi, orada ilk növbədə infrastruktur yaradılmalı, yollar, elektrik, qaz, su xətləri çəkilməli, mütləq məktəb, uşaq bağçası, tibb məntəqəsi və fərdi evlər tikilməlidir. Birinci mərhələdə 50 ev tikiləcək. Ancaq mən göstəriş vermişəm ki, kəndin masterplanı hazırlansın. Əminəm ki, gələcəkdə orada 100, ya da 200 ev tikiləcəkdir. Əlbəttə ki, orada yaşayacaq insanlar üçün iş yerləri də açılmalıdır. Həm əkin sahələri, digər iş yerlərinin yaradılması üçün tədbirlər görülməlidir və beləliklə, biz vətəndaşlarımızı uzun fasilədən sonra öz doğma ata-baba torpağına qaytaracağıq.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyevin Nazirlər Kabinetinin 2017-ci ilin birinci rübünün yekunlarına və qarşıda duran vəzifələrə həsr olunan iclasında giriş nitqindən

10 aprel 2017-ci il

Biz Cocuq Mərcanlı kəndinin bərpasına başladırıq. Hesab edirəm ki, bu da tarixi hadisədir. İndi orada yeni qəsəbə salınır. Birinci növbədə 50 ev, məktəb, uşaq bağçası, məscid tikilir, yeni yol salınır. Sonra əlavə 150 ev və tibb məntəqəsi tikiləcək.

Onu da qeyd etməliyəm ki, o məscid Şuşa məscidinin memarlığını təkrarlayır. Bu, mənim göstərişim idi. Erməni vəhşiləri tərəfindən dağıdılmış bütün abidələrimizin, məscidlərimizin bərpası günü də gələcək.

Cocuq Mərcanlı bərpası tarixi hadisədir, bir daha onu göstərir ki, Azərbaycan xalqı heç vaxt bu işğalla barışmayacaq. Eyni zamanda, onu göstərir ki, Azərbaycan öz ərazilərini bərpa edəndən sonra bütün kəndləri, bütün şəhərləri yenidən quracaq.

Bu, bir daha onu göstərir ki, 20 ildən artıq başqa yerdə məskunlaşan Cocuq Mərcanlı kəndinin sakinləri öz doğma kəndinə tezliklə qayıtmaq arzusu ilə yaşayırlar. Baxmayaraq ki, orada bütün evlər dağıdılıb, ora təmas xəttinə yaxındır.

Bax, budur torpaq sevgisi, Vətən sevgisi. Ona görə həm dövlət, həm bizim siyasətimiz, eyni zamanda, xalq bu məsələdə vəhdət təşkil edir. Bu vəhdət, bu birlik bizi daha da ruhlandırır və göstərir ki, biz haqq yolundayıq, ərazi bütövlüyümüzü bərpa edəcəyik.

BÖYÜK QAYIDIŞIN BAŞLANGICI

Cocuq Mərcanlı kəndinin yenidən qurulması tarixi hadisədir.

İLHAM ƏLİYEV

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bu gün dünyada qanlı toqquşmaların artdığı, hətta inkişaf etmiş əksər ölkələrdə iqtisadi böhranın ciddi çətinliklər törətdiyi bir vaxtda Azərbaycan dövləti Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi altında dinamik inkişaf edərək milli mənafeyini, dövlətçilik ənənələrini yüksək səviyyədə qoruyur, müstəqil, balanslaşdırılmış siyasət yürüdür.

Cənab Prezident dəfələrlə bəyan edib ki, bu gün qarşımızda duran əsas strateji vəzifə müstəqilliyimizi daha da möhkəmləndirməkdən, ərazi bütövlüyümüzü bərpa etməkdən, Azərbaycanı bütün sahələr üzrə dünyanın inkişaf etmiş ölkələri sırasına çıxarmaqdan ibarətdir. Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin həlli, bu münaqişə nəticəsində doğma ocaqlarından didərgin salınmış qaçqın və məcburi köçkünlərin təhlükəsiz şəraitdə öz yurdlarına qaytarılması, bu təbəqədən olan vətəndaşlarımızın sosial-mənzil şəraitlərinin yaxşılaşdırılması bu gün də Azərbaycan dövlətinin əsas prioritetlərindəndir.

Azərbaycan Respublikasının Birinci vitse-prezidenti Mehriban xanım Əliyevanın ilk müşavirəsinin də ölkə əhalisinin ən həssas təbəqəsi olan qaçqın və məcburi köçkünlərin sosial problemlərinə həsr etməsi bu kateqoriyadan olan insanlara dövlət qayğısının daha bir ayarı sübutudur.

Cənab İlham Əliyev qarşıda duran bu vəzifələrin uğurla reallaşdırılması üçün pragmatik siyasət kimi reallığı operativ və obyektiv şəkildə dəyərləndirir, milli maraqlar naminə cəsarətli və prinsipial addımlar atır, ən optimal, düzgün qərarlar qəbul edir, ölkənin taleyüklü problemlərinə, ərazi bütövlüyünün təmin olunması istiqamətindəki proseslərə, qaçqın və məcburi köçkünlərimizin sosial problemlərinin həllinə daim həssaslıqla yanaşır.

Əsası ümummilli lider Heydər Əliyev tərəfindən qoyulmuş siyasət kursunun davamlılığının təmin olunması Azərbaycanın dövlətçilik əsaslarının daha da möhkəmləndirilməsinə, müstəqilliyimizin əbədiliyinə, dövlətin hərtərəfli yüksəlişinə ən etibarlı təminatdır. Ölkə Prezidentinin həyata keçirdiyi müntəzəm islahatlar bir daha təsdiq edir ki, dövlət siyasətinin mərkəzində Azərbaycan vətəndaşı dayanır. Hər bir ölkə vətəndaşı hiss edir ki, onun arxasında güclü Azərbaycan dövləti və Prezidenti, güclü Azərbaycan Ordusu var. Şanlı tarixə çevrilmiş 2016-cı ilin aprel döyüşləri bunu bir daha təsdiq etdi.

Ötən ilin aprel ayında Azərbaycan Ordusu düşmənin növbəti təxribatına layiqli cavab verdi, bir sıra mühüm strateji əhəmiyyətli mövqelər, ilk növbədə Cəbrayıl rayonunun işğaldan azad olunmuş Cocuq Mərcanlı kəndinin yaxınlığında yerləşən Lələtəpə yüksəkliyi tamamilə Azərbaycanın nəzarətinə keçdi.

Qeyd etmək lazımdır ki, Cocuq Mərcanlı kəndi Azərbaycan Ordusunun 1993-cü ilin dekabrında başlamış, 1994-cü il yanvarın 6-na kimi davam etmiş uğurlu Horadiz əməliyyatı nəticəsində azad edilən yaşayış məntəqəsidir. Ulu öndər Heydər Əliyevin qurduğu ordu o zaman Füzuli rayonunun bir hissəsini Araz çayı boyu düşməndən təmizləmişdi. Ümummilli lider Heydər Əliyevin döyüş bölgəsinə şəxsən getməsi isə orduda böyük ruh yüksəkliyi yaratmışdı. Ordumuz 1993-cü ildə işğal olunmuş Cocuq Mərcanlıya qədər irəliləmiş və kəndi azad etmişdi. Lakin ətraf yüksəkliklərin düşmən nəzarətində olması səbəbindən kənddə yaşayış qeyri-mümkün idi. Ermənilər Lələtəpə yüksəkliyindəki mövqedən Cocuq Mərcanlı istiqamətində daim təhlükə yaradırdılar.

2016-cı ilin aprel döyüşlərindən sonra bu təhlükə aradan qaldırıldı, Lələtəpədə Azərbaycan bayrağı ucaldıldı. Lələtəpə ərazisində əməliyyat şəraiti ilə tanışlıq zamanı Prezident, Ali Baş Komandan İlham Əliyev hərbi əməliyyatı yüksək qiymətləndirib: "Lələtəpə əməliyyatı bizim qəhrəmanlıq rəmzimizdir. Lələtəpə tarixə düşdü. Əgər erməni silahlı qüvvələri aprel döyüşlərindən düzgün nəticə çıxarmasalar, gələcəkdə Lələtəpə əməliyyatı kimi bir çox uğurlu əməliyyatlar olacaqdır. Ermənistanın siyasi rəhbərliyi, nəhayət, dərk etməlidir ki, işğalçılıq hərəkətləri onları uçuruma aparır. Azərbaycan gündən-günə güclənir, möhkəmlənir. Bizim güclü potensialımız və güclü ordumuz var. Biz ordumuzla, əsgər və zabitlərimizlə, sizinlə - bax, burada düşmənlə üz-üzə dayanan oğullarımızla fəxr edirik. Sizə eşq olsun! Azərbaycan inkişaf edəcək və biz ərazi bütövlüyümüzü bərpa edəcəyik!"

Ali Baş Komandanın rəhbərliyi ilə Azərbaycan Ordusunun aprel döyüşlərindəki qələbəsi hər bir Cocuq Mərcanlı sakini kimi, bütövlükdə xalqımızın, bütün qaçqın və məcburi köçkün soydaşlarımızın da böyük sevincinə səbəb oldu. Həmin kənddə həyatın normal axarına qayıtması, insanların təhlükəsiz yaşaması, əsaslı yenidənqurma, bərpa işlərinə başlanılması, məcburi köçkünlərin öz ata-baba yurdlarına qaytarılması üçün əlverişli şərait yarandı.

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2017-ci il yanvarın 24-də imzaladığı "Cəbrayıl rayonunun işğaldan azad edilmiş Cocuq Mərcanlı kəndinin bərpası haqqında" tarixi sərəncamı dövlətimizin siyasi iradəsinin, Azərbaycanın işğal altında olan torpaqlarını geri qaytarmaq əzminin real ifadəsi olmaqla, xalqımızın öz Prezidentinə sonsuz inamını, geriye qayıdışa əminliyi daha da gücləndirdi.

Bu sərəncamdan bir neçə gün sonra - fevralın 10-da imzalanmış "Cəbrayıl rayonunun Cocuq Mərcanlı kəndinə gedən avtomobil yolunun tikintisi ilə bağlı əlavə tədbirlər haqqında" növbəti sərəncam özlüyündə böyük tarixi-siyasi əhəmiyyət kəsb etməklə yanaşı, dövlətimizin artıq bu istiqamətdə əməli fəaliyyətə, real iş keçdiyini dünyaya, beynəlxalq ictimaiyyətə bəyan edən ciddi bir mesaj oldu.

Erməni qəsbkarları işğal etdikləri bütün yaşayış məskənlərini tamamilə darmadağın ediblər. Prezident İlham Əliyevin verdiyi tapşırıqlara uyğun olaraq 2017-ci il fevralın 7-də Qaçqınların və Məcburi Köçkünlərin İşləri üzrə Dövlət Komitəsinin və Xarici İşlər Nazirliyinin təşkilatlığı ilə ölkəmizdə akkreditasiya olunmuş 18 xarici kütləvi informasiya vasitələri nümayəndələrinin Cocuq Mərcanlı kəndinə səfəri təşkil olundu. "Reuters", "Associated Press", "Anadolu" və "İhlas" agentlikləri, TRT, İran Radio və Televiziya Təşkilatı, "EurasiaNet", "RIA Novosti", "Sputnik", "İnterfaks Azərbaycan", EFE və digər media nümayəndələri Cocuq Mərcanlı kəndinin necə viran edildiyinin canlı şahidi oldular. Media nümayəndələri geri dönəcək ailələrə də görüşərək söhbət edildilər.

Səfərdən sonra xarici kütləvi informasiya vasitələri nümayəndələri təmsil olunduqları media orqanlarında Cocuq Mərcanlıda gördükləri erməni vandalizmi haqqında çoxsaylı yazılar dərc etməklə bu vəhşiliyi bütün dünyaya çatdırdılar.

Fevralın 15-də isə dövlət başçısının tapşırığına uyğun olaraq Qaçqınların və Məcburi Köçkünlərin İşləri üzrə Dövlət Komitəsi tərəfindən xarici ölkələrin Azərbaycanda akkreditə

olunmuş 60-a yaxın diplomatik nümayəndələrinin və beynəlxalq təşkilatların rəhbərlərinin Cocuq Mərcanlı kəndinə səfəri təşkil olundu.

Hər iki səfər zamanı qonaqlar erməni xislətinin nəticəsini - cəmi dörd ay işğalda qalan, erməni vandalları tərəfindən talanaraq darmadağın edilmiş uçuq-sökük evləri, viran qoyulan, xarabalığa çevrilən kəndin mənzərəsini gördülər. Rusiya Federasiyasının Azərbaycanadakı səfiri Vladimir Doroxin, Fransanın Azərbaycandakı səfiri Orelia Buşez, Bolqarıstanın Azərbaycandakı səfiri Maya Xristova, İran İslam Respublikasının Azərbaycandakı səfiri Cavad Cahangirzadə, Sudanın Azərbaycandakı səfiri Abu Elgasim Daif indiyədək münəqişə barədə yalnız eşitdiklərini, bu gün isə münəqişənin acı nəticələrini öz gözləri ilə gördüklərini, bundan heyratə gəldiklərini bildirərək Azərbaycan torpaqlarının azad olunması üçün dünya birliyi tərəfindən səylər göstərilməsinin vacibliyini vurğuladılar.

Belə səfərlər özlüyündə cənab Prezidentin uzaqgörən siyasətinin nəticəsi olmaqla yanaşı, Azərbaycan reallıqlarının dünyaya çatdırılmasında mühüm önəm daşıyan əsas amillərdəndir.

Bu gün bütün ölkə vətəndaşlarının, dünya ictimaiyyətinin diqqəti Cocuq Mərcanlı kəndinə yönəlib. Düz 24 ildən sonra bu kənddə həyat yenidən canlanmağa başlayıb. Cocuq Mərcanlı kəndinin işğaldan əvvəl 283 ev təsərrüfatı və 1075 nəfər sakini qeydə alınıb. Sakinlər əsasən üzümçülük, taxılçılıq, heyvandarlıq və baramaçılıqla məşğul olublar. Hazırda isə həmin kənddə 395 ev təsərrüfatı və 1428 nəfər sakini qeydiyyatdadır. Cocuq Mərcanlıdan olan məcburi köçkün ailələri respublikamızın 17 şəhər və rayonunda məskunlaşıblar. Həmin ailələrdən 250-dən çoxu müraciət edərək geriye - öz evlərinə qayıtmaq arzusunda olduqlarını bildiriblər.

Azərbaycan Prezidentinin sərəncamlarına əsasən birinci mərhələdə 50 fərdi yaşayış evinin, məktəb binasının və müvafiq infrastrukturun tikintisi üçün 4,0 milyon manat, 9 km. avtomobil yolunun tikintisi məqsədi ilə 4,3 milyon manat vəsait ayrılıb.

Cocuq Mərcanlı kəndində 200 evdən ibarət yeni qəsəbənin master-planı hazırlanıb. Qəsəbədə təhsil, səhiyyə, mədəniyyət ocaqları da inşa olunacaq. Kənddə qurulacaq kommunal xidmətlər, qaz, elektrik enerjisi, su xətti ilə bağlı texniki şərtlər də alınıb.

Azərbaycan Respublikası Ərazilərinin Minalardan Təmizlənməsi üzrə Milli Agentliyin (ANAMA) mütəxəssisləri tərəfindən kəndin bərpa ediləcəyi ərazidə minalardan, partlamamış döyüş sursatlarından təmizləmə işləri həyata keçirilib. 50 yaşayış evinin, orta məktəb binasının tikintisinə başlanılıb, kəndə müasir yolun çəkilişi davam etdirilib.

Cənab Prezidentin tapşırığı və nəzarəti ilə Cocuq Mərcanlı kəndində Şuşa məscidinin oxşarı olan yeni bir məscidin inşasına başlanılıb.

Bəli, bu gün Cocuq Mərcanlıda həyat qaynayır. Uzun illər bir-birlərinin həsrəti ilə yaşayan kənd və kəndin sakinləri nəhayət ayrılığa son qoyulacağı, qovuşacaqları günü səbirsizliklə gözləyirlər.

Ölkə başçısının gündəlik nəzarətində olan və Böyük Qayıdışın ilk qaranquşu hesab edilən Cocuq Mərcanlı kəndinin bərpası tezliklə başa çatdırılacaq və məcburi köçkün soydaşlarımız öz əzəli ata-baba yurdlarına qayıdaraq bu torpaqda həyatlarını quracaqlar.

Cocuq Mərcanlının bərpası olduqca mühüm tarixi əhəmiyyət kəsb edən cəsarətli addım, Ermənistan, onun havadarlarına, beynəlxalq aləmə ciddi bir siqnaldır. Azərbaycan Prezidenti bu qətiyyətli addımı ilə işğal faktı ilə heç vaxt barışmayacağını, danışıqların nəticəsiz qalacağı təqdirdə digər ərazilərimizi də eyni yolla azad edərək geri qaytarmaq və həmin ərazilərdə də bərpaya başlamaq əzmini bir daha dünyaya qəti şəkildə nümayiş etdirdi.

Prezident İlham Əliyevin söylədiyi kimi, Cəbrayıl rayonunun Cocuq Mərcanlı kəndinin bərpa olunması həqiqətən də dövlətçilik tariximizdə, xüsusilə də Dağlıq Qarabağ münəqişəsinin ədalətli həlli uğrunda ölkəmizin apardığı diplomatik mübarizə tarixində ən əhəmiyyətli sənədlərdən biridir: "Biz vətəndaşlarımızı işğaldan azad edilmiş kəndlərə qaytarırıq. Qısa müddətdə Cocuq Mərcanlı kəndini yenidən quracağıq. Kənd sakinləri böyük səbirsizliklə Cocuq Mərcanlıya qayıtmağı gözləyirlər. Bunun böyük tarixi əhəmiyyəti var".

Azərbaycan xalqı torpağa, yurda daim bağlı olub. Əvvəllər Cocuq Mərcanlıda yaşamağın təhlükəli olmasına baxmayaraq, 1994-cü ilin aprel ayından yenidən öz vətəninə qayıdaraq indiyə kimi orada yaşayan Həziyev Oqtay Əbil oğlunun təmsalında bunu daha aydın görmək mümkündür. 8 nəfərdən - 83 yaşlı ana Mınarə Həziyeva, onun iki oğlu və nəvələrindən ibarət

olan bu ailənin həyatı bütün məcburi köçkünlərə nümunə olmaqla yanaşı, əsl vətənpərvərlik, fədakarlıqdır.

Həziyevlər ailəsi 600-ə yaxın davar, 70-ə yaxın qaramal, 300-ə qədər toyuq-cücə, 10 arı ailəsi saxlayır, həmçinin 70 hektar ərazidə taxıl, arpa, yonca, bostan bitkiləri əkilir.

Azərbaycan xalqı kimi bütün qaçqın və məcburi köçkün soydaşlarımız hesab edirlər ki, artıq doğma ellərə qayıdış başlayır və bunun qarşısını almağa heç kəs gücü çatmaz, bu, zamanın hökmüdür! Çünki Dağlıq Qarabağ bölgəsində 24 illik status-kvonu əsaslı şəkildə dəyişdirən aprel hərbi əməliyyatının möhtəşəm nəticələri Azərbaycanın mövqeyini daha da gücləndirməklə Ermənistanı dalana dirəyib. Elə bu günlərdə Ermənistan baş verən çaxnaşmalar, Sarkisyan hakimiyyətinin laxlaması, onun qorxudan sərəmsəm bəyanatlar verməsi də buna əyani sübutdur.

Məhz elə bunlara görə ki, indi yaxın və uzaq ölkələrin bir sıra nüfuzlu mətbu orqanları diqqəti ölkəmizin işğaldan azad olunmuş ərazisində bərpa işlərinin başlanılmasına, Cocuq Mərcanlı kəndinin sakinlərinin böyük həvəslə geri qayıtmalarına hazırlaşmasına yönəldirlər.

Cocuq Mərcanlı kəndinin bərpası xalqımızın işğal altında olan digər əraziləri də geriye qaytarmaq əzmini bir daha qəti şəkildə nümayiş etdirir. Biz geriye qaytardığımız torpaqları bir kəndin təmsalında bərpa etməklə, eyni zamanda, dövlətin, cəmiyyətin yüksək əhvali-ruhiyyəsini, ovqatını dünyaya çatdırırıq. Elə cəmiyyətin də birmənalı mövqeyi, əminliyi ondan ibarətdir ki, tezliklə Azərbaycan işğal edilmiş bütün torpaqlarını geri qaytaracaq, yaşayış yerləri bərpa ediləcək, orada yaşamaq üçün infrastruktur yaradılacaq və bütün məcburi köçkünlərimiz öz yurd-yuvalarına qayıdacaq, insanlar doğma torpaqlarında rahat və təhlükəsiz yaşayacaqlar. Bununla da həm Azərbaycanın ərazi bütövlüyü bərpa ediləcək, həm də böyük tarixi ədalətsizlik aradan qaldırılacaq.

Bu gün bütün ölkə ictimaiyyəti, qaçqın və məcburi köçkün soydaşlarımız hesab edirlər ki, möhtərəm Prezidentimiz tərəfindən atılan bu qətiyyətli addımlar növbəti uğurlarımızın, doğma ellərə "Böyük Qayıdış"ın başlanğıcıdır!

Azərbaycan xalqının böyük səbirsizliklə gözlədiyi gün, nəhayət, yetişdi! Uzun illərdir ki, Ermənistan silahlı qüvvələri tərəfindən işğal olunmuş Azərbaycan əraziləri artıq rəşadətli ordumuz tərəfindən azad olunur və tarixən həmin ərazilərdə yaşamış soydaşlarımız doğma ata-baba yurdlarına qayıtmağa hazırlaşır.

Böyük Qayıdışa Cəbrayıl rayonunun Cocuq Mərcanlı kəndindən başlanılır. Azərbaycan Prezidenti, Silahlı Qüvvələrimizin Ali Baş Komandanı cənab İlham Əliyevin hər zaman səsləndirdiyi "Biz işğal olunmuş torpaqlarımıza qayıdacağıq və Azərbaycanın bir qarış torpağı belə işğal altında qalmayacaq" - qətiyyətli fikri artıq reallaşır.

2016-cı il şanlı aprel döyüşlərində Azərbaycanın bu qələbəsi xalqımız, xüsusən də məcburi köçkünlər üçün xoş müjdə olmaqla bərabər, ölkə vətəndaşlarında dövlətimizə, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Silahlı Qüvvələrimizin Ali Baş Komandanı cənab İlham Əliyevə və qüdrətli ordumuza inamı, etibarını daha da gücləndirib! Bu, həmçinin işğal altındakı digər torpaqlarımızın da azad edilməsi istiqamətində atılan mühüm bir addımdır!

Tam əminliklə deyirik ki, Azərbaycan Prezidenti cənab İlham Əliyevin həyata keçirdiyi tədbirlər nəticəsində Ermənistanın işğalçılıq siyasətinə son qoyulacağı, bütün məcburi köçkünlərin doğma torpağa qayıdacağı gün çox da uzaqda deyil!

ƏLİ HƏSƏNOV

Azərbaycan Respublikası Baş nazirinin müavini,
Qaçqınların və Məcburi Köçkünlərin İşləri üzrə
Dövlət Komitəsinin sədri, Yeni Azərbaycan Partiyası sədrinin müavini

Azərbaycan Milli
Kitabxanası

APREL DÖYÜŞLƏRİ AZƏRBAYCAN DÖVLƏTİNİN, XALQININ VƏ ORDUSUNUN ŞANLI TARİXİ QƏLƏBƏSİDİR

Bir il öncə Silahlı Qüvvələrimiz Lələtəpədə Azərbaycan bayrağını dalğalandırdılar

İLHAM ƏLİYEVİN APREL ZƏFƏRİNİN YARATDIĞI DƏYİŞİKLİKLƏR

Azərbaycanın hərbi tarixinə düşən aprel zəfərindən bir il ötür.

Uğur, ziddiyyət və təzadlarla dolu il.

Bu bir ildə cərəyan edən hadisələr dördgünlük müharibə nəticəsində baş verən dəyişiklikləri obyektiv qiymətləndirmək üçün kifayət qədər faktlar verir.

Əslində aprel zəfərinin əhəmiyyətini lazımınca dəyərləndirmək üçün həmin müharibəyədək mövcud vəziyyət və ondan sonrakı dəyişikliklər əlaqəli şəkildə təhlil edilməlidir.

Gəlin öncə baxaq görək Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin ötən 30 ilə yaxın dövründə qarşı-qarşıya duran tərəflər əvvəllər müharibəyə və müharibədəki mövqelərinə, hərbi, siyasi və diplomatik sahədəki imkanlarına və güclərinə münasibətdə hansı vəziyyətdə idilər və sonralar nə kimi dəyişikliklər baş verib.

Əvvəlcə "status-kvo"ya, tərəflərin, habelə beynəlxalq qurum və təşkilatların yaranmış situasiyaya hansı aspektdən yanaşdıqlarına qısaca nəzər salaıq.

1988-ci ilin fevral ayının 22-də Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsi zəminində ilk qanlı toqquşma baş verdi, iki ağdamlı gəncin - Bəxtiyar və Əlinin öldürülməsi ilə Qarabağ müharibəsi başladı.

Ermənistan tərəfi buna uzun illər boyu hazırlanmış, xain Qorbaçovu öz məqsədlərinə çatmaq yolunda satın almış, gizli yolla silah-sursat da tədarük etmişdi.

Ulu öndər Heydər Əliyevin Siyasi Bürodan uzaqlaşdırılması nəticəsində isə Azərbaycan xalqı həqiqi rəhbərindən ayrı düşmüş, hələ yaşamaqda olan Sovet İttifaqında güclü dəstəyini itirmişdi. Üstəlik həmin dövrdə ölkəyə maymaq, qətiyyətsiz, Moskvaya kölə sədaqəti göstərən insanlar başçılıq edirdilər və hakimiyyət uğrunda aramsız mübarizə dövləti kaos və özbaşnalıq bataqlığına salaraq idarəolunmaz vəziyyətə gətirmişdi.

Havadarlarına arxalanan Ermənistan Azərbaycan ərazilərini kəndbəkənd işğal edir, mərkəz bu işğalçılıq proseslərinə göz yumur (əslində müxtəlif addımlarla, məsələn, "xüsusi idarəetmə komitəsi" yaratmaqla dəstək göstərir), beynəlxalq təşkilatlar isə bəyanatlar verməklə işlərini bitmiş hesab edirdilər. Yalnız 1992-ci ildən sonra işğal faktı ilə bağlı BMT Təhlükəsizlik Şurası 4 qətnamə

qəbul etdi, sonra ATƏT-in (o vaxt ATƏM idi) Minsk qrupu yaradılaraq "münaqişənin sülh yolu ilə həlli" məsələsi ona həvalə edildi.

Bundan sonra baş verən proseslərin heç biri Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin həllində heç bir əsaslı yeniliyə və dəyişikliyə gətirib çıxarmadı!

Tərəflər görüşdü, danışdı, müxtəlif variantlar söylənilirdi, vədlər verildi, müzakirələr getdi, sonra ayrıldılar və s.və i.ə.

Münaqişənin mövcud olduğu dövrdə beynəlxalq təşkilatların problemin həllinə münasibətində heç bir yenilik görünməsə də, Ermənistanın və Azərbaycanın bir dövlət olaraq durumlarında ciddi dəyişikliklər baş vermişdi.

Baş verən həmin dəyişikliyi yığcam ifadə etsək, belə demək olar: Azərbaycan məğlub durumdan qalib mövqeyə yüksəlmiş, qalib Ermənistan isə acınacaqlı günə düşmüşdür!

APRELDƏN ƏVVƏLKİ AZƏRBAYCAN

Dəyişikliklərin təməli ulu öndər Heydər Əliyevin xalqın arzu və tələbi ilə yenidən ölkə rəhbərliyinə qayıdışı ilə qoyulmuşdu.

Onlar hansılardır:

- İlk olaraq Azərbaycanda möhkəm və dönməz sabitlik yaradıldı, qanunsuz silahlı dəstələr ləğv edildi, əhalidəki külli miqdarda silah-sursat toplanıldı, beləliklə, görülcək sonrakı işlərə şərait yaradıldı;
- Uğurlu Horadiz əməliyyatı aparılaraq 1994-cü ilin yanvar ayında ilk dəfə düşmənin işğal etdiyi 22 yaşayış məntəqəsi geri alındı;
- Cəbhə bölgəsində uzunmüddətli atəşkəsə nail olundu, yeni ərazilərin işğalının qarşısı alındı;
- Ölkə ətrafında yaradılmış informasiya blokadası aradan qaldırıldı, Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsi barədə əsl həqiqətlər dünya ictimaiyyətinə çatdırıldı;
- "Əsrin müqaviləsi" neft kontraktı imzalandı, dünyanın aparıcı dövlətlərinin maraqları ilə Azərbaycanın maraqları uzlaşdırıldı;
- Ölkəmizin dünyaya inteqrasiyası prosesi başlandı, Azərbaycan beynəlxalq təşkilatlarla sistemli və məqsədyönlü əməkdaşlığa start verdi, Avropa Şurasına üzv qəbul edildi;
- Ordu quruculuğu prosesinə, hərbi kadr hazırlığı işlərinə başlanıldı;
- Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin ölkəmizin ərazi bütövlüyü prinsipi əsasında, sülh yolu ilə həllinə sadıq olan Azərbaycan "ərazi bütövlüyü məsələsinin heç zaman müzakirə mövzusu" olmayacağı və "öz ərazisində ikinci erməni dövləti yaradılmasına icazə verməyəcəyi" fikrinə daim sadıq qalacağını qətiyyətlə bildirdi və buna daim əməl etdi;
- Ən nəhayət, dövlət başçısı cənab İlham Əliyev güzəştin mümkün və son həddini də göstərdi: Kompromis olaraq "Dağlıq Qarabağa yalnız "muxtar respublika" statusu verilə bilər!

APRELDƏN ƏVVƏLKİ ERMƏNİSTAN

Azərbaycan torpaqlarının işğalına Ermənistan uzun müddət hazırlanmışdı. Bu işə təkcə M.Qorbaçov və keçmiş SSRİ-nin rəhbərliyi deyil, həm də dünyanın müxtəlif ölkələrindəki erməni diasporu, ABŞ-dakı erməni lobbisi ("Azadlığı Müdafiə Aktı"na 907-ci ədalətsiz düzəlişi yada salaıq), habelə ermənipərəst qüvvələr dəstək verirdi. Spitak zəlzələsindən istifadə edən ermənilər özlərini yenidən dünyaya "məzlum və zavallı millət", "köməyə ehtiyacı olan xalq" kimi təqdim etdilər. Həmin dövrdə dünyaya yalnız SSRİ-nin informasiya agentlikləri və KİV-i vasitəsilə çıxmaq mümkün idi. Həmin informasiya resursları isə birmənalı şəkildə erməniləri müdafiə mövqeyi tutur, Azərbaycan tərəfini isə "vəhşi", "zalım və qaniçən millət" qiyafəsində təsvir edirdi.

Necə deyərlər, yanan da biz idik, yaman da!

Müharibənin başlanğıcında hərbi, iqtisadi, siyasi, ideoloji üstünlük ermənilər tərəfində olduğundan, Azərbaycanın isə başı hakimiyyət uğrunda mübarizəyə qarışdığından sovet ordusuna arxalanan Ermənistan ərazimizin 20 faizini ələ keçirərək 20 min vətən övladını şəhid etdi, bir milyondan çox azərbaycanlı isə qaçqın və məcburi köçkün vəziyyətinə saldı.

- Müharibənin birinci mərhələsi başa çatanda - atəşkəs müqaviləsi imzalananda Ermənistan özünü qalib sayır, hətta Kür çayına qədər olan əraziləri işğal etmək gücündə olduğunu söyləyərək lovğalanırdı;
- Sonrakı dövr danışıqlarına üstün, öz iradəsini diktə etdirmək istəyən tərəf kimi gəlirdi;
- Dağlıq Qarabağa müstəqillik tələb edərək sonra onu Ermənistanla birləşdirəcəyini, ərazi ilhaqı niyyətini gizlətmirdi;
- Bütün parametrlər üzrə Azərbaycandan üstün olduğundan müharibənin yenidən başlayacağı təqdirdə yeni ərazilər işğal edəcəyi ilə hədələyirdi;
- İki dəfə Rusiya onlara havayı olaraq bir milyard dollar həcmində silah-sursat verdiyindən hərbi cəhətdən özlərini Azərbaycandan tam üstün hesab edirdilər;
- Ermənistan rəhbərliyi öz gücünə o qədər inanırdı ki, hətta iqtisadi, siyasi və idarəetmə sahəsindəki uğursuzluqlarını hərbi ritorika ilə pərdələməyə çalışırdı;
- Kriminal rəhbərlik erməni xalqının beyninə yeritməmişdi ki, "Qarabağ artıq bizimdir, qalan məsələləri isə zaman özü həll edəcəkdir";
- "Alınmaz səngərlər", "keçilməz sədlər" mifi ilə özlərini və xalqı inandırmışdılar ki, Azərbaycan hərbciləri hücum etsələr belə, yeni istehkamları yarib keçə bilməyəcəklər;
- KTMT-yə güvənərək dar gündə onun Ermənistanın müdafiəçisi qismində çıxış edəcəyini güman edirdilər;
- ATƏT-in Minsk qrupu həmsədrlərinin və onlara havadarlıq edənlərin "Dağlıq Qarabağ problemi yalnız sülh yolu ilə həll edilməlidir" tezisini əsas tutaraq Azərbaycanın törədilən təxribatlara hərbi yolla cavab verəcəyinə heç bir halda inanmırdılar!

DÖRDGÜNLÜK APREL MÜHARİBƏSİNDƏ NƏ BAŞ VERDİ

Hər dəfə cənab İlham Əliyev xarici səfərdə olanda və ya ATƏT-in Minsk qrupu çərçivəsində münaqişə edən tərəflər bir masa ətrafında oturmazdan əvvəl Ermənistan bir höqqə çıxararaq danışıqlardan yayınırdı. Onun başını sıgalladıqlarından Sarkisyan bu "taktikasından" əl çəkmirdi. Ötən ilin mart ayının axırlarında Ermənistan yenə öz manerasına sadiqliyini göstərdi. Hətta bir qədər də qudurganlıq göstərərək Ağdam - Tərtər istiqamətində təmas xəttinə yaxın kəndləri artilleriya və minomyot atəsinə tutaraq dinc əhaliyə və mülki obyektlərə xeyli ziyan vurdu!

Düşmənin yenə cəzasız qalacağına əmin idi...

Aprel ayının başlanğıcında Azərbaycan tərəfindən başqa heç kəsin gözləmədiyi bir hadisə baş verdi: Milli Ordumuz əks-zərbə ilə ildırım sürətli ələ bir hərbi əməliyyat keçirdi ki, başda ermənilər olaraq hamı çaş-baş qaldı! Sonralar döyüşün iştirakçıları olan erməni hərbcilər öz internet saytlarından etiraf edirdilər ki, əks-həmlə atəşi başlayandan qurtaranadək girdikləri səngərlərdən çıxma bilməyiblər. Şok vəziyyətinə düşüblər, sağ qalmalarını isə möcüzə sayırlar. Nə Azərbaycan Ordusunun müxtəlif təyinatlı silahlarından açılan belə güclü, intensiv və uzunmüddətli atəşini gözləyirmişlər, nə də bizim hərbcilərin uzun illər boyu hazırlanaraq "ən müasir üsullarla" möhkəmləndirilən müdafiə istehkamlarını belə asanlıqla dəf edəcəklərini güman edirmişlər.

Aprel müharibəsinin vahiməsi bu gün də düşmənin canından çıxmayıb!

Şokdan aylarla özələrinə gələn qoca erməni "döyüşçüləri" - torpaqların işğalında iştirak edən ("torpaqları işğal edən" demirik) keçmiş erməni hərbciləri cavanları qorxaqlıqda qınayaraq özləri cəbhəyə yollanıb torpaqları geri qaytaracaqlarını (aprel əməliyyatı zamanı geri alınan torpaqları-red.) bəyan etdilər. Lakin "qoca döyüşçü veteranlar"ın bu istəyi fiaskoya uğradı.

Onlar təmas xəttinə çatmamış Azərbaycan Ordusunun yeni silahlarının "dadına" baxası oldular!

Həyat şəraiti pisləşdiyindən Ermənistan və Dağlıq Qarabağda yaşayan erməni əhalisi (adiçəkilon yerlərdə digər millətlərin nümayəndələri yaşamır) arasında demografik göstəricilər xeyli aşağı düşüb. Əhalinin ölkəni bərdəlik tərk etmə prosesi də ilbəil sürətlənir. Xüsusən, erməni ailələri oğlan övladları orta məktəbin IX sinfinə çatanda onları hərbi xidmətdən yayındırmaq üçün ölkədən çıxarırlar. Bütün bunlar Ermənistan ordusunun canlı heyətlə təmin edilməsində böyük çətinliklər yaradır. Problemin həlli üçün başlıca diqqət kənardan müdli hərbcilərin gətirilməsinə yönəldilmişdi. Düşmənin tərəfi müdliyə daha çox "fayda verəcəyini" söyləyirdilər. Lakin qısamüddətli aprel müharibəsi bu xülyanı da boş çıxardı. Səngərləri tərk edib ilk qaçanlar ələ həmin müdliyə oldu. Çünki müharibəyə pul qazanmaq üçün gələn müdliyə özə torpağını işğal saxlamaq yolunda ölmək niyyətində olmadıqlarını göstərdilər.

Artıq Ermənistan ordusuna xaricdən müdliyə hərbcisi cəlbində də ciddi problemlər yaşanmağa başlayıb. Əvvəla, müdliyə daha bura gəlməyə həvəsli deyillər, ikincisi isə onların pullarının ödənməsində ciddi çətinliklər yaşanır. Aprel savaşıdan sonra müdliyə Azərbaycan torpağında qazandıran çox ölüm olduğunun da fərqindədirlər!

İndiyədək 20 mindən çox şəhid verən Azərbaycan xalqı aprel döyüşü qəhrəmanlarına münasibətində torpaq uğrunda yeni qurbanlara hazır olduğunu da nümayiş etdirdi. Xalq öz şəhid övladlarını xüsusi hörmət və ehtiramla dəfn etdi. Gənclərin vətənpərvərlik coşqusunun yeni mərhələyə yüksəlməsi xüsusi diqqətçəkən məqamdır. Azərbaycan bayrağını başları üzərində dağalandıran gənclər "Şəhidlər ölməz, Vətən bölünməz", "Ağlama, ay ana, biz hamımız şəhidik!", "Təki Vətən sağ olsun," - deyər hayqıraraq çoxsaylı yürüşlər keçirdilər. Səfərbərlik və Hərbi Xidmətə Çağırış üzrə Dövlət Xidmətinin yerlərdəki nümayəndəliyinə gələrək hərbi əməliyyatlarda iştirak etmək üçün müraciət edənlərin sayı-hesabı bilinmirdi...

Aprel müharibəsi həm də onu göstərdi ki, Azərbaycan vətəndaşında, o cümlədən əsgər və zabitiyə Vətən eşqi, torpaq həsrəti o qədər artıb və güclənib ki, artıq hərbi əməliyyatların hər bir iştirakçısı qarşısızalmaz qüvvəyə çevrilib!

Ən nəhayət, aprel döyüşləri və orada işlədilən silahlar sübut etdi ki, Azərbaycan nöinki müharibəyə tam hazırdır, hətta onu qısa vaxtda qalibiyyətə başa çatdırmaq imkanındadır!

APRELDƏN SONRAKI AZƏRBAYCAN

Aprel müharibəsi həm Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsində indiyədək yaranmış vəziyyəti ərazi baxımından qismən dəyişdi, həm qüvvələr nisbətində baş vermiş ciddi dəyişiklikləri nümayiş etdirdi, həm də çox ciddi psixoloji dönüş səbəb oldu!

Cəmi dörd gün çəkən aprel müharibəsi göstərdi ki, Azərbaycan iqtisadi, siyasi, mənavi-psixoloji və hərbi cəhətdən düşməndən qat-qat güclü və üstün mövqedədir!

Qarabağ müharibəsinin başlanğıcındakı "Güclü Ermənistan - zəif Azərbaycan" gerçəkliyini "Qüdrətli Azərbaycan, iflasa uğramış Ermənistan" realığı əvəz edib və bu dönüşün qarşısını artıq heç nə ilə almaq mümkün deyil!

Dördgünlük müharibə nəticəsində Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin həllində yeni keyfiyyət mərhələsinə keçid baş verdi!

Bu özünü hansı məqamlarda göstərir:

Əvvəla, Azərbaycan əsgər və zabitiyənin təmsalında Milli Ordumuz əmin oldu ki, artıq düşməndən bütün parametrlər üzrə qat-qat güclüydülər və arsenallarındakı silahlarla qısa müddətdə torpaqları işğalçılardan təmizləmək qüdrətindədirlər.

İkinci, atəşkəs çox kövrəkdir və hər an genişmiqyaslı müharibəyə çevrilə bilər. Odur ki, buna daim hazır olmaq lazımdır.

Üçüncüsü, Azərbaycan Ordusu dəqiq müşahidə-nəzarət və kəşfiyyət məlumatlarına malik olduğundan, habelə müasir silahlara yiyələndiyindən hərbi əməliyyatlara başlanan kimi

Ermənistan ordusunun komanda-idarəetmə mərkəzlərini dağıtmaqla onu iflic və idarəolunmaz vəziyyətinə salmaq imkanındadır.

Dördüncüsü, atəşkəs dövründə ordumuz nəinki ən müasir və yeni texnologiyalara əsaslanan silahlarla təmin edilmiş, eyni zamanda Müdafiə Sənayesi Kompleksi yaratmaqla minədən adda silah-sursat və yeni texnika istehsalına başlanılmışdır.

Beşincisi, Rusiya, Türkiyə, Ukrayna, Belarus, İsrail, Pakistan kimi dövlətlərdən sistemli şəkildə yeni silahlar alan Azərbaycan Ermənistanı hərbi cəhətdən iyirmi dəfədən çox üstələməklə yanaşı onu "silahlanma yarışına" vadar etməklə iqtisadi və hərbi-mənəvi cəhətdən iflasını da sürətləndirir.

Ən nəhayət, artıq seçim Ermənistanındır: torpaqları ya sülh yolu ilə geri qaytarmalıdır, ya da ki, nəticəsi hamıya gün kimi aydın olan müharibə variantına getməlidir!

APRELDƏN SONRAKI ERMƏNİSTAN

Bir il əvvəl baş verən qısamüddətli müharibə Ermənistan dövlətində və cəmiyyətində baş verən bütün mənfi proseslərin katalizatoruna çevrildi. İndiyədək satellat dövlətdəki iqtisadi-siyasi, mənəvi böhranın dərinləşdiyi, bu forpost ölkənin və onun kriminal başçıların öz düşüncəsiz siyasət və addımlarının girovuna çevrildiyi, dalandan çıxış yolunun yalnız Azərbaycanla sülh bağlaşmasından keçdiyini söyləyənlərin haqlı olduğu açıq-aşkar göründü!

Onlar hansılardır:

* Böhran səbəbindən Rusiyadan gələn pullar xeyli azalmış, korrupsioner Sarkisyan rejimindən üz çevirən erməni diasporu ianələri dayandırmışdır;

* Dilənçi vəziyyətinə düşən və müharibənin xofundan qorxan erməni əhalisi təkcə Dağlıq Qarabağı deyil, Ermənistanı da sürətlə tərk edir;

* Aprel qədər Azərbaycandan əvvəlcə hər barədə üstün olan, daha sonralar isə özünü üstün sayan Ermənistan dördgünlük müharibə nəticəsində tamamilə zəiflədiyini və bütün parametrlər üzrə geri qaldığını etiraf etməli oldu;

* Müharibə erməni cəmiyyətini parçaladı, artıq qələbə euforiyasından ayılanlar həqiqəti dərk edərək Azərbaycan torpaqlarını geri qaytarmaq zorunda olduqlarını anladılar!

* Apreldən sonra yaxın ətrafı Serj Sarkisyanı tərk etməyə başladığından, hətta əksəriyyətinin keçmiş dostluğu unudaraq ona qarşı çıxdığından və rəqibinə çevrildiyindən Ermənistan prezidentinin aqibəti faciəli görünür!

APREL MÜHARİBƏSİNİN AÇDIĞI YOL

Aprel müharibəsi qısa çəkməsinə, döyüşlər nəticəsində geri qaytarılan torpaqların bir o qədər də çox olmasına baxmayaraq, əslində yeni və geniş bir yol açmış oldu!

Bu yol geriye qayıdış yoludur!

Bu yol Böyük Qayıdışın başlanğıcıdır!

Bu yol münafişədə keyfiyyət dəyişikliyinə baş verməsinin göstəricisidir!

Həmin yol dövlət başçısı cənab İlham Əliyevin 24 yanvar 2017-ci il tarixli sərəncamı ilə açılıb!

Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsi dövründə ilk dəfədir ki, Azərbaycan öz torpaqlarını azad edərək geriye qayıdır və məskunlaşma prosesinə start verir!

Bəli, Azərbaycan ona uğur gətirən strategiyaya - əsas ulu öndər Heydər Əliyev tərəfindən qoyulan və bu gün möhtərəm İlham Əliyev tərəfindən uğur və ləyaqətlə davam etdirilən kursa sadiqdir:

Dayanmadan iqtisadi və hərbi cəhətdən güclənir; siyasi və diplomatik sahədə inad və qətiyyətlə uğurlu fəaliyyət göstərir; beynəlxalq nüfuzunu daim artırır; işğalçıya rahatlıq və dinclik vermir!

Cənab İlham Əliyevin sayı ilə ölkəmizə, regiona və bütövlükdə dünyaya fayda gətirəcək yeni transmilli layihələr reallaşdırılır; əməkdaşlığın yeni formaları yaradılır və inkişaf etdirilir;

İslam ölkələri ilə həmrəylik gücləndirilir, ordumuz ən müasir silahlarla sistemli şəkildə təchiz olunur!

Ermənistan prezidenti Serj Sarkisyan başı hayındadır! Bilmir ki, ölkə daxilində günü-gündən artan narazılığın qarşısını alaraq hakimiyyəti əldə necə saxlasın, iqtisadi problemləri necə həll etsin, ac-yalavac və işsiz erməniləri necə sakitləşdirsin, diasporla yaranmış problemi nə sayaq yoluna qoysun, yaxud yeni aprelədən qorunmaq üçün kimə yalvararaq, kimin ələyindən yapışsın!

Əslində keyfiyyət dəyişikliyi Ermənistan tərəfində də baş verib. Bunun konkret göstəricisi erməni sosial şəbəkələrində sadə ermənilərin baş verənlərə və ölkə başçısına münasibətlərini əks etdirən və əvvəlkilərdən çox-çox fərqli statuslarıdır! Belə statuslarda isə Sarkisyan lağa qoyulur və yeni müharibənin fəsadları irəlicədən proqnozlaşdırılır!

Düzgün yol isə Azərbaycan tərəfinin təklif etdiyidir:

Bu yol - sülh yoludur!

Bu yol - özge torpaqlarını tərk edərək işğala son qoymaq yoludur!

Bu yol - xalqı dilənçilikdən və özünün olmayan torpağı saxlamaq uğrunda ölümdən qurtarmaq yoludur!

Güclənmiş Azərbaycan gəlir!

Yeni aprellər də gələ bilər!

Bəxtiyar SADIQOV

Milli Məclisin deputatı, "Azərbaycan" qəzetinin baş redaktoru

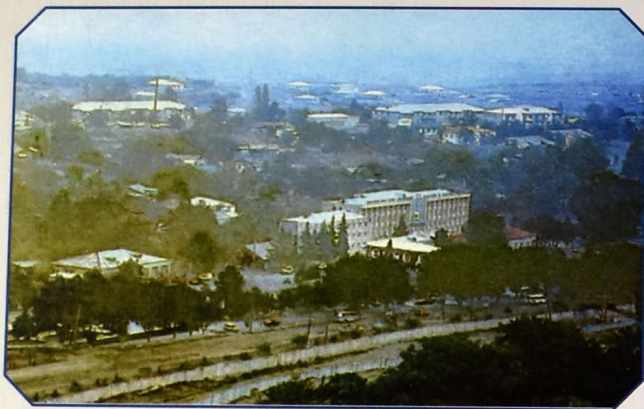

CƏBRAYIL RAYONU BARƏDƏ STATİSTİK MƏLUMAT

Mənim arzum var, hesab edirəm ki, bu, hamımızın arzusudur,
- Cəbrayıl qonaq gəlim. Cəbrayıl işğaldan azad olunandan
sonra orada sizin üçün bundan da gözəl evlər tikəcəyik və mən
da gəlib sizin qonağınız olacağam.

İLHAM ƏLİYEV

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

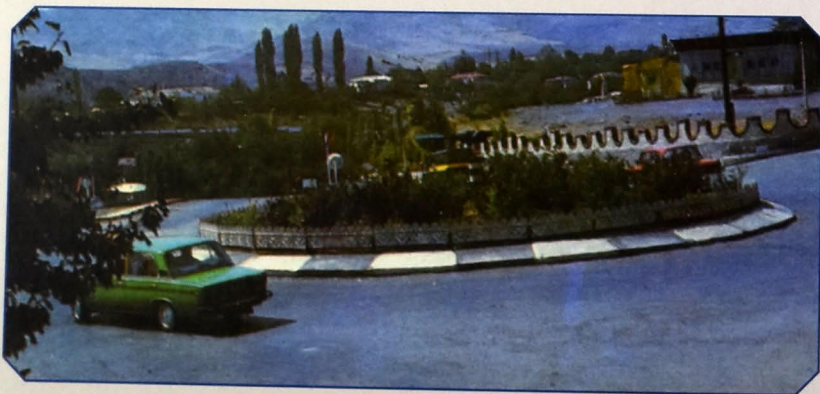
Ərazisi – 1050 km² Şəhər – 1, Qəsəbə – 4, Kənd – 92

İnzibati ərazi dairəsi – 23

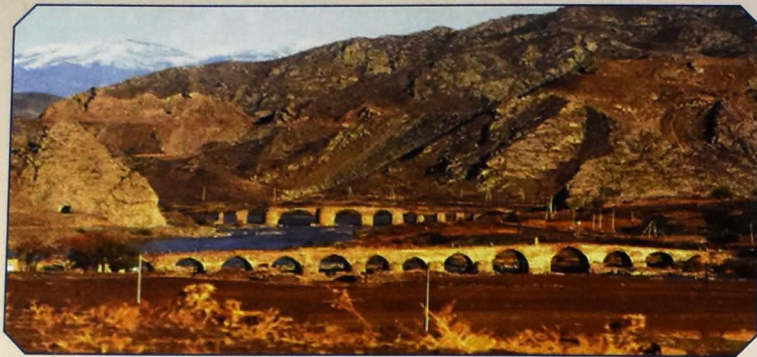
Əhalisi -78,9 min nəfər.

1993-cü il avqustun 23-də Ermənistan silahlı qüvvələri tərəfindən işğal olunan Cəbrayıl rayonunun əhalisi hazırda respublikanın 53 rayon və şəhərində müvəqqəti məskunlaşmışdır.

1994-cü il Horadiz əməliyyatı zamanı Cəbrayıl rayonunun yalnız Cocuq Mərcanlı kəndi işğaldan azad olundu.

1.	Rayonun sahəsi	1050 kv.km
2.	Rayon əhalisinin sayı işğal olunan vaxtdək 23.08.1993	52604 nəfər
	01 yanvar 2017-ci il tarixə	78966 nəfər
3.	Kənd və qəsəbələrin sayı	1 şəhər, 92 kənd, 4 qəsəbə
4.	Yaşayış evləri	14000
5.	Tarixi və dini abidələr, muzeylər, məscidlər	127 abidə, 2 muzey, 5 məscid
6.	İctimai binalar	886
7.	Təhsil müəssisələri (orta məktəb, TPM, musiqi məktəbi, şahmat məktəbi və s.)	91 14500 şagird yeri
8.	Məktəbəqədər təhsil müəssisəsi	35
9.	Mədəniyyət müəssisələri	149
10.	Məişət obyektlərinin sayı	72
11.	- Səhiyyə obyektləri -Gigiyena və Epidemiologiya Mərkəzi	- 77 (510 çarpay)ı - 1
12.	Kənd təsərrüfatı obyektləri	44
13.	Avtomobil yolları	320 km
14.	Rabitə obyektləri	65 ədəd
15.	Körpülər	56 ədəd
16.	Dəmir yol xətləri	52 km
17.	Dəmir yol körpüləri	41 ədəd
18.	Su anbarı	28 ədəd
19.	Su kəmərləri	60 km içməli su 1150 km suvarma
20.	Elektrik xətləri	1459 km
21.	Məşə sahələri	4480 ha
22.	Kəhrizlər	120 ədəd
23.	Üzümlüklər	5385 ha
24.	Əkin və otlaq sahələri	58565 ha
25.	Fərdi əmlak (mənzil məişət əşyaları)	560
26.	Mal-qara (iribuynuzlu) şəxsi	12055 baş şəxsi 14078 baş ictimai
27.	Qoyun, keçi (davarlar)	53224 baş şəxsi, 5940 baş ictimai
28.	Arı ailəsi	2300 ailə
29.	Meynə ağacları	99 ha şəxsi 1077 ha
30.	Tikinti müəssisələri	11 ədəd

Cənubi Azərbaycanla Şimali Azərbaycanın orta əsr şəhərlərini birləşdirən, karvan yolunun üstündə tikilən Xudafərin körpüsü də Cəbrayıl rayonunda yerləşir.

Qeyd:

1. Rayonda 6 Milli Qəhrəman, 368 şəhid ailəsi, 230 Qarabağ müharibəsi əlili vardır. Azərbaycanın Milli Qəhrəmanları:
Məmmədov Kazım Ərşad oğlu
Aslanov Şikar Davud oğlu
Hüseynov Vüqar Tofiq oğlu
Quliyev Vahid Həbibulla oğlu
Quliyev Mətləb Kamran oğlu
Əkbərov Arif Abbas oğlu
2. Böyük Vətən müharibəsinə 4242 nəfər cəbrayılı ordu sıralarına səfərbərliyə alınıb, 1672 nəfər faşistlərlə döyüşdə qəhrəmancasına həlak olub, 20 yaşlı Cəmil Əhmədov isə Sovet İttifaqı Qəhrəmanı adına layiq görülüb.
3. Keçmiş Sovetlər birliyi dövründə 7 nəfər cəbrayılı "Sosialist Əməyi Qəhrəmanı" adına layiq görülüb: Bayaz Həsənova, Şahnaz Əhmədova, Məhəmməd Əhmədov, Köçəri Babayev, Yusif Fərzəliyev, Qaçay Səfərov, Sərdar İmrəliyev.
4. Milli aşıq-ozan sənətimizin baniləri -Dirili Qurbani, Aşıq Pəri, Mücrüm Kərəm, Aşıq Humay, uzun illər Azərbaycan SSR Nazirlər Sovetinin sədri vəzifəsində işləmiş Teymur Quliyev, Azərbaycan KP MK-nın katibi vəzifəsində işləmiş Həsən Həsənov, Azərbaycan SSR-in maarif naziri olmuş, SSRİ Pedaqoji Elmlər Akademiyasının akademiki Mehdi Mehdizadə, Azərbaycan SSR Elmlər Akademiyasının vitse-prezidenti olmuş, akademik Əşraf Hüseynov, əməkdar incəsənət xadimi, Azərbaycanın xalq yazıçısı Sabir Əhmədli, Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının müxbir üzvü, türkoloq, dilçi, ədəbiyyatşünas Tofiq Hacıyev, hərbi Ramil Səfərov bu torpağın yetişdirmələridirlər.
5. 1876-cı ildə Cəbrayıl ilk rus məktəbi, 1912-ci ildə isə qızlar məktəbi açılıb.
6. XIX əsrin sonları XX əsrin əvvəllərində Rusiya-İran dəmir yolu xəttinin Cəbrayıl ərazisindən keçən hissəsi çəkilib.

**ULU ÖNDƏR HEYDƏR ƏLİYEVİN
CƏBRAYIL RAYONUNDAN
OLAN MƏCBURİ KÖÇKÜNLƏRLƏ GÖRÜŞLƏRİ**

Ulu öndər Heydər Əliyev 1996-cı il sentyabrın 7-də Prezident Sarayında Füzuli, Cəbrayıl və Qubadlı rayonlarının ictimaiyyət nümayəndələri ilə görüş keçirmişdi. Ümummilli lider:
-1998-ci ildə Biləsuvar rayonu ərazisindəki çadır düşərgələrinə səfər etmişdi;
-1999-cu il martın 19-da Biləsuvar rayonu ərazisindəki çadır düşərgələrində müvəqqəti məskunlaşmış Cəbrayıl və Füzuli rayonlarından məcburi köçkün olan 4 gəncin toy mərasimində iştirak etmişdi.

Prezident Sarayında Füzuli, Cəbrayıl və Qubadlı rayonlarının ictimaiyyət nümayəndələri ilə görüş (7 sentyabr 1996-cı il)

1998-ci ildə biləsuvar rayonundakı çadır düşərgələrində
məcburi köçkünlərlə görüş

Məcburi köçkünlərin həyat şəraiti ilə tanışlıq

Biləsuvar rayonu ərazisindəki çadır düşərgələrində müvəqqəti məskunlaşmış Cəbrayıl və Füzuli rayonlarından məcburi köçkün olan 4 gəncin toy mərasimi (19 mart 1999-cu il)

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ PREZİDENTİ CƏNAB İLHAM ƏLİYEVİN CƏBRAYIL RAYONUNDAN OLAN MƏCBURİ KÖÇKÜNLƏRLƏ GÖRÜŞLƏRİ

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyev Biləsuvar rayonu ərazisində salınmış yeni qəsəbələrdə 2 dəfə olmuş, əhali ilə görüşmüşdür:

-2003-cü il oktyabrın 1-də Prezident seçkiləri ərfəsində Biləsuvar rayonu ərazisində tikilmiş yeni qəsəbələrdə seçicilərlə görüş;

-2008-ci il aprelin 18-də Biləsuvar rayonu ərazisində məcburi köçkünlər üçün 2007-ci ildə yeni tikilmiş 5 qəsəbəyə baxış, həmçinin məktəblə tanışlıq və məcburi köçkünlərlə görüş.

Biləsuvar rayonuna seçkiqabağı səfər (1 oktyabr 2003-cü il)

Biləsuvar da yeni salınmış qəsəbələrdə məcburi köçkünlərlə görüş
(18 aprel 2008-ci il)

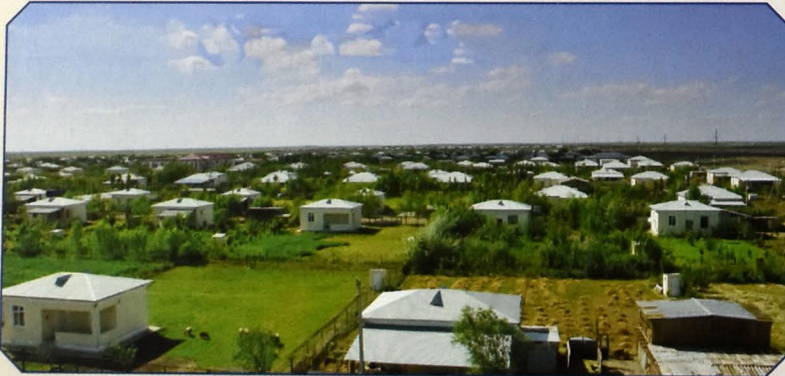

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2004-cü il 1 iyul tarixli Sərəncamı ilə təsdiq edilmiş "Qaçqınların və məcburi köçkünlərin yaşayış şəraitinin yaxşılaşdırılması və məşğulluğunun artırılması üzrə Dövlət Proqramı"na uyğun olaraq:

- respublikanın müxtəlif bölgələrində məcburi köçkünlər üçün inşa olunmuş 21 yeni qəsəbədə Cəbrayıl rayonundan olan 5100 ailə mənzillə təmin edilmişdir;
- o cümlədən, 2003-2007-ci illərdə Biləsuvar rayonu ərazisində 16 qəsəbə tikilmiş və 4426 cəbrayılı məcburi köçkün ailəsi yeni mənzillərə köçürülmüşdür;

Biləsuvar rayonu ərazisində məcburi köçkünlər üçün inşa edilmiş yeni qəsəbələr

- yeni qəsəbələrdə 3540 şagird yerlik 13 yeni məktəb, 50 çarpayılıq xəstəxana, 10 tibb məntəqəsi, 11 uşaq bağçası, həmçinin kiçik süd emalı sahəsi, çörəkbişirmə müəssisələri və müxtəlif təyinatlı 331 ticarət obyekti inşa edilmişdir;
- qəsəbələrdə məskunlaşmış məcburi köçkün ailəsinin hər birinə həyətyanı və əkin, otlaq pay torpağı verilmişdir.

COCUQ MƏRCANLI KƏNDİ HAQQINDA MƏLUMAT

Biz vətəndaşlarımızı işğaldan azad edilmiş kəndlərə qaytarırıq. Qısa müddətdə Cocuq Mərcanlı kəndini yenidən quracağıq. Kənd sakinləri böyük səbirsizliklə Cocuq Mərcanlıya qayıtmağı gözləyirlər. Bunun böyük tarixi əhəmiyyəti var.

İLHAM ƏLİYEV

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Cəbrayıl rayonunun Cocuq Mərcanlı kəndi rayon mərkəzindən 35 km cənub-şərqdə, Araz çayına yaxın düzənlikdə yerləşir.

Kənd erməni silahlı qüvvələri tərəfindən 1993-cü ilin oktyabr ayında işğal olunmuşdu.

İşğaldan əvvəl kəndin ümumi sahəsi 1605 hektar, o cümlədən 726 hektar kəndin ərazisi, 630 hektar qışlaq, 249 hektar yaylaq, 368 hektar işə əkin sahəsi olmuşdur. Hazırda qışlaq və yaylaq sahələri işğal altındadır.

İşğala qədər kənddə 283 ev təsərrüfatı və 1075 nəfər sakin yaşayıb. Kənddə yerli icra nümayəndəliyi, kolxozun inzibati binası, 230 şagird yerlik orta məktəb, 150 yerlik klub, kitabxana, feldşer-mama məntəqəsi, poçt, elektrik dəyirmanı, 500 başlıq qara mal, 2000 başlıq qoyunçuluq ferması, 200 tonluq anbar binası mövcud olmuşdur. Bütün yaşayış evləri, sosial obyektlər ermənilər tərəfindən dağıdılıb.

Hazırda kənddə bir məcburi köçkün ailəsi - Oqtay Həziyevin 8 nəfərdən ibarət ailəsi yaşayır. Cocuq Mərcanlı kəndində hazırda 400 ev təsərrüfatı, 1428 sakin qeydiyyatdadır. Həmin ailələrdən 192 ailə, 705 nəfər dövlət tərəfindən tikilmiş evlərdə, 71 ailə 241 nəfər özlərinə məxsus şəxsi evlərdə, 132 ailə 482 nəfər isə ictimai binalarda yaşayırlar. Cocuq Mərcanlı kəndinin əhalisinin əksəriyyəti kompakt şəkildə Biləsuvar rayonu ərazisində salınmış məcburi köçkün qəsəbələrində (172 ailə 635 nəfər) məskunlaşmışdır.

Respublikanın 17 şəhər və rayonunda müvəqqəti məskunlaşmış həmin ailələrdən 250-dən çoxu müraciət edərək geriye -öz evlərinə qayıtmaq arzusunda olduqlarını bildiriblər.

1993-CÜ İL HORADİZ ƏMƏLİYYATI, COCUQ MƏRCANLI KƏNDİNİN AZAD OLUNMASI

Ümummilli lider Heydər Əliyevin siyasi hakimiyyətə qayıdıışından sonra ölkədə ordu quruculuğu sahəsində görülən işlər nəticəsində cəbhədəki vəziyyətdə dönüş yarandı. 1993-cü ilin dekabrında başlamış, 1994-cü il yanvarın 6-na kimi davam etmiş və Azərbaycanın hərbi tarixinə qızıl hərflərlə yazılmış uğurlu Horadiz əməliyyatı nəticəsində 21 min hektar ərazi - Füzuli rayonunun 20 Arazboyu kəndi, Horadiz qəsəbəsi və Cəbrayıl rayonunun Cocuq Mərcanlı kəndi işğaldan azad edildi.

Azərbaycan ordusu bu uğura ulu öndər Heydər Əliyevin qətiyyəti, böyük sərkərdəlik məharəti, döyüş bölgəsinə gedərək hərbiçilərdə güclü ruh yüksəkliyi yaratması nəticəsində nail oldu.

Cəbrayıl rayonunun Cocuq Mərcanlı kəndi işğaldan azad olunsada, lakin təhlükəsizlik baxımından burada yaşayış qeyri-mümkün idi

**2016-CI İL UĞURLU APREL DÖYÜŞLƏRİ,
LƏLƏTƏPƏNİN AZAD OLUNMASI
AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ PREZİDENTİ
CƏNAB İLHAM ƏLİYEVİN LƏLƏTƏPƏYƏ SƏFƏRİ**

2016-cı ilin aprel ayında Azərbaycan Ordusunun düşmənin növbəti təxribatına layiqli cavab verməsi, strateji əhəmiyyətli "Lələtəpə" adlanan yüksəkliyi azad etməsi nəticəsində Cocuq Mərcanlı kəndində təhlükəsiz yaşayışın bərpa edilməsinə, məcburi köçkünlərin öz ata-baba yurdlarına qaytarılmasına əlverişli şərait yaratdı.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Komandanı cənab İlham

Əliyev 2016-cı il noyabrın 12-də cəbhə bölgəsinə səfər etdi.

Füzuli rayonu ərazisində, ön xətdə yerləşən komanda idarəetmə məntəqəsində hərbi qulluqçular qarşısında çıxışında Prezident, Ali Baş Komandan İlham Əliyev bildirdi ki, ordunun döyüş qabiliyyəti ilə bərabər, vətənpərvərlik ruhu da yüksəkdir: "Biz öz torpağımızdayıq, bura Azərbaycandır. Lələtəpə də Azərbaycandır, Şuşa da Azərbaycandır, Xankəndi də Azərbaycandır. Bizim heç bir ölkənin torpağında gözümüz yoxdur. Ancaq biz öz torpağımızda ikinci erməni dövlətinin yaranmasına heç vaxt imkan verməyəcəyik. Aprel döyüşləri bunu bir daha sübut etdi".

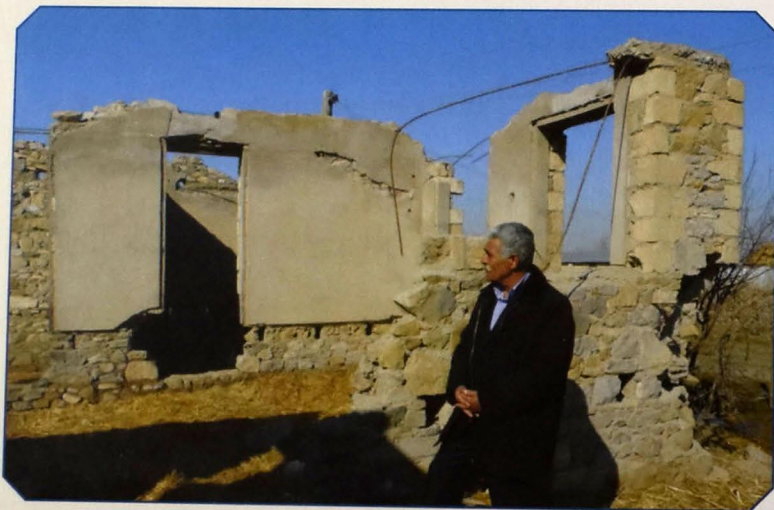
Cənab Prezidentin ön xətdə əsgərlərin qarşısında dediyi sözlər Ermənistan rəhbərliyinə ciddi xəbərdarlıqdır. "...Aprel döyüşləri də növbəti tarixi qələbədir. Dünya bir daha gördü ki, Azərbaycan Ermənistanın işğalçılıq siyasəti ilə heç vaxt barışmayacaq. Biz öz ərazi bütövlüyümüzü bərpa etməliyik və edəcəyik. Bu, bizim əzəli torpağımızdır, tarixi torpağımızdır və biz işğal altında olan bütün torpaqlarımıza qayıdacağıq. Lələtəpə əməliyyatı bizim qəhrəmanlıq rəmzimizdir və tarixə düşdü. Əgər erməni silahlı qüvvələri aprel döyüşlərindən düzgün nəticə çıxarmasa, gələcəkdə Lələtəpə əməliyyatı kimi bir çox uğurlu əməliyyatlar olacaq. Ermənistanın siyasi rəhbərliyi, nəhayət, dərk etməlidir ki, işğalçılıq hərəkətləri onları uçuruma aparır. Azərbaycan gündən-günə güclənir, möhkəmlənir. Bizim güclü potensialımız və güclü ordumuz var. Biz ordumuzla, əsgər və zabitlərimizlə, sizinlə -bax, burada düşmənlə üz-üzə dayanan oğullarımızla fəxr edirik. Sizə eşq olsun! Azərbaycan inkişaf edəcək və biz ərazi bütövlüyümüzü bərpa edəcəyik!"

Aprel döyüşlərindən sonra işğalçı dövlət Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin gücünə bələd oldu. Həm də dünya birliyinə məlum oldu ki, Azərbaycan Ordusu işğal altında olan ərazilərini azad etməyə qadirdir və gec-tez buna nail olacaq.

İŞĞAL DÖVRÜ COCUQ MƏRCANLI KƏNDİNİN VƏZİYYƏTİ, DƏYƏN ZİYANLAR

Ermənistan silahlı qüvvələri tərəfindən işğal edilmiş ərazilərdə bütün evlər, sosial obyektlər, infrastruktur, tarixi mədəni abidələr, qəbiristanlıqlar vəhşicəsinə dağıdılmış, yaşıllıqlar məhv edilmişdir.

Məcburi köçkün Cocuq Mərcanlıda dağıdılmış evinin qarşısında

Hazırda Əmlak Məsələləri Dövlət Komitəsi tərəfindən Cocuq Mərcanlı kəndi üzrə 23 avqust 1993-cü il tarixə sakinlərə məxsus fərdi yaşayış evləri və torpaq sahələrinin müəyyən edilməsi, həmin evlərin texniki inventarlaşdırılması, mülkiyyət hüquqlarının daşınmaz əmlakın dövlət reyestrində qeydiyyatı alınması və qiymətləndirilməsi ilə bağlı tədbirlər həyata keçirilir.

Görülən işlər nəticəsində ailələrin adına həyətə torpaq sahəsi və fərdi yaşayış evi ilə bağlı daşınmaz əmlakın qeydiyyatının aparılması üçün ilkin hüquq müəyyənədi sənədlər əldə edilib, ailələrə məxsus yaşayış evlərinin hamısı qeydiyyata alınaraq dövlət reyestrindən çıxarışlar hazırlanıb. Nümunə olaraq onlardan bir neçəsini təqdim edirik:

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI
ƏMLAK MƏSƏLƏLƏRİ DÖVLƏT KOMİTƏSİ YANINDA
DAŞINMAZ ƏMLAKIN DÖVLƏT REYESTRİ XİDMƏTİ
Hüquqların Dövlət qeydiyyatı haqqında daşınmaz əmlakın Dövlət reyestrindən

ÇIXARIŞ

Seriya RX

№ 1020691

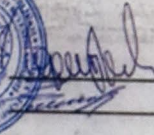
Hüququ rəsmiləşdirilən şəxs	Əmirova Cəvahir Allahverdi qızı
Daşınmaz əmlakın növü	Fərdi yaşayış evi
Daşınmaz əmlakın ünvanı (olduğu yer)	Cəbrayıl rayonu, Cocuq Mərcanlı kəndi
Daşınmaz əmlakın mülkiyyət növü	Xüsusi
Daşınmaz əmlakın üzərində hüququn növü	Mülkiyyət
Daşınmaz əmlakın ümumi sahəsi (kvadratmetr)	120.0
Torpaq sahəsinin mülkiyyət növü	Xüsusi
Torpaq sahəsi üzərində hüququn növü	Mülkiyyət
Torpaq sahəsinin kateqoriyası (məqsədi təyinatı)	Yaşayış məntəqələrinin torpaqları
Torpaq sahəsinin ölçüsü, hektarla)	0.15
Daşınmaz əmlakın reyestr nömrəsi	605013000145-10301

Hüquq sahibləri

Sıra №	Hüquq sahibinin adı	Payı	Qeydiyyat nömrəsi	Qeydiyyat tarixi
1	Əmirova Cəvahir Allahverdi qızı	Tam	1717000783	18.02.2017

Daşınmaz əmlakın dövlət reyestrində 2 nömrəli reyestr kitabının 46 nömrəli vərəqədə qeydiyyata alınmışdır.

Ərazi idarəsinin rəisi
Qeydiyyat icraçısı

Q. Əliyev
Z. Əbilov

Qeydiyyat icraçısı

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI
ƏMLAK MƏSƏLƏLƏRİ DÖVLƏT KOMİTƏSİ YANINDA
DAŞINMAZ ƏMLAKIN DÖVLƏT REYESTRİ XİDMƏTİ
Hüquqların Dövlət qeydiyyatı haqqında daşınmaz əmlakın Dövlət reyestrindən

ÇIXARIŞ

Seriya RX

№ 0982058

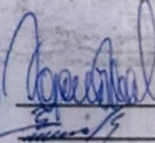
Hüququ rəsmiləşdirilən şəxs	Bayramov Ərşad Məmmədcafər oğlu
Daşınmaz əmlakın növü	Fərdi yaşayış evi
Daşınmaz əmlakın ünvanı (olduğu yer)	Cəbrayıl rayonu, Cocuq Mərcanlı kəndi
Daşınmaz əmlakın mülkiyyət növü	Xüsusi
Daşınmaz əmlakın üzərində hüququn növü	Mülkiyyət
Daşınmaz əmlakın ümumi sahəsi (kvadratmetr)	120.0
Torpaq sahəsinin mülkiyyət növü	Xüsusi
Torpaq sahəsi üzərində hüququn növü	Mülkiyyət
Torpaq sahəsinin kateqoriyası (məqsədi təyinatı)	Yaşayış məntəqələrinin torpaqları
Torpaq sahəsinin ölçüsü, hektarla)	0.15
Daşınmaz əmlakın reyestr nömrəsi	605013000030-10301

Hüquq sahibləri

Sıra №	Hüquq sahibinin adı	Payı	Qeydiyyat nömrəsi	Qeydiyyat tarixi
1	Bayramov Ərşad Məmmədcafər oğlu	Tam	1717000488	19.02.2017

Daşınmaz əmlakın dövlət reyestrində 1 nömrəli reyestr kitabının 29 nömrəli vərəqədə qeydiyyata alınmışdır.

Ərazi idarəsinin rəisi
Qeydiyyat icraçısı

Q. Əliyev
Z. Əbilov

Hazırda kənd sakinlərinə məxsus fərdi yaşayış evləri və torpaq sahələrində texniki ölçmə və kadastr işlərinin aparılması və texniki pasportların tərtibi üzrə işlər görülür. Eyni zamanda bu ərazidə yerləşən bütün daşınmaz əmlakın kütləvi və fərdi qiymətləndirilməsi işi həyata keçirilir. Bütün əmlakların qiymətləndirilməsindən sonra real dəyər və dəyən ziyan müəyyən olunacaq.

Azərbaycanda fəaliyyət göstərən xarici ölkələrin mətbuat nümayəndələrinin Cocuq Mərcanlıya səfəri

Ölkə Prezidentinin göstərişinə əsasən, Azərbaycanda fəaliyyət göstərən xarici ölkələrin mətbuat nümayəndələrinin 2017-ci il 7 fevral tarixində Cocuq Mərcanlıya təşkil olunmuş səfəri zamanı onlar erməni vandalizminin canlı şahidi oldular.

Ölkə Prezidentinin tapşırığına əsasən, Qaçqınların və Məcburi Köçkünlərin İşləri üzrə Dövlət Komitəsi və Xarici İşlər Nazirliyi tərəfindən təşkil edilən səfərdə "Associated Press", "Reuters" agentlikləri, Türkiyənin TRT kanalı, "Anadolu" xəbər agentliyi, İranın Azərbaycanda fəaliyyət göstərən media qurumları, Rusiyanın mətbuat orqanları, o cümlədən "RiA Novosti", "İnterfax" və digər KİV nümayəndələri olmaqla, 25 -30 nəfər iştirak edirdi

Səfər zamanı kütləvi informasiya vasitələri nümayəndələrinə işğaldan azad edilmiş Cəbrayıl rayonunun Cocuq Mərcanlı kəndinin bərpası ilə bağlı tədbirlər haqqında Azərbaycan Prezidentinin Sərəncamına müvafiq olaraq həmin ərazidə aparılan minadən təmizləmə və tikinti işləri, bu istiqamətdə beynəlxalq təşkilatlarla əməkdaşlıq imkanları barədə ətraflı məlumat təqdim olundu və jurnalistləri maraqlandıran suallara cavab verildi. Həmçinin, KİV nümayəndələri Ermənistanın işğalı nəticəsində Cocuq Mərcanlı kəndinin tamamilə dağıdılmasını və viran edilməsini gördülər.

TRT telekanalının Bakı təmsilçiliyinin müxbiri Səlim Toprak:

“Ötən ilin aprel döyüşləri Azərbaycan Ordusunun nəyə qadir olduğunu göstərdi: Həmin döyüşlərdə düşmən tapdağı altında olan torpaqların bir hissəsi geri alındı. Bu, azərbaycanlı məcburi köçkünlərin doğma torpaqlarına qayıdışı ilə bağlı arzularının gerçəkləşməyə başlaması deməkdir. İndi onların sevincini təsəvvür etmək çətin deyil. İnşallah, Lələtəpə ilə başlayan qələbə işğal altındakı digər torpaqları da əhatə edəcək və bir milyondan çox məcburi köçkün öz doğma torpaqlarına qayıdacaq. Cəbhə xəttinə ilk dəfə deyil ki, səfər edirik. Lakin bu səfər digərlərindən fərqlənir. Qardaş Azərbaycanın işğaldan azad olunmuş torpaqlarını gördükdə çox sevinirik”.

Xarici KİV nümayəndələri 23 ildir Cocuq Mərcanlı kəndində yaşayan Həziyevlər ailəsinə baş çəkib və çay süfrəsi arxasında söhbət etdilər. Ailənin başçısı Oqtay Həziyev dedi ki, kəndimiz işğaldan azad olunan vaxtdan ordumuza güvənərək burada yaşayırıq: “İlk vaxtlar çətinliklərimiz çox olub. Lakin heç zaman kənddən çıxmaq barədə düşünməmişik. Çünki bura bizim doğma torpağımızdır. Mal-qara, toyuq-cücə saxlayırıq, təsərrüfatımızı böyüdürük. Taxıl, yonca, arpa və bostan bitkiləri əkirik”.

Xarici ölkələrin Azərbaycandakı diplomatik nümayəndələrinin və beynəlxalq təşkilatların Bakıdakı nümayəndəliklərinin rəhbərlərinin Cocuq Mərcanlıya səfəri

Dövlətimizin başçısının tapşırığına əsasən, 2017-ci ilin fevral ayının 15-də Cocuq Mərcanlıya təşkil edilmiş səfər zamanı 60-a yaxın diplomat və beynəlxalq təşkilatların Bakıdakı nümayəndəliklərinin rəhbərləri erməni vəhşiliyinin bir daha canlı şahidi oldular.

Xarici ölkə diplomatlarına məlum oldu ki, Cocuq Mərcanlı cəmi bir neçə ay düşmən əsarətində saxlanılıb. Bu müddət ərzində ermənilərin Azərbaycan ərazisində törətdikləri vəhşiliklər insanlıqdan tamamilə uzaqdır. Bu vandalizm aktı bir daha təsdiqləyir ki, Ermənistan silahlı qüvvələri işğal altında saxladıkları bütün ərazilərimizi yerlə-yeksan ediblər.

Diplomatlar, həmçinin hazırda Cocuq Mərcanlıda erməni silahlı qüvvələri tərəfindən minalanmış ərazilərdə Azərbaycan Respublikası Ərazilərinin Minalardan Təmizlənməsi üzrə Milli Agentliyin (ANAMA) tərəfindən aparılan təmizləmə əməliyyatı ilə də tanış oldular

Kənddə bərpa işlərinin aparılması ilə yaxından tanış olan diplomatlara məlumat verildi ki, işğaldan əvvəl kənddə 290-a yaxın ailə yaşayıb. Təbii artım hesabına kəndin ailəsinin sayı indi 400-ə çatıb və onlar respublikanın müxtəlif regionlarında məskunlaşıblar. Artıq 250 ailə öz ərizəsi ilə kəndə qayıtmaqla bağlı müraciət edib.

Diplomatlar hər şeylə yerində tanış olmalarından məmnunluqlarını bildirdilər. Bunu jurnalistlərə verdikləri açıqlama zamanı da etiraf etdilər.

Rusiya Federasiyasının Azərbaycandakı səfiri Vladimir Doroxin:

“Bizim Cocuq Mərcanlıya bu səfərimiz çox əhəmiyyətlidir. Xarici ölkələrin səfirləri öz gözləri ilə həqiqətləri görə bilirlər. Bir var münaqişə barədə sənədlərdən oxuyasan və ya deyilənləri eşidəsən, bir də var özün hər şeyin şahidi olasan. Buradakı insanları görəndə bir daha bu münaqişənin tezliklə həll olunmasının vacibliyini hiss edirsən. Mən bir daha şahidi oldum ki, Azərbaycan dövləti sülh istəyir və öz torpaqlarından didərgin düşmüş məcburi köçkünlərin öz ev-eşiyinə qayıtması üçün əlindən gələni edir. Cocuq Mərcanlı kəndində başlanılan tikinti işləri də bunu bir daha təsdiqləyir”. Cocuq Mərcanlı kəndinə səfər etməyin nümunəvi addım olduğunu vurğulayan səfir Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin nə dərəcədə ağır və çətin olduğunu gözləri ilə gördüklərini qeyd etdi. Səfir Rusiyanın bu münaqişənin sülh yolu ilə həlli üçün səylərini davam etdirəcəyini bildirdi.

Fransanın Azərbaycandakı səfiri Orelia Buşez:

“Cocuq Mərcanlıda gördüklərim mənə çox böyük təəssürat yaratdı. Cocuq Mərcanlı nümunəsi Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin sülh yolu ilə həllinin vacibliyini bir daha göstərir”. Səfir bildirdi ki, ATƏT-in Minsk qrupunun üzvü olaraq Fransa münaqişənin sülh yolu ilə həllini dəstəkləyir.

Bolqarıstanın Azərbaycandakı səfiri Maya Xristova:

“Cocuq Mərcanlı kəndinə səfər bizim üçün çox maraqlı oldu. Burada yaşayan ailəni görəndə Azərbaycan xalqının öz torpağını necə sevməsinin şahidi olduq. Bu, vətənpərvərlik ruhudur və biz bunu gördük, hiss etdik. Tezliklə bu kəndə daha çox insanın köçməsinə və burada çoxlu məktəb, uşaq bağçası tikilməsini arzulayıram”.

İran İslam Respublikasının Azərbaycandakı səfiri Cavad Cahangirzadə:

“Mən müharibənin nə olduğunu yaxşı bilirəm. Qaçqınlıq, məcburi köçkünlük həyatı heç də arzuolunan deyil. İran dövləti də müharibənin ağrı-acısını çəkib. İnsanlar öz yurdlarından illərdir ki, didərgin düşüblər. Hesab edirəm ki, bu münaqişənin tezliklə həll olunması hər iki dövlət üçün faydalı olar”. Səfir həmçinin qeyd etdi ki, Azərbaycan Prezidenti dəfələrlə xalqın sülh istədiyini bildirib, Azərbaycan müharibənin dinc yolla həll olunmasını arzulayır. Bu səbəbdən də qarşılıqlı kompromisə gəlinməlidir. Cəbrayıl rayonuna səfər Cavad Cahangirzadə üçün xüsusi əhəmiyyətli olub. Çünki səfər zamanı öz ölkəsinin şimal-şərq hissəsinə də tamaşa edib.

Sudanın Azərbaycandakı səfiri Abu Elgasim Daif:

“Biz Cocuq Mərcanlıya səfər edərək şahidi olduq ki, Azərbaycan hökuməti işğaldan azad olunmuş bir kəndin yenidən qurulmasına hansı formada səylər göstərir. Bu, istər dünya ictimaiyyətinə, istərsə də dünyada olan məcburi köçkünlərə çox mühüm mesajdır. Azərbaycan dünyaya mesaj verir ki, hələ də işğal altında olan torpaqlar var və həmin torpaqların azad olunması üçün səylər göstərilir. Hesab edirəm ki, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin həlli istiqamətində vacib addımlar atılmalıdır”.

Xarici ölkələrin Azərbaycandakı diplomatik nümayəndələri və beynəlxalq təşkilatların Bakıdakı nümayəndələrinin rəhbərlərinin Cocuq Mərcanlıya səfərlərindən və erməni vandalizmi ilə yaxından tanış olmalarından, düşməndən azad edilmiş ərazilərdə bərpa işlərinin aparılmasından, habelə tarixən bu kənddə yaşayan sakinlərin yenidən doğma yurdlarına qayıtmalarından məmnunluq ifadə etmələri Qarabağa qayıdışımıza beynəlxalq dəstəkdir. Bu, beynəlxalq birliyin Azərbaycanın mövqeyini müdafiə etməsinin tərəfdarı olduğunu bir daha təsdiqlədi.

COCUQ MƏRCANLI KƏNDİ DÜNYA MƏTBUATINDA

“Anadolu” xəbər agentliyi :

Dağlıq Qarabağa “böyük dönüş”ün başlanğıcı: Cocuq Mərcanlı

Qeyd: bu reportaj Türkiyədə 30-dan çox xəbər saytı və portalları tərəfindən təkrar yayımlanıb.

Azərbaycanda akkreditə olunmuş xarici KİV nümayəndələrinin 7 fevral 2017-ci il tarixində Cocuq Mərcanlı kəndinə təşkil olunan səfərində qardaş Türkiyə mətbuatının nümayəndələri də iştirak edirdi ki, onlardan biri regionun ən əhatəli xəbər agentliklərindən olan “Anadolu” xəbər agentliyi idi. Agentliyin nümayəndələri Cocuq Mərcanlıya Qayıdış və erməni vandalizmi nəticəsində tamami ilə darmadağın olan kəndin yenidən qurulması ilə bağlı Azərbaycan hökumətinin başladığı uğurlu siyasəti “Dağlıq Qarabağa “böyük dönüş”ün başlanğıcı: Cocuq Mərcanlı” adlı məqaləsi ilə təqdim edib. Məqalənin girişində deyilir ki, Azərbaycana aid olmasına baxmayaraq, işğalçı Ermənistan ordusunun 23 ildir daim atəş altında saxladığı torpaqlar ötən ilin Azərbaycan ordusunun uğurlu aprel əməliyyatından sonra yenidən öz həqiqi sahiblərinə - Cocuq Mərcanlılara qaytarıldı. Daha sonra məqalə bu şəkildə davam edir:

Qarababağ dönüş ordan başlayacaq...

Ermənistanın uzun illərdi işğalda saxladığı Cəbrayıl rayonun Azərbaycanın nəzarətindən olan yeganə kəndi Cocuq Mərcanlı sakinləri ata yurdlarına dönməyə hazırlaşırlar.

Bu gün sadəcə bir ailənin yaşadığı, digər evlərin tamamilə xarabəyə çevirildiyi kəndin yenidən qurulması və canlanması üçün ölkə Prezidentinin Ehtiyat Fondundan 4 milyon manat vəsait ayrılıb. Hökumət kəndi tamamilə minalardan təmizlədikdən sonra ilkin mərhələdə 50 ev və onunla yanaşı məktəb, tibb ocağı və s obyektlər inşa etməyi planlaşdırır.

Bu ilin sonlarına kimi layihənin ilkin mərhələsinin tamamlanması və 50 ailənin kəndə qayıdıb, öz torpağında yaşaması planlaşdırılır. Daha sonra Azərbaycan-Ermənistan cəbhə xəttində yaşanan gərginliklər səbəbilə 23 il əvvəl kəndi tərk etmək məcburiyyətində qalan 190 ailə üçün də yeni evlərin tikilməsi nəzərdə tutulur.

“Böyük dönüşün başlanğıcı”

Azərbaycan rəsmiləri Cocuq Mərcanlıya dönüşü, Qarabağı işğaldan azad etdikdən sonra başladılacaq “böyük dönüşün” başlanğıcı adlandırır.

Xarici İşlər Nazirliyinin mətbuat xidmətinin rəhbəri Hikmət Hacıyev kəndə səfər edən media nümayəndələrinə bildirdi ki, artıq Azərbaycan hökuməti bu münasibətdə konsepsiyadan əməli işə keçməyin vaxtı olduğunu düşünür. Hesab edirik ki, dövlət başçısının sərəncamı ilə Cocuq Mərcanlının bərpası istiqamətində həyata keçirilən bu layihə məcburi köçkünlərin doğma yurda qayıdışı prosesində bir pilot layihə olacaq və beynəlxalq təşkilatlar tərəfindən də nəzərə alınacaq. Həyata keçirilən layihə beynəlxalq ictimaiyyət tərəfindən də dəstəklənir. BMT-nin Qaçqınlar üzrə Ali Komissarlığı və digər beynəlxalq strukturlar bu məsələ ilə əlaqədar qəti iradələrini ortaya qoyublar”.

Atəş altında 23 il

Ermənistanın Qarabağı işğal etməsi nəticəsində 23 ildir güllə yağışı altında yaşayan Oktay Həziyevin ailəsinə baş çəkdiqlərini deyən jurnalist illərdi ki, kəndin yeganə sakinləri olan bu 8 nəfərlik ailənin güzəranlarından danışır:

Qohum və qonşuların təhlükə səbəbindən başqa yerə köçmələrinə rəğmən kəndlilərindən ayrılmayan bu ailə 23 ildə çox çətin şərtlər altında yaşayıblar. Ötən ilin aprel döyüşləri zaman kəndin yuxarıdan rahatlıqla izlənilirdiyi Lələtəpə adlanan zirvənin Azərbaycan ordusu tərəfində azad olduğunu deyən ailə başçısı “Əvvəllər o zirvədən hər gün evimi atəşə tuturdular. Lələtəpəni bizimkilər aldıqdan sonra vəziyyət dəyişdi. İndi çox sakitlikdir və ən əsası təhlükə

yoxdur. Yeni evlər inşa ediləcək. Bütün qohumlarımızı, qonşularımızı səbirsizliklə gözləyirəm.”- deyir.

Həziyevlərin ağbirçəyi Mınarə Həkiyeva da atəş altından yaşamağın çox çətin olduğunu deyir: “Ancaq vətən çox şirin bir şeydir, bu səbəbdən də yurdumuzu tərk etmədik. Yalnız qohum qonşuya ehtiyacımız var. İnşallah onlar da tezliklə dönər”.

Cəbhə xəttindəki atışmalar səbəbindən yaxınlıqdakı başqa bir kəndə köçmüş Məhəmməd Mirzəliyev də doğduğu, ailəsi ilə birlikdə yaşadığı evi viranə şəkildə görməkdən çox məyus olduğunu, Cocuq Mərcanlıya yenidən qayıtmasını və yenidən bir evi olmasını səbirsizliklə gözlədiklərini ifadə etdi.

“Anadolu” xəbər agentliyi -07.02.2017-ci il

Türkiyənin KARAR.COM xəbər portalı:

AZƏRBAYCANLILARIN EVLƏRİNƏ GERİ DÖNÜŞÜ BAŞLADI

Türkiyədə ən çox oxunan informasiya portallarından biri KARAR.COM- da Cocuq Mərcanlıya qayıdışa xüsusi yer ayırıb. Məqalənin başlığında vurğulanır ki, Erməni işğalında saxlanılan Cəbrayıl rayonun işğaldan azad edilmiş yeganə kəndi Cocuq Mərcanlının bir zamanlar öz torpaqlarından zorla köçürülmüş sakinləri evlərinə geri dönür. Təhlükə səbəbindən ilk dəfə olaraq bu ilin fevral ayında media nümayəndələrinin ziyarətinə şərait yaradıldığı kənddən reportaj hazırlayan türkijəli jurnalist bildirir ki, artıq Azərbaycan Hökuməti kəndin yenidən qurulması üçün əməli işlərə başlayıb. Məqalədə daha sonra bunlar qeyd edilir.

“Lələtəpə” geri alındı

“2016-cı ilin ilin aprel döyüşləri zamanı ilk dəfə Azərbaycan, işğal altındakı “Lələtəpə” adlı strateji bir nöqtəni geri almağı bacardı. Torpaqların geri alınmasının ardınca, ölkə rəhbəri İlham Əliyevin tapşırıqlarına əsasən kəndi torpaqlarına dönməyi dörd gözlə gözləyən Azərbaycanlılar tezliklə ixtiyarına verilməsi planlaşdırıldı və bu Qarabağa geri dönüşün başlanğıc layihəsi adlandırıldı.

Evlər, məktəblər, tibb ocaqları tikilir

Qaçqınların və Məcburi Köçkünlərin İşləri üzrə Dövlət Komitəsi sədrinin müavini Fuad Hüseynov media mənsublarına açıqlamasında bildirdi ki, Kəndin bərpası ilə bağlı görülməli işlər çərçivəsində birinci mərhələdə 50 evin, məktəb binasının və müvafiq infrastrukturun tikintisi həyata keçiriləcək. Növbəti mərhələdə 150-200 evin tikintisi və bərpası nəzərdə tutulur. Hazırda Prezident İlham Əliyevin tapşırığı ilə kənddəki bütün evlərin sənədləşdirilməsi işləri aparılır. 200-dən çox ailə bu kəndə, öz doğma torpaqlarına geri dönmək üçün müraciət edib və biz əminik ki, bu say daha da artacaq.

Ərazilər minadan təmizlənir

İlkin mərhələdə bölgədə təhlükəsizliyin təmin etmək məqsədi ilə minadan təmizləmə prosesi həyata keçirilir. Minaların təmizləməsi işləri bitdikdən sonra kəndin yerində 150-200 ailə üçün evlərin tikilməsinə başlanılacaq. Bu layihənin ilin sonuna kimi bitməsi planlaşdırılır.

23 ildir bölgədə yaşayan Oktay Həziyev deyir ki, bizim qədim kəndimiz yenidən çiçəklənəcək: “Gözəl evlər tikiləcək, inşallah, bundan sonra insanlarımız çox rahat bir şəkildə öz torpağında yaşayacaq. Bu torpaq bizim, Qarabağ bizim. İnşallah, Qarabağın hər yerinə insanlarımız geri dönəcək”.

KARAR.COM xəbər portalı -07.02.2017-ci il

ERMƏNİ İŞĞALINDAN AZAD EDİLƏN TORPAQDAN ÖZƏL REPORTAJ

Dünyanın müxtəlif yerlərində əməkdaşları olan və tez tez qaynar nöqtələrindən xəbərlər hazırlayan beynəlxalq www.eurasiadiary.com portalı da Cocuq Mərcanlı haqında maraqlı reportaj təqdim edib. Beynəlxalq Analitik İnformasiya Portalının hazırladığı reportaj bu cümlələrlə başlayır. Doğma torpaq hər bir halında bizim üçün doğmadır. Abad olsa da, düşmən tərəfindən viranə edilsə də. Əsas odur ki, o azad olsun, biz onu ayağımızın altında hiss edək...

Bu kənd müharibənin bütün dəhşətini yaşamışdı. Dağılmış evlər, yarımçıq qalmış tikililər. Bizim kəndə məhz belə rahat şəkildə daxil olmağımıza səbəb 2016-cı ilin aprelində həyata keçirilən uğurlu döyüşlər zamanı kəndin yaxınlığındakı strateji yüksəklik Lələtəpənin erməni ordusunun işğalından azad edilməsidir. Məhz həmin gündən sonra Cocuq Mərcanlıya təhlükə aradan qalxıb. Bununla da işğala qədər burada yaşamış dinc əhəlinin öz doğma yurdlarına qayıtması üçün kənddə əsaslı yenidənqurma işlərinin başlanmasına şərait yaranıb.

Dağıntılara rəğmən bütün bunların fonunda abad, hər bir şəraiti olan bir ev diqqətimizi cəlb elədi. Bu evin sakini bütün təhlükəyə, erməni silahlıların yağdırdığı güllə yağışına rəğmən öz yurd-yuvasını tərk etməyib. Ailəsi ilə birlikdə, təmas xəttinə ən yaxın yerdə ev tikərək artıq 23 ildir ki, burada yaşayır.

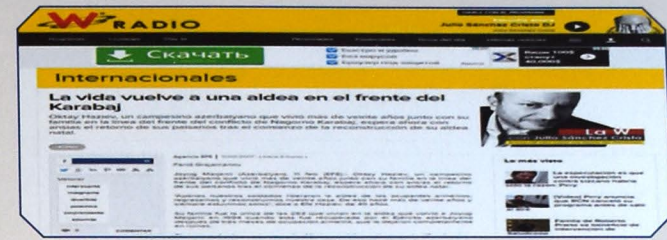
Erməni silahlı birləşmələrinin atdığı mərmilərin qəlpələri evin hasarını dəlik-deşik edib. Buna baxmayaraq, öz şəxsi təsərrüfatını yaradan Oqtay Həziyev, həyatı sahəsində quşculuq, heyvandarlıq və əkinçiliklə məşğul olur. Hətta həyatında arı pətkələri belə var. Güllə səsində öyrəşdiklərini deyən ev sahibi, "Lələtəpə" yüksəkliyinin alınması ilə artıq həyatı təhlükələrinin olmadığını bildirdi.

1994-cü ildən bəri Cocuq Mərcanlı kəndini tərk etməyən və hələ ki buranın yeganə sakini olan Oqtay Həziyev ölkə Prezidentin Sərəncamına çox sevindiğini bildirdi.

"Prezidentin Sərəncamını oxuyandan sonra çox sevindik. Çünki burada yaşamaq çox çətinidir. Hər yer dağılıb. 23 il bundan əvvəl işğal olunmuş Cocuq Mərcanlı kəndinin yenidən bərpa olunması ilə bağlı cənab Prezidentin Sərəncamı alqışlanmalıdır. Erməni ordusu Cocuq Mərcanlıda daşı-daş üstə qoymayıb. Nə yaxşı ki, ermənilərin məhv etdiyi kəndin yenidən abadlaşması üçün belə bir sərəncam verildi. Hər kəs bu kənddən çıxıb gedəndən sonra bu kənddə yaşamağa davam edən yeganə sakinəm. Bu kəndin qazının, işığının, suyunun təmin olunmasını həyata keçirmişəm. Bu illər ərzində bir dəfə də olsun bu kənddən çıxmağı düşünməmişəm. Təbii ki, çətinliklərimiz çox olub. Burada bir nəfər də olsun ailə olmayıb. Bir tərəfdə düşmən, digər tərəf zülmət. Təsəvvür edin, burada yaşamaq necə olub. Amma, ailəmlə bir-birimizə dəstək olmuşuq. Uşaqlarımın təhsil alması üçün hər gün onları qonşu kənddə yerləşən məktəbə aparıb-gətirmişəm. Bu illər ərzində ailəmi təsərrüfatla dolandırmışam. Əl-ələ verib heyvandarlıqla, taxılçılıqla məşğul olmuşuq. Maddi durumumuzu təsərrüfatla təmin etmişik. illərdir burada tək yaşamaq, həmkəndlilərimdən uzaq düşməyin özü də böyük dərdidir. Prezidentimizə təşəkkür edirik ki, kənd camaatının torpaqlarımıza qayıtması üçün sərəncam imzaladı və bizi bu dərdədən qurtardı. İnşallah, kəndimizdə 25 il əvvəlki kimi yaşayış üçün şərait qurulacaq".

EURASIADIARY.COM beynəlxalq xəbər portalı -02.02.2017-ci il

COCUQ MƏRCANLI İSPANİYA VƏ KOLUMBİYA MƏTBUATINDA

Cocuq Mərcanlı kəndinə təşkil olunan səfərinin nəticəsində İspaniyanın "Efe" agentliyi tərəfindən "Qarabağ cəbhəsində bir kəndə həyat qayıdır" adlı məqalə hazırlanıb. Məqalə İspaniyanın Lavanguardia, ElConfidencial, Kolumbiyanın "Wradio" və digər çoxsaylı ispanidilli mətbuat orqanlarında dərc olunub.

Məqalədə deyilir:

İyirmi ildən çoxdur ki, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin cəbhə bölgəsində ailəsi ilə birgə yaşayan Azərbaycan kəndlisi Oqtay Həziyev doğma kəndində bərpa işləri başladıqdan sonra həmvətənlərinin qayıdışını səbrsizliklə gözləyir.

"Əsgərlərimiz kəndi erməni işğalçılarından azad edən kimi geri qayıdıb evimizi yenidən tikmişdik. Həmin vaxtdan etibarən artıq iyirmi ildən çoxdur ki, burada tək yaşayıyıq", deyərək 49 yaşlı Həziyev bildirir.

Üç aylıq erməni işğalından sonra xarabalığa çevrilmiş Cocuq Mərcanlı kəndi 1994-cü ildə Azərbaycan ordusu tərəfindən azad edildikdən vaxtilə orada yaşayan 283 ailədən yalnız Həziyevlər ailəsi kəndə qayıtmışdır.

Digər sakinlərin narahatlığı isə kifayət qədər əsaslı idi. Belə ki, Cocuq Mərcanlıdan çıxandan sonra erməni hərbi qüvvələri yaxınlıqdakı Lələtəpə yüksəkliyində möhkəmlənmişdilər və oradan onlar yalnız ötən ilin aprel ayında çıxarılmışlar.

Ayın əvvəlində başlanmış və kəndin yenidən canlanmasına şərait yaradacaq minalardan təmizləmə işlərinə görə daha da ümidlənlər kənd sakini "İndi vəziyyət nisbətən daha sakitdir", deyərək bildirir.

Azərbaycanda adət olduğu kimi, Həziyev ailəsi birlikdə kiçik qardaşı Arif də ailəsi ilə yaşayır və hər ailədə iki övlad olmaqla, ev toplam səkkiz nəfərdən ibarətdir.

Köhnə qonşularından bəziləri işlərin gedişinə baxmaq üçün artıq Cocuq Mərcanlıya gəlməyə başlayırlar. "İmkan yaranan kimi qayıdacağıq. Bizim evimiz tamamilə dağılmışdır", deyərək, müharibə nəticəsində məcburi köçkün olmuş və hazırda qonşu Horadiz şəhərində yaşayan Məhəmməd Mirzəliyev bildirir. 14 yaşlı oğlu Azadın da onunla birlikdə kəndə gəlmişdir.

Azərbaycan Respublikası Ərazilərinin Minalardan Təmizlənməsi üzrə Milli Agentliyin (ANAMA) bildirdiyinə görə, Cocuq Mərcanlıda aparılan işlərin birinci mərhələsi 100.000 kvadrat metr ərazinin minalardan təmizlənməsi və orada 50 evin inşasını nəzərdə tutur. ANAMA-nın mütəxəssisləri artıq əkin sahələri də daxil olmaqla, 3 kv. kilometrlik ərazinin minalardan təmizlənməsi üçün plan hazırlamışlar.

Cocuq Mərcanlı kəndi 1994-cü ilin avqustunda işğal olunmuş Cəbrayıl rayonunun eyni adlı mərkəzi şəhərindən 35 kilometr aralıda yerləşir.

Azərbaycan bildirir ki, Ermənistanla sözügedən münaqişənin həllinin yeganə yolu işğal olunmuş ərazilərin azad edilməsidir və bu tələb BMT Təhlükəsizlik Şurasının bir sıra qətnamələrində də öz əksini tapmışdır.

AZƏRTAC, 12 fevral 2017

“MOSKVA-BAKİ” İŞQALDAN AZAD OLUNMUŞ COCUQ MƏRCANLI KƏNDİNDƏ

Leyla Murad, Tofiq Babayev, “Moskva-Bakı” 10.02.2017

-Bizim təlimatlara ciddi əməl edərək, salınmış cığırarla hərəkət etməyi sizdən xahiş edirik.

Sağa, ya da sola addım çarəsiz nəticələrə gətirə bilər – Azərbaycan Ərazilərinin Minalardan Təmizlənməsi üzrə Milli Agentliyin (ANAMA) nümayəndəsi Fehruz Mahmudov bizi Cəbrayıl rayonunun Cocuq Mərcanlı kəndinin girəcəyində təlimatlandırır.

Dağıdılmış və minalanmış Cəbrayıl rayonunun Cocuq Mərcanlı kəndi bu gün Azərbaycanın nəzarətində olan yeganə kənddir. Digər yaşayış məntəqələri, inzibati mərkəz Cəbrayıl olmaqla hələ də erməni silahlı qüvvələrin qanunsuz işğalı altındadır. Cocuq Mərcanlı kəndi 1993-cü ilin avqust ayından 1994-cü ilin yanvarına kimi işğal altında olub, lakin bu qısa müddət ermənilərə kifayət elədi ki, kəndin bütün tikililərini viran qoysunlar.

Təmizləmə

22 il kənd boş idi, bir neçə yüz metrlikdə olan erməni mövqelərindən kənd dayanmadan atəşə tutulurdu. Dönüş ötən ilin aprel ayında oldu, Azərbaycan ordusu Lələtəpə adlı strateji yüksəkliyi geri alandan sonra, Cəbrayıl rayonunun yeganə azad olunmuş kəndində təhlükəsiz yaşama şəraiti təmin olundu. Bununla da işğala qədər burada yaşamış dinc əhəlinin öz doğma yurdlarına qayıtməsi üçün kənddə əsaslı yenidənqurma işlərinin başlanmasına şərait yaranıb.

Uzağa baxırıq, deyirlər buradan məşhur yüksəkliyi görmək olur.

-Lələtəpəni axtırırsınız? – bunu bizi görüb, yaxınlaşan Cəbrayıl rayonunun icra başçısı Kamal Həsənov soruşur. – Biri birilə üzbəüz duran iki yüksəkliyi görürsünüz? Sağdakı Lələtəpədir, onun qarşısında ermənilərin mövqeləridir.

Həsənov etiraf edir ki, məcburu köçkünlər həmişə doğma evlərinə dönmək arzusunda olublar. Axı bu kənd Cəbrayıl rayonunun ən böyük yaşayış məntəqələrindən biri olub.

- Müharibədən əvvəl Cocuq Mərcanlının əhalisi 1075 nəfər, 283 ailədən ibarət idi. Kənddə məktəb, mədəniyyət evi, kitabxana, poçt, dəyirman, kolxoz və digər tikililər mövcud idi. Lakin 1993-cü ildə onların hamısı dağıdılmışdır. Yarım ildən sonra Azərbaycan silahlı qüvvələri kəndi qaytardı, ancaq burada yaşamaq təhlükəli idi. Lakin hər şey dəyişib və mən səbirsizliklə Böyük qayıdışı gözləyirəm,- Həsənov dedi.

Cocuq Mərcanlının sakinlərinin doğma evlərinə dönüşünü “Böyük qayıdış” adlandırırlar. Mövcud sərəncam bu ilin yanvar ayının 24-də Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev tərəfindən imzalanıb. Bu sənədə əsasən, kəndin bərpası ilə bağlı görüləcək işlər çərçivəsində ilkin mərhələdə 50 fərdi evin, məktəb binasının, müvafiq infrastrukturun inşası nəzərdə tutulub və bu işlərə 4 milyon manat ayrılıb. Lakin evləri bərpa etməzdən əvvəl, kəndin ərazisini mina və mermirlərdən təmizləmək lazımdır.

- İlkin mərhələdə 10 ha ərazi təmizlənəcək və bu işi biz bir ay müddətdə bitirmək istəyirik. Gördüyünüz kimi, kənddə bir dənə də olsa tikili qalmayıb. Biz dağılmış evləri sökməyə imkan vermirik, çünki onların altında partlamamış mermirlər ola bilər. Qırmızı mıxçılarla hasarlanmış əraziyə keçmək olmaz, orada mütəxəssislərimiz hələ işə başlamayıb, - deyər Fehruz Mahmudov bizə xəbərdarlıq edir. ANAMA-nın mütəxəssisləri ikinci həftədir ki, Cocuq Mərcanlıda iş görürlər. Son günlər ərzində bir neçə ev təmizlənilib, onlarla mina və mermi tapılaraq zərərləşdirilib.

- Burada işləmək qorxulu deyil? – bu sualla xüsusi texnika vasitəsilə növbəti ərazini “Təmizlənilib” ləvhəsi ilə qeyd edən mütəxəssisə müraciət edirəm.

-15 ildir ki, minatəmizləmə işi ilə məşğulam, hələlik xoşagəlməz hadisə baş verməyib,-deyə gülümsəyir. -Bizim üçün ən böyük təhlükə dağıdılmış evlərdir. Heç vaxt bilmirsən ki, nə ilə üzləşəcəksən. Buna görə də son dərəcə ehtiyatla hərəkət edirik.

Mərd Oqtay...

Bu gün Cocuq Mərcanlıda cəmi bir ailə yaşayır: 1994-cü ildə kəndə qayıtmış ailə. Onun hərəkətinə həm təəccüblənir, həm də alqışlayırdılar, çünki, heç kim belə təhlükəli qonşuluqda yaşamağa cürət etmirdi. Bu gün onun ailəsi 8 nəfərdən ibarətdir, öz təsərrüfatı var.

-Başa düşürsüz, mən kişi olaraq heç vaxt barışmazdım ki, məni erməni öz evimdən qovsun. Etiraf edirəm ki, işğal zamanı biz yarım il müddətinə evimizi tərk etməyə məcbur olduq. Lakin kənd alındıqdan sonra biz geri döndük. Evimizi dağılmış vəziyyətdə görəndə sarsıntı keçirdim..

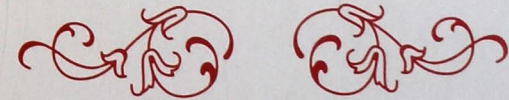
Oqtay Həziyev köhnə evin yerində öz əllərilə yeni ev tikdi, düzənliyi təmizləyərək əkinlə məşqul oldu, mal-qara aldı, təsərrüfat yaratdı. Hər an yaxınlıqda təhlükə olmağına baxmayaraq, həyat davam edirdi.

Cəbrayıl rayonunun başçısı Kamal Həsənov heyranlıq hisslərini gizlətmədən deyir ki, Oqtay kəndimizin fəxri sakinidir. "Onun nələr çəkdiyini biz bilirik. Bu ərazidə hələ də gecələr güllə səsləri eşidilir, lakin Oqtay deyir ki, əgər mən burada yaşayıramsa, deməli sakitlikdir. Mərd adamdır", - deyə K.Həsənov bildirir.

Tezliklə Oqtayın ilk qonşuları olacaq. Hökumət ilkin mərhələdə 50 evin tikilməsini nəzərdə tutur, onların məskunlaşması isə 2017-ci ilin sonuna kimi başa çatacaq. Son vaxtlar kəndə onun çoxlu sakinləri baş çəkir, hamı tezliklə geri dönmək, əvvəlki həyatına qayıtmaq istəyir. Dağılmış evin birinin yanından saz səsi gəlir. 14 yaşlı Azadxan əslən Cocuq Mərcanlı kəndindəndir, lakin onun ailəsi müvəqqəti olaraq Füzuli rayonunda məskunlaşıb.

-Bu dağıntılar altındakı bizim evimizdir. Ev bərpa olunan kimi biz yenidən burada yaşayağıq. Bu saz bizim ailə yadigarımızdır. Valideynlərim deyirlər ki, kəndi tərk edəndə bu musiqi alətini də özləri ilə götürə bilərlər. Saz bizə babamızdan qalıb və onu ermənilərə qoya bilməzdilər. Evimizə qayıdan kimi mən eyvana çıxıb "Qarabağ şikəstəsini" çalacağam.

COCUQ MƏRCANLI KƏNDİNİN BƏRPASI BARƏDƏ
ÜRƏK SÖZLƏRİ**Bəxtiyar Əliyev – Milli Məclisin deputatı:**

Cocuq Mərcanlı kəndinin bərpası və məcburi köçkünlərin öz doğma torpağına qayıdışını Dağlıq Qarabağa qayıdışın bir əlaməti hesab edirəm. Bu, ötən ilin aprelində Azərbaycan Ordusunun həyata keçirdiyi uğurlu hərbi əməliyyatların məntiqi davamı, eyni zamanda Dağlıq Qarabağ münəvişsinin yalnız Azərbaycanın ərazi bütövlüyü və suverenliyi çərçivəsində həll edilməsi ilə bağlı dünyaya verilən növbəti mesajdır.

Aydın Mirzəzadə – Milli Məclisin deputatı:

İşğaldan azad edilmiş Cəbrayıl rayonunun Cocuq Mərcanlı kəndinin bərpası Ermənistanı çox ciddi bir mesajdır. Bununla Ermənistanı bir daha açıq şəkildə bəyan edilir ki, Azərbaycan işğal altında olan torpaqlarının azad edilməsi mövqeyindən heç bir zaman geri çəkilməyəcək. Prezident İlham Əliyevin işğaldan azad edilmiş Cəbrayıl rayonunun Cocuq Mərcanlı kəndinin bərpası ilə bağlı tədbirlər haqqında imzaladığı sərəncamı çox tarixi bir sənəddir.

Qənirə Paşayeva – Milli Məclisin deputatı:

Bu kəndə sonuncu dəfə düz 30 il əvvəl, rəhmətlik atamla birlikdə gəlmişdim. Balaca qız idim. Sonra Cəbrayıl işğal olundu və buraları bir daha görə bilmədim. Lələtəpə ordumuzun, şəhidlərimizin qəhrəmanlığı nəticəsində işğaldan azad olduğundan artıq Cocuq Mərcanlıda yaşamaq üçün ciddi təhlükə yoxdur. Mən inanıram ki, digər torpaqlarımız da işğaldan azad olunacaq.

Rasim Musabəyov – Milli Məclisin deputatı:

Prezidentin imzaladığı sərəncam göstərir ki, bu torpağın sahibi var. Və bu, Azərbaycan xalqıdır. Aprel döyüşlərinin göstərdiyi kimi, Azərbaycan ciddi surətdə ərazi bütövlüyünün bərpa olunması niyyətindədir. Və bunun üçün Azərbaycanın məqsədi, ehtiyatı, Prezident tərəfindən irəli sürülmüş siyasətini dəstəkləyən xalq var.

Fuad Muradov – Milli Məclisin deputatı:

Prezident İlham Əliyevin işğaldan azad edilmiş Cəbrayıl rayonunun Cocuq Mərcanlı kəndinin bərpası ilə bağlı tədbirlər haqqında sərəncam imzalaması əslində "Qarabağa qayıdırıq, buna hazır olun" mesajıdır. Hər bir Azərbaycan vətəndaşı hansı sahədə çalışmasından asılı olmayaraq Ali Baş Komandanımızın bu addımını dəstəkləməli, bütün gücü ilə bu məsələyə təkən verməlidir.

Zahid Oruc – Milli Məclisin deputatı:

Prezident cənab İlham Əliyev tərəfindən əhalinin Cocuq Mərcanlıda məskunlaşması ilə bağlı verilən sərəncam tarixi bir hadisədir. Bu, ərazilərimizə köçkünlərin, vətəndaşlarımızın böyük qayıdışının tərkib hissəsidir. Onun müəyyən mənada başlanğıcıdır.

CƏBRAYIL SAKİNLƏRİ COCUQ MƏRCANLININ BƏRPASI İLƏ
BAĞLI SƏRƏNCAMA GÖRƏ PREZİDENT İLHAM ƏLİYEVƏ
MİNNƏTDARLIQLARINI BİLDİRİRLƏR.

Prezident İlham Əliyevin Cəbrayıl rayonunun Cocuq Mərcanlı kəndinin bərpası ilə bağlı imzaladığı Sərəncam bu kəndin sakinləri ilə yanaşı, bütün cəbrayılıların böyük sevincinə səbəb olub. Onlar dövlətimizin başçısının bu qərarını işğal altındakı torpaqlarımıza qayıdışın başlanğıcı kimi dəyərləndirirlər.

Cəbrayıl sakinləri Prezident İlham Əliyevin bu Sərəncamını alqışladıqlarını, doğma yurdlarına qayıdacaqları günü səbirsizliklə gözlədiklərini bildirir, dövlətimizin başçısına minnətdarlıqlarını ifadə edirlər. Cəbrayılıların müxtəlif mətbuat orqanlarına verdiyi müsahibələrdən bir neçəsini nümunə olaraq təqdim edirik:

Fəxrəddin Rəhimov: İşğaldan azad edilmiş torpaqlarımızın bərpası, doğma yurduma qayıtmaq bizim ən böyük arzumuz idi. Prezident İlham Əliyevin bu Sərəncamı imzalaması arzumuzu reallaşdırdı. Bu gün biz tam arxayın qayıdıb öz torpaqlarımızda yaşaya bilirik. Ordumuzun qüdrəti bizə doğma yurdunda əmin-aman yaşamağa stimül yaradır.

Teymur Allahverdiyev: Dövlətimizin başçısının Cocuq Mərcanlı kəndinin bərpası ilə bağlı tədbirlər haqqında Sərəncam imzalaması bütün xalqımızı fərəhləndirən hadisədir. Bu, böyük bir yolun başlanğıcıdır. Bu Sərəncamı tariximizin şanlı səhifəsi olan aprel döyüşlərinin uğurlu nəticəsi hesab edirik. İnənirəm ki, Cocuq Mərcanlıdakı kimi, tezliklə Şuşada da bərpa işlərinə başlayacağıq.

Elsevər Kalbaliyev: Azərbaycan Prezidentinin bu qərarı uğurlarımızın başlanğıcından xəbər verir. Əminəm ki, Prezident İlham Əliyev tezliklə bir çox belə sərəncamlar verəcək. Bu Sərəncamın həm də böyük bir rəmzi mənası var. Bu, o deməkdir ki, bu gün biz əgər Cocuq Mərcanlıya qayıdırsaq, deməli, sabah tamamilə Cəbrayıla, ondan sonra Füzuliyə, Ağdama, Kəlbəcərə və işğal altında olan digər ərazilərimizə qayıdacağıq.

Əkbər Əhmədov: Bu Sərəncam nəinki Cocuq Mərcanlı sakinlərinin, bütün cəbrayılıların ürəyindən xəbər verdi. Cocuq Mərcanlının bərpası ordumuzun düşməne sarsıdıcı zərbələr vurmasının, minlərlə hektar torpağımızın işğaldan azad olunmasının əməli nəticəsidir. Cocuq Mərcanlının bərpası mənfur qonşularımız ermənilərə də bir mesaj oldu ki, bu torpaqların sahibi var.

Aygün Hüseynova: Azərbaycan Prezidentinin Cocuq Mərcanlı kəndinin bərpası ilə bağlı qərarı bizdə böyük ruh yüksəkliyi yaratdı. Biz tam əminəm ki, işğal olunmuş torpaqlarımız son qarışına kimi düşmənin tapdağından azad ediləcək və bütün məcburi köçkünlər öz doğma torpaqlarımıza qayıdacaqlar. O gün uzaqda deyil.

Əkbər Məhərrəmov: Bu Sərəncam bizi çox sevindirdi. Biz bunu işğal altındakı torpaqlarımıza böyük qayıdışın başlanğıcı hesab edirik. İnənirəm ki, işğal olunmuş bütün torpaqlarımız tezliklə azad ediləcək və həmin ərazilərimiz də belə bərpa olunacaq.

Bayram Təhməzov: Dövlətimizin başçısının Cocuq Mərcanlı kəndinin bərpası ilə bağlı Sərəncamı tarixi qərardır. Bir daha əmin olduq ki, bizim güclü dövlətimiz, güclü ordumuz, güclü Prezidentimiz var. Aprel döyüşləri bunu ermənilərə də sübut etdi. Biz cəbrayılılar hər zaman Prezidentimizin siyasətini dəstəkləyirik.

Rauf Musayev: Prezident İlham Əliyevin bu Sərəncamı bizdə böyük ümid və ruh yüksəkliyi yaratdı. Torpaqlarımızın işğaldan azad ediləcəyi və bütün məcburi köçkünlərimizin öz doğma yurdlarına qayıdacaqları günün uzaqda olmaması ilə bağlı inanımız daha da möhkəmləndi.

Nüsrət Hünbətəliyev: Cocuq Mərcanlı kəndinin bərpası ilə bağlı Sərəncam bütün xalqımızda böyük qürur hissi yaratdı. Biz dövlətimizin başçısına inanırıq. Əminəm ki, Lələtəpədə dalğalanan bayrağımız, inşallah, tezliklə Laçında, Şuşada, Xocalıda, Xankəndidə və işğal edilmiş digər torpaqlarımızda dalğalanacaq.

Bakı, 4 fevral 2017, AZƏRTAC

“AZƏRBAYCAN” QƏZETİNDƏ DƏRC OLUNMUŞ YAZILARDAN:

İLHAM ƏLİYEV “BÖYÜK QAYIDIŞ”I COCUQ MƏRCANLIDAN BAŞLADIR –I YAZI

Ali Baş Komandanın azad etdiyi Lələtəpə zirvəsi Dağlıq Qarabağa dönmüşün və məskunlaşmanın möhkəm istinadgahına çevrilib

Qarabağ cəbhəsində 24 illik status-kvonu əsaslı şəkildə dəyişdirən aprel hərbi əməliyyatının möhtəşəm nəticələri danışıqlar prosesində Azərbaycanın mövqelərini gücləndirib, Ermənistanı daha da çıxılmaz dalana dirəyib. Silahlı qüvvələrimizin qısa müddətli effektiv hamlasının yaratdığı güclü rezonans Vaşinqtondan Moskvaya, Parisdən Yerevana qədər bütün vasitəçi və iştirakçı mərkəzlərə real durumun əsl mahiyyətini dəqiq anlatdı. İlham Əliyevin “Azərbaycan Ordusu Qarabağı işğaldan azad etməyə qadirdir və buna heç bir qüvvə mane ola bilməz” bəyanatlarının istənilən an Ali Baş Komandanın hərbi əmrinə çevriləcəyi də ən böyük həqiqətlərdən oldu.

Dədə Qorqud öyüdü - İlham Əliyev əməli

Lakin nəticələr bununla yekunlaşmır. Əvvəla, təmas xəttində hər iki döyüşün tərəfi ciddi psixoloji təsir alıb: Azərbaycan indi daha əzmkar, qətiyyətli mövqe bildirir və xalqımız qələbə vaxtında, döyüş istəyindədir; Ermənistan hərbi-siyasi iflasın ən son mərhələsinə qədəm qoyduğunu anlayır, ölkə vətəndaşları isə Qarabağın bundan sonra heç vaxt “Artsax” olmayacağını dərk etdiklərindən özge torpağında ölməyi istəmirlər.

Digər tərəfdən, işğaldan azad olunmuş ərazilərdə Azərbaycan Prezidentinin tapşırığı ilə dərhal məskunlaşma başlanılmalı və təsərrüfatlar qurulmalıdır. Bu isə düşməne öldürücü mənəvi zərbə olmaqla yanaşı, əks cinahda istifadəsiz qalan ərazilərin də Azərbaycanın nəzarətinə keçəcəyinə mesajdır.

Ordumuzun şücaət simvoluna çevrilmiş Lələtəpə zirvəsindən İlham Əliyevin iki ay öncə verdiyi sərt bəyanatların da məgzi bu idi: İşğal edilmiş torpaqlarda, Dağlıq Qarabağda elə bir hərbi hədəf yoxdur ki, bu gün biz onu məhv edə bilməyək; azad edilmiş ərazilərə dərhal sakinlər köçürüləcək və onlar torpağı əkil-becərəcəklər!

Dədə Qorqud öyüdüdü: “Torpağı qorumasın, əkil-becərməyə dəyməz, əkil-becərməyəcəksən - qorumağa dəyməz...” Atalarımızın öyüdüne sadiq olan İlham Əliyev müqəddəs bildiyi torpağın hər bir qarışını qorumaqla, onu bərəkət mənbəyinə, ruhi ocağına çevirməklə, həm də düşməne göz dağı verir!

Ali Baş Komandanın böyük hərbi riskə baxmayaraq, Lələtəpədə ön səngərə gedərək cəsarət və mərdliyi ilə şəxsi nümunə göstərməsi ümumilikdə xalqımızın və ordumuzun qorxmazlığını nümayiş etdirdi. Bu örnəyin nəticəsi idi ki, bu ərazilərdə, əsasən də Cocuq Mərcanlıda yaşayan əhali dədə-baba yurdlarına geri dönməyə hazırlaşdılar. Çünki təmas xəttində məskunlaşan insanlarda artıq qorxu hissi yoxdur, düşmənlə üz-üzə mövqedə arxayın yaşamaqdan çəkinmirlər, onlar Prezidentə, orduya tam güvənir, etibar edirlər.

Prezidentin səfərindən dərhal sonra onun tapşırığı ilə Baş nazirin müavini, Qaçqınların və Məcburi Köçkünlərin İşləri üzrə Dövlət Komitəsinin sədri Əli Həsənov Cocuq Mərcanlı kəndinə gedərək vəziyyətlə yerində tanış olmuşdur. İlham Əliyevin şəxsi nəzarəti altında aparılan prosesə əsasən, kənddə ilk mərhələdə həyata keçiriləcək bərpa-quruculuq işləri müəyyənlanmış, sakinlərin dönüşü üçün lazımı infrastrukturun yaradılmasının detalları dəqiqləşdirilmişdir. Nəticə isə özünü çox gözəl təbirlər

“İşğaldan azad edilmiş Cəbrayıl rayonunun Cocuq Mərcanlı kəndinin bərpası ilə bağlı tədbirlər haqqında” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin sərəncamı, demək olar ki, hər gün hansısa bir kəndə yol çəkilişini, məktəb, xəstəxana salınmasını, rayonlara abadlıq-quruculuq üçün maddi dəstək ayrılmasını ehtiva edən qərarlardan fərqlidir, ən əsası mənəvi-psixoloji baxımdan daha üstündür!

Çünki İlham Əliyev azad etdiyi ərazilərin bərpası ilə bağlı ilk sərəncamını imzalayıb! Və bu sərəncamların yaxın vaxtlarda ardıcıl olaraq davam edəcəyinə Azərbaycan xalqı inanır!

Yurda dönüş

Cocuq Mərcanlı Cəbrayılın rayon mərkəzindən 35 km cənub-şərqdə, Araz çayına yaxın düzənlikdə, Çaxırlı inzibati ərazi vahidində yerləşir. XIX əsrdə Cavadağa Cavanşirə məxsus ərazidə, Mərcanlı tayfasına mənsub əhali tərəfindən salınıb. Savaşın ilk günlərindən qaynar döyüş məskəninə çevrilib. 1993-cü il avqustun 23-də Ermənistan silahlı qüvvələri tərəfindən işğal edilən kənd ulu öndər Heydər Əliyevin döyüş bölgəsinə gedərək orduda güclü ruh yüksəkliyi yaratması nəticəsində 1993-cü ilin dekabrında başlamış, 1994-cü il yanvarın 6-na kimi davam etmiş uğurlu Horadiz əməliyyatı nəticəsində işğaldan azad olunmuşdur. Lakin ətraf yüksəkliklərin düşmən nəzarətində olmasından kənddə tam məskunlaşma qeyri-mümkün idi. Aprel hərbi əməliyyatlarında ordumuzun strateji əhəmiyyətli Lələtəpə yüksəkliyini azad etməsi nəticəsində Cocuq Mərcanlı kəndinin ərazisi tamamilə Azərbaycanın nəzarətinə keçdi.

İşğaldan əvvəl ümumi sahəsi 1605 hektar olan kənddə 1134 hektar kənd təsərrüfatına yararlı sahə, 368 hektar isə əkin yeri olub. 24 il əvvəladək burada 283 evdə 1075 nəfər əhali yaşayırdı. Əhalisi əsasən üzümçülük, taxılçılıq, heyvandarlıq və baramaçılıqla məşğul olan kəndin ərazisində orta məktəb, klub, kitabxana, feldşer-mama məntəqəsi, poçt, icra nümayəndəliyi, un dəyirmanı, kolxozun inzibati binası, qaramal və qoyunçuluq fermaları, anbar binası mövcud olub. Hazırda Cocuq Mərcanlı kəndi üzrə 395 ev təsərrüfatı və 1428 nəfər əhali daimi qeydiyyatdadır. Respublikanın 17 şəhər və rayonunda məskunlaşan sakinlərin əksəriyyəti (172 ailə - 635 nəfər) Biləsuvar rayonu ərazisində salınmış məcburi köçkün qəsəbələrində yaşayır.

İndi ərazisinin qərb hissəsinin sərhədindən 750 metr məsafədə ermənilərin mövqeyi yerləşən kənddə bir məcburi köçkün ailəsi yaşayır. Oqtay Həziyevin 8 nəfərlik ailəsi burada böyük təsərrüfat qurub, mal-qara, toyuq-cücə saxlayır. Bu qəhrəman ailəni ictimaiyyət ötən ilin noyabrında Baş nazirin müavini Əli Həsənovun kəndə səfəri nəticəsində tanıdı.

Oqtay Həziyev 23 il mərdi-mərdanə yaşadığı kənddə ona hər an mənəvi təsəlli olan, gücünə güc qatan əsas GÜCə - dövlətə və Prezidentə güvəndiyini bəyan etdi: “Burada yaşayış üçün heç bir təhlükə yoxdur, tam sərbəst və arxayın yaşayırıq. Çünki bizim İlham Əliyev kimi Ali Baş Komandanımız var, güclü, qüdrətli Azərbaycan Ordusu var. Lələtəpə yüksəkliyi işğaldan azad olunandan sonra bizim təhlükəsizliyimiz daha da gücləndi. Prezidentimizin Lələtəpə yüksəkliyinə gəlməsi, ərazilərimizin müdafiəsində duran əsgərlərimizlə görüşməsi bizi qürurlandırdı və böyük ruh yüksəkliyi yaratdı”.

Qaçqınların və Məcburi Köçkünlərin İşləri üzrə Dövlət Komitəsinin sədri Əli Həsənovun dediyi kimi, “bu ailə bütün məcburi köçkünlər üçün nümunədir, vətənpərvərlik göstəricisidir. Vətən doğulduğu torpaqdan başlayır. Hesab edirəm ki, məcburi köçkünlərimiz gəlib öz doğma yerlərində yaşamağa üstünlük verəcəklər. Bu gün cənab Prezidentin qayğısı nəticəsində məcburi

köçkünlərin müvəqqəti olaraq məskunlaşdırılması üçün yeni qəsəbələr salınır. Ancaq torpaqlar işğaldan azad olunandan sonra bu qəsəbələr həmin yerlərdə yaradılacaq, orada bütün infrastruktur yenidən qurulacaq”.

Məntiqi yekuna isə İlham Əliyev imzasını qoydu: “ Keçən ilin aprel ayında erməni silahlı təxribatının qarşısını olaraq Azərbaycan Ordusu düşməne sarsıdıcı zərbələr endirdi. Füzuli, Cəbrayıl, Ağdərə rayonlarının bir hissəsi işğaldan azad edildi. O ərazilərdə Azərbaycan bayrağı dalğalanır. Minlərlə hektar torpaq işğaldan azad edildi. On minlərlə hektar torpağa bu gün Azərbaycan Ordusu nəzarət edir. O torpaqlarda təmizlik işləri aparılır və yaxın gələcəkdə məcburi köçkünlər o ərazilərə qayıdacaqlar...”

“Böyük Qayıdış”ın ilk rəsmi müqəddiməsi

Azərbaycan Prezidentinin 2004-cü il 1 iyul tarixli sərəncamı ilə təsdiq edilmiş “Qaçqınların və məcburi köçkünlərin yaşayış şəraitinin yaxşılaşdırılması və məşğulluğunun artırılması üzrə Dövlət Proqramı”nın 1.9-cu bəndində Böyük Repatriasiya (“Böyük Qayıdış”) proqramının hazırlanması barədə tapşırıq verilmişdir. İşğal olunmuş ərazilərdə yaşayış məntəqələrinin, sosial infrastruktur obyektlərinin və digər mövcud vəziyyətin beynəlxalq maliyyə qurumları, BMT-nin agentlikləri, beynəlxalq və yerli humanitar təşkilatların iştirakı, maliyyə dəstəyi ilə qiymətləndirilməsi və bərpası üzrə müvafiq təkliflərin hazırlanması prosesi davamlı olaraq icra olunur.

“Böyük Qayıdış” Azərbaycanın işğal olunmuş torpaqları azad edildikdən sonra orada insanların təhlükəsiz yaşayışının təmin edilməsi, ərazidə normal həyat üçün tələb olunan bütün bərpa və yenidənqurma işlərinin həyata keçirilməsi, məcburi köçkünlərin əvvəlki yaşayış yerinə könüllü qayıdışının və məşğulluğunun təmin edilməsi ilə bağlı məsələləri özündə ehtiva edən layihədir. 800 min nəfərdən artıq məcburi köçkünə əhatə edən bu proqramda mühüm vəzifələrin yerinə yetirilməsi nəzərdə tutulur: işğaldan azad olunan ərazilərin insan həyatı üçün təhlükəli hesab edilən bütün vasitələrdən təmizlənməsi; ərazilərdə sosial-texniki infrastrukturun və yaşayış məntəqələrinin bərpası və insanların yaşayışı üçün normal şəraitin yaradılması; beynəlxalq və milli qanunvericiliyin tələbləri nəzərə alınmaqla məcburi köçkünlərin könüllü əvvəlki yaşayış yerinə qayıdışa hazırlanması və repatriasiyası; əvvəlki yaşayış yerinə könüllü qayıdan məcburi köçkünlərə təhlükəsiz həyat şəraitinin yaradılması; əvvəlki yaşayış yerinə könüllü qayıdan məcburi köçkünlərin, xüsusən gənclərin məşğulluğunun təmin edilməsi; proqramın həyata keçirilməsində şəffaflığın təmin edilməsi, bu işə beynəlxalq maliyyə qurumları və təşkilatların cəlb edilməsi və görülən işlər barədə ictimaiyyətin daimi məlumatlandırılması.

“İşğaldan azad edilmiş Cəbrayıl rayonunun Cocuq Mərcanlı kəndinin bərpası ilə bağlı tədbirlər haqqında” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin sərəncamı bu baxımdan “Böyük Qayıdış”ın ilk rəsmi müqəddiməsidir!

İlham Əliyev Cocuq Mərcanlı kəndinin bərpası ilə bağlı görülməli işlər çərçivəsində birinci mərhələdə 50 fərdi yaşayış evinin, məktəb binasının və müvafiq infrastrukturun tikintisini nəzərdə tutur və bu məqsədlə öz Ehtiyat Fondundan Qaçqınların və Məcburi Köçkünlərin İşləri üzrə Dövlət Komitəsinə ilkin olaraq 4 milyon manat ayırıb.

Bu, birinci mərhələdir, bu, ilkdir!..

Ardınca digər ailələr üçün tikiləcək evlər barədə sərəncamlar var!

Ardınca Ağdam var, Xocalı var, Şuşa var!..

Ardınca Bakıdan, Biləsuvar, Mısqıqabad, Cocuq Mərcanlıya, Kərkicahana, Xocalıya, Qaradağlıya, Gülablıya... uzanacaq maşın karvanları, köç silsilələri, “Böyük Qayıdış” var!..

Ardınca Xankəndidə dalğalanacaq Azərbaycan bayrağı var!..

Və bunlar uzaq gələcək deyil!

İxtiyar Hüseynli

“Azərbaycan”, 26 yanvar 2017-ci il

HEYDƏR ƏLİYEVİN DÜŞMƏNDƏN GERİ ALDIĞI KƏNDƏ İLHAM ƏLİYEV QAYIDIŞI TƏMİN ETDİ “Böyük Qayıdış”a start verildi

Çox şükür, nəhayət, bu gün də gördük!
Jurnalist üçün düşməndən geri alınmış kəndə həmvətənlərinin geriye qayıdışından yazmaqdan böyük peşə sevinci olarmı?

Təsəvvürə gətirmək mümkün deyil!

Axı bu günü nə qədər gözləmişik: həsrətlə, ağrı-acılarla, ümid və ümitsizliklə, hətta bəzən qəzəblə!

Amma həmişə inanmışıq ki, ulu öndər Heydər Əliyev Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsini Azərbaycanın ərazi bütövlüyü çərçivəsində həll edəcək!

Bu gün də əminlik ki, Heydər Əliyevin başa çatdırı bilmədiyi işləri Prezident İlham Əliyev uğurla davam etdirərək gözlənilən və istənilən nəticəyə nail olacaq!

Xalq heç zaman inamında və sevgisində səhv etmir!

Cənab İlham Əliyevin 24 yanvar 2017-ci ildə imzaladığı sərəncamda deyilir: “Ötən ilin aprel ayında Azərbaycan Ordusunun həyata keçirdiyi uğurlu əks-hücum hərbi əməliyyatı nəticəsində erməni işğalından azad edilmiş Cəbrayıl rayonunun Cocuq Mərcanlı kəndində insanların təhlükəsiz yaşaması mümkün olmuşdur. Bununla da tarixən burada yaşamış dinc əhalinin öz doğma yurduna qayıtması üçün Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin tam nəzarətinə keçmiş həmin ərazilərdə əsaslı yenidənqurma işlərinin başlanmasına şərait yaranmışdır”.

Bu məqsədlə dövlət başçısı Prezidentin Ehtiyat Fondundan ilkin olaraq dörd milyon manat ayırmış, zəruri tapşırıq və göstərişlərini vermişdir!

Bu həm də “Böyük Qayıdış”a start verilməsi deməkdir!

Gözün aydın, Vətən, ən böyük istəyin gerçəkləşir!

Gözün aydın, məcburi köçkün qardaşım və bacım, həsrətinə son qoyulmasına başlanılır!

Gözün aydın, Azərbaycan, gücün və nüfuzun öz bəhrəsini verir!

Münaqişənin gedişində yeni mərhələ

Əslində bu “Qayıdış”ın başlanğıcı “Qurtuluş”da qoyulub!

Həm də gördük ki, həqiqi rəhbərindən ayrı düşən xalqın başına hansı müsibətlər gəlir (və ya gətirilir)!

Xalqın arzu və tələbi ilə yenidən ölkə rəhbərliyinə qayıdan ulu öndər Heydər Əliyev uğursuzluqlar silsiləsinə son qoydu. Öz zakası, nüfuzu, iradə və qətiyyəti ilə xalqı səfərbərliyə almağı, hadisələrin inkişafını düzgün məcraya yönəltməyi bacardı!

Hətta müharibənin gedişində dəyişikliyə nail oldu. Onun rəhbərliyi ilə 1994-cü ilin yanvarında Füzuli rayonunda ilk uğurlu hərbi əməliyyat keçirildi. Nəticədə Horadiz qəsəbəsi və 22 kənd işğaldan azad edildi!

Bu dönüşü görən düşmən atəşkəs müqaviləsini imzalamağa məcbur oldu!

Azad olunan kəndlər sırasında Cəbrayıl rayonunun Cocuq Mərcanlı kəndi də vardı!

Doğrudur, həmin dövrdə insanların kəndə qayıdışı, təhlükəsiz yaşayışının təmini mümkün deyildi. Strateji yüksəkliklər düşmən əlində qaldığından yaşayış məntəqəsi daim atəş altında idi. Ermənilər isə dinc sakinləri, xüsusən qadınları və uşaqları güllə hədəfi seçməkdən “zövq” aldıklarından insanların təhlükəsiz yaşaması qeyri-mümkün idi. Yalnız bir-cə ailə bütün qorxu və təhlükələrə üstün gələrək Cocuq Mərcanlıya tərki etmirdi.

Tezliklə onların qonşularının və həmkəndlilərinin sayı artacaqdır!

Kəndin və kəndlilərin təhlükəsizliyini və normal yaşayışını isə Heydər Əliyev siyasi kursunun ən layiqli davamçısı cənab İlham Əliyev etdi!

Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin həllində ölkəmizin maraqlarını qətiyyət və prinsipliliklə qoruyaraq dövlət başçısının diplomatiya və ordu quruculuğu,

Azərbaycanın iqtisadi qüdrətinin və siyasi nüfuzunun durmadan yüksəldilməsi sahəsində gördüyü işlər uğurlu nəticələrini verir.

İlham Əliyev münaqişənin gedişində yeni mərhələnin başlanmasına - məcburi köçkünlərin doğma yurdlarına qaytarılmasına nail oldu!

Düşmən qazdığı quyuya düşdü

Ötən ilin aprel ayının lap əvvəllərində Ermənistanın işğalçı ordusu növbəti dəfə atəşkəsi pozaraq Azərbaycan tərəfini təxribata çəkməyə, “öz gücünü” göstərməyə can atdı. Təmas xəttindəki və döyüş bölgəsinə yaxınlıqdakı kəndlər top, mina, tank və “grad” atəşinə tutularaq mülki əhaliyə ciddi ziyan vuruldu. Nəticədə 100-dən çox ev tamamilə dağıdıldı, 500-dən artıq evə isə ziyan dəydi.

Düşmən qazdığı quyuya düşdü.

Azərbaycan Ordusu əks-həmlə ilə Ermənistan ordusuna elə bir toy tutdu ki, səsi indi də qulaqlarından çəkilməyib. Serj Sarkisyanın lovğalıqla tərəflədiyi “dağılmaz istehkamlar” və “alınmaz səngərlər” qısa müddətdə darmadağın edildi!

“Güclü erməni ordusu”nun mifdənə başqa bir şey olmadığı, Azərbaycan əsgəri qarşısında bir saat belə duruş gətirə bilmədiyi əyani şəkildə göründü!

Nəinki işğal edilmiş yeddi rayondan və Dağlıq Qarabağdan, hətta Ermənistandan da köç başladı: işğal ərazilərində yaşayanlar qorxularından, Ermənistandakılar isə övladlarını orduda xidmətdən yayındırmaq üçün qaçırdılar!

Gedənlər heç də geri dönmək niyyətində deyillər. Çünki yaxşı bilirlər ki, indi yaşadıkları torpaqların sahibi var və əsl sahiblər qayıdacaqlar!

Və artıq qayıdırlar!

Prezident İlham Əliyevin 24 yanvar tarixli sərəncamı isə həmin qayıdışın başlanğıcı, ilkidir!

Biz öz torpaqlarımıza qayıdırıq

Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsi BMT Təhlükəsizlik Şurasının ötən əsrin doxsanıncı illərinin əvvəllərində qəbul etdiyi dörd məlum qətnamə əsasında həll edilməlidir!

Lakin dünyanın ən nüfuzlu qurumu nə həmin qətnamələri yerinə yetirib, nə də öz nüfuzunun qayğısına qalıb!

Dağlıq Qarabağ problemi ATƏT-in Minsk qrupunun vasitəçiliyi ilə nizamlanmalıdır!

Həmsədr dövlətlər (ABŞ, Rusiya və Fransa) nəinki münaqişəni çözüblər, əksinə, hərəsi bir formada işğalçı Ermənistanı yardım göstərərək və yenə də dəstəkləməkdədir!

Azərbaycan isə münaqişənin sülh yolu ilə, BMT Təhlükəsizlik Şurasının yuxarıda xatırladılan qətnamələri, habelə beynəlxalq hüququn norma və prinsipləri əsasında həllinə tərəfdardır.

Münaqişəni dövlətin bir nömrəli problemi elan edən cənab İlham Əliyev onun Azərbaycanın ərazi bütövlüyü çərçivəsində həllinə tərəfdardır və dayanmadan siyasi, iqtisadi, diplomatiya sahəsində prinsipial və qətiyyətli fəaliyyət göstərir. Eyni zamanda ordu quruculuğu məsələlərinə xüsusi diqqət və qayğı göstərir. Məhz bunun nəticəsidir ki, Azərbaycan Ordusu qısa müddətdə dünyanın ən güclü orduları səviyyəsinə yüksəlmişdir!

Döndürlük aprel döyüşləri zamanı bunu təkcə düşmən tərəfi deyil, bütün dünya gördü və bildi!

O cümlədən Ermənistanın havadarları da aprel zəfərinin şahidi oldular!

İşğaldan yenidən azad edilmiş Lələtəpə yüksəkliyinə gedən Ali Baş Komandan cənab İlham Əliyev oradan bütün dünyaya öz mesajını verdi: “Biz öz ərazi bütövlüyümüzü bərpa etməliyik və edəcəyik. Bu, bizim əzəli torpağımızdır, tarixi torpağımızdır və biz bu gün hələ də işğal altında olan bütün torpaqlarımıza qayıdacağıq”.

Sözünün sahibi olan Ali Baş Komandan artıq dediklərini həyata keçirir.

Biz öz torpaqlarımıza qayıdırıq!

QAYIDIŞIN MÜBARƏK, AZƏRBAYCAN!

Qayıdış Azərbaycan xalqına sevinc və fərəh, Ermənistanın kriminal rəhbərliyinə isə fəlakət bəxş edəcəkdir!

Artıq ağullanmağa başlayan erməni xalqı bu müharibənin onlara yalnız ölüm, fəlakət, yoxsulluq və köləlik gətirdiyini anlayır!

Nə müstəqil Ermənistan var, nə ölkəyə uzun illər fayda gətirən transmilli layihələr, nə də millətin xoş gələcəyi...

Artıq “Qarabağ kartı” ilə Ermənistan rəhbərliyinə gələn “Qarabağ klanı”nın iç üzünü hamıya bəllidir. Bunu ötən ilin noyabrında Bakıya gələn, Xocalı soyqırımını abidəsini ziyarət edərək Azərbaycan xalqından üzr istəyən erməni ictimai-siyasi xadimləri - Vaha Avetyan, Vaan Martirosyan, Suzanna Caqinyan və digərləri də etiraf etdilər!

Bəli, İlham Əliyevin yeritdiyi müdrik və uzaqgörən siyasət Ermənistanı da, onun ağılsız rəhbərliyini də rəzil duruma salıb! Doğrudur, hələ ki erməni xalqı kriminal rəhbərliyi hakimiyyət kürsüsündən süpürüb ata bilməyib! Serj Sarkisyanın bütün yalan vədləri isə puça çıxıb, özü nüfuzdan düşüb!

İndi Ermənistan və onun marionet rəhbərliyi məhv olma ilə sülh arasındadır!

Azərbaycan Prezidentinin başladığı “Böyük Qayıdış”ın başlanğıcı isə bu prosesi daha da sürətləndirəcəkdir!

Bəli, məcburi köçkünlərin ən böyük arzusu reallığa çevrilir!

Bu, bütövlükdə Azərbaycan xalqının arzusudur!

Bu, müstəqil Azərbaycanın tarixi nailiyyətidir!

Bu, rəhbəri və sərkərdəsi cənab İlham Əliyev olan Azərbaycanın siyasi, iqtisadi, ordu quruculuğu və diplomatiya sahəsindəki uğurlarının məntiqi yekunudur!

Qayıdışın mübarək, Azərbaycan!

Bəxtiyar SADIQOV

Milli Məclisin deputatı, “Azərbaycan”
qəzetinin baş redaktoru, 27 yanvar 2017-ci il

Ermənistanda böyük xof:**“İLHAM ƏLİYEV BU GÜN COCUQ MƏRCANLINI
BƏRPA EDİRSƏ, SABAH ŞUŞANI AZAD EDƏCƏK”****Azərbaycan Prezidentinin sərəncamından şok yaşayan ermənilər sosial
şəbəkələrdə Serj Sarkisyanı hesab sorurlar**

Azərbaycan Ordusunun Ermənistan silahlı qüvvələrinə verdiyi aprel dərsləri düşmən ölkədə hələ də böyük rezonans doğurmaqda, ermənilərin rahatlığını pozmaqdadır. Cəbhədəki məlum hadisələrdən sonra işğalçı ölkə üçün indi ən böyük qorxu analoji hadisələrin yenidən təkrarlana biləcəyidir. Elə bu səbəbdəndir ki, xarici himayədarlarına əvvəlkindən daha çox sığınan ermənilərin əsas istəyi Azərbaycanla yeni mümkün hərbi toqquşmaların qarşısının alınmasıdır. Amma bu da çətin ki düşməne uzun müddət kömək etsin. Çünki Azərbaycan işğal altındakı ərazilərini, lazım gələrsə, güc yolu ilə azad edilməsi hüququndan istənilən vaxt istifadə edə biləcəyini ən yüksək səviyyədə bəyan edib.

“İlham Əliyev S.Sarkisyanı peşəkarlığın necə olduğunu göstərdi”

Ermənistanı qorxuya salan növbəti məqam isə Prezident İlham Əliyevin “İşğaldan azad edilmiş Cəbrayıl rayonunun Cocuq Mərcanlı kəndinin bərpası ilə bağlı tədbirlər haqqında” sərəncamı olub. İşğalçı ölkədə bu, çox geniş səs-küy yaradıb. Açıq və qəzəbli şəkildə qeyd olunur ki, Serj Sarkisyan cəfəngləri, rəsmi Yerevanın uydurduğu yalanlar daha erməni xalqı tərəfindən qəbul olunmur.

Prezident İlham Əliyevin imzaladığı sərəncamdan sonra sosial şəbəkələrdə paylaşılan statuslardan və verilən şərhərdən qənaətə gəlmək olar ki, Ermənistanda ümumi əhvali-ruhiyyə kifayət qədər pessimistdir. Belə görünür ki, cəmiyyət Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin həllinin uzanmasından, bununla bağlı Ermənistanın üzləşdiyi çoxsaylı problemlərdən daha çox narazılıq bildirir. Artıq ermənilər həm hərbi, həm də diplomatiya cəhəbində Azərbaycana daha böyük fərqlə uduzmağın gerçəkliyini anlamağa başlayıblar. Sosial mediada paylaşılan statuslardan və yazılan şərhərdən bir neçəsini diqqətinizə çatdırırıq.

Karen Mkrtçyan adlı “Facebook” istifadəçisi “Nə vaxta qədər belə davam edəcək? Bu gün Cocuq Mərcanlıya, sabah isə Şuşaya” başlıqlı status paylaşılıb.

Digər istifadəçi Arut Xaçatryan adlı bir nəfər “Twitter”də belə bir paylaşım edib: “Biz hələ də anlaya bilmirik ki, İlham Əliyevin fəaliyyətindən niyə Serj Sarkisyan nəticələr çıxara bilmir? Azərbaycan torpaqları geri qaytarır, bizdə isə geri dönmə yalnız əsgərlərimizin cənazəsidir. S.Sarkisyan Ermənistanı məhvə aparır”.

Henrix Aşotyan adlı biri isə “Facebook”da Prezident İlham Əliyevin imzaladığı sərəncamla bağlı paylaşılan statusa belə bir şərh yazıb: “Açıq reallıq budur. Aprel döyüşlərində İlham Əliyev Serj Sarkisyanı yüksək peşəkarlığın necə olduğunu göstərdi. Bizim prezident bəs nə etdi? Seyrçi mövqeyində qaldı. Azərbaycan Prezidenti bu gün Cocuq Mərcanlı kəndinin bərpası ilə bağlı sərəncam imzalayır. Belə davam etsə, Stepanakert (Xankəndi - red.), Şuşa, Kəlbəcər üçün də belə sərəncamlar gözləniləndir”.

“Azərbaycan əsgəri sabah Yerevana girsə, nə edəcəyik?”

Robert Şaqinyan adlı biri isə “Twitter”də yazıb: “Ötən il azərbaycanlıların aprel hücumundan sonra qorxu hələ də canımızdadır. İlham Əliyev Azərbaycan üçün lazımı addımlar atır, ərazilərin qaytarılması ilə bağlı işlər görür. Cocuq Mərcanlı kəndi buna nümunədir. Bəs Serj nə edir?”

Karine Baqratyan adlı biri isə “VKontakte” sosial şəbəkəsində erməni iqtidarına qarşı etirazını bildirib: “İlham Əliyevin Azərbaycan üçün nələr etdiyi göz qabağındadır. Ermənistan rəhbərliyi isə yalnız öz maraqlarını güdür, onlar üçün dövlətin və xalqın mənafehləri yoxdur. Aprel məğlubiyyətindən sonra Sarkisyan hansı üzlə xalqın qarşısına çıxır? Hələ İlham Əliyevin

imzaladığı məlum sərəncamı demirəm. Bəs sabah Azərbaycan əsgəri Yerevana girsə, nə edəcəyik?”

Ovık Karapetyan adlı birinin “Twitter”dəki paylaşımı isə daha çox bəyənmə toplayıb: “Azərbaycan Prezidenti Cocuq Mərcanlıyı geri qaytarıb, sabah Şuşanı da götürəcək. Biz müharibədən sonra tələs içərisində yaşayırıq. Sarkisyan iqtidarından tənqida gəlmişik”.

Serj Abramyan isə “Facebook”dakı paylaşımının birinə belə bir şərhə münasibət bildirib: “İlham Əliyev təkcə bir kəndin bərpası üçün 1 milyard dramdan çox pul ayırıb. S.Sarkisyan isə ancaq ciblərini doldurmaqla məşğuldur. Çünki onu biz vətəndaşlar maraqlandırmırıq”.

“S.Sarkisyan, Ermənistan üçün nə etmişən?”

Edvard Şahnazaryan “Facebook”da paylaşdığı statusda bildirib ki, xalqın hakimiyyətə inamı artıq tamam tükənib və atdığı bütün addımlar vətəndaşlar tərəfindən birmənalı şəkildə rədd edilir: “İlham Əliyev bir kəndin bərpası üçün xüsusi sərəncam imzalayır, cəbhə bölgəsinə səfərlər edərək Ali Baş Komandan olduğunu nümayiş etdirir. Serj Sarkisyan, Ermənistan üçün nə etmişən? Xalqın yoxsullaşmasında və gənclərin cəbhədə səbəbsiz ölümündə birbaşa təqsirkarsan. Buradan əsgər valideynlərindən xahiş edirəm. Hakimiyyətin yeritdiyi yanlış siyasətə qarşı çıxın, övladlarınızın boş yerə, Serj Sarkisyan rejiminin maraqları nəminə qurban getməsinə mane olun, etiraz edin”.

Yuxarıda qeyd etdiyimiz statuslara və şərhlərə daha çoxunu əlavə etmək olar. Hazırda Ermənistan xalqı Prezident, Ali Baş Komandan İlham Əliyevin cəbhə bölgəsinə səfərləri zamanı verdiyi mesajlar nəticəsində növbəti dəfə aprel dərsləri ilə üzləşə biləcəyindən qorxuya düşüb. Azərbaycan tərəfi ərazi bütövlüyünün bərpasına qədər mübarizə aparacağını dəfələrlə bəyan edib. Ermənistanda çox yaxşı bilirlər ki, lazımı nəticələr çıxarılmısa, vəziyyət onlar üçün daha çox ağır olacaq.

Və onların dediyi kimi, Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin növbəti sərəncamı Şuşanın bərpası ilə bağlı olacaq...

Elçin Cəfərov

“Azərbaycan”, 27 yanvar 2017-ci il

Lələtəpə zəfəri böyük qayıdışın təməli oldu**HEYDƏR ƏLİYEVİN AZAD ETDİYİ COCUQ MƏRCANLIYA
İLHAM ƏLİYEV İKİNCİ HƏYAT BƏXŞ ETDİ**

Yolumuz Cocuq Mərcanlıyadır... Ulu öndər Heydər Əliyevin Ali Baş Komandanlığı ilə 1994-cü ilin yanvarında işğaldan azad olunan bu ərazilərdə indi yeni büsat var. Kənd və qəsəbələrdə həyat qaynayır, yazlıq əkin üçün torpaqlar əkilib-becərilir. Elə burada bir daha əmin olursan ki, Prezident İlham Əliyevin həyata keçirdiyi uğurlu siyasət nəticəsində bütün cəbhəyanı şəhər və kəndlərə yeni nəfəs verilib.

Bu kənd bizim kəndimizdir

Cocuq Mərcanlıya gedən yolun üzərində yerləşən Horadiz tamamilə dəyişib. Çünki statusuna uyğun tanınmaz dərəcədə dəyişib, gözəlləşib, olduqca abad və modern bir ünvana çevrilib. Horadizdən sonra Füzuli rayonunun Qazaxlar və Mirzənağılı kəndlərindən keçib Cəbrayılə yetişirik. Elə bu kəndlərin arası ilə Cocuq Mərcanlıya qədər çəkilən asfalt yol örtüyü, bütün evlərin qazlaşdırılması, inzibati binalar, abad küçələr bir daha göstərir ki, inkişaf bütün cəbhəyanı bölgələrdə, hətta səngərin cəmi bir neçə yüzmetrlində belə hiss olunur.

Mirzənağılıdan sonrakı kənd Cocuq Mərcanlıdır.

Ürək dağlayan görkəmi ilə Cocuq Mərcanlı 23 ildir ki, sakinlərinin yolunu gözləyir. O gözəl, cənnətməkan kənddən demək olar ki, əsər-əlamət qalmayıb. Şiddətli döyüşlərin getdiyindən kənd tamamilə dağılıb. Bu günə gəlib çatan evlərin uçulmuş divarları, xarabalıqlardır.

Cocuq mərcanlılıqlar bu 23 ildə öz doğma kəndlərinə qayıtmaq arzusu ilə yaşayıblar. İnanıblar ki, bir gün gələcək və onlar öz evlərinə dönəcəklər. Elə bir kənd sakini yoxdur ki, ildə bir neçə dəfə Cocuq Mərcanlıya baş çəkməsin, kənardan da olsa, öz evinə baxmasın...

Cəbrayılın işğalda olmayan yeganə kəndi Cocuq Mərcanlı Azərbaycan Ordusunun 1994-cü ildə uğurlu hərbi əməliyyatları zamanı azad edilən 22 yaşayış məntəqəsindən biridir. Ulu öndər Heydər Əliyevin qurduğu ordu o zaman Füzulinin bir hissəsini Araz çayı boyu düşməndən təmizləmişdi. Ümummilli lider Heydər Əliyevin döyüş bölgəsinə şəxsən getməsi isə ordudakı ruh yüksəkliyini daha da artırmışdır. Ordumuz 1993-cü ildə işğal olunmuş Cocuq Mərcanlıya qədər irəliləmiş və azad etmişdi.

Kənd Cəbrayılın rayon mərkəzindən 35 kilometr cənub-şərqdə, Araz çayına yaxın düzənlikdə yerləşir. İşğaldan əvvəl ümumi sahəsi 1605 hektar olub. Bunun 630 hektarını qışlaq, 249 hektarını yaylaq, 368 hektarını isə əkin sahələri təşkil edib. Ümumi 1605 hektar sahənin 1134 hektarı kənd təsərrüfatına yararlıdır. Kəndin yerləşdiyi ərazi evlər və həyətyanı sahələrlə birlikdə 15 hektardır.

İşğala qədər Cocuq Mərcanlıda uçot kitabı üzrə 283 ev təsərrüfatı və 1075 nəfər sakin qeydə alınıb. Kənddə rayonun yerli icra nümayəndəliyi, orta məktəb, klub, kitabxana, feldşer-mama məntəqəsi, poçt fəaliyyət göstərirdi. Un dəyirmanı, qaramal və qoyunçuluq fermaları, anbar və kolxozun inzibati binası mövcud olub. Sakinlər əsasən üzümçülük, taxılçılıq, heyvandarlıq və baramaçılıqla məşğul olublar.

2016-cı ilin statistikasına əsasən, kənddə 395 ev təsərrüfatı və 1428 nəfər sakin qeydiyyatdadır. Hazırda Cocuq Mərcanlıdan olan ailələr respublikamızın 17 şəhər və rayonunda məskunlaşıblar. Kənd əhalisinin əksəriyyəti - 172 ailə və ya 635 nəfər kompakt şəkildə Biləsuvar rayonu ərazisində salınmış məcburi köçkün qəsəbələrində məskunlaşıblar.

Düşmən təhlükə yarada bilməz

Ötən ilin aprel döyüşlərinə qədər Azərbaycan və Ermənistan qoşunlarının təmas xətti kəndin yaxınlığından keçirdi. Mirzənağılıda yaşayış olsa da, düşmənin atəş məsafəsinə çox yaxın olduğundan məcburi köçkünə çevrilmiş Cocuq Mərcanlı kəndinin sakinlərinin qayıdıb burada yaşamaqları çox təhlükəli idi. Lakin uğurlu aprel hərbi əməliyyatlarından sonra burada vəziyyət tamamilə dəyişib.

Həmin vaxt erməni hərbi birləşmələrinin cəbhə xəttindəki təxribatlarının qarşısını rəşadətli alan Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin bölmələri qısa müddət ərzində düşməni sarsıdıcı zərbə vurdular. Füzuli və Tərtər istiqamətlərində düşmənin işğal etdiyi torpaqlarımızda möhkəmləndirdiyi ön xətti qoşunlarımız tərəfindən çətinlik çəkilmədən yarıldı, erməni hərbi birləşmələri geri otuzduruldu. Beləliklə, Ermənistanın bu təxribatı öz başında çatladı. İrəliləyən Azərbaycan əsgəri işğal altında olan bir neçə yaşayış məntəqəsini və strateji əhəmiyyətli yüksəklikləri düşməndən təmizlədi, 2 min hektar ərazi işğaldan azad olundu. On minlərlə hektar torpaqlarımıza nəzarət təmin edildi.

Azad edilən strateji əhəmiyyətli mövqelərdən biri də Cocuq Mərcanlı yaxınlığındakı Lələtəpə yüksəkliyidir. Hansı ki, məhz bu yüksəklikdəki mövqedən ermənilər Cocuq Mərcanlı istiqamətində təhlükə yaradırdılar. Amma indi bu təhlükə aradan qaldırılıb. Çünki Lələtəpədə Azərbaycan Bayrağı sancılıb. Lələtəpə ərazisində əməliyyat şəraiti ilə tanışlıq zamanı Prezident, Ali Baş Komandan İlham Əliyev haqlı olaraq Lələtəpə əməliyyatını qəhrəmanlıq rəmzi adlandırır: "Lələtəpə əməliyyatı bizim qəhrəmanlıq rəmzimizdir. Lələtəpə tarixə düşdü. Əgər erməni silahlı qüvvələri aprel döyüşlərindən düzgün nəticə çıxarmasalar, gələcəkdə Lələtəpə əməliyyatı kimi bir çox uğurlu əməliyyatlar olacaqdır. Ermənistanın siyasi rəhbərliyi, nəhayət, dərk etməlidir ki, işğalçılıq hərəkətləri onları uçuruma aparır. Azərbaycan gündəngünə güclənir, möhkəmlənir. Bizim güclü potensialımız və güclü ordumuz var. Biz ordumuzla, əsgər və zabitlərimizlə, sizinlə - bax, burada düşmənlə üz-üzə dayanan oğullarımızla fəxr edirik. Sizə eşq olsun! Azərbaycan inkişaf edəcək və biz ərazi bütövlüyümüzü bərpa edəcəyik!"

Bəli, Azərbaycan xalqı öz ərazi bütövlüyünü mütləq bərpa edəcək. Ötən ilin aprel döyüşləri də göstərdi ki, bunun üçün kifayət qədər gücümüz və imkanımız var. Ən əsası Azərbaycan xalqı öz ərazisini işğaldan azad etmək üçün daim hazır və səfərbərdir. Cocuq Mərcanlı üçün isə düşmən bundan sonra təhlükə yarada bilməz. Çünki əvvəlki mövqelərdən çox geri otuzdurulub və güclü Azərbaycan Ordusu qarşısında bundan sonra da geri çəkilməyə məcburdur.

Sakinlərin öz evlərinə qayıtmasına imkan yaranıb

Aprel qələbəsindən sonra qarşıda duran ilk vəzifələrdən biri azad edilmiş ərazilərdə müdafiənin möhkəmləndirilməsi, ermənilərin kəndləri atəşə tutması nəticəsində dağılmış evlərin və təsərrüfatların bərpası idi. O vaxtdan heç bir il ötməyib, lakin dəymiş zərər aradan qaldırılıb.

Eyni zamanda Füzuli istiqamətində aparılan uğurlu hərbi əməliyyat və Lələtəpə yüksəkliyinin ələ keçirilməsi nəticəsində Cocuq Mərcanlının bərpasına, buradan məcburi köçkün düşmüş sakinlərin öz evlərinə qayıtmasına imkan yaranıb. Bununla əlaqədar Prezident İlham Əliyev yanvarın 24-də "İşğaldan azad edilmiş Cəbrayıl rayonunun Cocuq Mərcanlı kəndinin bərpası ilə bağlı tədbirlər haqqında" sərəncam imzalayıb. Sərəncamda deyilir: "Ötən ilin aprel ayında Azərbaycan Ordusunun həyata keçirdiyi uğurlu əks-hücum hərbi əməliyyatı nəticəsində erməni işğalından azad edilmiş Cəbrayıl rayonunun Cocuq Mərcanlı kəndində insanların təhlükəsiz yaşaması mümkün olmuşdur. Bununla da, tarixən burada yaşamış dinc əhalinin öz doğma yurdlarına qayıtması üçün Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin tam nəzarətinə keçmiş həmin ərazilərdə əsaslı yenidənqurma işlərinin başlanmasına şərait yaranmışdır".

Sərəncama əsasən Cocuq Mərcanlı kəndinin bərpası ilə bağlı görülməli işlər çərçivəsində birinci mərhələdə 50 fərdi yaşayış evinin, məktəb binasının və müvafiq infrastrukturun tikintisi üçün 2017-ci ilin dövlət büdcəsində nəzərdə tutulmuş Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Ehtiyat Fondundan Qaçqınların və Məcburi Köçkünlərin İşləri üzrə Dövlət Komitəsinə ilkin olaraq 4 milyon manat ayrılıb.

Cocuq Mərcanlıya səfərimizin məqsədi də kəndin bərpası ilə bağlı görülən işlərlə yerində tanış olmaq idi. Kəndin dağılıb-uçulmuş evləri ürəyimizi göynətsə də, bizi müharibə illərinə qaytarsa da, buraya ayaq basar-basmaz insanı başqa hisslər də bürüyür. Bu, qələbədən doğan qürur hissidir. Çünki indi bu torpaqlarda biz ürək dolusu ilə, tamamilə təhlükəsiz hərəkət edə bilirik. Əvvəlki kimi düşmən gülləsinə tuş gəlmək qorxusu yoxdur.

Cocuq Mərcanlıni tərk etməyən ailə

Əvvəllər kənddə yaşamağın təhlükəli olmasına baxmayaraq, Həziyevlər ailəsi 1994-cü ilin yanvarından sonra geri qayıdıblar. Hazırda ailə 8 nəfərdən ibarətdir - 83 yaşlı ana, onun iki oğlu və nəvələri. Vaxtilə yaşadıkları ev tərəfdə Azərbaycan Ordusunun mövqelərindən bir qədər aralıda çox çətinliklə də olsa, balaca bir ev tikiblər. Düşmən gülləsindən qorunmaq üçün evin arxası təmas xəttinə tərəf inşa olunub.

Kəndlə tanışlıqdan sonra Cocuq Mərcanlıda yaşayan bu yeganə ailə ilə görüşdük. Cocuq Mərcanlıya gəlib bu ailəni görməmək ən azından səfərimizin yarımçıq olması demək idi. Çətin şəraitdə məskunlaşmalarına baxmayaraq, Həziyevlərin süfrəsi qonaq üzünə həmişə açıqdır. Qorxmadan, çəkinmədən, düşmənlə üz-üzə mətinliklə dayanan bu ailənin həyatı hər kəs üçün örnəkdir.

Ailənin başçısı 50 yaşlı Oqtay Həziyev deyir ki, kənd işğal ediləndən sonra müvəqqəti olaraq başqa yerlərdə məskunlaşmışdılar. Amma ulu öndər Heydər Əliyevin rəhbərliyi ilə aparılan uğurlu Horadiz əməliyyatından sonra işğaldan azad olunmuş doğma kəndlərinə qayıdıblar. "Kənd işğal olunan vaxt hamı buranı tərk etdi. Mən başqa yerdə duruş gətirə bilmədim. Nə qədər xoş münasibət olsa belə, kəndimizdən kənarda yaşamaq çətin idi. Sanki həyat mənim üçün bitmişdi, üzüm gülmürdü. Bəlkə də zamanla keçəcəkdə. Allah rəhmət eləsin ulu öndər Heydər Əliyevə, onun rəhbərliyi ilə 1994-cü ilin yanvar ayında Horadizdən bu yana bir neçə kəndi ordumuz geri qaytardı, o cümlədən Cocuq Mərcanlı. Elə o vaxtdan da ailəliklə qayıtdıq kəndimizə. Burada yaşamaq olduqca təhlükəli idi. Hər an düşmənin snayperinə tuş gələ bilərdin. Heç nəyə baxmayaraq, biz burada yaşadığımız qürur hissi keçiririk. İnsan üçün öz torpağında yaşamaqdan və ölməkdən yaxşı nə ola bilər ki?!" - deyər O.Həziyev bildirir.

Bu illərdə Həziyevlər ailəsi təsərrüfatla məşğul olub. Hazırda ailə mal-qara, 300-ə qədər toyuq-cücə, həmçinin arı saxlayır, taxıl, ərpa, yonca və bostan bitkiləri əkilir. Söhbət zamanı məlum olur ki, ailənin uşaqları orta məktəbə qonşu Mirzənağılı kəndinə gediblər. Elə evin işi, qazı, suyu da Mirzənağılıdan çəkilib. Mirzənağılılılar da Həziyevlər ailəsinə həmişə diqqət göstəriblər. Hətta Oqtayın evinin işığı sönmə kimi dərhal narahat olublar ki, görəsən, nə oldu?

İlham Əliyev Cocuq Mərcanlıni daha abad edəcək

Ötən ilin aprelinde elə düz Həziyevlərin evinin bir neçə yüzmetrliyində hərbi əməliyyatlar başlayıb. O.Həziyev deyir ki, həmin vaxt bir neçə mərmə evin kənarına düşsə də, kəndi tərk etmək ağıllarından belə keçməyib: "İndi başında İlham Əliyev duran güclü ordumuz var. Orduya güvənib 23 ildir burada belə bir şəraitdə yaşayırdıq. Apreldəki döyüşlər vaxtı ermənilərin mövqeləri darmadağın edildi və əsgərlərimiz xeyli irəlilədi. Amma kaş hərbi əməliyyatlar dayandırılmazdı. Lələtəpə yüksəkliyi işğaldan azad olunan sonra bizim üçün təhlükəsizdir. Aprel döyüşlərindən sonra dövlət başçısının Lələtəpə yüksəkliyinə gəlməsi isə biza daha böyük ruh yüksəkliyi verdi".

O.Həziyevin 83 yaşlı anası Minarə Həziyeva da kənd işğaldan azad olunan kimi, oğlu ilə birgə geri qayıdıb. Gününü nəticələri ilə keçirən bu ağbırək qadının da həyat yolu bir vətənpərvərlik örnəyidir, düşməne göz dağıdır. "Ay oğlum, öz torpağında yaşamaq başqa şeydi.

Allah rəhmət eləsin Heydər Əliyevə, onun sayəsində qayıtdıq öz kəndimizə. Allah İlham Əliyevə cansağlığı versin. İndi kəndimizə pul ayrılıb, camaat da köçüb gələcək evinə-əşiyinə. Bu xəbəri eşidəndən evimizdə bayram bayrama qarışıb, uşaqlı-böyükü hamımız qohum-əqrəbənin qayıtmağını gözləyirik. Bala, nə qədər tək yaşamaq olar? İnşallah, kəndimizin sakinlərinin hamısı qayıdıb gələr, yenə də camaatımız əvvəlki kimi bir yerdə olar” - deyər Minarə nənə bildirir.

Anasının söhbətinə müdaxilə edən O.Həziyev də bildirir ki, Prezidentin Cocuq Mərcanlını yenidən qurulması ilə bağlı sərəncamı kənd sakinlərinin ürəyindən xəbər verib. Bu günlərdə bütün tanış-bilişlər, qohumlar zəngləşərək bir-birini təbrik edir, gözləndirir. Bu barədə danışan O.Həziyev dedi ki, o vaxt Heydər Əliyev Cocuq Mərcanlıni azad etdi, İlham Əliyev isə sərəncamı ilə kəndimizə ikinci həyat verdi.

İlkin mərhələdə 50 ev tikiləcək

Bu günlərdə kəndə gəlib-gedən çox olduğundan Həziyevlərin evi də qonaq-qaralıdır. Cocuq Mərcanlıda olduğumuz vaxt Cəbrayıl Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Kamal Həsənov da kəndin bərpası ilə bağlı görülməli işlərlə əlaqədar bura gəlmişdi.

Həziyevlərin evi isə bu günlər həm də qərargaha çevrilib. Çünki kəndə gələn bütün dövlət rəsmiləri, rəhbər şəxslər mütləq bu evə baş çəkib, müzakirələrini burada aparırlar. Qaçqınların və Məcburi Köçkünlərin İşləri üzrə Dövlət Komitəsinin sədri, Baş nazirin müavini Əli Həsənov da ötən ilin noyabrında Cocuq Mərcanlıya səfər edərkən Həziyevlərin ailəsinə baş çəkib.

Elə Kamal Həsənovla da bu ailənin həyatında söhbətləşdik. Kəndin bərpası ilə bağlı Prezident İlham Əliyevin sərəncamının Cocuq Mərcanlı sakinlərinin sevincinə səbəb olduğunu bildirən icra başçısı dedi ki, bu, həm də böyük qayıdışın başlanğıcıdır: “Cocuq Mərcanlı kəndinin bərpası ilə bağlı tədbirlər haqqında sərəncam ölkə ictimaiyyəti, xüsusən Cəbrayıl sakinləri tərəfindən böyük sevinc və rəğbətlə qarşılanır. Dövlət başçısına minnətdarlıq məktublarını ünvanlayan cəbrayılılar bu sərəncamı işğaldan azad olunmuş ərazilərə böyük qayıdışın başlanğıcı kimi qiymətləndirirlər. Çünki bu qərar işğal edilmiş torpaqlarımıza böyük qayıdışın ilk müjdəsidir. Cocuq Mərcanlı kəndinin bərpası həm də bütün məcburi köçkünlərin doğma yurda qayıtmaq inamlarını daha da artırır. Biz bir daha əmin olduq ki, işğal altında olan torpaqlarımız Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə nəyin bahasına olursa-olsun, tezliklə azad ediləcək”.

Məlum olduğu kimi, Cocuq Mərcanlı kəndinin bərpası ilə bağlı görülməli işlər çərçivəsində birinci mərhələdə 50 fərdi yaşayış evinin inşası nəzərdə tutulur. Amma Kamal Həsənov deyir ki, cəmi bir neçə gün ərzində bununla bağlı Cəbrayıl Rayon İcra Hakimiyyətinə 200-ə yaxın müraciət daxil olub. Bu onu göstərir ki, Cocuq Mərcanlı sakinlərinin ən böyük arzusu doğma kəndlərinə qayıtmaqdır. Mərhələlərlə kənddə bütün ailələr üçün ev tikiləcək.

Cocuq Mərcanlını yenidən qurulması ilə bağlı bütün maliyyə vəsaiti dövlət tərəfindən ayrılacaq. Lakin qürur hissi ilə deməliyik ki, artıq ayrı-ayrı adamlar, özəl şirkətlər də kəndin bərpası üçün əllərindən gələni etməyə hazır olduqlarını bildirirlər. Məsələn, bu günlərdə Cəbrayıl RİH başçısına zəng edən bir nəfər kəndin bərpası üçün tikinti materialları göndərmək istədiyini deyib. Bütün bunlar həm də ondan xəbər verir ki, bu gün hər kəs Prezident İlham Əliyevin xoş məramına dəstək verməyi özünün mənəvi borcu hesab edir.

Cocuq Mərcanlını yenidən qurulması layihəsinin icrası artıq başlamaq üzrədir. Bir neçə aydan sonra biz bu ərazidə salınan yeni və yaraşıqlı kənd görəyik. Azərbaycan Prezidentinin Sərəncamı ilə Cocuq Mərcanlını bərpa olunması isə işğalçı Ermənistan hakimiyyətinə gözdəki olacaq. Çünki düşməni də gözəl bilir ki, Azərbaycan dövlətinin məqsədləri daha böyükdür.

Bu gün Cocuq Mərcanlı bərpa olunursa, deməli, sabah Ağdam, Şuşa, Xocalı yenidən qurulacaq!

Rəşad Cəfərli

“Azərbaycan”, 07 fevral 2017-ci il

“İLHAM ƏLİYEV COCUQ MƏRCANLI HƏSRƏTİNƏ SON QOYDU”

**Biləsuvaradakı məcburi köçkün şəhərciklərində
əsl bayram əhvali-ruhiyyəsi var**

Ötən ilin aprel ayında ermənilərin təxribatının qarşısının alınması zamanı Azərbaycan Ordusunun keçirdiyi hərbi əməliyyatlar nəticəsində minlərlə hektar torpağımız işğaldan azad edildi. Füzuli-Cəbrayıl istiqamətində ordumuzun ən mühüm uğurlarından biri Cocuq Mərcanlı kəndinin yaxınlığındakı yüksəkliyin düşməndən tamamilə azad edilməsi oldu. Bununla da Cocuq Mərcanlı sakinlərinin öz doğma yurdlarına qayıtması üçün həmin ərazilərdə əsaslı yenidənqurma işlərinin başlanmasına şərait yarandı.

Prezident İlham Əliyev yanvarın 24-də “İşğaldan azad edilmiş Cəbrayıl rayonunun Cocuq Mərcanlı kəndinin bərpası ilə bağlı tədbirlər haqqında” sərəncam imzalayıb. Sərəncamda deyildiyi kimi, ötən ilin aprel ayında Azərbaycan Ordusunun həyata keçirdiyi uğurlu əks-hücum hərbi əməliyyatı nəticəsində erməni işğalından azad edilmiş Cəbrayıl rayonunun Cocuq Mərcanlı kəndində insanların təhlükəsiz yaşaması mümkün olmuşdur.

Cocuq Mərcanlı kəndinin bərpası ilə bağlı tədbirlər haqqında sərəncam ölkə ictimaiyyəti, xüsusən Cəbrayıl sakinləri tərəfindən böyük sevinc və rəğbətlə qarşılandı. Dövlət başçısına minnətdarlıq edən cəbrayılılar bu sərəncamı işğaldan azad olunmuş ərazilərə böyük qayıdışın başlanğıcı kimi qiymətləndirirlər. Təbii ki, sərəncamdan daha çox sevinənlər Cocuq Mərcanlı sakinləridir. İlkin mərhələdə Cocuq Mərcanlıda 50 evin tikintisi nəzərdə tutulsa da, artıq 200-ə yaxın ailə öz kəndinə köçmək üçün Cəbrayıl Rayon İcra Hakimiyyətinə müraciət edib.

Hazırda Cocuq Mərcanlı kəndinin əhalisinin əksəriyyəti kompakt şəkildə Biləsuvar rayonu ərazisində salınmış məcburi köçkün qəsəbələrində məskunlaşıb. Burada 172 ailə, təxminən 635 nəfər Cocuq Mərcanlıdan olanlar yaşayır. Bu günlərdə Biləsuvar rayonuna səfərimizin də məqsədi Cocuq Mərcanlı sakinləri ilə görüşüb fikirlərini öyrənmək idi. Onlar Prezident İlham Əliyevə təşəkkürlərini ifadə edərək doğma kəndlərinə qayıdacaqları günü səbirsizliklə gözlədiklərini bildirdilər.

Kəndə qayıdacağımız günü gözləyirik

Biləsuvardakı 9 saylı qəsəbənin sakini, kənd təsərrüfatı üzrə texniki nəzarət müfəttişi Atakişi Atakişiyev deyir ki, Biləsuvara 2007-ci ildə ailəsi ilə köçüb. Buna qədər çox əziyyət çəkiblər. Əvvəlcə Saatlıdakı çadır şəhərciyində məskunlaşıblar. Amma şəraitsizlik ucbatından yerlərini yenidən dəyişməli olublar və qonşuluqdakı kəndə yaxın yerə köçüblər. Sonra yenidən Saatlının Vaxankənd kəndində məskunlaşıblar. Nəhayət, Biləsuvar da bu şəhərcik salınanda dövlət tərəfindən üçotaqlı evlə təmin olunublar.

Onun sözlərinə görə, Prezident İlham Əliyevin sərəncamını televiziyadan eşidən gün bütün tanıdığı kənd sakinlərini mustuluqlaydı:

- Mən Prezident İlham Əliyevin Cocuq Mərcanlını yenidən qurulması barədə sərəncamını yüksək qiymətləndirirəm. Ona görə ki, artıq 24-cü ildir həsrətində olduğumuz yurduza qovuşacağıq. Yurda qayıdış Qarabağımıza qayıdış deməkdir. Yəni bununla məcburi köçkünlərin Qarabağa dönüşünün təməli qoyulur. Buna sevinməmək, kövrəlməmək mümkün deyil.

Yurd itkisi ən ağır dərddir. Biz bunu yaşadığımız üçün bilirik. Yaşamayanlar bu itkinin ağırlığını bizim qədər hiss edə bilməzlər. Dərdlərin böyüyü elə yurd itkisidir. Böyük dərdin əlacı da böyük sevinc doğurur. Ona görə bu günlərdə biz sevinclilik. 24 ildə üzümüz ilk dəfə indi ürək dolusu gülməyə başlayıb.

“Allah Prezidentin canını sağ eləsin” - deyən Atakişi Atakişiyev onu da bildirdi ki, bu qərar bütün dünyaya mesajdır. Bu mesaj ondan ibarətdir ki, Azərbaycan işğal altındakı torpaqlarını azad

edəcək. Qoy bunu düşmən də bilsin, onu dəstəkləyən dövlətlər də. Həm də bütün dünya görür ki, Azərbaycanın məcburi köçkün vəziyyətinə düşmüş vətəndaşları doğma yurda qayıdacaqları günü səbirsizliklə gözləyirlər. "Bu sərəncamla əlaqədar bizim də öhdəmizə nə düşürsə, onu yerinə yetirməyə hazırıq. Artıq ailəmiz adından müraciət etmişəm və böyük sevinclə Cocuq Mərcanlıya qayıdacağımız günü gözləyirik" - deyə o bildirdi.

İşinə gəlincə Atakişi Atakişiyev dedi ki, hazırda onlar ölkənin 53 rayonunda məskunlaşan və kənd təsərrüfatı ilə məşğul olan Cəbrayıl sakinlərinə xidmət göstərirlər. Bildirdi ki, Azərbaycanda harada yaşamasından asılı olmayaraq texniki nəzarət müfəttişi kimi işini davam etdirəcək: "Yolun uzaqlığının əhəmiyyəti yoxdur, tək Cocuq Mərcanlıda yaşayaq".

Cocuq Mərcanlı sakini, hazırda 9 sayılı qəsəbədə məskunlaşan təqaüddü Bağdat Mansırxanov deyir ki, Prezident İlham Əliyev bu sərəncamı ilə 24 ildir ürəklərində daşıdıqları dərd yükünü üzərlərindən götürüb:

- Bütün məcburi köçkünlərin doğma yurda qayıdış inamlarını daha da artıran bu sərəncam bir daha göstərdi ki, Prezident İlham Əliyev üçün ən prioritet məsələ torpaqlarımızın işğaldan azad edilməsidir. Bütün Cocuq Mərcanlı sakinləri Prezidentə minnətdardır. Ən böyük arzumuz təbii ki, məcburi köçkünlərin öz evlərinə qayıtmalarıdır. Ona görə Tanrıdan ən böyük diləyimiz onların da bizim kimi doğma yurda qayıdış sevincini yaşamalarıdır. İnanıram ki, onlar da gün gələcək, bizim kimi bu sevinci hissini yaşayacaqlar.

Bağdat Mansırxanovun sözlərinə görə, onlara Cocuq Mərcanlıda yeni evlər inşa ediləcək: "Prezident İlham Əliyev 2003-cü ildə burada bizimlə görüşəndə bəyan etdi ki, bir danə də olsun çadır şəhərciyi qalmayacaq. Cəmi 4 ildə bütün çadır şəhərcikləri ləğv olundu. Biz bir daha gördük ki, Prezident məcburi köçkünlərin ən böyük himayədarıdır. Bilirik ki, Cocuq Mərcanlının yenidən qurulmasının təşəbbüskarı da Prezident İlham Əliyevdir. Bu onu göstərir ki, İlham Əliyev doğma yurdumuza qayıdışımızı bizdən də çox arzulayır. Bax, budur Vətən sevgisi, budur dövlətə xidmət!"

"Prezident mənim həsrətimə son qoyur, torpağıma, yurduma, evimə qovuşdurur. Bundan gözəl nə ola bilər? Ona görə Prezident İlham Əliyevə minnətdarlıq və bundan sonra da onun ətrafında sıx birləşəcəyik" - deyə Bağdat Mansırxanov bildirdi.

Cocuq mərcanlılılar bir-birinə zəng edərək gözəydliliyi verirlər

22 il Cocuq Mərcanlının icra nümayəndəsi işləmiş, hazırda təqaüddə olan İlyas İbadov 8 sayılı qəsəbədə məskunlaşıb. O deyir:

- 24 ildir biz yurd həsrətinəydik. Doğrudur, Cocuq Mərcanlı 1994-cü ilin yanvar ayında düşməndən azad edilib. O zaman ulu öndər Heydər Əliyevin sayəsində ordumuz Cəbrayılın sərhədinə qədər torpaqları azad etdi. Amma Cocuq Mərcanlıda yaşamaq çətin idi. Ermənilərin mülki vətəndaşlarımızı da atəşə tutduğu məlumdur. Ötən ilin aprelində Lələtəpənin azad edilməsindən sonra Cocuq Mərcanlı üçün təhlükə sovuşdu, indi rahatca öz kəndimizə gedib yaşaya bilərik. Sağ olsun Prezidentimiz ki, kəndimizin bərpası ilə bağlı sərəncam imzaladı.

İlyas İbadovun sözlərinə görə, bu xəbəri eşidər-eşitməz Azərbaycanın 17 rayon və şəhərində yaşayan Cocuq Mərcanlı sakinləri bir-birinə zəng edir, təbrikləşir, gözəydliliyi verirlər. Olmazın əziyyətlər görən bu adamların indi böyüklü-kiçikli hamısı hədsiz sevinc içərisindədir. Elə İlyas İbadovun ailəsi də Cocuq Mərcanlıya qayıtmaq üçün müraciət edənlər arasındadır və bu ilin payızında kəndə dönəcəkləri günü gözləyir.

Cocuq Mərcanlı kəndinin bərpası ilə bağlı Prezident İlham Əliyevin sərəncamını ürəkdən alqışlayan Ələddin Həsənov isə deyir ki, bu qərar işğal edilmiş torpaqlarımıza böyük qayıdışın ilk addımıdır. 8 sayılı qəsəbədə yaşayan Ələddin Həsənovun sözlərinə görə, Qarabağa qayıdışın Cocuq Mərcanlıdan başlaması onlar üçün ikiqat sevinçdir:

- Cocuq Mərcanlının adını Cəbrayılın işğalda olmayan yeganə kəndi kimi Azərbaycanda eşitməyən yox idi. Prezident İlham Əliyev isə bu sərəncamı ilə kəndimizə yeni həyat verdi. Mən arabir gedib o yerlərə baş çəkmişəm. Hər dəfə o dağılmış, uçulmuş evləri görəndə ürəyim ağrıyır,

dözə bilmirəm. Amma indi xoşbəxtəm, hədsiz sevinirəm. Deyir, niyyətin hara, mənzilin ora. Keçən il Lələtəpə alınanda dedim ki, deyəsən, kəndə qayıdacağıq. Budur, niyyətimiz baş tutur və payızda artıq ilkin mərhələdə tikilən evlər hazır olacaq.

Biz köçkünçülüynü nə olduğunu yaxşı bilirik. Allah heç kimi torpağından, evindən ayrı salmasın. Bu 24 il biz elimizdən kənarda yaşasaq da, indi sevinirik ki, övladlarımız, nəvə-nəticələrimiz öz doğma evlərində yaşayacaqlar. Buna görə də mən və ailəm Prezidentə minnətdarıq. Allah onun ömrünü uzun eləsin. Bilirik ki, cənab İlham Əliyev torpaqlarımızı azad etmək üçün gərgin iş görür. Biz bu yolda dövlət başçımıza uğurlar diləyirik.

Bir daha əmin olduq ki, torpaqlarımız tezliklə azad ediləcək

Biləsuvarıda 4 sayılı qəsəbədə məskunlaşan keçmiş sürücü, hazırda təqaüddə olan Savalan Xəlilovun evində olduq. 2003-cü ildə qəsəbəyə köçən Savalan kişi burada özünə təsərrüfat yaradıb. Həyatında mal-qarası, xeyli toyuq-cücəsi var. Amma deyir ki, Cocuq Mərcanlıya qayıdanda özünə daha yaxşı güzəran quracaq:

- Ailəlikcə Prezidentimizə minnətdarıq, ömrü uzun olsun. Allah Heydər Əliyevə rəhmət eləsin. O vaxt Cocuq Mərcanlı ulu öndər Heydər Əliyev düşməndən aldı. İlham Əliyev isə bizi o torpağa qaytarır, evlərimizi bərpa edir. Biz ilk gündən Prezident İlham Əliyevin ətrafında sıx birləşmişik. Bu sərəncamdan sonra biz bir daha əmin olduq ki, işğal altında olan torpaqlarımız Prezidentimizin rəhbərliyi ilə nəyin bahasına olursa-olsun tezliklə azad ediləcək, bütün məcburi köçkünlər öz doğma yurdlarına qayıdacaqlar. Dövlətimiz sağ olsun, burada bizə ev verib. Biz də özümüzə normal güzəran yaratmışıq. Amma inanırıq ki, Cocuq Mərcanlıda bundan da yaxşı ev-eşik quracağam.

Savalan Xəlilovun 4 oğlu var. Biri Bakıda, o biriləri isə Biləsuvardakı 4 sayılı qəsəbədə yaşayırlar. Övladları ailəlidir. Özü və övladları bu xəbəri eşidəndən sonra yır-yığışa başlayıblar. Biləsuvarıda təsərrüfatları olsa da, olan qalan mal-heyvanı da götürüb kəndə qayıdacaqları günü gözləyirlər. Cocuq Mərcanlıda da maldarlıqla məşğul olacaqlar.

"Doğma yurd başqadır. Şəraiti olsa da, olmasa da, öz doğma elində yaşamaq gözəl bir hissdır. Allah bütün ölənlərimizə rəhmət etsin, hamısı bu dünyadan nisgilli köçüblər. Allah nəsib eləsin, məcburi köçkünlər doğma yurda qayıtsın, bəlkə o zaman ölənlərimizin ruhu şad olar" - deyə Savalan kişi bildirdi.

Söhbətə Savalan Xəlilovun həyat yoldaşı Zibeydə Mehbaliyeva da qoşulur, torpağın yerini heç nə verməz deyir:

- Allah-təala qismət etsin bütün köçkünlər öz torpağına qayıtsın. Biz də gedək Hacı Qaramana ziyarətimizi edək. Bu yaxınlarda getmişdik, evimizi gördüm, həyatımızda bir daşın üstündə oturub ağladım...

Bala, vətən hər şeydir, Allah heç kimi vətənsiz qoymasın. Cocuq Mərcanlıya qayıdacağımız günü ürəkdən gözləyirik. İnanıram ki, bütün Qarabağımızın işğaldan azad ediləcəyi gün uzaqda deyil. Bunun üçün Prezidentimizə uzun ömür, möhkəm cansağlığı arzulayıram...

Rəşad Cəfəri

"Azərbaycan", 09 fevral 2017-ci il

LİDERİN QƏTİYYƏTİ – AZƏRBAYCANIN TƏNTƏNƏSİ

İlham Əliyev Azərbaycan xalqına bəxş etdiyi qələbə sevincinin ardınca doğma yurda qayıdışın qürur hisslərini də yaşadı

İşğal altındakı bir yurdun nisgilini ot basmış yollardan, illərdir qatar çarxlarının səsinə həsrət paslanmış dəmir yol relslərindən, insan əlinin sığına tamarzı kol-koslu torpaqlardan daha hüznü nə anlada bilər ki?!

Bir neçə il əvvəl yaradıcı gənclərimiz erməni işğalı üzündən doğma ocaqlarından didərgin düşmüş məcburi köçkünlərimizin o torpaqlara qayıdışı arzusunun əks olunduğu film çəkmişdilər. Sonu xüsusilə təsirli idi: qatar hərəkətə başlayır, məcburi köçkün ailələrinin məskunlaşdığı vaqonlar illərdən bəri ilk dəfə yerindən tərpənilir doğma yurdlara doğru istiqamət alır...

O kadrları izləyəndə qəlbimə dolan ilk sual dolu arzu bu olmuşdu ki, görəsən, bu anı sağlığımızda görmək qismətim, qismətimiz olacaqmı?

Əlbəttə, dünyada haqq-ədalətin gec-tez zəfər çalacağına hər zaman inanmışıq. Erməni silahlı birləşmələrinin öz havadarlarının köməyi ilə işğal altında saxladıkları bütün Azərbaycan torpaqlarının, hətta indiki Ermənistan ərazisindəki tarixi torpaqlarımızın da son qarışına qədər azad ediləcəyinə əminik. Amma tarixi bütün miqyası ilə təsəvvür edə bildiyimizdən, onun da fərqi deyil ki, bu haqq uğrunda aparılan milli mübarizənin müddəti, bəzən bizim ömür qismətimizdən də uzun çəkə bilər.

Erməni işğalından azad edilmiş Cocuq Mərcanlı kəndində həyatın bərpası məqsədilə Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyevin imzaladığı sərəncam xəbərini oxuyanda, yüzlərlə məcburi köçkün ailəsinin ordumuzun ötən ilin aprelində düşməndən təmizlədiyi torpaqlara qayıdış üçün mürciət etməsini eşidəndə ən çox o filmin son kadrlarını xatırladım...

Arzumuzun həyata keçməsinin şükranlıq duyğusu ilə bir daha əmin oldum ki, insan iradəsi, qətiyyəti, səbri qarşısında bu dünyada mümkünsüz heç nə yoxdur.

Bir də təcavüzkar Ermənistanla sülhə, haqqa, ədalətə tapınmış Azərbaycan arasındakı daha bir neçə tale əhəmiyyətli fərqi anladı bütün bunlar...

Həyat bununla növbəti dəfə sübuta yetirdi ki, düşmən miflərdə, biz reallıqlarda yaşayırıq. Torpaqları işğal altında saxlamaq düşmən ölkənin təcavüzkar hakimiyyətinə artıq sosial-iqtisadi problemlərdən cana yığılmış Ermənistan cəmiyyətindəki böyük narazılıqları yatırır öz mənfur mövcudluğunu bir neçə il də olsa sürdürmək, nəzarətsiz ərazilərdən dünyaya narkotik kimi bəlalər yaymaqdan ötrüdür.

O torpaqları düşməndən təmizləməksə, Azərbaycan rəhbərliyinə Vətənimizin bütövlüyünü bərpa etmək, torpağın yaralarını sağaltmaq, onu əkilir-becərmək, bu torpaqların bin-bərəkətini qaytarmaq, burada həyat qurmaq, ümumən insanlıq adına bir parça rifah yaratmaq üçündür.

Düşmən ölümün, biz həyatın yanındayıq. Düşmən qaranlıq, biz işığa səmtik. Ermənistan işğal, zülm və aqressiyanın, Azərbaycansa sülh, sevgi və tolerantlığın ünvanıdır bu gün...

Və hələ tarixdə təcavüzkarlığın sülhə, zülmün sevgiyə, haqsızlığın ədalətə sona qədər qalib gəldiyi olmayıb.

Yenə olmur, yenə olmayacaq!

Cocuq Mərcanlıya qayıdış həyatın bu ilahi prinsipinin artıq Dağlıq Qarabağ münaqişəsinə münasibətdə də öz sözünü deməyə başlamasına işarədir.

Bu, ATƏT-in illərdən bəridir bir işə yaramayan Minsk qrupunun vəciz bəyanatları deyil, təkrar-təkrar masa üzərinə çıxarılan və Ermənistan rəhbərliyinin hər dəfə bir bəhanə ilə, hətta qarınağırsı bəhanəsi ilə imzalamaqdan qaçdığı sülh razılaşması variantları deyil, bu, Ermənistanın marionet rəhbərliyini dilləndirən havadarların sözü də deyil.

Bu, tarixin sözüdür...

Və nə xoş ki, indi tarix də bizim sözümüzü deyir!

Azərbaycanın haqq sözünü zaman dilə gətirir!

Cocuq Mərcanlıya qayıdış bir başlanğıcdır hələ...

Qədim Çin məsələsində deyilirdi ki, "Min kilometrlik yollar da kiçik bir addımla başlar"...

Körpəliyim İkinci Dünya müharibəsinin bitdiyi, amma bütün həyatda davam etdiyi vaxtlara düşür. Ümumilikdə - hətta bir qismi müharibə bitəndən sonra dünyaya gəlsə belə, ötən əsrin 40-cı illərində doğulmuşların hamısını tarix ümumi ad ətrafında, orta q tələdə bir araya gətirir: müharibə uşaqları...

Ata-babalarımızın, əmi-dayılarımızın əldə silah faşistlərə qarşı vuruşduqları şəhərlərdə-kəndlərdə yaşayan bir çox həmyaşıdlarımızdan fərqli olaraq biz müharibənin od-alovunu birbaşa yaşamasaq da, bu kabusun dalğası uzaqdan-yaxından hamımızı vurdu. Müharibənin odlu güllələrini, əfi qəlpələrini körpə gözlərimizlə görməsək də, o güllələrdən, qəlpələrdən yaranmış, əl-ayağını itirib əlil olmuş doğmalarımızın əzablarını bütün qəlbimizlə duyduq. Müharibənin yaratdığı qıtlığı, kasıblığı, məhrumiyyətləri, sosial bəlaları ilklərimizə qədər yaşadıq. Ona görə də müharibə uşağı adı ümumi tələyimizə çevrildi.

Müharibə uşağı olmaq, bu uşaqlığı heç yaşamamaq demək idi, cəbhədən atasının qara kağızı gəlmiş yaşıdların yanında atalarımızın varlığını hiss etməməyə çalışmaq idi, arxa cəbhələrdə min bir əziyyət çəkib ölkənin dağılımı üçün yenidən qurmağa çalışan zəhmət adamlarının fədakarlığına şahidlik idi, əl-ayağını cəbhədə itirmiş əmi-dayıların kitelinin döşü dolu orden-medallarla qürurlanmaq idi, yerli hökumət orqanlarının hansısa sürdürməçiliyi, bürokratik əngəlləri ilə üzlaşanda əsalarını yerə döyüb qəzəblə haqqını tələb edən və haqqı olanı almağı bacaran bu cəsur insanların səsinə qətiyyəti duymaq idi...

Müharibə uşağı olmaq Vətən düşüncəsini, vətəndaşlıq hissini Böyük Vətən müharibəsi vaxtı həm ön, həm də arxa cəbhədə böyük qəhrəmanlıqlar göstərən Azərbaycan insanlarından öyrənmək demək idi.

Aradan uzun illər keçib, əfsus ki, indi tarixi közüni bəzən hələ öz qabağına çəkməyə çalışır və bu minvalla İkinci Dünya müharibəsinə alman-rus müharibəsi kimi təqdim etməyə çalışan tarixçilər də tapılır. Yaxud keçmiş İttifaqın artıq mövcud olmadığını əsas gətirərək Böyük Vətən müharibəsi ifadəsi ətrafında hərdən mübahisə açanlarla rastlaşırıq.

Amma bu, belə deyil! Bu müharibə uzun illər bizə öyrədildiyi kimi, məhz Böyük Vətən müharibəsi idi. Uşaqlığımızda gördüyümüz o qəhrəman insanlar hansısa ideologiya, siyasi sistem uğrunda deyil, məhz Vətən uğrunda vuruşduqlarına səmimi qəlbədən inanırdılar. Onların düşüncəsində faşizm bəlasından qoruduqları ərazilər içində Rusiya, Belarus, Ukrayna, Polşa, Fransa çölləri qədər Lərik dağları da, Mərkəzi Aran, Mil-Muğan düzləri də, Qarabağ, Gəncə-Qazax, Quba-Qusar elləri də vardı.

Onlar məhz Vətən müharibəsinin qalibləri idilər, ona görə də qalib ədası ilə əsalarını yerə döyüb, sinələrindəki orden-medalları cingildəyəndə səsləri o cür qətiyyətli gəlirdi, ötkəmlikləri haqsız olanı mövqeyindən çəkindirirdi.

Müharibə dövrünün Azərbaycan insanı körpək xatirələrimə məhz belə qalib obrazda daxil olub. Ona görə də ötən əsrin 80-ci illərinin sonlarında Ermənistanın Azərbaycana qarşı işğalçı addımları Dağlıq Qarabağ münaqişəsinə alovlandıranda Azərbaycan cəmiyyətinin bu müharibədən də qalib çıxacağını gözləyirdim.

Əfsuslar olsun ki, SSRİ-nin süqutu dövründə yaşanan xaos, amma həm də həlledici mərhələdə baş verənlər bizim ziyanımıza işlədi. Ermənistan Azərbaycan torpaqlarının 20 faizini işğal etdi. Bunun səbəbləri haqqında geniş təfərrüatlara varmaq istəməzdim. Çünki bu səbəblər hamıya aydındır. Ermənistan Azərbaycan torpaqlarını ona fəal dəstək verən xarici qüvvələrin köməyi ilə tuta bildi. Biz o müharibədə təkcə Ermənistanla qarşı vuruşmadıq. Həm də özümüzə qat-qat güclü olan o qüvvələrə qarşı savaşıdıq.

Bu, birinci Qarabağ savaşından hərbi baxımdan məğlub durumda ayrılmağımızın əsas səbəbi idi və bu səbəb bizdən asılı deyildi.

Bununla belə, etiraf edərkən ki, həm Ermənistanla, həm də onun təcavüzkar əməllərini dəstəkləyən qüvvələrə torpaqlarımızın işğalı üçün belə bir imkanın yaradılmasında o vaxt Azərbaycanın tələyinə görə məsuliyyət daşıyan təsadüfi insanlardan asılı səbəblər də yetərincə idi.

Əlbəttə, məşhur ifadə ilə desək, tarix heç zaman felin şərt formasında danışmağı xoşlamır. Amma həmişə onu da düşünürəm ki, əgər bu təsadüfi insanların o illərdəki böyük tarixi yanlışları olmasaydı, güman ki, işğalın miqyası da Azərbaycan ərazilərinin iyirmi faizini əhatə etməyəcəkdi.

Bu miqyas yaqın ki, daha az olacaqdı, yaxud ümumiyyətlə, olmayacaqdı və münaqişənin həlli Azərbaycan üçün indikindən daha asan başa gələcəkdi.

Amma o illərdə başı Bakıda hakimiyyət davasına qarışan naşı siyasətbazlar öz cılız maraqları ilə Azərbaycanın üzərinə həlli müşkül ağır bir yük qoydular. İndi onlardan kimsə bunun məsuliyyətindən qaçmağa çalışa bilər. Bununla belə, ölkədə o hakimiyyət didişmələrini, o insanların boylarından hündür iddialarını, yol verdikləri yanlışları yaxşı xatırlayan nəsilər yaşayır.

90-cı illərin əvvəllərində yaşananları anbaan yaddaşına köçürmüş insanlardan biri kimi yaxşı xatırlayıram ki, o illərdə Azərbaycan hərbiləşmiş siyasi partiyalar arasında döyüş meydanına çevrilmişdi. Hər siyasi partiyadan bir batalyonu, hər batalyonun iki komandiri vardı. O, hərbi birləşmələrin tərkibində siddiq-ürəkdən Vətən üçün təcavüzkar Ermənistanla qarşı döyüşən, şəhid olan, yaralanıb sağlamlığını itirən Azərbaycan övladları qarşısında tək-tək baş əyirik. Onlar bu müharibənin gerçək qəhrəmanlarıdır. Təəssüf ki, hakimiyyət iddialıları bir çox hallarda onlardan da istifadə etməyə çalışırdılar. Cəbhə bölgələrində aparılan hərbi əməliyyatları öz maraqlarına uyğun yönləndirirdilər. Vətənin və bu qəhrəmanların taleyi bahasına öz miskin iddialarına çatmağa can atırdılar.

O zamanlar heç bir hərbi təhsili və bu sahədə sərəfəsi olmaya-olmaya müharibə aparan ölkənin müdafiə naziri kimi mühüm bir posta təyin olunmuş şəxs cəbhə bölgəsindən çox, hakimiyyət ehtiraslarının qızıdığı parlamentdə görünürdü. Hərbi əməliyyatlardan çox, meydan qəhrəmanlarından didişmələrinin səsi gəlirdi.

Aradan xeyli müddət keçəndən, böyük dövlət adamı Heydər Əliyevin gərgin zəhməti, zəngin təcrübəsi, qətiyyəti hesabına milli dövlətçilik sistemimizdə hər şey öz yerini tutandan sonra sabit bir cəmiyyətin formalaşdığı Azərbaycanın yeni nəslinə o dövrün reallıqlarını bütün mənzərəsi ilə təsvir etmək indi bəlkə də xeyli çətindir.

Məsələn, dövlət idarəçiliyi haqqında az-çox oxumuş, başqa xarici ölkələrin idarəetmə təcrübəsi ilə tanış olmuş, əsl idarəetmə mexanizmi necə olmalıdır, tutaq ki, hüquq-mühafizə orqanları bu mexanizmin tərkibində hansı funksiyaları yerinə yetirməlidir bunu həm dünya, həm də müasir Azərbaycan dövlətinin təcrübəsindən öyrənmiş bir gəncimizə indi necə deyəsən ki, 1992-1993-cü illərdə Azərbaycanın daxili işlər nazirinin həm də siyasi partiyası vardı. Cəmiyyətdə sabitliyi, ictimai asayışı təmin etməli olan və buna görə tabeliyinə silahlı qüvvələr, böyük arsenal verilmiş bir dövlət görəvlisi həm də siyasi partiya yaradıb dövlət rəhbəri olmaq istəyirdi.

Bütün bunlar yada salmaq istəmədiyimiz xoşagəlməz keçmişdir...

Nə yazıq ki, bu keçmişin acı nəticələri də Dağlıq Qarabağ müşkülüdür. İtirilən torpaqlardır. İsti ocaqlarından perik düşmüş insanların illərdən bəri ürəyində qövr edən yurd nisgildir. Vətənin bütün bölgələrindəki şəhidlər xiyabanlarındakı baş daşlarından bizə baxan nakam taleli qəhrəmanların baxışlarıdır...

İndi bütün bunları qələmə alarkən xalqımızın ümummilli lideri, ulu öndər Heydər Əliyevin 1993-cü ildə ölkə rəhbərliyinə necə ağır bir şəraitdə gəldiyini, Vətənin xilasını üçün üzərinə götürdüyü məsuliyyət yükünün ağırlığını, çətinliyi təsəvvürümə gətirməyə çalışıram.

Amma özüm də fərqi deyəm ki, bütün düşüncələrim yalnız kənar seyrçinin məhdud təsəvvürləri, bir qələm adamının müşahidələri olacaq. Bu tarixi məsuliyyətin zindan kimi ağırlığını, belə bir vaxtda ölkənin idarəçilik sükamı arxasına keçməyin çətinliyini ancaq o ağırlığı qəlbində, zəkasında daşıyan, bütün çətinliklərə sinə gərək xalqı qaranlıqdan aydınlığa, xaosdan nizama, girdabdan rəvan yola çıxaran tarixi şəxsiyyət bilirdi.

Heydər Əliyev hakimiyyətə qayıdışı ilə Azərbaycanın dövlət idarəçiliyi sistemində bir nizam gətirdi. Sözüün əsl mənasında, hər kəsə öz yerini göstərdi. Gələcəyini demokratik inkişafda görə bir ölkədə siyasi partiyaların, dövlət orqanlarının, bu orqanlarda vəzifə tutan şəxslərin, ordunun əslində, necə davranmalı olduğunu, cəmiyyətin müxtəlif qütbləri arasında münasibətlərin necə qurulmalı olduğunu insanlara qısa zamanda anladı.

Göstərdi ki, hər kəs öz işi ilə məşğul olmayanda cəmiyyət uçuruma yuvarlanır. Özünə siyasətçi deyən kəslər bir-biri ilə, xalqla, dövlətlə zəkanın deyil, silahın gücü ilə danışanda, hər fırqə sədri

bir silahlı dəstə saxlayanda, eləcə də hər silahlı dəstənin komandiri ortaya siyasi iddia qoyub dövlətə barmaq silkləyəndə o dövlət param-parça olar, ondan əsər-əlamət qalmaz.

Heydər Əliyevin siyasi karyerasının böyük hissəsi sovet dövrünə təsadüf edirdi. Demokratik cəmiyyətə, çoxpartiyalı sistemə, vətəndaş cəmiyyətinə, söz və ifadə azadlığına əsaslanan fərqli idarəetmə tərzini çoxumuz kimi ulu öndər üçün də yeni bir təcrübə idi. Amma onun qısa müddətdə əldə etdiyi nəticələr göstərdi ki, ölkədəki xaosun qarşısını almaq, gələcəyə doğru aydın demokratik inkişaf istiqaməti müəyyənləşdirməkdən ötrü sadəcə, dövlət adamı olmaq lazımdır.

Heydər Əliyev müharibə adamı deyildi. Bütün müdrik liderlər kimi öz çıxışlarında, müsahibələrində də həmişə vurğulayırdı ki, ağıl olan yerdə zora ehtiyac yoxdur. Bununla belə, hakimiyyətə qayıdışından dərhal sonra Heydər Əliyev hərbi sahədə də böyük bir sərkərdə olduğunu sübuta yetirdi. Onun rəhbərliyi ilə aparılan hərbi əməliyyatların nəticəsində düşmənin Azərbaycandakı hakimiyyət böhranı dövründə zəbt etdiyi ərazilərin bir qismi, o cümlədən Horadiz qəsəbəsi işğaldan azad edildi. Qısa müddətdə orada həyat bərpa olundu. Məhz bu güclü eks-həmlədən sonra Ermənistan qorxuya düşüb atəşkəs təklifindən çıxış edərək danışıqlar masasına əyləşdi.

Tarixin o həlledici anında atəşkəsə nail olmaq, cəbhədə insan itkilərinin qarşısını almaq, cəmiyyəti toparlamaq və eyni zamanda ölkənin bütün imkanlarını sosial-iqtisadi inkişafa, Azərbaycanın əsas tərəf kimi iştirak etməyə başladığı global layihələrin reallaşmasına, cəmiyyətin demokratik tərəqqisinə, hüquqi dövlət quruculuğu prosesinə, Azərbaycanın müstəqilliyinin əsaslarını möhkəmləndirməyə yönəlmək Heydər Əliyev şəxsiyyətinin böyüklüyü idi.

O, zamanasının uzaqgörən milli lideri idi. Heydər Əliyev atəşkəsə razılaşmaya, Azərbaycanın o vaxt yeni formalaşan nizami ordusunun döyüş əzmi ilə hərbi əməliyyatları davam etdirə, itirdiyimiz əraziləri silah gücünə geri ala bilərdi. Amma Heydər Əliyev böyük strateq kimi zamana, gələcəyə daha geniş nəzərlərlə baxırdı. Fərqi də idi ki, bu münaqişənin kökündən həlli bir sıra hərbi əməliyyatlarda qazanılan üstünlüklərdən, bir neçə rayonu çoxsaylı insan itkiləri hesabına geri qaytarmaqdan asılı deyil. Düşmənin üzərində əbədi qələbə üçün ilk növbədə, güclü dövlətə malik olmalısan. Elə bir dövlətə ki, onun sosial-iqtisadi potensialı, hərbi-siyasi qüdrəti, regionda və dünyadakı nüfuzu bu münaqişənin yaranmasına rəvac vermiş tarixi şəraitin özünü xeyrimizə dəyişə bilsin.

Onun əsgərinin səngərdə qazandığı zəfərləri diplomatlarının danışıqlar masası arxasındakı qələbələri tamamlasın.

Heydər Əliyev 1994-cü ildə atəşkəs təklifini qəbul etməklə Azərbaycanın potensialını bu məqsəd üçün qorudu.

Və belə bir dövləti qurdu.

Gələcəyə hesablanmış kurs ardıcılıqla davam etdirilsə, Azərbaycanın bütün milli hədəflərinə nail olacağını, işğal olunmuş yurdlarımıza tezliklə böyük köçün başlanacağını, bir vaxtlar tankların tırtılları altında bərkiyən, çiçəklərinə qan çilənən torpaqlarda Azərbaycan insanının yenə xarüqələr yaradacağını bu böyük dövlət adamı irəlilədən görə bilirdi.

Budur, Azərbaycan Respublikası Prezidentinin "İşğaldan azad edilmiş Cəbrayıl rayonunun Cocuq Mərcanlı kəndinin bərpası ilə bağlı tədbirlər haqqında" 2017-ci il 24 yanvar tarixli Sərəncamı...

Dövlətin yenidən qurmağa başladığı doğma kəndlərinə qayıtmaq üçün müvafiq dövlət orqanına üz tutan yüzlərlə məcburi köçkün ailəsi...

Çoxdan bəri həsrətə gözlədiyimiz böyük qayıdışın başlanğıcı...

Bu məsələdə düşüncələrimi ən çox mütəəssir edən məqamlardan biri də Ana kitabımız olan "Kitabi Dədə Qorqud" dastanlarındakı torpağı qorumaq və əkilib- becərmək tələfinin genetik yaddaşdan dövlət siyasətinin aydın istiqamətinə çevrilməsidir. İrs və varislik ardıcılığıdır. Sərkərdə və Qurucu Atanın düşməndən geri aldığı torpaqlara Sərkərdə və Qurucu Oğulun yenidən həyat gətirməsidir.

Cocuq Mərcanlı kəndi 1994-cü ildə ulu öndər Heydər Əliyevin Ali Baş Komandan kimi rəhbərliyi ilə aparılan uğurlu Horadiz əməliyyatı zamanı işğaldan azad edilib. Amma hündürliklərdə mövqe tutmuş erməni hərbi birləşmələri ərazini o vaxtdan atəş altında saxlayır, yaşayış üçün təhlükəli

vəziyyət yaradırdılar. Keçən ilin aprelində erməni təxribatının qarşısını almaq məqsədilə Ali Baş Komandan İlham Əliyevin rəhbərliyi altında həyata keçirilmiş uğurlu hərbi əməliyyat zamanı Lələtəpə və ətraf yüksəkliklər işğaldan azad edildikdən sonra həmin ərazilərdə yaşayış üçün tam təhlükəsiz vəziyyət yaradıldı. Cocuq Mərcanlı kəndinin ərazisi tamamilə Azərbaycanın nəzarətinə keçdi. Minlərlə hektar əkinə yararlı ərazi düşməndən təmizləndi.

Bu mövzuda qələmə alınmış yazılardakı statistik məlumatlara diqqət yetirirəm: işğaldan əvvəl ümumi sahəsi 1605 hektar olan bu kənddə 1134 hektar kənd təsərrüfatına yararlı sahə, 368 hektar isə əkin yeri olub. 24 il əvvəldək burada 283 evdə 1075 nəfər əhali yaşayıb. Əhalisi əsasən üzümçülük, taxılçılıq, heyvandarlıq və baramaçılıqla məşğul olan kəndin ərazisində orta məktəb, klub, kitabxana, feldşer-mama məntəqəsi, poçt, icra nümayəndəliyi, un dayırmı, kolxozun inzibati binası, qaramal və qoyunçuluq fermaları, anbar binası mövcud olub. Hazırda Cocuq Mərcanlı kəndi üzrə 395 ev təsərrüfatı və 1428 nəfər əhali daimi qeydiyyatdadır. Respublikanın 17 şəhər və rayonunda məskunlaşan sakinlərin əksəriyyəti (172 ailə - 635 nəfər) Biləsuvar rayonu ərazisində salınmış məcburi köçkün qəsəbələrində yaşayır.

İndi bu insanların da yaşamaq üçün öz kəndləri var. İndi bu insanlar üçün Cocuq Mərcanlı düşmənin bir güllə mənzilində qalmış nisgil yarası deyil, tezliklə geri dönüb öz ocaqlarını yandıracaqları, əkil-becərəcəkləri, ev-eşik qurub rahatlıq tapacaqları, sümüklərinin isinəcəyi yurd yeridir...

Bu, həyatın, tarixin qürur və fərəh dolu anıdır.

Ötən il iftixarla aprel döyüşlərindəki zəfərimizdən danışırıdım. Azərbaycan Ordusunun qalibiyyəti ilə öyünürdük. Bu il isə işğaldan azad edilmiş torpaqlarımıza böyük köçün başlanğıcının sevinci içindəyik.

Prezident İlham Əliyev ötən ilin aprelində Azərbaycan xalqına qələbə sevincini, bu ilin əvvəlində isə doğma yurda qayıdışın qürur dolu hisslərini yaşatdı.

Bir kənd coğrafi çevrəsi baxımından bəlkə də o qədər böyük ərazi kimi görünür. Amma indi Cocuq Mərcanlı toponiminin mənəvi ərazisi bizim üçün bir dünya boydadır!

Şərqin hikmət xəzinələrindən olan "Qabusnamə"nin müəllifinin oğluna hərblə bağlı maraqlı nəsihətini xatırlayıram. Deyir ki, əgər düşmənlə üzbəüz səngərdə dayanmışansa, addımını irəli qoymaq imkanın varsa, geri qoyma. Çünki geri atdığı bir cə addım da önündəki o bir addımlıq məsafənin düşmənin nəzarətinə keçməsi deməkdir.

Ordumuzun düşməndən təmizlədiyi yüzrlə hektar ərazinin minalardan arınması, əkin-biçinə yararlı vəziyyətə gətirilməsi, Cocuq Mərcanlıda yeni evlərin inşasına başlanması indi bizim düşmən üzərində qazandığımız böyük psixoloji üstünlükdür. İllərdən bəri xəyallarımızda göyərən qayıdış arzusunun, bir gün o torpaqlarda xoş būsət qurmaq diləyinin artıq addım-addım reallığa çevrilməsidir...

Azərbaycan dövlətinin, Azərbaycan insanının Vətənin hər qarışına sahib çıxmağı bacarmasıdır...

Məcburi köçkünlərimizin sosial durumunun yaxşılaşdırılması üçün indiyə qədər çox addımlar atılıb. Onlar üçün on minlərlə yeni evlər tikilib, yüzə yaxın qəsəbə salınıb. Amma indi Cocuq Mərcanlıda tikiləcək evlər bunların heç birinə bənzəməz.

İlk dəfədir ki, məcburi köçkünlər üçün evlər Vətənin başqa səmtlərində yox, onların öz yurdlarında tikilir!

Birinci dəfədir ki, bu evlərin bünövrəsi torpaq itkisinin acı təəssüfünə və yox, sevgi ilə qoyulacaq, bu evlər insanların müvəqqəti məskunlaşmasından ötrü deyil, nəsilbənəsil yaşaması üçün inşa ediləcək!...

Və ilk dəfədir ki, Cocuq Mərcanlıda tikiləcək evlərin cərgəsi daha məcburi köçkün qəsəbəsi adlanmayacaq. Bu, elə o kəndin özü olacaq, binayi-dövrün Cocuq Mərcanlısı olacaq!...

Bu kənddə məskunlaşanlar da daha məcburi köçkün sayılmayacaqlar. Çünki bu kəndin sakinləri o evlərə illərdən bəri qəlblərində qövr edən yurd nisgili kimi taleyin ağır yükü tək daşıdıqları məcburi köçkün adı ilə də vidaləşərək köçəcəklər.

Cocuq Mərcanlıda dünyaya gələn körpələr daha bu yüklə doğulmayacaq...

Ona görə də "İşğaldan azad edilmiş Cəbrayıl rayonunun Cocuq Mərcanlı kəndinin bərpası ilə bağlı tədbirlər haqqında" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı, hər gün hansısa bir kəndə yol çəkilişini, məktəb, xəstəxana binasının inşasını, ayrı-ayrı rayonlara abadlıq-quruculuq üçün maddi dəstək verilməsini ehtiva edən qərarlardan tam fərqlidir.

Bu sərəncamın tarixi mahiyyəti bir başqadır...

Oqtay Həziyev və onun 8 nəfərlik ailəsi...

Bu qəhrəman ailə işğaldan azad olunmuş yurdlarımıza qayıdışın simvollarından biri kimi, yəqin hər zaman xatırlanacaq.

Ordumuzun aprel zəfəri zamanı Azərbaycan Prezidentinin Lələtəpə ərazisinə səfərindən dərhal sonra dövlət rəhbərimizin tapşırığı ilə Yeni Azərbaycan Partiyasının sədr müavini, Baş nazirin müavini, Qaçqınların və Məcburi Köçkünlərin İşləri üzrə Dövlət Komitəsinin sədri Əli Həsənov Cocuq Mərcanlı kəndinə gedərək vəziyyətlə yerində tanış olmuş, bu ailəni də ölkə ictimaiyyəti ilə həmin səfər zamanı tanımışdı. Cocuq Mərcanlıda işığı yanan, ocağı tüstüləyən yeganə ev bu ailənin evi olub.

Əslində, işğaldan sonra o kənddə sağlam bir ev də qalmamışdı heç. Ermənilər bütün tikililəri tar-mar edib, ələ gələnə aparmışdılar. İndi Oqtay Həziyev və onun ailə üzvlərinin əzmkarlığına baxın ki, düşmən mövqelərinin doğurduğu ağır təhlükələrə baxmayaraq, düşmənin bir güllə mənzilliyində, ağır şəraitdə düz 23 il kəndi tərk etməyiblər. Üstəlik, burada böyük təsərrüfat qurublar, mal-qara, toyuq-cücə saxlayıb, torpağın bəreketini qoruyublar.

Bu 23 ildə bu ailənin ən böyük güvənci Azərbaycan Ordusu olub, Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin Ali Baş Komandanı olub! "İndi burada yaşayış üçün heç bir təhlükə yoxdur, tam sərbəst və arxayın yaşayırdıq. Çünki bizim İlham Əliyev kimi Ali Baş Komandanımız var, güclü, qüdrətli Azərbaycan Ordusu var. Lələtəpə yüksəkliyi işğaldan azad olunduqdan sonra bizim təhlükəsizliyimiz daha da gücləndi. Prezidentimizin Lələtəpə yüksəkliyinə gəlməsi, ərazilərimizin müdafiəsində duran əsgərlərimizlə görüşməsi bizi qürurlandırdı və böyük ruh yüksəkliyi yaratdı" - Oqtay Həziyev belə deyir.

Azərbaycan insanının qəhrəmanlığı, iradəsi, mərdənəliyi, yurda-torpağa bağlılığı, bax budur...

Azərbaycan Prezidentinin Cocuq Mərcanlı kəndi ilə bağlı sərəncamının icrası prosesində diqqəti cəkmək ən mühüm məqamlardan biri də görülən tədbirlərin təkə torpaqların minalardan təmizlənməsi, tikinti-quruculuq proseslərini əhatə etməsi deyil. Dövlət, cəmiyyət bu məsələ ətrafında bütün işləri paralel aparır, xarici jurnalistlərin, qeyri-hökumət təşkilatları təmsilçilərinin, diplomatik korpus nümayəndələrinin Cocuq Mərcanlıya səfərləri təşkil olunur,

Azərbaycanın Ermənistan üzərindəki psixoloji üstünlüyü, düşmənin təcavüzkar mahiyyətindən fərquimiz, ölkəmizin sülh məramı, qurub-yaratmaq niyyəti bütün dünyaya aydın şəkildə nümayiş etdirilir.

Artıq hamı görür ki, Azərbaycan illər əvvəlki kövrək, saysız-hesabsız problemlər əlində naçar qalmış, təsadüfi insanların başına min bir fəlakət gətirdikləri laübalı ölkə deyil. Elə bu sərtləri qələmə alanda uzun müddətdən bəri işğal olunmuş ərazilərimizə qanunsuz səfərlər gerçəkləşdirən, bu ərazidəki separatçı rejimin təbliğatı ilə məşğul olan bloqer Aleksandr Lapşinin gecə saatlarında Belarusdan Azərbaycana qolu qandallı gətirilməsi xəbərini aldım.

Onun nə sinəli Azərbaycan xüsusi təyinatlılarının əhatəsindəki miskin fotolarını görəndə ürəyim dağa döndü!

Bəli, biz indi Azərbaycanın ərazi bütövlüyünə həqarət edən bu cür yaramazları dünyanın harasında olur-olsun qolubağlı ölkəmizə gətirib burada sorğulayacaq qədər güclüyük!

Bizə bu gücü qazandıran Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyevin qətiyyətidir, mətinliyidir, illərdən bəri apardığı inkişaf siyasətinin nəticələridir.

İllərin yaratdığı fərqlə diqqət yetirək: Cocuq Mərcanlı kəndinin yüzrlə sakini tezliklə doğma kəndinə köçür, Lələtəpə əməliyyatından sonra 360 erməni ailəsi ətraf kəndlərdən baş götürüb qaçıb. Ermənistandakı sosial-iqtisadi böhranın ağırlığından, açıqdan, səfalətdən, ağır güzərandan son illər bir tikə çörək dalınca başqa ölkələrə köç edən erməni ailələrinin sayı isə on minlərlədir. Azərbaycan işğaldan azad etdiyi ərazilərdə yeni bir həyat qurur. Ermənistanın isə həttə mərkəzi şəhərlərində sovet dövründə yaradılmış infrastruktur, sosial həyat şərtləri dağılıb gedir.

Erməni ictimaiyyəti Cocuq Mərcanlı hadisəsindən sonra sosial şəbəkələrdə işğalçı rejimin rəhbərliyindən bu vəziyyətin hesabını sorur, Ermənistanın başladığı münafiqşənin artıq Azərbaycanın xeyrinə tamamlanmaqda olduğunu etiraf edir.

Hələ düşmənin çox etiraflarına, tövbələrinə şahid olacağıq.

Cocuq Mərcanlı hələ bir başlanğıcdır...

Hələ işğaldan azad ediləcək nə qədər yeni ərazilərimizə doğru köç karvanlarının qatarına sevinmək var, o rayonları, o kəndləri qəlbimizin sevgisi, nəfəsimizin istisi ilə yenidən tikib-qurmaq var...

Hələ ac-yalavac ermənilərin əsrlər boyu həyat-bacalarımızda, tarlalarımızda-zəmilərimizdə bir qarın çörəyə işlədikləri kimi yenə də o tikinti-abadlıq işlərində palçıq qatmaq, daş daşımaq üçün boyun büküb bizə yalvaracaqları günlər var!..

Ən böyük qəlibiyyət də elə bu deyilmi?!

Bu, Prezidentin qələbəsidir!

Bu, Ali Baş Komandan İlham Əliyevin gücü, Azərbaycanın təntənəsidir!

Hüseynbala Mirələmov

Milli Məclisin deputatı, yazıçı-publisist
"Azərbaycan", 10 fevral 2017-ci il

COCUQ MƏRCANLI ARTIQ DÜNYANIN DIQQƏTİNDƏDİR

Ölkəmizdə fəaliyyət göstərən səfirlər, beynəlxalq təşkilatların nümayəndələri işğaldan azad edilmiş kənddə erməni vəhşiliyi ilə tanış oldular

Bu gün bütün ölkə vətəndaşlarının diqqəti Cəbrayıl rayonunun işğaldan azad edilmiş Cocuq Mərcanlı kəndinə yönəlib. Düz 24 ildən sonra bu kənddə həyat yenidən canlanmağa başlayıb. Prezident İlham Əliyev öncə kəndin bərpası üçün Qaçqınların və Məcburi Köçkünlərin İşləri üzrə Dövlət Komitəsinə ilkin olaraq 4 milyon manat, sonra isə Cocuq Mərcanlıya gedən avtomobil yolunun tikintisi ilə bağlı əlavə tədbirlər haqqında sərəncamı ilə 4,3 milyon manat vəsait ayırdı. Sevincinin həddi-hüdudu olmayan 200-dən çox Cocuq Mərcanlı ailəsi doğma kəndə qayıtmaq üçün ərizə ilə müraciət etdi. Bütün bunlar isə 1 milyondan çox məcburi köçkünümdə öz ata-baba yurdlarına dönəcəklərinə ümid və inam hissini gücləndirdi.

Erməni vandalizmi Cocuq Mərcanlının təmsalında

Azərbaycan Ordusunun ötən ilki aprel zəfəri nəticəsində minlərlə hektar torpağımızın, o cümlədən Lələtəpə yüksəkliyinin işğaldan azad olunması və Prezident İlham Əliyevin bu kəndi yenidən qurulması, yollarının bərpası ilə bağlı imzaladığı sərəncamlar Azərbaycanın Böyük Qayıdış Konsepsiyasına şübhə ilə yanaşanlara tutarlı cavab oldu. Hər kəs şahidi oldu ki, Prezident İlham Əliyevin siyasi iradəsi nəticəsində Cocuq Mərcanlı kəndində bu gün kompleks bərpa tədbirləri həyata keçirilir, məcburi köçkünlərin işğaldan azad olunmuş əraziyə təhlükəsiz şəraitdə geri qayıtması təmin olunur.

Regionların 2014-2018-ci illərdə sosial-iqtisadi inkişafı Dövlət Proqramının icrasının üçüncü ilinin yekunlarına həsr olunmuş konfransda Prezident İlham Əliyev bu məsələyə xüsusi olaraq toxunaraq qeyd etmişdir ki, bir neçə ay işğal altında olan Cocuq Mərcanlı kəndi ermənilər tərəfindən yerlə yeksan edilib. Ulu öndər Heydər Əliyevin rəhbərliyi ilə keçirilən Horadiz əməliyyatı zamanı işğalçılar bu kənddən qovulsalar da, daşı daş üstündə qoymayıblar. Ona görə də beynəlxalq təşkilatlar bu mənzərənin şahidi olmalıdırlar: "Mən göstəriş vermişəm, beynəlxalq təşkilatlara da müraciət olunsun ki, onlar da öz nümayəndələrini ora göndərsinlər və erməni vəhşiliyinin nədən ibarət olduğunu görsünlər. İndi işğal edilmiş digər torpaqlara erməni işğalçıları beynəlxalq müşahidəçiləri buraxmırlar. Ağdamın, Füzulinin, digər şəhərlərimizin dağıntılarını biz beynəlxalq mətbuatda az-az görə bilirik. Nəyə görə? Çünki buraxmırlar. Amma bu Cocuq Mərcanlı erməni vəhşiliyinin, vandalizminin əyani sübutudur. Gəlsinlər, görsünlər ki, özlərini mədəni xalq kimi təqdim etməyə çalışsalar hansı vəhşiliklər törədiblər. Ona görə orada bu işlər görülməlidir, bütün sənədləşmə, pasportlaşdırma, erməni vəhşiliklərinin sənədləşdirilməsi işləri, video-fotoçəkilişlər aparılmalıdır, dağılmış bütün o binaların ölçüləri, dəymiş ziyan hesablanmalıdır".

Prezident İlham Əliyevin verdiyi tapşırıqlara uyğun olaraq fevralın 7-də Qaçqınların və Məcburi Köçkünlərin İşləri üzrə Dövlət Komitəsinin və Xarici İşlər Nazirliyinin təşkilatçılığı ilə ölkəmizdə akkreditasiya olunmuş xarici kütləvi informasiya vasitələri nümayəndələrinin Cocuq Mərcanlı kəndinə səfəri təşkil olundu. "Reuters", "Associated Press", "Anadolu" və "İhlas" agentlikləri, TRT, İran Radio və Televiziya Təşkilatı, "EurasiaNet", "RIA Novosti", "Sputnik", "İnterfaks Azərbaycan", EFE və digər media nümayəndələri kəndin ermənilər tərəfindən tamamilə dağıldığını və viran edildiyinin şahidi oldular. Media nümayəndələri Cocuq Mərcanlı kəndinə geri dönəcək ailələrlə də görüşərək söhbət etdilər. Azərbaycan Prezidentinin məlum qərarı beynəlxalq aləmə səs saldı.

Fevralın 15-də isə dövlət başçısının tapşırığına uyğun olaraq Qaçqınların və Məcburi Köçkünlərin İşləri üzrə Dövlət Komitəsi tərəfindən xarici ölkələrin Azərbaycanda akkreditə olunmuş diplomatik nümayəndələrinin və beynəlxalq təşkilatların rəhbərlərinin Cocuq Mərcanlı kəndinə səfəri təşkil olundu. Biz də diplomatlarla birgə bu yurda üz tutduq.

Daşı daş üstündə qalmayan yurdun ürək dağlayan mənzərəsi

Cocuq Mərcanlıdayıq... Bir zamanlar həyatın tam gücü ilə qaynadyığı bu kənd indi xarabalığı xatırladır. 283 ev təsərrüfatı, məktəb, kitabxana, poçt, icra nümayəndəliyi, qaramal, qoyunçuluq fermaları, anbar və kolxozdan əsər-əlamət belə yoxdur. Doğru deyiblər, dağıtmaq, məhv etmək erməni xislətidir. Çünki cəmi dörd ay erməni vandallarının işğalı altında qalan bu yurdun daşı daş üstündə deyil. Talanaraq darmadağın edilmiş uçuq-sökük evlər, viran qoyulan kəndin mənzərəsi ürək dağlayır.

Yol boyu bir-biri ilə söhbət edərək deyib-gülən 60-a yaxın xarici diplomat indi gördüyü mənzərə qarşısında nitqi süktü vəziyyətdə dayanıb, təəccüb və təəssüf hissi ilə erməni vəhşiliyinə tamaşa edir. Bəlkə də onlar bir neçə saatdan sonra belə bir vəziyyətlə qarşılaşacaqlarını gözləmişdilər...

Baş nazirin müavini, Qaçqınların və Məcburi Köçkünlərin İşləri üzrə Dövlət Komitəsinin sədri Əli Həsənov diplomatlara ətraflı məlumat verərək öncə səfərin məqsədindən danışdı. Bildirdi ki, Prezident İlham Əliyevin tövsiyəsinə əsasən təşkil edilən bu səfərin məqsədi xarici diplomatların erməni vəhşiliyini öz gözləri ilə görməsidir. Cocuq Mərcanlının işğal tarixindən söz açan Əli Həsənov diqqətə çatdırdı ki, bu yurd Cəbrayıl rayonunun işğaldan azad olunmuş yeganə kəndidir. Bu kənd ulu öndər Heydər Əliyevin rəhbərliyi ilə həyata keçirilən Horadiz əməliyyatı zamanı işğaldan azad edilib. Cəmi 5 ay işğal altında qaldıqdan sonra yenidən Azərbaycanın nəzarəti altına keçib. Lakin kəndə qayıtmaq mümkün deyildi. Çünki yaxınlıqdakı Lələtəpə adlanan ərazi işğal altında idi və o yüksəklikdən bu kənd daim Ermənistan ordusu tərəfindən atəşə tutulurdu. Ötən ilin aprel əməliyyatı zamanı Talış və Lələtəpə yüksəklikləri işğaldan azad edildi. Aprel döyüşləri Azərbaycan Ordusunun böyük qələbəsi, tariximizin şanlı səhifəsi oldu. Lələtəpənin işğaldan azad edilməsindən sonra Azərbaycan Prezidenti kəndin bərpası ilə bağlı sərəncam imzaladı. İlk olaraq 50 mənzilin və bir məktəbin inşası üçün vəsait ayrıldı. Ümumilikdə bu il kənddə 200 evdən ibarət qəsəbənin salınmasına başlanılacaq: "Biz bilirik ki, işğal altında olan bütün rayonlarımız ermənilər tərəfindən yerlə yeksan edilib. İndi siz də öz gözlərinizlə erməni vandalizminin şahidi olursunuz. Görürsünüz ki, dörd-beş ay ərzində kənd necə dağıdılib. Bu kəndin əvvəlki sakinlərindən biri olan Oqtay Həziyev cəmi beş ay məcburi köçkünlük həyatı yaşayıb. Kənd işğaldan azad olunan kimi Oqtay Həziyev öz ailəsi ilə birlikdə daim erməni ordusu tərəfindən atəş altında saxlanılan bu kəndə köçüb. Dağılmış evinin yerində özünə şərait qurub. 83 yaşlı anası ilə bu gün həmin evdə yaşayır".

50 evin ərazisi martın əvvəlində minalardan tam təmizlənəcək

Azərbaycan Respublikası Ərazilərinin Minalardan Təmizlənməsi üzrə Milli Agentliyin (ANAMA) rəhbəri Qəzənfər Əhmədov nümayəndə heyətinə rəhbərlik etdiyi qurum tərəfindən aparılan əməliyyat barədə məlumat verdi. Bildirdi ki, artıq 13 gündür minatəmizləmə əməliyyatı aparılır. Əməliyyat 300 hektar ərazidə həyata keçirilir. Yoxlanılan ərazi 71 min 66 kvadratmetr sahəni əhatə edir. 13 gün ərzində 19 evə baxış keçirilib, 5 ədəd partlamamış hərbi sursat (3 ədəd 82 mm-lik minaatan mərmisi (OF-832) və 2 ədəd 120 mm-lik minaatan mərmisi (OF-843)) aşkar olunaraq zərərsizləşdirilib, 85 466 kv.m ərazi (35 866 kv.m ərazi əllə və 49 600 kv.m ərazi mexaniki üsulla) yoxlanılıb.

Əməliyyatlarda 90 əməliyyat işçisi, 10 minatəmizləyən it və 3 ədəd xüsusi mexaniki minatəmizləmə maşınından istifadə edilir: "Gələn ayın əvvəlində 50 evin tikilişi üçün nəzərdə tutulan ərazini tam təmizləyib təhvil verəcəyik ki, tikinti işlərinə başlanılsın. Ondan sonra digər 150 evin tikintisi üçün nəzərdə tutulan ərazilərdə təmizləmə işlərinə başlayacağıq. Bundan sonra

digər ərazilərdə, kəndin şərq hissəsində olan torpaq sahələrində də təmizləmə işlərinə başlanılacaq ki, əhali qayıtdıqdan sonra əkin sahələrində təhlükəsiz şəraitdə işləyə bilsinlər.

Ətraflı məlumat dinlənildikdən sonra qonaqlar ərazi ilə tanış olmağa başladılar. Yolumuzun üstündə duran Cocuq Mərcanlı kənd sakini 14 yaşlı Azadın sinəsinə basdığı telli sazında "Qarabağ şikəstəsi"ni yanıqlı-yanıqlı ifa etməsi hər kəsi duyğulandırdı.

Bir qədər tanışlıqdan sonra kənddə tikiləcək 96 yerlik məktəbin ərazisinə çatdıq. Əli Həsənov məlumat verərək bildirdi ki, artıq məktəbin ərazisində qazma işlərinə başlanılıb: "İşğaldan əvvəl kənddə 290 ailə yaşayıb. Təbii artım hesabına ailələrin sayı indi 400-ə çatıb və onlar respublikanın müxtəlif regionlarında məskunlaşıblar. Artıq 250 ailə öz ərizəsi ilə kəndə qayıtmaqla bağlı müraciət edib. Kəndin ərazisində tikinti, əkin və otlaq sahələri üçün torpaq bölgüsü aparılıb. Bölgüyə əsasən 400 ailənin burada məskunlaşması üçün tikinti yeri müəyyən edilib. Kənddə bütün infrastruktur yaradılacaq. Hətta əvvəlkindən də gözəl olacaq. Bütün bu işlərlə bağlı Prezident İlham Əliyev göstəriş verib. Burada uşaq bağçası, məktəb, tibb, mədəniyyət obyektləri inşa ediləcək, su, qaz xətləri çəkiləcək".

Hər bazar günü yeməyini Cocuq Mərcanlıda yeyən köçkünlər

Baş nazirin müavini diqqətə çatdırdı ki, Azərbaycanın məcburi köçkünləri öz doğma torpaqlarına hər zaman bağlı olublar. Aprel döyüşlərindən sonra müxtəlif rayonlarda yaşayan Cəbrayıl rayonundan olan məcburi köçkünlər hər bazar günü Cocuq Mərcanlıya baş çəkiblər: "Onlar evlərindən yemək-icmək götürüb bu kəndə gəlirlər. Doğma torpaqları üstünə xalça salaraq axşama kimi burada olur və sonra məskunlaşdıqları ərazilərə qayıdırlar. Bu, insanlarımızın torpağa, yurda bağlılığının göstəricisidir. Daim bizə suallar verirdilər ki, bu insanlar öz yurdlarına qayıdacaqlarmı? Elə təkcə Oqtay Həziyevin ailəsini misal göstərmək yetərlidir. 25 ildir güllə altında yaşayan bu ailə nümunədir. Bütün millətlər üçün doğrduqları yer doğmadır. Bizim milli adətlərimizdən biri də odur ki, doğrduğumuz yerə bağlılığımız çoxdur. Lələtəpə azad olunandan sonra 250 ailənin bu ərazilərə qayıtmaqla bağlı ərizə ilə müraciət etməsi bunun sübutudur. Azərbaycan Prezidenti dərhal bu kəndin bərpası ilə bağlı sərəncam verdi".

Əli Həsənov bildirdi ki, bu səfərdən sonra Ermənistanın rəhbərliyi Azərbaycanda işğaldan azad olunmuş ərazilərin bərpasına başladığını aydın şəkildə görəcək. Serj Sarkisyan və bütün işğalçılar görəcək ki, Azərbaycan Prezidenti bir kənd azad olunan kimi onun tikintisinə başlayır. Bu, böyük qayıdışın başlanğıcıdır: "Azərbaycan və erməni xalqları tarixən birlikdə qonşuluq şəraitində yaşayıblar. Bəzi beynəlxalq təşkilatlar münafişənin hölləndən sonra Azərbaycan və erməni xalqlarının birgə yaşaması ilə bağlı suallar verirlər, bəzən müəyyən münafişə yaşanacağını deyirlər. amma belə deyil. Erməni xalqı da bu münafişədən yorulub. Azərbaycan xalqı müharibə istəmir. Erməni ordusu işğal olunmuş əraziləri tərk edəndən sonra bu iki xalq yenə də mehriban şəraitdə yaşayacaq. Buna heç kimin şübhəsi olmasın. Bunu Serj Sarkisyan nə qədər tez başa düşsə, öz xalqına o qədər çox xeyir vermiş olacaq. Azərbaycan Prezidenti sülh danışıqları üçün imkanın tükənmədiyini düşünür. Hesab edirik ki, bu məsələnin həlli üçün beynəlxalq təşkilatlar, onların üzvləri Ermənistan rəhbərliyinə təzyiq göstərməlidirlər".

Cocuq Mərcanlıdan məcburi köçkün düşmüş Atakişi Atakişiyev isə doğma kəndlərinin bərpasına görə Prezident İlham Əliyevə təşəkkürünü bildirdi. Dünyada sülhün, əmin-amanlığın bərqərar olmasını arzuladığını deyən məcburi köçkün Ermənistan tərəfindən Azərbaycan torpaqlarının işğalının başçı cinayət olduğunu vurğuladı.

83 yaşlı Minarə Hakiyevanın həyatı Azərbaycan analarının nümunəsidir

Sonra nümayəndə heyəti kənd sakini Oqtay Həziyevin evində qonaq oldu. 23 ildir qorxmadan, çəkinmədən düşmənlə üz-üzə mətinliklə dayanan bu ailənin həyatı əsl vətənpərvərlik nümunəsidir. Anası 83 yaşlı Minarə Hakiyeva kənd işğaldan azad olunan kimi oğlu ilə birgə geri qayıdıb.

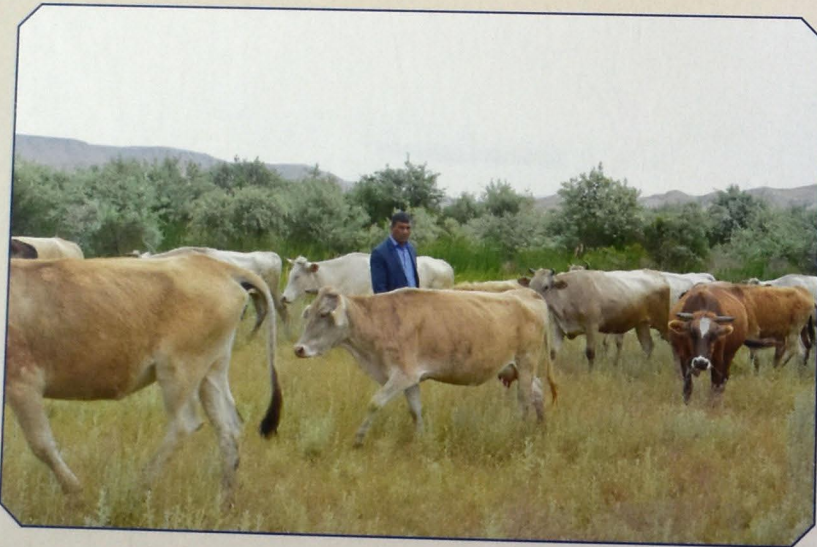

Minarə nənə deyir ki, doğma torpağında yaşamaq tam başqadır. Ulu öndər Heydər Əliyevin sayəsində öz doğma kəndlərinə qayıdıb qorxmadan yaşamağa davam ediblər. Bu gün isə Prezident İlham Əliyev kəndin bərpası üçün pul ayırıb. Tezliklə kənd camaatı gəlib öz yurdunda yaşayacaq. Bundan böyük sevinc hissi ola bilməz: "Tanrı Prezidentimizə cəsaətlə versin. Onun sayəsində üzümlər gülür. Bayram bayrama qarışib, uşaqlı-böyüklü hamımız qohum-əqrəbənin qayıtmağını gözləyirik. İnşallah, kəndimizin sakinləri qayıdıb gələr, yenə də camaatımız əvvəlki kimi bir yerdə olar".

Oqtay Həziyev deyir ki, kənd işğal ediləndən sonra müvəqqəti olaraq başqa yerlərdə məskunlaşıblar. Amma ulu öndər Heydər Əliyevin rəhbərliyi ilə aparılan uğurlu Horadiz əməliyyatından sonra qardaşı ilə birlikdə işğaldan azad olunmuş doğma kəndlərinə qayıdıblar: "Burada yaşamaq olduqca təhlükəli idi. Hər an ölümə üzləşə bilərdik. Ancaq qorxmıdım, yaşadım və bundan böyük qürur hissi keçiririk".

Bu illərdə Oqtay Həziyev kənd təsərrüfatının əksər növləri ilə məşğul olaraq inkişaf etdirib. Maldarlıq, qoyunçuluq, taxılçılıq, arıçılıq və s. Hazırda ailənin 500 qoyun, 300-ə qədər toyuq-cücə, 50 baş mal-qarası var. 50 hektar ərazidə taxıl əkən Həziyevə məxsus 10 arı ailəsi də var. Eyni zamanda arpa, yonca və bostan bitkiləri də əkilir.

Sonra diplomatlar ailənin sosial durumu ilə maraqlandılar. Elektrik enerjisinin, qaz, su təchizatının necə əldə edildiyi, uşaqların təhsil məsələsi soruşuldu. Həziyev bildirdi ki, uşaqlar orta məktəbə qonşu Mirzənağılı kəndinə gediblər. Cocuq Mərcanlı ilə arası təxminən 2 kilometrdir. Evin işığı, qazı, suyu da Mirzənağılıdan çəkilib. Bu kəndin camaatı da Həziyevlər ailəsinə həmişə diqqət göstərib.

Bəli, illərdir düşmənlə üz-üzə, onun gözüne dik baxaraq öz ev-əşiyində yaşamağı hər şeydən uca tutan bu qeyrətli ailə ilə görüş xarici qonaqları çox heyrləndirdi. Bizi isə həm kövrəltti, həm də qürurlandırdı. Çünki bu, yurd sevgisinin bütün sevgilərdən ucalığını sübut edən ali bir məqam idi!

COCUQ MƏRCANLININ BƏRPA PLANI TAM HAZIRDIR

Əli Həsənov eyni zamanda vurğuladı ki, Cocuq Mərcanlı kəndində 200 evdən ibarət yeni qəsəbənin master-planı hazırdır. Qəsəbədə təhsil, səhiyyə, mədəniyyət ocaqları da inşa olunacaq. Kənddə qurulacaq kommunal xidmətlər, qaz, elektrik enejisi, su xətti ilə bağlı texniki şərtlər də alınıb. Artıq bir məktəbin ərazisi seçilib və çox güman ki, yaxın zamanlarda təməlqoyma mərasimi keçiriləcək: "İki məktəb tikiləcək. Əvvəlcə 50 ailə üçün nəzərdə tutulan məktəb, sonra isə 150 ev üçün nəzərdə tutulan böyük məktəb tikiləcək. Ola bilər ki, ilk məktəbin təməlqoyma mərasimində Prezident İlham Əliyev də iştirak etsin.

Bütün bunlar göstərir ki, Prezident İlham Əliyevin söyi nəticəsində bu gün Azərbaycanda işğaldan azad olunmuş kəndlərə böyük qayıdış başlayır. Ermənistanda isə əksinə, ölkədən kütləvi köç gedir. Ermənistan əhalisi bu gün təlaş içərisindədir. Ölkə çalxalanır. Ermənistan prezidentinin başında zərrə qədər ağıl varsa, o, heç olmasa, Cocuq Mərcanlı faktından nəticə çıxarmalıdır. Azərbaycan müharibə istəmir. Erməni xalqını güclə öz çirkin rejimi altında saxlayan ölkə rəhbərliyi yaxşı bilir ki, ermənilər müharibənin bitməsinə arzulayırlar. 25 ildir humanitar yardımla yaşayan dövlətin marağı nədir görəsən? Nədən hər dəfə bəhanələr uydururlar?"

Baş nazirin müavini onu da vurğuladı ki, artıq Ermənistanın himayədarları, dünya erməni diasporu da yorulub. 3-4 yerdən idarə olunan dövlətin düşdüyü acınacaqlı vəziyyətdən qurtuluşu yalnız işğal etdiyi Azərbaycan torpaqlarından geri çəkilərək sülh sazişi imzalamaqla baş verə bilər.

Prezident İlham Əliyevin Cocuq Mərcanlının bərpası ilə bağlı sərəncamından sonra Azərbaycanın böyük qayıdışa start verməsinin artıq bütün dünyaya səs saldığını söyləyən Əli Həsənov hesab edir ki, bu, dövlət başçısının apardığı prinsipial, qətiyyətli siyasətin nəticəsidir: "Fədakarcasına öz xalqının qeydinə qalan cənab İlham Əliyev hər yerdə xalqın mənafeyi naminə çıxış edərək bütün dünyaya bəyan edir ki, Azərbaycan xalqı sülhsevər xalqdır və müharibə istəmir. Ermənistanın faşist rejimi də bilir ki, bu xalq qonşuluqda yaşamağa məcburdur. Başqa yere köçəsi deyil. "Böyük Ermənistan" xülyası ilə yaşayanlar bu ölkəni məhvə sürüklədilər və bu gün beynəlxalq təşkilatlar hər şeyi görürlər. Ona görə də bu ölkəyə təzyiq edib onu düz yola gətirməlidirlər. Əgər bu, mümkün olmasa, Azərbaycan öz torpaqlarını işğaldan gec-tez azad edəcək və Prezident İlham Əliyev tezliklə bütün Qarabağı böyük abadlıq-quruculuq meydanına çevirəcək".

Bəli, Azərbaycan Prezidentinin tövsiyəsi ilə Cocuq Mərcanlıya səfər edən xarici ölkələrin ölkəmizdəki səfirləri, beynəlxalq qurumların nümayəndələri bir daha Azərbaycan həqiqətləri ilə tanış oldular. Diplomatlar bir daha şahidi oldular ki, bu dövlət heç zaman bir qarış torpağını güzəştə getmək fikrində deyil. Prezident İlham Əliyevin qətiyyətli siyasəti sayəsində gec-tez işğal altında qalan torpaqların hamısı geri qaytarılacaq. Bu gün böyük qayıdışa Cocuq Mərcanlıdan başlayan Azərbaycan dövləti tezliklə bütün Qarabağda abadlıq-quruculuq işlərinə başlayacaq.

Rəşad Baxşəliyev

"Azərbaycan", 17 fevral 2017-ci il

COCUQ MƏRCANLIDA İLK BAYRAM TONQALI QALANDI

Novruzun ilk - Su çərşənbəsində Cocuq Mərcanlıda 24 illik fasilədən sonra ilk bayram tonqalı qalandı. Torpaq uğrunda ölən varsa, Vətəndir! Bu söz çox deyilib, çox eşidilib, çox sınaqdan keçib. Cocuq Mərcanlıya qədəm basanda da ilk növbədə məhz bu kəlam yada düşür. Çünki Cocuq Mərcanlı hər bir azərbaycanlının uğrunda can qoymağa hazır olduğu doğma Vətən torpağının bir parçasıdır. Qoruduğun torpağı canlandırmaq üçün həm də onu əkib-becərməlisən, cənnətməkəna çevirmək üçün orada qurub-yaratmalısən. Bu da ulu Dədə Qorquddan üzübəri xalqımızın tapındığı həqiqət, əməl etdiyi xeyirxah işlərin ifadəsidir.

Cocuq Mərcanlıda neçə-neçə illərdən sonra ilk çərşənbə tonqalının yandırılması böyük məna kəsb etdi. Bu tonqal 24 il əvvəl ulu öndər Heydər Əliyev tərəfindən düşməndən azad edilən və Prezident İlham Əliyevin sərəncamı ilə yenidən tikilib qurulmağa başlayan Cocuq Mərcanlıda canlanan həyatın rəmzinə çevrildi.

Ötən illər boyu Cocuq Mərcanlıda yaşayan yeganə ailənin ağbirçəyi Minarə Həkiyeva söylədi ki, bu bahar üzümüzə xoş gəlir. Bu gün Cocuq Mərcanlı kəndinin ortasında ilk dəfə bayram tonqalı qalandı. Böyük, uşaq - hamı sevinir. Bizi bu arzu və niyyətlərimizə çatdıran dövlət başçısı İlham Əliyevdir, onun böyük köməkçisi və silahdaşı Mehriban xanım Əliyevadır.

Biz bilirik ki, bütün bunlar gərgin zəhmət və mübarizə ilə başa gəlir. Mehriban xanım, o cümlədən Azərbaycan qadınlarının və uşaqlarının, onların da sırasında sərhəd bölgələrində yaşayan, qaçqın və məcburi köçkün olan ailələrin böyük himayədarıdır.

Çərşənbə tonqalı kənddə tikiləcək məktəb binasının təməli üçün torpaqhazırlama işlərinin görüldüyü yerin yaxınlığında qalanmışdı. Bəlkə bu, təsadüf idi, bəlkə də düşünülərək seçilmiş yer. Amma hər halda bu məkan nüansı çox yerinə düşmüşdü. Tonqalın gələcək məktəb qarşısında çatılması Cocuq Mərcanlıya gələn yeni həyatın, böyük sabahın, burada gələcək nəsillərin böyüyəcəyinin qətiyyəti idi.

Nəhəng tonqal ətrafı işıq saçır, nur paylayır, çatılan ocağın özünəməxsus "zümrümə"si sanki aləmə səs salmaq istəyirdi: "E-hey!.. Biz olmuşuq, biz varıq, olacağıq, artacağıq!"

Tonqal ətrafına toplaşan insanların üzündə sevinclə yanaşı, bir həyəcan hissi də duyulurdu. Bunlar Cəbrayıl Rayon İcra Hakimiyyətinin nümayəndələri, Cocuq Mərcanlıyı yenidən qurub-tikməyə gəlmiş inşaatçılar, minaaxtaranlar, neçə illərdir kəndi tərk etməyib burada ömür sürən ailənin üzvləri idi.

Loğman Bayramov inşaatçı dostlarının hamısının fikrini ifadə edərək dedi ki, biz Cocuq Mərcanlının, bütün Azərbaycanın yaşadığı tarixi günlərin iştirakçısıyıq. Dövlət başçısının sərəncamı ilə bu kənddə görülməli işlərə birinci başladığımızdan böyük fəxr və qürur duyuruq. İnşaatçılarımız ilk çərşənbə tonqalını yandıranlarla da bir sıradadır. Məktəbin təməlini qoymaq üçün torpaq işlərinə başlayanda inşaatçılarımızın gözləri yaşardı. Çoxumuz əyilib torpağı öpdük.

Cocuq Mərcanlıda yaşayan ailənin gəlini Xuraman xanımın da ürəyi dolu idi. Dedi ki, indiye qədər hər dəfə dönüb yağı əli ilə xarabalığa çevrilmiş kəndə baxanda ürəyimiz ağrıyırdı. Camaatımızın firavan, çal-çağırılı günləri yadımıza düşürdü. Tezliklə oba yurda qayıdacaq. Prezidentə, Mehriban xanım Əliyevaya, onlara dəstək verən xalqımıza, ordumuza minnətdarıq. Yaxın vaxtlarda biz də tənhalıqdan qurtaracağıq, qohum-qonşulu olacağıq. Əl-ələ verib dolanacaq, yeni güzəran quracağıq.

Üzümüzə gələn növbəti Novruzların çərşənbələrində Cocuq Mərcanlıda çox tonqallar yandırılacaq. Hər həyətdən səs gələcək, hər bacadan tüstü çıxacaq, hər ocaqda qazan qaynayacaq. Budəfəki Su çərşənbəsi bax, həmin od-ocaqdan müjdə verirdi.

Suların axar, ocaqların yanar, qazanların qaynar olsun, Cocuq Mərcanlı!

Flora Sadıxlı, Elçin Cəfərov
“Azərbaycan”, 23 fevral 2017-ci il

Əli HƏSƏNOV: “Cocuq Mərcanlıda tikinti və quruculuq işləri Prezidentin müəyyənləşdirdiyi vaxtda hökmən başa çatacaq”

Kənddə kompleks bərpa tədbirləri həyata keçirilir, həyat qaynayır

24 ildir ki, sakinlərinin yolunu gözləyən Cəbrayıl rayonunun işğaldan azad olunan Cocuq Mərcanlı kəndində bu gün həyat qaynayır. Respublikanın müxtəlif bölgələrində məskunlaşmış cocuq mərcanlılılar uzun fasilədən sonra Novruzun ilk su çərşənbəsinin sevincini kənddə qaladıqları tonqalın ətrafında bir-biri ilə paylaşıdılar. Uzun müddətdir öz doğma yurdlarına dönmək arzusu ilə yaşayan insanlar indi kəndə qayıdışı bayram edirlər.

Prezident İlham Əliyevin göstərişinə əsasən, kənddə tikinti-quruculuq işləri davam edir. Azərbaycan Respublikası Ərazilərinin Minalardan Təmizlənməsi üzrə Milli Agentliyin (ANAMA) mütəxəssisləri tərəfindən kəndin ərazisində ciddi yoxlamalar aparılır və operativ şəkildə məlumatlar verilir.

Ərazilər minalardan təmizləndikdən sonra tikinti şirkətləri işlərini tikinti qaydalarına uyğun olaraq yüksək səviyyədə icra edirlər. Azərbaycanda fəaliyyət göstərən diplomatik korpusların rəhbərləri və beynəlxalq təşkilatların 60-a yaxın nümayəndəsi ilə birgə Cocuq Mərcanlıya etdiyimiz səfər zamanı aparılan işlərin canlı şahidi olduq. Həqiqətən, hazırda kənd tikinti-quruculuq meydanını xatırladır. Əraziyə lazım olan bütün tikinti materialları gətirilib və kənddə kompleks bərpa tədbirləri həyata keçirilir.

Səfər zamanı Baş nazirin müavini, Qaçqınların və Məcburi Köçkünlərin İşləri üzrə Dövlət Komitəsinin sədri Əli Həsənov səfirlərə məlumat verərək bildirmişdi ki, ərazidə ilkin mərhələdə 50 fərdi yaşayış evinin, 96 şagird yerlik məktəb binasının və müvafiq infrastrukturun tikintisinə başlanılıb. Layihəyə uyğun olaraq ərazidə 20 ədəd 2 otaqlı, 25 ədəd 3 otaqlı, 5 ədəd 4 otaqlı mənzillər inşa ediləcək. Yol-küçə şəbəkəsinin tikintisi, abadlıq və yaşıllaşdırma işləri də həyata keçiriləcək. Yaşayış kompleksi elektrik enerjisi, qaz, su ilə tam təchiz olunacaq.

Baş nazirin müavininin bu fikirlərindən sonra Rusiyanın Azərbaycandakı səfiri Vladimir Doroxin sual səsləndirmişdi:

- Azərbaycan Prezidenti bütün bu işlərin görülməsi üçün sizə nə qədər vaxt verib və həmin müddət ərzində bunu bacaracaqsınız?

Əli Həsənovun isə cavabı qısa olmuşdu:

- Bütün tikinti və quruculuq işləri cənab Prezidentin bizə verdiyi vaxt ərzində hökmən tamamlanacaq. Hətta qoyulan vaxtdan tez məktəb və 50 yaşayış evi tikilib təhvil veriləcək.

Baş nazirin müavini diqqətə çatdırmışdı ki, bu gün qüdrətli dövlətə çevrilən Azərbaycanın işğal altında olan torpaqlarında tikinti-quruculuq işləri aparılması üçün yetərinə iqtisadi gücü var. Təki torpaqlarımız düşmən tapdağından azad edilsin. Azərbaycan dövləti qısa müddətdə öz torpaqlarında yeni-yeni şəhərlər, qəsəbələr yaratmaq əzmindədir.

Bu gün isə Cocuq Mərcanlıda aparılan tikinti işləri bir daha təsdiqləyir ki, yaxın zamanlarda kənd sakinləri rahatlıqla öz evlərinə köçə biləcəklər. Çünki ərazidə işləyən tikinti şirkətləri də istər yaşayış evlərinin, istərsə də məktəb binasının, kommunikasiya xətlərinin və digər texniki infrastrukturaların inşasında işlərin vaxtında və keyfiyyətlə başa çatdırılması üçün bütün imkanlardan istifadə edirlər.

Xatırladaq ki, Prezident İlham Əliyevin sərəncamı ilə Cocuq Mərcanlı kəndinə gedən, ümumi uzunluğu 9 kilometr olan avtomobil yolunun tikintisi üçün 4,3 milyon manat vəsait ayrılıb. Artıq "Azəravtoyol" ASC tərəfindən kəndə gedən avtomobil yolunun tikintisinə start verilib. Əraziyə lazımı sayda canlı qüvvə və texnika cəlb olunub.

Hazırda həmin yolda qazma-dolma işləri, yol yatağının və yol əsasının inşası işləri həyata keçirilir. Ümumi uzunluğu 9 kilometr olan avtomobil yolunun layihə üzrə eni 12 metr təşkil edəcək. Bu yolun 4 kilometri əsaslı şəkildə yenidən qurulur, 5 kilometrində isə bərpa işləri aparılır. Beş kilometrlik hissədə aparılan bərpa işləri zamanı yolun köhnə asfalt-beton örtüyünün üst qatı frezlənərək kənara daşınacaq, zəruri olan yerlərdə yol yatağının yarasız qruntu qazılaraq çıxarılacaq, əvəzində torpaq-çınqıl qarışığından ibarət material tökülərək kipləşdirmə işləri aparılacaq. Qalan 4 kilometrlik hissədə aparılan yenidənqurma işləri zamanı isə yeni yol yatağı və yol əsasının inşası işləri görülməkdir. Daha sonra yol boyu 2 qat olmaqla yeni asfalt-beton örtüyü döşənəcək.

Ümumilikdə yolun təqribən 68 min kvadratmetr sahəsinin asfaltlanması nəzərdə tutulub. Yol boyu 9 ədəd su keçidinin tikintisi, həmçinin 1 ədəd 2 aşırımlı mövcud avtomobil körpüsünün bərpası işləri də aparılacaq.

Yeni salınan avtomobil yolu Cocuq Mərcanlı kəndi də daxil olmaqla 7 yaşayış məntəqəsinin - Qazaxlar, Horadiz, Arayathı, Əhmədbəyli, Qəhrəmanlı və İmamverdili kəndlərinin sakinlərinin gediş-gəlişini xeyli rahatlaşdıracaq.

Ərazidə bərpa prosesinin ikinci mərhələsində isə daha 150 yaşayış evi, mədəni-maarif obyektləri, uşaq bağçası, tibb məntəqəsi və digər sosial obyektlərin tikintisi aparılacaq. Kənddə əlavə olaraq daha bir məktəb binasının da tikintisi nəzərdə tutulub.

Rəşad Baxşəliyev

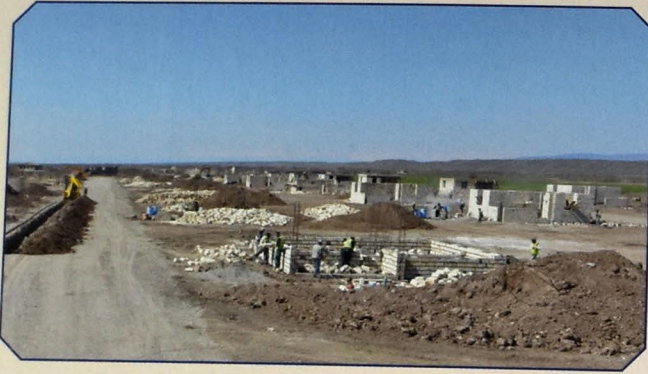
"Azərbaycan", 01 mart 2017-ci il

İLHAM ƏLİYEV "BÖYÜK QAYIDIŞ" I COCUQ MƏRCANLIDAN BAŞLADIR – II YAZI

Nəhəng tikinti-quruculuq məkanına çevrilən kənddə 24 ildən sonra
yenidən həyat qaynayır

Azərbaycan Ordusunun aprel zəfərindən bir il ötür. Xalqımızın qəhrəmanlıq salnaməsi olan bu qələbə hər kəs tərəfindən iftixarla xatırlanır, şəhidlərimizin ölməz xatirəsi ehtiramla yad edilir. Birliyin, dayanatın, əyilməzliyin sübutu olan bu döyüşlər həm də Azərbaycanın Dağlıq Qarabağın işğalı ilə heç vaxt barışmayacağına dünyaya nümayişi idi. Dost da, düşmən də, müstəqilliyinin cəmi 25 yaşı olan Azərbaycanın qüdrətinin bir daha şahidi oldu.

Lələtəpədə dalğalanan qürur rəmzimiz

Həmin günlər erməni hərbi birləşmələrinin cəbhə xəttindəki təxribatlarının qarşısını rəşadətli alan Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin bölmələri qısa müddət ərzində düşməni sarsıdıcı zərbə vurdu. Füzuli və Tərtər istiqamətlərində erməni hərbi birləşmələrinin möhkəmləndirdiyi ön xətti qoşunlarımız tərəfindən cətinlik çəkilmədən yarıldı, düşmən geri otuzduruldu. İrəliləyən Azərbaycan əsgəri işğal altında strateji əhəmiyyətli yüksəklikləri düşməndən təmizlədi və Lələtəpə yüksəkliyinə Azərbaycan bayrağı sancıldı.

Hansı ki məhz bu yüksəklikdəki mövqedən ermənilər Cəbrayıl rayonunun işğalda olmayan yeganə kəndi - Cocuq Mərcanlı istiqamətində təhlükə yaradırdılar. Cocuq Mərcanlı ulu öndər Heydər Əliyevin qurduğu Azərbaycan Ordusunun 1994-cü ildə uğurlu hərbi əməliyyatları zamanı azad edilən 22 yaşayış məntəqəsindən biridir. Həmin zaman ordumuz Füzulinin bir hissəsini Araz çayı boyu düşməndən təmizləmişdi. O vaxt beş ay erməni işğalında qalan Cocuq Mərcanlı yenidən ordumuzun nəzarəti altına keçmişdi. Lakin Lələtəpə yüksəkliyinin düşmənin əlində olması səbəbindən cocuqmərcanlıların öz evlərinə qayıtması qeyri-mümkün idi. Ordumuzun aprel qələbəsi isə onların böyük sevincinə səbəb oldu. Çünki kənddə həyatın normal axarına qayıtması və məcburi köçkünlərin öz ata-baba yurdlarına dönməsi üçün əlverişli şərait yarandı.

Aprel hadisələrini böyük hərbi qələbə, qəhrəmanlıq rəmzi və şanlı tarix adlandıran Prezident İlham Əliyev bu il yanvarın 24-də bütün dünya azərbaycanlılarında fəxarət hissi yaradan tarixi sərəncam imzaladı. Sərəncamla düşmən təhlükəsinin aradan qaldırıldığı Cocuq Mərcanlı kəndinin yenidənqurulmasına start verildi. Kəndin bərpası ilə bağlı görülməli işlər çərçivəsində birinci mərhələdə 50 fərdi yaşayış evinin, məktəb binasının və müvafiq infrastrukturun tikintisi üçün Prezidentin Ehtiyat Fondundan Qaçqınların və Məcburi Köçkünlərin İşləri üzrə Dövlət Komitəsinə ilkin olaraq 4 milyon manat vəsait ayrıldı. Düz, 23 ildən sonra bu kənddə həyat yenidən canlanmağa

başladı. Fevralın 10-da isə dövlət başçısının daha bir sərəncamı ilə Cocuq Mərcanlı kəndinə gedən avtomobil yolunun tikintisi üçün 4,3 milyon manat vəsait ayrıldı.

Prezident İlham Əliyevin kəndin yenidən qurulması, yolun inşası ilə bağlı imzaladığı sərəncamlar Azərbaycanın Böyük Qayıdış Konsepsiyasına şübhə ilə yanaşanlara tutarlı cavab oldu. Hər kəsə bəlli oldu ki, Azərbaycan bir qarış torpağını da düşmən tapdığı altında qoymayacaq və bu ölkə işğaldan azad etdiyi tarixi torpaqlarında ermənilər tərəfindən darmadağın edilən yaşayış evlərini, tarixi mədəniyyət abidələrini öz gücünə yenidən bərpa etməyə qadirdir.

Erməni vəhşiliyinin, vandalizminin əyani sübutu

Dövlət başçısının sərəncamlarından sonra Cocuq Mərcanlı kəndində 200 evdən ibarət yeni qəsəbənin master-planı hazırlandı. Bəlli oldu ki, qəsəbədə təhsil, səhiyyə, mədəniyyət ocaqları da inşa olunacaq. Kənddə qurulacaq kommunal xidmətlər, qaz, elektrik enerjisi, su xətti ilə bağlı texniki şərtlər də alındı. Daşı daş üstündə qalmayan Cocuq Mərcanlıda Azərbaycan Respublikası Ərazilərinin Minalardan Təmizlənməsi üzrə Milli Agentliyi tərəfindən minatəmizləmə əməliyyatı başlandı. Qurum ilk olaraq 50 yaşayış evi və məktəb binasının ərazisini tam təmizləyib təhvil verdi.

Prezident İlham Əliyev erməni vandallarının talan edib, viran qoyduqları bu yurd yerimizin aqibətinin bütün dünya ictimaiyyətinə çatdırılması üçün də göstəriş verdi. Regionların 2014-2018-ci illərdə sosial-iqtisadi inkişafına dair Dövlət Proqramının icrasının üçüncü ilinin yekunlarına həsr olunmuş konfransda dövlət başçısı dedi: "Ulu öndər Heydər Əliyevin rəhbərliyi ilə keçirilən Horadiz əməliyyatı zamanı işğalçılar bu kənddən qovulsalar da, daşı daş üstündə qoymayıblar. Ona görə də beynəlxalq təşkilatlar bu mənzərənin şahidi olmalıdırlar. Mən göstəriş vermişəm, beynəlxalq təşkilatlara da müraciət olunsun ki, onlar da öz nümayəndələrini ora göndərsinlər və erməni vəhşiliyinin nədən ibarət olduğunu görsünlər. Cocuq Mərcanlı erməni vəhşiliyinin, vandalizminin əyani sübutudur. Gəlsinlər, görsünlər ki, özlərini mədəni xalq kimi təqdim etməyə çalışanlar hansı vəhşiliklər törədiblər. Ona görə orada bu işlər görülməlidir, bütün sənədləşmə, pasportlaşdırma, erməni vəhşiliklərinin sənədləşdirilməsi işləri, video, fotoşəkillər aparılmalıdır, dağılmış bütün o binaların ölçüləri, dəymiş ziyan hesablanmalıdır".

Dövlət başçısının göstərişindən sonra Qaçqınlar və Məcburi Köçkünlərin İşləri üzrə Dövlət Komitəsi və Xarici İşlər Nazirliyi tərəfindən ölkəmizdə akkreditasiya olunmuş xarici kütləvi informasiya vasitələri nümayəndələrinin, eləcə də xarici ölkələrin Azərbaycandakı 60-a yaxın diplomatik nümayəndələrinin və beynəlxalq təşkilatların rəhbərlərinin Cocuq Mərcanlı kəndinə səfəri təşkil olundu. Onlar viran qoyulan, xarabalığa çevrilən kəndin mənzərəsini gözləri ilə gördülər. Dünya bir daha erməni vəhşiliyinin şahidi oldu. Hər kəs gördü ki, bir zamanlar həyatın tam gücü ilə qaynadığı bu kənd xarabalığı xatırladı. Kənddən demək olar ki, əsər-əlamət qalmayıb. Elə bil burada 283 ev təsərrüfatı, məktəb, kitabxana, poçt, icra nümayəndəliyi, qaramal, qoyunçuluq fermaları, anbar və kolxoz binası heç olmayıb.

Sonuncu dəfə qəzetimizin əməkdaşları fevralın 21-də, Novruzun ilk çərşənbəsində Cocuq Mərcanlıda olmuşdular. Kənddə 23 ildən sonra ilk bayram tonqalı qalanmışdı. Lələtəpədə dalğalanan üçrəngli bayraq və bayram tonqalı düşməni göz dağı verirdi. Həmin zaman kənddə dağılmış evlərin, uçqunların təmizlənmə prosesi həyata keçirilirdi.

Cocuq Mərcanlının artıq yeni asfalt-beton örtüklü yolu var

Dövlət başçısının Regionların 2014-2018-ci illərdə sosial-iqtisadi inkişafı Dövlət Proqramının icrasının 3-cü ilinin yekunlarına həsr olunan konfransda verdiyi tövsiyə və tapşırıqlara əsasən "Azəravtoyol" ASC tərəfindən 40 kənd və qəsəbələrarası avtomobil yolunun tikintisi ilə bağlı nəzərdə tutulan bütün layihələr arasında iqtisadi və sosial əhəmiyyəti qədər tarixi əhəmiyyət

daşıyan layihə də var. Bu, Cocuq Mərcanlı kəndinə yeni yolun çəkilişidir. Cocuq Mərcanlıya rahat yolun olması kəndin bərpası istiqamətində ilk günlərdən qarşıda duran əsas vəzifələrdən biri idi. Düzdür, Füzulinin Qazaxlar və Mirzənağılı kəndlərindən keçməklə Cocuq Mərcanlının girişinə qədər asfalt yol mövcuddur. Lakin başlanacaq yenidənqurma işlərinin miqyası və sürəti, qarşıya qoyulan bütün vəzifələrin operativ və çevik yerinə yetirilməsi ilk günlərdən kəndə doğru geniş yolun salınmasını zəruri edirdi. Buna görə də kəndin yenidən qurulmasını diqqət mərkəzində saxlayan Prezident İlham Əliyevin bu istiqamətdə növbəti sərəncamlarından biri Cocuq Mərcanlıya gedən avtomobil yolunun tikintisi ilə bağlı əlavə tədbirlər haqqında idi.

Bu günlərdə Cocuq Mərcanlıda həyata keçirilən tikinti-quruculuq işlərinin nə yerdə olduğunu görmək üçün kəndə səfər etdik. Elə ilk gördüyümüz quruculuq mənzərəsi yeni çəkilən yol oldu. Horadizi keçən kimi yol üzərində Cocuq Mərcanlı və Şuşa yazılan lövhə qürur verir insana.

Ümumi uzunluğu 9 km. olan avtomobil yolunun layihə üzrə eni 12 metr təşkil edir. Yolun 4 km-i əsaslı şəkildə yenidən qurulur, 5 km-də isə bərpa işləri aparılır. Layihəyə uyğun olaraq yolboyu aparılan torpaq işləri, yol yatağının tikintisi tam olaraq yekunlaşdırılıb. Hazırda yol əsasının inşası işləri və buna paralel olaraq asfalt-beton örtüyünün ilk qatının döşənməsi işləri aparılır. Artıq yolun 3 km-ə yaxın hissəsinə asfalt-beton örtüyünün ilk qatının döşənməsi işləri yekunlaşıb. 5 km-lik hissədə aparılan bərpa işləri zamanı yolun köhnə asfalt-beton örtüyünün üst qatı frezlənərək kənara daşınıb, zəruri olan yerlərdə yol yatağının yararsız qıntıları qazılaraq çıxarılıb, əvəzində torpaq-qıncıl qarışığından ibarət material tökülərək kipləşdirmə işləri aparılıb. Qalan 4 km-lik hissədə aparılan yenidənqurma işləri zamanı isə yeni yol yatağı və yol əsasının inşası işləri aparılıb. Daha sonra yolboyu 2 qat olmaqla yeni asfalt-beton örtüyü döşəncək. Ümumilikdə yolun təqribən 68 min m² sahəsinin asfaltlanması nəzərdə tutulub. Bundan başqa, yolboyu 9 ədəd su keçidinin tikintisi, həmçinin 1 ədəd 2 aşırımlı mövcud avtomobil körpüsünün bərpası işləri də yekunlaşmaq üzrədir. Cocuq Mərcanlı istiqamətindən yolun asfaltlanmasına da başlanılıb.

Layihə çərçivəsində yol 1 gediş və 1 gəliş olmaqla 2 hərəkət zolağından ibarət olacaq. Hərəkət hissəsinin eni 7,5 metr, hər bir istiqamət üzrə isə çiynlərin eni 1,5 metr təşkil edəcək. Tikinti işləri tam olaraq bitdikdən sonra zəruri olan yerlərdə yol nişanları və məlumatverici lövhələr quraşdırılacaq, həmçinin piyada zolaqlarının, yoldəyi və yolgöstərici xətlərin çəkilişi işləri aparılacaq. Tikinti işləri texnoloji ardıcılığa riayət edilməklə və yüksək keyfiyyətlə həyata keçirilir. Bunun üçün əraziyə lazımı sayda canlı qüvvə və texnika cəlb olunub. Yeni salınan avtomobil yolu Cocuq Mərcanlı kəndi də daxil olmaqla 7 yaşayış məntəqəsinin - Qazaxlar, Horadiz, Arayatlı, Əhmədabəyli, Qəhrəmanlı və İmamverdili kəndlərinin sakinlərinin gediş-gəlişi xeyli rahatlaşdıracaq.

Elektrik və qaz xətləri çəkilib, evlərin hörgüsü başa çatır

Çox rahat şəkildə gəlib çatdıq 23 ildir kənddə yaşayan Oqtay Həziyevin evinin qarşısına. Bunu onun üçün söyləyirik ki, fevral ayının 15-də buraya ilk gəlişimizdə Həziyevlərin yaşadığı mənzilə yetişmək üçün daşlı-kəsəkli, kol-kos basmış cığırqlarla hərəkət etməli oluruq. İndi isə vəziyyət inanılmaz dərəcədə dəyişib. Hətta kənddə tikiləcək 50 ev və məktəb binası üçün nəzərdə tutulmuş ərazi də tamam başqa mənzərə alıb. Xarabalıqdan əsər-əlamət yoxdur. Çocuq Mərcanlı böyük tikinti-quruculuq meydanına çevrilən Azərbaycanın kiçik rəmnə çevrilib. Sanki bir ay öncə gördüyümüz ürək ağlayan mənzərəsi olan ərazi deyil burası.

Hər kəs iş başındadır. Texnikalar işləyir, hərə öz işi ilə məşğuldur. Məcburi Köçkünlərin Sosial İnkişaf Fondunun Cocuq Mərcanlı kəndinin tikintisi üzrə baş texniki nəzarətçisi İlham Həşimov deyir ki, inşaat işlərinə 30-a yaxın texnika, 145-dən çox işçi cəlb edilib. Tikinti işləri səhər 08:00-dən axşam 18:00-a qədər davam edir. Bəzi hallarda işlər gecə saatlarında da görülür. Çünki beton töküldükdə iş yarımçıq saxlana bilməz. Artıq 14 evin dəmir-beton tavanı qoyulub. Digər evlərdə hörgü, 96 şagirdlik məktəb binasının zirzəmisində suvaq işləri, su xətlərinin çəkilişi aparılır. Həftəsonu 40 evin hörgüsü tam başa çatacaq.

Xarici qaz və elektrik xətlərinin çəkilişi də artıq başa çatıb. Daxili qaz çəkilişləri başlanacaq. Evlərin damları vurulduqdan sonra daxili elektrik xətləri çəkiləcək, sayğaclar qoyulacaq.

İlham Həşimovun sözlərinə görə, may ayının sonuna qədər 50 evin, məktəb binasının tikintisi, qaz və elektrik xətlərinin tam çəkilişi başa çatacaq. Qeyd edək ki, birinci mərhələdə tikilən 50 evdən 20-si ikiotaqlı, 25-i üçotaqlı, 5-i isə dördotaqlıdır.

Ərazidə bərpa prosesinin ikinci mərhələsində isə daha 100 yaşayış evi, mədəni-maarif obyektləri, uşaq bağçası, tibb məntəqəsi və digər sosial obyektlərin tikintisi aparılacaq. Kənddə əlavə olaraq daha bir məktəb binasının da tikintisi nəzərdə tutulub.

Kəndin məscidi də olacaq

Tikinti işləri ilə bağlı ətraflı məlumat aldıqdan sonra üz tutduq Prezident İlham Əliyevin tapşırığına əsasən kənddə tikilməsi nəzərdə tutulan məscidin ərazisinə.

İki əsrdən artıqdır Azərbaycan xalqına qarşı davam edən erməni təcavüzünün qurbanları təkcə soydaşlarımız deyil, həm də yaşı min illərlə ölçülən dini abidələrimiz, müqəddəs ocaqlarımız və məbədlərimizdir. Erməni vandalları tarixi torpaqlarımızda 400-dən çox tarixi-dini abidəmizi məhv ediblər. Onlardan 67-si məscid, 144-ü məbəd, 192-si isə ziyarətgahlardır. Ermənilər tərəfindən bir çox nadir tarixi mədəniyyət abidələrinin dağıdılması, İslam dininə aid olan nümunələrin məhv edilməsi, hətta tarixi abidələrin restavrsiyası adı altında Qafqaz Albaniyasına aid mədəni irsin saxtalaşdırılması, erməniləşdirilməsi prosesi bu gün də davam edir.

Azərbaycan Prezidentinin Cocuq Mərcanlıda böyük bir məscidin tikintisi ilə bağlı verdiyi göstəriş Ermənistana, onun havadarlarına, beynəlxalq aləmə ciddi bir siqnaldır. Bu, bir daha dünyaya bəyan edir ki, Azərbaycan İslam dünyasının bir parçasıdır, öz tarixi keçmişinə sadıqdır. Eyni zamanda dövlət başçısı tərəfindən 2017-ci ilin ölkəmizdə "İslam həmrəyliyi ili" elan edilməsinə bir xoş töhfədir. Bu məscidin minarəsində səslənəcək azan səsi şəhidlərimizin ölməz ruhunu şad edəcək, işğalçı ordunun əsgərlərinin canına vəl vələ salacaq.

Məscidin tikintisi üzrə sahə rəisi İsmayıl Ağabəyovla söhbətimiz zamanı bəlli oldu ki, ümumi sahəsi 50 sot olan məscidin tikintisinə martın 22-dən start verilib. 22 nəfər işçi qüvvəsinin çalışdığı məscid tam hazır olduqda Şuşa məscidinin bənzəri olacaq, minarələrinin hündürlüyü 27 metrə çatacaq. Burada mərasim zalı da tikiləcək, dini ibadət üçün bütün şərait yaradılacaq. İcraçının sözlərinə görə, məscidin 5 ay müddətində tikilib təhvil verilməsi nəzərdə tutulur. Ancaq onlar işləri bir qədər tez tamamlamaq fikrindədirlər.

Sərəncamın icrası may ayında başa çatacaq

Cocuq Mərcanlı kəndində aparılan tikinti-quruculuq işləri, gördüyümüz mənzərə insanda böyük ruh yüksəkliyi yaradır. Ona görə ki, Prezident İlham Əliyevin yanvar ayında verdiyi sərəncamın icrası may ayında başa çatacaq. Bununla da dünyaya nümayiş olunacaq ki, ermənilərin darmadağın edərək viran qoyduqları bir kəndi Azərbaycan dövləti belə qısa müddətə yenidən qurdu. Özü də daha möhtəşəm, daha əzəmətli.

Bu, həm də Böyük Qayıdışa Cocuq Mərcanlıdan başlayan Azərbaycan dövlətinin tezliklə bütün Qarabağda abadlıq-quruculuq işlərinə başlamağa qadir olduğunu sübut edir. Həqiqətən bu gün qüdrətli dövlətə çevrilən Azərbaycanın işğal altında olan torpaqlarında tikinti-quruculuq işləri aparması üçün yetərinə iqtisadi gücü var. Təki torpaqlarımız düşmən tapdağından azad edilsin. Azərbaycan dövləti bir neçə ilə öz torpaqlarında yeni-yeni şəhərlər, qəsəbələr yaratmaq əzmindədir.

Cocuq Mərcanlıda aparılan tikinti işləri bir daha təsdiqləyir ki, yaxın zamanlarda kənd sakinləri rahatlıqla öz evlərinə köçə biləcəklər. Çünki ərazidə çalışanlar da istər yaşayış evlərinin, istərsə də məktəb binasının, kommunikasiya xətlərinin və digər texniki infrastrukturaların inşasında işlərin vaxtında və keyfiyyətlə başa çatdırılması üçün bütün imkanlardan istifadə edirlər.

Doğma yurda dönüş sevinci

Cocuq Mərcanlı kəndinin bərpası ilə bağlı tədbirlər haqqında sərəncam və ötən iki ayda görülmüş işlər Azərbaycan ictimaiyyəti tərəfindən böyük sevinc və rəğbətlə qarşılanır. Çünki Cocuq Mərcanlının bərpası digər işğal olunmuş ərazilərimizin tezliklə azad ediləcəyinin və oralarda da başlayacaq yenidənqurma işlərinin müjdəsidir. Təbii ki, indi ən çox sevinən cocuqmərcanlılardır. Çünki cəmi bir-neçə aya onların 23 illik yurd həsrətinə son qoyulacaq.

İlkin mərhələdə Cocuq Mərcanlıda 50 ev tikilsə də, Prezidentin sərəncam imzalamasından cəmi bir neçə gün sonra 200-ə yaxın ailə öz kəndinə köçmək üçün Cəbrayıl Rayon İcra Hakimiyyətinə müraciət edib. Təbii ki, indi bütün arzu edənlər kəndə köçə bilməyəcək. Əsasən gənc və çoxuşaqlı, təsərrüfatla məşğul olan ailələrə üstünlük veriləcək. Lakin növbəti mərhələdə digər ailələrə də kənddə ev veriləcək. Qeyd edək ki, növbəti mərhələdə tikiləcək evlərin yerləri artıq həm müəyyən olunub, həm də layihələndirilib.

Cocuq Mərcanlıdan qayıdarkən yolüstü Biləsuvaradakı məcburi köçkün qəsəbələrinə baş çəkərək Cəbrayıldan olan sakinlərlə görüşdük. Onları köçkünçülükdən sonra gördükləri çətinliklər, çəkdikləri sıxıntılar nə qədər əzə də, sabaha olan inamlarını, öz evlərinə qayıtmaq ümidlərini bir gün də olsun itirməyiblər. Ona görə hər birinin cöhrəsində doğma yurda qayıdışdan doğan sevinc dərhal hiss olunurdu.

Prezidentin siyasətində evimizə qayıdırıq

Cocuq Mərcanlıya köçmək istəyən sakinlərdən biri də hazırda Biləsuvardakı 9 saylı məcburi köçkün qəsəbəsində məskunlaşan kənd təsərrüfatı üzrə texniki nəzarət müfəttişi Atakişi Atakişiyevdir. Köçkünçülükdən sonra çox əziyyətlər görən Atakişi Atakişiyevin arzusu ömrünün qalan hissəsini doğma kəndində yaşamaqdır: "Biləsuvara 2007-ci ildə ailəmlə köçmüşəm. Buna qədər çox əziyyətlər gördük. Əvvəlcə Saatlıdakı çadır şəhərciyində məskunlaşmışdıq. Amma şəraitəzsizlik ucbatından yerimizi dəyişməli olduq və qonşuluqdakı kəndə yaxın yerə köçdük. Sonra Saatlının Varxankənd kəndində bir yer tapdıq. Nəhayət, Biləsuvarada bu şəhərcik salındı və dövlət tərəfindən üçotaqlı evlə təmin olunduq. Burada şəraitimiz nə qədər yüksək olsa da, öz kəndimizdə yaşamaqdan böyük xoşbəxtlik ola bilməz".

Ataikişi Atakişiyev deyir ki, hətta vəfat edən əzizlərini də Cocuq Mərcanlıya yaxın dəfn ediblər. Çünki kəndə qayıtmaq ümidlərini heç vaxt itirməyiblər: "Budur, ümidimiz reallaşmaq üzrədir. Tezliklə kəndimizdə həyat əvvəlki axarına qayıdacaq. Sakinlərimiz əvvəllər olduğu kimi, yenə də kənddə öz işi ilə məşğul olacaq. Buna görə Prezident İlham Əliyevə hamımız ömrümüz boyu dualar edəcəyik. O, bizi çadır şəhərciklərindən şəraitli evlərə köçürdü. Bu gün onun sayəsində doğma yurdunda qayıdırıq. Bizim ən böyük arzumuzu çin etdiyi üçün Prezidentə minnətdarlıq və həmişə də onun ətrafında sıx səfərbər olacağıq".

Cocuq Mərcanlı sakini Məhərrə Abdullayeva uzun müddət kolxozda çalışıb. Deyir ki, dünyada torpaq həsrətindən ağır heç nə yoxdu: "Hara getsən də doğma yurd səni özünə sarı çəkir. Bu yaxınlarda getmişdik Cocuq Mərcanlıya. Qayıdandan sonra hələ də özümə gələ bilmirəm. İndi təsəvvür edin, biz bu 23-24 ildə hansı hissləri yaşamışıq".

Ona görə bizim həsrətimizə son qoyduğu üçün Prezident İlham Əliyevə minnətdarıq. Onun sayəsində ordumuz erməniləri kəndimizin ətrafından qovub çıxardı və bu gün orada rahat yaşayış mümkün olub. Kəndimizin yerində əvvəlkilərdən də yaraşlıq, geniş evlər tikilir. Bizim üçün bundan böyük mükafat nə ola bilər".

Məhərrə Abdullayevanın iki övladı var, biri ailəlidir. Öz ailəsi də, oğlunun ailəsi də kəndə qayıtmaq üçün müraciət edib: "Bu gün yenə də rayon icra hakimiyyətinə getmişdim. Xahiş etdim ki, qayıdacaq ailələrin arasında ən azından oğlunun da ailəsi olsun. Hamı qayıtmaq istəyir, başqa cür mümkün də deyil. Rəhmətlik anam kəndə qayıtmağı çox arzulayırdı. Amma qismət olmadı, həyatdan nisgilli köçdü. Ona görə onun övladlarının, nəvələrinin kəndə qayıtmağı bizim üçün böyük təsəllidir".

Bir gün də olsun inamımızı itirmədik

Cəbrayıl Suvarma Sistemləri İdarəsində maşinist vəzifəsində çalışan Şöhrət Hüseynov da kəndə qayıtmaq arzusundadır: "17 rayon və şəhərdə yaşayan Cocuq Mərcanlı sakinləri böyüklü-küçüklü hamısı sevinc içərisindədir. Çünki qayıdırıq evimizə. Mənim də ailəm Cocuq Mərcanlıya qayıtmaq üçün müraciət edənlər arasındadır və bu yaxınlarda kəndə dönəcəyimiz günü gözləyirik".

Qeyd edək ki, Cocuq Mərcanlının adını Cəbrayılın işğalda olmayan yeganə kəndi kimi Azərbaycanla eşitməyən yox idi. Bu barədə danışan Şöhrət Hüseynov bildirdi ki, Prezident İlham Əliyev kəndə yeni həyat verdi: "Mən arabir gedib o yerlərə baş çəkmişəm. Hər dəfə o dağılmış, uçulmuş evləri görəndə ürəyim ağrıyır, dözə bilmirdim. Amma indi xoşbəxtəm, hədsiz sevinirəm, yeni evlər tikilir, geniş küçələr salınır. Keçən il Lələtəpə alınanda dedim ki, bu gedişlə mütləq kəndə qayıdacağıq. Budur, arzumuz baş tutur və qarşıdakı aylarda ilkin mərhələdə tikilən evlər təhvil veriləcək".

Şöhrət Hüseynovun sözlərinə görə, su idarəsindəki işini bundan sonra kənddə davam etdirəcək. Hazırda Cocuq Mərcanlıda Suvarma Sistemləri İdarəsinin yerli bölməsi də yaradılır. Çünki kənddə təsərrüfatların suvarılması da əsas diqqət mərkəzində olan məsələlərdən biridir və buna görə kadrlara da ehtiyac olacaq.

Cocuq Mərcanlıdan olan Bənövşə Şirinova da Biləsuvaradakı köçkün şəhərciyində məskunlaşıb. Doğma yurda qayıtmaq arzusu ilə dolub coşan Bənövşə xanım heç bir gözəlliyin doğma yurdu əvəz etmədiyini deyir: "Baxın, burada ulu öndər Heydər Əliyevin və Prezident İlham Əliyevin sayəsində gözəl evlərlə təmin olunmuşuq. O vaxt bu qəsəbələrin salınması barədə Heydər Əliyev fərman vermişdi. İlk qəsəbənin açılışında isə İlham Əliyev gəlmişdi. Deməyim odur ki, biz onların sayəsində dar və şəraitəzsiz yerlərdən şəraitli evlərə köçürüldük. Burada da hər bir ailəyə 12 sot həyətəyi sahə və 60 sot pay torpağı verilib. Amma yurd nisgili bizi heç vaxt tərk etmədi. Bir gün də Cocuq Mərcanlıya qayıtmaq inamımızı itirmədik. Elə gün olmur ki, biz kəndimizdən danışmayaq. Yurd itkisi ən ağır dərddir. Biz bunu yaşadığımız üçün bilirik. Yaşamayanlar bu itkinin ağırlığını bizim qədər hiss edə bilməzlər. Dərdlərin böyüyü elə yurd itkisidir".

Bənövşə Şirinova deyir ki, kəndin bərpa olunacağını eşidəndə sevincindən göz yaşını saxlaya bilməyib: "Buna sevinməmək, kövrəlməmək mümkün deyil. Böyük dərdin əlacı da böyük sevinc doğurur. Ona görə bu günlərdə biz sevincliyik. 24 ildə üzümüz ilk dəfə indi ürək dolusu gülməyə

başlayıb. Dövlətin bizim üzərimizdə haqqı çoxdur, biz də çalışacağıq ki, bundan sonra dövlətimizin inkişafına öz töhfəmizi verək".

Cocuq Mərcanlıda daha xoşbəxt olacağıq

Biləsuvardakı 8 sayılı qəsəbədə məskunlaşan İlyas İbadov vaxtilə Cocuq Mərcanlının icra nümayəndəsi işləyib. Onun sözlərinə görə, Cocuq Mərcanlının bərpası ilə Qarabağa qayıdışın təməli qoyulub: "Bütün məcburi köçkünlərin doğma yurda qayıdış inamlarını artıran bu sərəncam bir daha göstərdi ki, Prezident İlham Əliyev üçün ən prioritet məsələ torpaqlarımızın işğaldan azad edilməsidir. Bütün Cocuq Mərcanlı sakinləri Prezidentə minnətdardır. Ən böyük arzumuz təbii ki, məcburi köçkünlərin öz evlərinə qayıtmalarıdır. Ona görə Tanrıdan ən böyük diləyimiz onların da bizim kimi doğma yurda qayıdış sevincini yaşamalarıdır. İnanıram ki, onlar da gün gələcək, bizim kimi bu sevinc hissini yaşayacaqlar. Bilirik ki, cənab İlham Əliyev torpaqlarımızı azad etmək üçün gərgin iş görür. Biz bu yolda dövlət başçımıza uğurlar diləyirik".

İlyas İbadovun da ailəsi kəndə qayıtmaq üçün müraciət edib. İndi böyük sevincə Cocuq Mərcanlıda yaşayacaqları günləri gözləyirlər.

Həmsəhbətimiz Savalan Xəlilovun sözlərinə görə, ömrünün ən gözəl illərini Cocuq Mərcanlıda keçirib. Kəndin yenidən qurulması isə onun həmin günlərə yenidən qayıtmaq inamını özünə qaytarıb: "Prezidentin sərəncamından sonra biz bir daha əmin olduq ki, işğal altında olan torpaqlarımız onun rəhbərliyi ilə nəyin bahasına olursa-olsun, tezliklə azad ediləcək, bütün məcburi köçkünlər öz doğma yurdlarına qayıdacaqlar. Dövlətimiz sağ olsun, burada bizə ev verib. Biz də özümü normal güzəran yaratmışıq. Şəratımız pis deyil. Amma inanırıq ki, Cocuq Mərcanlıda harada və hansı şəraitdə yaşamağımızdan asılı olmayaraq daha xoşbəxt olacağıq".

Savalan Xəlilovun dörd oğlu var. Biri Bakıda, o, biriləri isə Biləsuvardakı 4 sayılı qəsəbədə yaşayırlar. Övladları ailəlidir. Özü və övladları bu xəbəri eşidəndən sonra yır-yığışa başlayıblar. Biləsuvarla təsərrüfatları olsa da, olan-qalan mal-həyvanı da götürüb kəndə qayıdacaqları günü gözləyirlər. Cocuq Mərcanlıda da maldarlıqla məşğul olacaqlar.

Cocuq Mərcanlıda baharın gəlişinin isti nəfəsi duyulur. Ağaclar çiçək açıır, təbiət yaşllaşır. Kənd yenidən qurulduğundan, vaxtilə boş qalmış insan nəfəsi dəyməyən torpaqlara canlanma gəldiyindən sanki təbiətin oyanması da fərqlidir, əvvəlkilərdən daha gözəldir. Amma bu, cocuqmərcanlıların öz doğma evlərində keçirmədikləri sonuncu bahardır. Bundan sonra heç bir qüvvə, heç bir düşmən onları doğma kənddə didərgin sala bilməz. Çünki bugünkü Azərbaycan dövləti 1993-cü ilin Azərbaycanı deyil. Çünki Heydər Əliyevin azad etdiyi, Prezident İlham Əliyevin yeni həyat verdiyi Cocuq Mərcanlının arxasında güclü Azərbaycan dövləti dayanıb!..

Rəşad BAXŞƏLİYEV,
Rəşad CƏFƏRLİ
"Azərbaycan", 01 aprel 2017

QURTULUŞ GÜNÜ COCUQ MƏRCANLIDA YENİ HƏYAT BAŞLAYACAQ

Əli HƏSƏNOV: “Kəndin tikinti-quruculuq prosesi Prezident İlham Əliyevin şəxsi nəzarətindədir”

İllərdir işğal altında olan torpaqlarımıza böyük qaydış gününü həsrətlə gözləyən Azərbaycan xalqının arzusu çin olur. Təxminən iki aydan sonra böyük qaydışın ilk qaranquşu olan Cəbrayıl rayonunun işğaldan azad edilmiş Cocuq Mərcanlı kəndində həyat yenidən canlanacaq. 24 illik məcburi köçkünlük həyatında bəlkə də illərdir bir-birindən hal-əhval tuta bilməyən cocuqmərcanlıların həsrətinə son qoyulacaq. Bu isə, digər məcburi köçkün soydaşlarımızda doğma yurda qayıdışa inam hissini daha da artıracaq.

Yeni libasa bürünən Cocuq Mərcanlı

Cəmi beş ay müddətində erməni vandallarının daşı-daş üzərində qoymayaraq xarabalığa çevirdikləri Cocuq Mərcanlı bu gün tamamilən yeni libasa bürünüb. Fevral ayından başlanan tikinti-quruluq işləri yekunlaşmaq üzrədir.

Xatırladaq ki, Prezident İlham Əliyevin sərəncamlarına əsasən, Cocuq Mərcanlıda birinci mərhələdə 50 fərdi yaşayış evinin, məktəb binasının və müvafiq infrastrukturun tikintisi üçün ilkin olaraq Prezidentin Ehtiyat Fondundan 4 milyon, kəndə gedən avtomobil yolunun tikintisi üçün isə 4,3 milyon manat vəsait ayrılıb.

Aprelin 3-də Azərbaycan Respublikası Baş nazirinin müavini, Qaçqınların və Məcburi Köçkünlərin İşləri üzrə Dövlət Komitəsinin sədri Əli Həsənov tikinti-quruculuq işlərinin gedişatı ilə tanış olmaq üçün Cocuq Mərcanlıya səfər edib. Media nümayəndələrinin də iştirak etdiyi səfərdə görülən son işlərlə bağlı ətraflı məlumat verilib.

Yeni avtomobil yolu 7 kəndin gediş-gəlişini xeyli rahatlaşdıracaq

Kəndə çəkilən və ümumi uzunluğu 9 kilometr olan avtomobil yolunun eni 12 metr təşkil edir. Yolu 4 kilometr əsaslı şəkildə yenidən qurulur, 5 kilometrə isə bərpa işləri aparılır. Layihəyə uyğun olaraq yolboyu aparılan torpaq işləri, yol yatağının tikintisi yekunlaşıb. Hazırda yol əsasının inşası və buna paralel olaraq asfalt-beton örtüyünün ilk qatının döşənməsi işləri aparılır. Artıq yolun 3 kilometrə yaxın hissəsinə asfalt-beton örtüyünün ilk qatının döşənməsi başa çatıb. Qalan 4 kilometrlik hissədə aparılan yenidənqurma işləri zamanı isə yeni yol yatağı

və yol əsasının inşası işləri aparılıb. Daha sonra yolboyu ikiqat olmaqla, yeni asfalt-beton örtüyü döşəncək.

Yeni salınan avtomobil yolu Cocuq Mərcanlı kəndi də daxil olmaqla 7 yaşayış məntəqəsinin - Qazaxlar, Horadiz, Arayatlı, Əhmədbəyli, Qəhrəmanlı və İmamverdi kəndinin sakinlərinin gediş-gəlişini xeyli rahatlaşdıracaq.

On gün müddətində 50 evin hörgüsü tam başa çatacaq

İnşaat sahəsi ilə tanışlıq zamanı isə bildirildi ki, hazırda kənddə 50 ev və məktəb binasının tikintisi sürətlə davam edir. İnşaat işlərinə 30-a yaxın texnika, 145-dən çox işçi cəlb edilib. Artıq 14 evin dəmir-beton tavanı qoyulub. Digər evlərdə hörgü, 96 şagirdlik məktəb binasının zirzəmisində suvaq işləri bitib. 10 gün müddətində 50 evin hörgüsü tam başa çatacaq.

Kəndə xarici qaz və elektrik xətlərinin çəkilişi də artıq başa çatıb. Evlər tam hazır olduqdan sonra daxili qaz və elektrik xətləri çəkiləcək, sayğaclar quraşdırılacaq. May ayının sonuna qədər isə 50 evin, məktəb binasının tikintisi, qaz və elektrik xətlərinin tam çəkilişi yekunlaşacaq. Qeyd edək ki, birinci mərhələdə tikilən 50 evdən 20-si ikiotaqlı, 25-i üçotaqlı, 5-i isə dördotaqlıdır.

Ərazidə bərpa prosesinin ikinci mərhələsində isə daha 100 yaşayış evi, mədəni-maarif obyektləri, uşaq bağçası, məktəb, tibb məntəqəsi və digər sosial obyektlər tikiləcək.

Şuşa məscidinin analoqu beş aya tikilib təhvil veriləcək

Ərazi ilə tanışlıqdan sonra Baş nazirin müavini Əli Həsənov Prezident İlham Əliyevin tapşırığına əsasən kənddə tikilməsi nəzərdə tutulan məscidin ərazisinə də baş çəkdi. Bildirildi ki, inşaat işlərinə martın 22-dən start verilib. Burada tikiləcək məscid Şuşa məscidinin bənzəri olacaq. Bu məqsədlə 50 sot sahə ayrılıb. Minarələrinin hündürlüyü 27 metrə çatacaq məscidin ərazisində mərasim zalı da tikiləcək, dini ibadət üçün bütün şərait yaradılacaq. Məscidin 5 ay müddətində tikilib təhvil verilməsi nəzərdə tutulur.

Aparılan tikinti-quruculuq işləri bir daha təsdiqləyir ki, yaxın zamanlarda kənd sakinləri rahatlıqla öz evlərinə köçə biləcəklər. İlk mərhələdə Cocuq Mərcanlıda 50 ev tikilsə də, Prezidentin sərəncam imzalamasından əmi bir neçə gün sonra 250-yə yaxın ailə doğma kəndə qayıtmaq üçün müraciət edib. Təbii ki, ilkin mərhələdə heç də hamı kəndə köçə bilməyəcək.

Əsasən gənc və çoxuşaqlı, təsərrüfatla məşğul olan ailələrə üstünlük veriləcək. Növbəti mərhələdə digər ailələrə də kənddə ev tikiləcək. Bunun üçün yerlər müəyyənləşdirilib və layihələndirmə işləri aparılıb.

Baş nazirin müavini qəsəbənin tikintisində çalışan şirkətlərin rəhbərləri ilə birlikdə inşaat sahəsinə baxış keçirib, işlərin vaxtında və yüksək keyfiyyətlə başa çatdırılması ilə bağlı konkret tapşırıqlar verib. Dövlət komitəsinin sədri inşaat işlərinin gedişi ilə tanış olduqdan sonra tikinti şirkətlərinin rəhbərlərinin təkliflərini dinləyib. Tikinti şirkətlərinin nümayəndələri inşaat işlərinin gedişində heç bir problemin yaranmadığını bildiriblər.

Cocuq Mərcanlıya qayıdış günü artıq müəyyənləşib

Tikinti-quruculuq işləri ilə tanış olduqdan sonra Baş nazirin müavini Əli Həsənov media nümayəndələrinə müsahibə də verib. Bildirib ki, keçən il aprel döyüşləri və o döyüşlər nəticəsində əldə olunan qələbə Azərbaycanın müstəqillik dövründə ordumuzun ən uğurlu qələbəsidir: "Bu qələbə Azərbaycan Prezidenti, Ali Baş Komandan İlham Əliyevin rəhbərliyi altında əldə edilib. Artıq qələbədən bir il ötür. Biz adətən, hər il işğal altında olan rayonlarımızın işğal gününü qeyd edirik. Bunu qeyd etməyimizin ideoloji mənası var, yəni dünya ictimaiyyətinə bir daha torpaqlarımızın işğal altında olduğunu çatdırırıq. Digər tərəfdən, insanlarımız bir sıxıntı keçirirdilər ki, işğal gününü yığırsıq, qeyd edirik. Ancaq xoş məqamdır ki, bu gün işğal gününü qeyd etmirik, azad edilən bir kəndin ərazisindəyik. Bu kənddə yaşamaq üçün imkan yaranan kimi, Azərbaycan Prezidenti kəndin bərpası haqqında sərəncam verdi və burada sürətlə tikinti

işlərinə başlandı. İlk olaraq 50 ev, bir məktəb tikilir. Eyni zamanda Cocuq Mərcanlıda Şuşa məscidinin analoqu olan bir məscidin də tikintisinə başlanıb".

Baş nazirin müavini Cocuq Mərcanlıda aparılan tikintinin digər məcburi köçkün qəsəbələrin tikintisindən fərqli olduğunu qeyd edib. Vurğulayıb ki, bütün qəsəbələr dövlət başçısının ayırdığı vəsait və şəxsi nəzarəti altında tikilib. Ancaq geri qayıdışın ilk qaranquşu olan bu kəndin bərpası xüsusən Prezidentin şəxsi nəzarəti altındadır: "Biz mütəmadi olaraq kənddə aparılan tikinti işləri ilə bağlı Prezident İlham Əliyevi məlumatlandırırıq. Bu kəndin tikintisi, qayıdış prosesinin başlaması ilə əlaqədar nəinki məcburi köçkünlərdə, ümumən xalqımızda böyük ruh yüksəkliyi yaradıb. Azərbaycanda hara gedirsən, Cocuq Mərcanlı deyirlər. Nəinki Azərbaycanda, artıq bütün dünyada Cocuq Mərcanlı ifadəsi işlədilir. Bu, Azərbaycan Prezidentinin apardığı xarici, ideoloji siyasətin konkret nəticəsidir ki, azad olunmuş bir kəndin bərpası bütün dünyaya səs salıb".

Əli Həsənov Cocuq Mərcanlıda salınan yeni qəsəbəyə qayıdış gününün, yəni açılış mərasiminin Milli Qurtuluş Günü ərəfəsinə planlaşdırıldığını da diqqətə çatdırıb.

Aprel şəhidləri hərbi tariximizə yeni şanlı səhifələr yazdılar

Cocuq Mərcanlıda aparılan tikinti işləri ilə tanış olduqdan sonra Baş nazirin müavini Füzuli rayonunun Bala Bəhmənli kəndində Azərbaycan Ordusunun zabiti, aprel döyüşləri zamanı şəhid olmuş Elnur Əliyevin il mərasimində iştirak etdi. Rayon rəhbərliyinin, hərbiçilərin və ictimaiyyət nümayəndələrinin də iştirak etdikləri mərasimdə Əli Həsənov Azərbaycan Ordusunun aprel döyüşlərində qazandığı qələbədən, bu qələbənin Ermənistanı necə təşvişə salmasından danışdı. Diqqətə çatdırıldı ki, Azərbaycan əsgərinin ötən ilin aprelində əldə etdiyi qələbə Prezident, Ali Baş Komandan İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə bu gün ordumuzun dünyanın ən güclü ordularından biri olduğunu sübut etdi. Ordumuz istənilən an düşməne sarsıdıcı zərbə vurmağa hazırdır. Xalqımız isə torpaqlarımızın bütövlüyü naminə canından keçən Vətən övladlarının xatirəsini daim dərin hörmətlə anır. Aprel şəhidləri hərbi tariximizə yeni şanlı səhifələr yazıblar. Məhz bu qələbə nəticəsində bu gün Cəbrayılın Cocuq Mərcanlı kəndində geniş tikinti-quruculuq işləri aparılır.

Daha sonra Biləsuvar Cəbrayıl rayon sakinləri üçün inşa edilmiş qəsəbədə məskunlaşmış məcburi köçkün, müddətdən artıq hərbi qulluqçu, aprel şəhidi Ruhin Qəhrəmanovun məzarı ziyarət olundu. Cəbrayıl məcburi köçkünlərlə görüşən Baş nazirin müavini bir daha vurğuladı ki, aprel zəfəri Azərbaycan Ordusunun tarixi qələbəsidir. Bu qələbə ordu ilə xalqın birliyi ayarı şəkildə sübut etdi.

Qaçqın və məcburi köçkünlərin problemlərinin həllindən söz açan Əli Həsənov diqqətə çatdırdı ki, Azərbaycanın Birinci vitse-prezidenti Mehriban xanım Əliyeva daim məcburi köçkünlərin problemlərinin həll olunması istiqamətində ciddi işlər görür. Məhz ilk müşavirəsini məcburi köçkünlərin sosial problemlərinə həsr etməsi onun bu təbəqədən olan insanlara göstərdiyi qayğının bariz təəcəssümüdür.

Ali Baş Komandan İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə Azərbaycan Ordusunun bu gün düşməni İrəvana qədər qovmaq gücündə olduğunu vurğulayan Əli Həsənov bildirdi ki, tezliklə bütün işğal edilmiş torpaqlarımızda tikinti-quruculuq işləri başlanacaq və bu, dünyaya böyük əks-səda salacaq.

Sonra Baş nazirin müavini, rayon rəhbərliyi və hərbiçilər şəhidin yaşadığı evdə keçirilən il mərasimində iştirak etdilər.

Rəşad BAXŞƏLİYEV
"Azərbaycan", 05 aprel 2017

Lələtəpədən Ali Baş Komandana əsgər raportu:

"Azərbaycan bayrağını Şuşada da dalğalandırmağa hazırıq"

Bu yol zəfərə gedən yoldur...

Lələtəpəyə gedən yoldur...

Daşlı-kəsəklidir, kəskin enişli, sərt yoxşuludur...

Amma ətrafı əsrarəngizdir, yaz çiçəkləri, əsasən də lələlər göz oxşayır...

Sakiliyi arabir atəş səsləri pozur...

Ayaq basdığımız torpaq başımızı uca edən qürur rəmzidir...

Bu torpaqda şəhid qanı tökülüb və bir daha enməyəcək Azərbaycan bayrağı ucalıb!..

Hərb tariximizin qəhrəmanlıq salnaməsi

Deyirlər torpaq su ilə qarışanda palçıq olur, qanla qarışanda Vətən. Uğrunda şəhidlər verilərək canla əvəzi ödənilir, qanla yoğrulur... Qarşısında dayandığımız Lələtəpə yüksəkliyi də şəhid qanı ilə yoğrulan Vətən torpağıdır və artıq bizim üçün müqəddəsleşən zirvədir.

Hərb tariximizin qəhrəmanlıq salnaməsinə öz şəərəfli imzalarını ataraq ölümsüzlüyə qovuşan igid oğullarımız bu torpağı azad etdilər və bizə miras qoydular. Biz də bu Vətən torpağını onlar kimi sevməli, onlar kimi uğrunda savaşmalıyıq.

İndi bu yüksəkliyə aprel zəfərində şanlı döyüş yolu keçərək böyük hərbi şücaət göstərmiş Müdafiə Nazirliyinin "N" sayılı hərbi hissəsi nəzarət edir. Biz də aprel zəfərinin 1-ci ildönümünün qeyd olunduğu bir vaxtda cəbhə xəttinin bu istiqamətində hərbin ən çətin missiyasını yerinə yetirən Azərbaycan əsgəri ilə görüşmək üçün hərbi hissəyə üz tutduq. Bələdçimiz hərbi hissənin psixoloqu, mayor Taleh Balabəyov idi

Düşmənin 22 il ərzində "möhkəmləndirdiyi" mövqelər bir həmlədə dəf edildi

Torpaq yolla yüksəkliyə qalxırıq. Bu gün asanlıqla qalxdığımız bu yoxuşu bir il öncə Azərbaycanın igid oğulları yağışlı-küləkli qaranlıq gecədə döyüşə-döyüşə qalxıblar. Bu o yüksəklik idi ki, işğaldan azad edilənə qədər Ermənistan ordusu Horadiz şəhəri başda olmaqla, Füzuli rayonunun bütün yaşayış məntəqələrini, o cümlədən Azərbaycan Ordusunun mövqelərini açıq-aydın müşahidə edir, istənilən yərə atəş zərbələri endirirdi. Ancaq 2016-cı ilin aprelində igid Azərbaycan oğullarının şücaəti qarşısında aciz qalaraq geri qaçmağa məcbur oldular və artıq belə

bir təhlükə yoxdur. Lələtəpədə dalğalanan üçrəngli bayrağımız və Cəbrayıl rayonunun Cocuq Mərcanlı kəndində aparılan tikinti-quruculuq işləri düşməmə göz dağı verir.

Artıq bütün Ermənistan yaxşı bilir ki, bu gün Azərbaycanın ən müasir silah-sursata və hərbi texnikaya sahib, yüksək döyüş ruhuna malik ordusu var.

Bu ordu aprel döyüşləri zamanı Ali Baş Komandan İlham Əliyevin əmri ilə arsenalında olan yeni silahların cüzi bir qismindən yararlandı. Dördgünlük müharibənin yekunu olaraq düşmənin 22 il ərzində "möhkəmləndiyi" mövqelərdən, xüsusən strateji yüksəkliklərdən geri otuzdurulması, iki min hektar işğal olunmuş ərazinin azad edilməsi göstərdi ki, Azərbaycan Ordusu həqiqətən əzici gücə və üstünlüyə malikdir. Aprel hadisələri həm də Azərbaycan əsgərinin döyüş və mənəvi-psixoloji hazırlığının, qələbə əzminin yüksək olduğunu nümayiş etdirdi.

Ordumuzun bu zəfərinə ən layiqli qiyməti isə Ali Baş Komandan İlham Əliyev verdi: "Lələtəpə əməliyyatı bizim qəhrəmanlıq rəmzimizdir. Lələtəpə tarixə düşdü. Əgər erməni silahlı qüvvələri aprel döyüşlərindən düzgün nəticə çıxarmasalar, gələcəkdə Lələtəpə əməliyyatı kimi bir çox uğurlu əməliyyatlar olacaq... Aprel döyüşləri, demək olar ki, Ermənistanın ideoloji əsaslarını dağıtdı".

Effektiv müdafiə sistemi, yüksək döyüş əhvali-ruhiyyəsi

Lələtəpədəyik. Səngərlərimizlə düşmən postu arasında məsafə çox azdır. Ancaq buna baxmayaraq, səngərlər effektiv döyüş sistemi, müşahidə cihazları, yüksək səviyyəli müdafiə qurğuları ilə təmin edilib. Bu strateji yüksəklikdə belə bir müdafiə sisteminin yaradılması düşmənin hərəkət imkanlarını xeyli məhdudlaşdırır, istənilən təcridatla adekvat cavab vermək imkanı yaradır. Şəxsi heyətin sosial-yaşayış şəraiti də müasir tələblərə cavab verir.

Bizi təqim komandirinin köməkçisi, gizir Zahid Həsənov qarşılayır. Salamlaşıb təqimin "blindaj"ına daxil olur. Ancaq bura sanki blindaj yox, arxa cəbhədəki hərbi hissədə mövcud olan əsgər kazarmasıdır. Yəni əvvəlki blindajdan əsər-əlamət yoxdur. Burada əsgərlər üçün yaradılmış şərait son dövrlərdə daha da yaxşılaşıb. Hətta içəridə "kombi" istilik sistemi belə mövcuddur. Postdan qayıdan əsgərlər rahat çarpayılarda uzanaraq televizora baxır, dincəlir, bir sözlə, istirahətlərini səmərəli keçirirlər.

Təşviqat guşəsində Azərbaycan Konstitusiyası, dövlət rəmzlərimiz barədə məlumatlar, Ali Baş Komandan İlham Əliyevin ordu ilə bağlı söylədiyi fikirlər yer alıb. Həmçinin divardan Milli Qəhrəman Mübariz İbrahimov və aprel döyüşlərində şəhid olan hərbi qulluqçuların şəkilləri asılıb. Burada anbar, mətbəx, sanitariya qovşağı da mövcuddur.

"Hərbi hissə komandirinə ərizə yazıb Naxçıvandan Lələtəpəyə gəldim"

Hərbçilərimiz bizi çay süfrəsinə dəvət edirlər. Lələtəpədə əsgər çayı içməyin ayrı ləzzəti var!

11 ildir Azərbaycan Ordusunda xidmət edən gizir Zahid Həsənov burada yeni xidmətə başlayıb. Bura öz xahişi ilə gəlib: "Naxçıvanda "N" sayılı hərbi hissədə qulluq edirdim. Ordumuzun aprel zəfərindən sonra daha da ruhlandım və hərbi hissə komandirinə ərizə ilə müraciət edərək xidmətimi Lələtəpə istiqamətindəki ön xətdə davam etdirmək istəyində olduğumu bildirdim. Çox sağ olsunlar ki, arzumı ürəyimdə qoymadılar. İndi şəərəfli xidmətdəyəm. Qürur hissi keçirirəm. Bir şeyə heyifsilənirəm ki, aprel döyüşlərində burada olmamışam".

Təqim komandiri Zakir Gözəlov vurğuladı ki, hərbi hissə komandanlığı şəxsi heyətin döyüş və peşəkarlıq səviyyəsinin artırılması istiqamətində bütün zəruri tədbirləri həyata keçirir. Çünki ordunun gücü xidmət edən şəxsi heyətin ruh yüksəkliyindən də asılıdır. Aprel zəfəri isə yüksək döyüş hazırlığına malik olan əsgərlərimizi elə ruhlandırıb ki, yalnız hücum, qələbə, zəfər barədə düşünürlər: "Hər an Ali Baş Komandan İlham Əliyevin əmrinə hazırıq. Onsuz da qarşımızda dayanan düşmən əsgəri qorxu içindədir. Bir həmləmizə silahlı atıb yenə qaçaqlar! Aprel döyüşlərindən sonra çox qorxu keçirirlər".

"Bayrağımızın dalğalandığını görəndə gözlərim yaşardı"

Bir qədər söhbətləşdikdən sonra bayıra çıxıb postda dayanan əsgərlərimizə tərəf yollandıq. Səngərdəki əsgərlərimiz də yüksək döyüş əhvali-ruhiyyəsində, şən ovqatda idilər.

Həmsöhbətimiz əsgər Tural İslamov 16 aydır burada xidmətdədir. Aprel döyüşlərinin şahididir və bu, ona bütün həyatı boyu fəxarət hissi yaşadacaq: "Həyatım boyu o günləri unutmayacağam. Hərbi hissədə xidmətdə idik. Xəbər gəldi ki, Ermənistan hərbiçiləri hücumə keçib, düşmənin qarşısı qətiyyətlə alındıqdan sonra bizim döyüşçülər əks-həmlə ilə Lələtəpəyə tərəf irəlilədilər. Biz də onlara köməyə göndərildik. Bütün səngərlər düşmənin cəsədləri ilə dolu idi. Silahlarını, texnikalarını qoyub qaçmışdılar. Lələtəpədə bayrağımızı görəndə gözlərim yaşardı. Bu, elə bir hisdir ki, danışmaqla anlatmaq olmur".

Postda dayanan digər əsgər Ayət Tağıyev isə 7 aydır hərbi xidmətdədir. Ön cəbhədə xidmət keçməsinə özünə şərəf sayır: "Özünü də görürsünüz ki, ən ön xətdəyik. Lələtəpə istiqamətində xidmət keçmək qürurvericidir. Çünki bu yüksəkliyin düşməndən geri alınmasında hərbi hissəmizin qəhrəman oğulları canlarından keçiblər. Biz də hər an onlar kimi qəhrəmanlıq göstərməyə qadırıq! Biz düşməndən çox güclüyük! Qəhrəman olmağa da, şəhidlik zirvəsinə yüksəlməyə də hazırıq".

"Ermənistanə göz dağı verdik"

Lələtəpədə şərəfli xidmət edən əsgər İlkin Babayev də aprel döyüşlərinin şahididir: "Biz bura gələndə şiddətli döyüş gedirdi. Ermənistan ordusu itirdiyi mövqeləri geri almağa can atırdı. Ancaq biz bir addım geri çəkilmədik. Meyitləri qazdıqları səngərlərdə qalmışdı. Həmin vaxtdan qorxu hissim sanki "öldü".

İndi Lələtəpəyə cəsur Azərbaycan əsgərləri nəzarət edirlər. Ali Baş Komandanımız İlham Əliyev nə zaman hücum əmri verərsə, önümüzə qorxa-qorxa dayanan erməni əsgərini hara qədər lazımdırsa, qova bilirik! Çünki aprel döyüşləri şəxsi heyətin özünə inamını, döyüş ruhunu artırıb! Dünya Azərbaycanlılarının Həmrəyliyi günü, Yeni ili Lələtəpədə qeyd edib Ermənistanə göz dağı verdik. Bundan böyük sevinc hissi ola bilməz".

Bəli, Vətən üçün düşünmədən ölümün ağuşuna atılan bu gənclər şəhidlik zirvəsinə yüksəlməyi ən ali məqam hesab edirlər. Onların gözlərindəki qorxmazlıq, düşməyə nifrət hissi aydın hiss olunur.

Lələtəpəyə üçrəngli bayrağımızı sancan kapitan

Səngərdə hərəkət etdiyimiz zaman bir neçə istiqamətdə atəş səsləri eşidildi. Cavab atəşindən sonra sanki qurbağa gölünə daş atdılar. Yenidən taqımın blindajına qayıtdıq.

Həmsöhbətimiz zabıt Nahid Rzayev Azərbaycan Ordusunun aprel zəfərinin iştirakçısı və Lələtəpəyə üçrəngli bayrağımızı sancan 4 hərbiçidən biridir. Kapitan N.Rzayev aprel döyüşləri zamanı məzuniyyətdə olub. Düşmənin təxribatından xəbər tutan Rzayev məzuniyyətinin 5-ci günü geri qayıdaraq silaha sarılıb: "Hərbiç yoldaşlarım xəbər verdilər ki, düşmənin hücumə keçib. Dərhal hərbi hissəyə qayıtdım. Komandanlığın təlimatına uyğun olaraq ön xəttə gəldik. Qruplara bölünüb əks-hücum əməliyyatına başladım. Lələtəpənin ətəyindən döyüşə-döyüşə yüksəkliyə doğru irəlilədik. Düşmənin minaatanlarının mərmiləri yağış kimi yağdı. Buna baxmayaraq, irəliləyirdik. Dəhşətli mənzərə vardı. Güllə və mərmə qəlpəsindən yaralanan zabıt və əsgərlərimiz döyüşməkdə davam edirdilər. Gecənin qaranlığında Ermənistan hərbiçiləri hara gəldi atırdılar. Ancaq bizim hərbiçilərimiz daqiq atəş zərbələri endirirdilər. Ona görə də qarşı tərəf böyük itkilərə məruz qaldı və qaçmağa başladı. Döyüşlərin ilk günü hərbi hissəmizin 4 hərbiçisi - mayor Elnur Əliyev, gizir Nicat İsgəndərov, əsgərlər Ruhin Qəhrəmanov və Orxan Həmidov böyük hünər və rəşadət göstərərək şəhid oldular. Lələtəpəni azad etdik. 3 kəşfiyyatçı və mən bu yüksəkliyə çıxdıq. Bayrağımızı taxta parçasına bağlayıb Lələtəpəyə sancdıq. Bu, hərbiç həyatımın ən unudulmaz anı idi! Əminəm ki, tezliklə Ali Baş Komandanımız İlham Əliyevin döyüş əmri ilə bayrağımızı Şuşada ən yüksək zirvəyə sancırıq".

Zabıt N.Rzayev deyir ki, dördgünlük müharibə nəticəsində xalqımızın öz ordusuna inamı, vətənpərvərlik hissi daha da güclənib. Aprel zəfəri ordu ilə xalq birliyinin təntənəsinə çevrilib. Döyüşlərdən sonra evə qayıdanda bir daha bunun şahidi olub. Qonum-qonşu, hər kəs onu qəhrəman kimi qarşılayıb. Bir hərbiç üçün bundan şərəfli nə ola bilər ki...

Yüksəklikdə əbədləşən Lələtəpənin kiçik rəmzi

Nahid Rzayev aprel döyüşlərində şücaətlə düşmənin üzərinə hücum edib şəhid düşən hərbiç yoldaşının xatirəsini elə Lələtəpədə əbədləşdirib. Burada gül-çiçək içərisində olan kiçik bir təpəciyə bayrağımızı sancıb. Onun ətəyində "N" sayılı hərbi hissənin şəhid hərbiçilərinin adları yazılmış lövhə yerləşdirib.

"Onlar hər an qəlbimizdədirlər. Müqəddəs ruhları ən yüksək zirvələrdədir. Onların igidliyi, qəhrəmanlığı əfsanəyə döndü. Adları nəsil-dən-nəslə ötürüləcək, şeirə, dastana çevriləcəklər. Ali Baş Komandanımız da deyir ki, aprel döyüşləri dərsliklərə salınmalıdır", - deyər zabıt N.Rzayev bildirdi. Hər gün posta çıxan əsgər bu lövhəyə nəzər yetirərək etdiyi hərbi xidmətin Vətən, millət üçün nə qədər dəyərli, şərəfli olduğunu bir daha xatırlayır. Bu, hər bir əsgərdə böyük ruh yüksəkliyi yaradır, döyüş əzmini yüksəldir.

Lələtəpə yüksəkliyində belə bir mənzərənin şahidi olmaq həqiqətən qürurvericidir. Öz gözlərimizlə şahid olduq ki, mübariz ordunun qələbə səngərində dayanan məğrur Azərbaycan əsgəri düşmənin istənilən təxribatına cavab verməyə qadirdir.

Zaman-zaman bəd niyyətlərini, hiylələrini işə salaraq təxribatlara əl atan işğalçı Ermənistan aprel döyüşlərində şok yaşadı. Çünki bu dəfə qarşısında daha güclü və məğlubedilməz Azərbaycan əsgəri, Azərbaycan Ordusu gördü. Özü də bir mərkəzdən idarə olunan döyüşkən ordu.

Ali Baş Komandan İlham Əliyevin söylədiyi kimi, bu gün Azərbaycan Ordusu yenilməz ordudur və istənilən vəzifəni icra etməyə qadirdir. İşğal edilmiş torpaqlarda, Dağlıq Qarabağda elə bir hərbi hədəf yoxdur ki, ordumuz onu məhv edə bilməsin! Ordumuzun döyüş qabiliyyəti yüksək səviyyədədir və Azərbaycan əsgəri Ali Baş Komandanına qələbə raportu verməyə hazırdır.

Buradan xoş və qürurverici təəssüratlarla ayrılıraq. Yolumuz növbəti hərbi hissəyə doğru...

Rəşad BAXŞƏLİYEV, Elçin CƏFƏROV
"Azərbaycan", 25 aprel 2017-ci il

COCUQ MƏRCANLI KƏNDİNİN YENİDƏN QURULMASI

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2017-ci il yanvarın 24-də imzaladığı "Cəbrayıl rayonunun işğaldan azad edilmiş Cocuq Mərcanlı kəndinin bərpası haqqında" Sərəncama əsasən birinci mərhələdə 50 fərdi yaşayış evinin, məktəb binasının və müvafiq infrastrukturun tikintisi üçün 4 milyon manat vəsait ayrılıb.

Azərbaycan Respublikası Ərazilərinin Minalardan Təmizlənməsi üzrə Milli Agentliyin (ANAMA) mütəxəssisləri tərəfindən ötən müddət ərzində kəndin bərpa ediləcəyi ərazidə minalardan, partlamamış döyüş sursatlarından təmizləmə işləri həyata keçirilib.

Evlərə və yeni avtomobil yolunun keçəcəyi əraziyə baxış zamanı 5200 partlamamış hərbi sursat, tank əleyhinə 107 mina və piyada əleyhinə 9 mina aşkar olunaraq zərərsizləşdirilib. Ümumilikdə 2 milyon 900 min kvadratmetr ərazi yoxlanılıb.

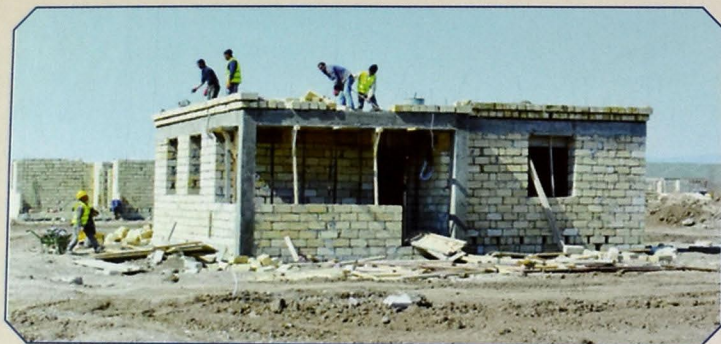

Ərazinin mina və partlamamış hərbi sursatlardan təmizlənməsi əməliyyatı davam etdirilir.

Kənddə birinci mərhələdə 50 fərdi yaşayış evinin, məktəb binasının və müvafiq infrastrukturun tikintisi başa çatıb.

Yaşayış evlərinin tikintisi

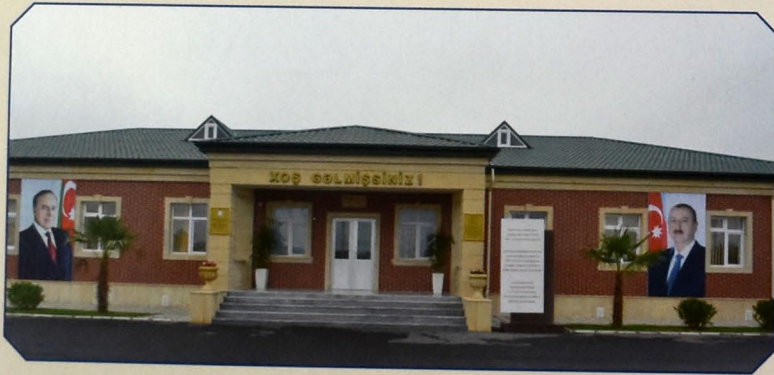

Baş çatmış yaşayış evləri

Məktəb binasının tikintisi

Tikintisi başa çatmış məktəb binası

Azərbaycan Respublikasının Prezident cənab İlham Əliyevin tapşırığına əsasən Cocuq Mərcanlı kəndində Şuşa məscidinin bənzəri olan məscid inşa edilib.

2017-ci il fevralın 10-da imzalanmış "Cəbrayıl rayonunun Cocuq Mərcanlı kəndinə gedən avtomobil yolunun tikintisi ilə bağlı əlavə tədbirlər haqqında" Sərəncama əsasən ayrılmış 4,3 milyon vəsait hesabına Cocuq Mərcanlı kəndinə gedən, ümumi uzunluğu 9 km, eni 12 metr olan avtomobil yolunun tikintisi də başa çatdırılıb. Tikinti işləri zamanı zəruri olan yerlərdə 9 ədəd su keçidi tikilib, 1 ədəd 2 aşırımlı mövcud avtomobil körpüsünün bərpası işləri görüldü. Sözügedən körpünün uzunluğu 24 metr, eni isə 10 metrdir.

Yolun tikintisi

Tikintisi başa çatmış yol

Bərpa olunmuş avtomobil körpüsü

Qəsəbənin hazırkı görünüşü

Bakıdan Şuşaya yol Cocuq Mərcanlıdan keçir İlham Əliyev Böyük Qayıdış Konsepsiyasının icrasına başlayır Lələtəpə...

Cocuq Mərcanlı...

Bir zamanlar bu doğma toponimlərin adı çəkildə illərdir köksümüzə gəzdirdiyimiz yaranın qaysağı qoparaq qəlbimizi göynədirdi. Vətən, yurd həsrətindən böyük, üzücü, çəkilişi çətin olan dərd varmı görəsən bu dünyada?!

Qara günlərin ömrü az olar desələr də, düz 23 il çəkdi bu həsrət. Çəkildi qara buludlar bu torpaqların üzərindən... Yeni doğan günəşin üföqləri təkcə Azərbaycana deyil, bütün dünyaya yayıldı. Qürur rəmzimizə çevrilən bu adlar həm də qəlbimizdə yanan ümid çırağına çevrildi...

Böyük Qayıdışın ilk müqəddiməsi

Ali Baş Komandan İlham Əliyevin qüdrətli ordusunun azad etdiyi Lələtəpə zirvəsi Dağlıq Qarabağa dönüşün və məskunlaşmanın möhkəm istinadgahına çevrildi və "Böyük Qayıdış" a Cocuq Mərcanlıdan başlandı.

Bu gün bütün ölkə vətəndaşlarının diqqəti Cəbrayıl rayonunun işğaldan azad edilmiş Cocuq Mərcanlı kəndinə yönəlib. Çünki 23 ildən sonra bu kənddə həyat yenidən canlanmağa başlayıb. Cəmi 5 ay erməni silahlı birləşmələrinin nəzarəti altında olan bu kənd demək olar ki, yerlə-yeksan edilmişdi. Daşı-daş üstündə qalmayan Cocuq Mərcanlı ulu öndər Heydər Əliyevin rəhbərlik etdiyi Azərbaycan Ordusunun uğurlu Horadiz əməliyyatı zamanı işğaldan azad olunmuşdu. Lakin ətrafdakı yüksəkliklər düşmənin əlində olduğu üçün kənddə təhlükəsiz yaşayış qeyri-mümkün idi. Azərbaycan Ordusunun ötən ilki aprel zəfəri nəticəsində minlərlə hektar torpağımızın, o cümlədən Lələtəpə yüksəkliyinin işğaldan azad olunması Cocuq Mərcanlıya qayıdışın təməlini qoydu.

Prezident İlham Əliyev öncə kəndin bərpası ilə bağlı görülməli işlər çərçivəsində birinci mərhələdə 50 fərdi yaşayış evinin, məktəb binasının və müvafiq infrastrukturun tikintisi üçün Prezidentin Ehtiyat Fondundan Qaçqınların və Məcburi Köçkünlərin İşləri üzrə Dövlət Komitəsinə ilkin olaraq 4 milyon manat, sonra isə Cocuq Mərcanlıya gedən avtomobil yolunun tikintisi ilə bağlı əlavə tədbirlər haqqında sərəncamı ilə 4,3 milyon manat vəsait ayırdı. Sevincinin həddi-hüdudu olmayan 400-dən çox Cocuq Mərcanlı ailəsi doğma kəndə qayıtmaq üçün ərizə ilə müraciət etdi. Bütün bunlar isə 1 milyondan çox məcburi köçkündə öz ata-baba yurdlarına dönəcəklərinə ümid və inam hissini gücləndirdi. Dövlət başçısının bu sərəncamları Azərbaycanın Böyük Qayıdış Konsepsiyasına şübhə ilə yanaşanlara tutarlı cavab oldu. Eyni zamanda, bütün dünya bildi ki, erməni vandallarının 5 aya darmadağın etdikləri Cocuq Mərcanlı Azərbaycan dövləti 4 aya yenidən qurdu.

Özü də daha möhtəşəm, daha əzəmətli!

Baharın 23-cü ayında yurd həsrətinə son qoyulur

Yaxın günlərdə Cocuq Mərcanlı sakinlərinin vətən, yurd həsrətinə son qoyulacaq. Çünki kənd artıq yaşayış üçün tam hazır vəziyyətdədir. Bu gözəl mənzərənin şahidi olmaq üçün yenidən Cocuq Mərcanlıya üz tutduq.

İlk dəfə buraya ayaq basanda (15 fevral) gördüyümüz mənzərə ürək dağlayırdı. Kənddə yaşayışdan əsər-əlamət qalmamışdı. Yalnız uçub-dağılmış bir-iki evin divarlarından başqa gözə heç nə dəymirdi. Sanki bir zamanlar həyatın tam gücü ilə qaynadığı bu kənddə 283 ev təsərrüfatı, məktəb, kitabxana, poçt, icra nümayəndəliyi, qara mal, qoyunçuluq fermaları, anbar və kolxoz heç olmayıb. İndi isə qarşımızda möhtəşəm bir mənzərə var: yeni libasa bürünmüş Cocuq Mərcanlı...

İllərdir işğal altında olan böyük qayıdışın "ilk qaranquşu"nun yeni 50 mənzili sakinlərinin yolunu gözləyir.

Kəndə gedən yol və daxili küçələr asfaltlanıb, gecə işıqlandırma sistemi qurulub

Horadizdən Cocuq Mərcanlıya gedən avtomobil yolunun tikintisi artıq başa çatıb. Layihə çərçivəsində yol 1 gediş və 1 gəliş olmaqla 2 hərəkət zolağından ibarətdir. Hərəkət hissəsinin eni 7,5 metr, hər bir istiqamət üzrə çiynlərin eni isə 1,5 metr təşkil edir. Zəruri olan yerlərdə yol nişanları və məlumatverici lövhələr quraşdırılıb, həmçinin piyada zolaqlarının, yol-cizgi və yolgöstərici xətlərinin çəkilişi işləri də aparılıb.

Yeni salınan avtomobil yolu Cocuq Mərcanlı kəndi də daxil olmaqla 7 yaşayış məntəqəsinin - Qazaxlar, Horadiz, Arayatlı, Əhmədbəyli, Qəhrəmanlı və İmamverdi kəndinin sakinlərinin gediş-gəlişini rahatlaşdırıb.

Kəndin daxili küçələri, məhəllələrarası ərazilər də tam asfaltlanıb. Bütün xarici və daxili təbii qaz, elektrik, həmçinin telefon xətlərinin çəkilişi başa çatıb. Küçələrdə gecə işıqlandırma sistemi qurulub.

"Cocuq Mərcanlı" yarımstansiyası digər kəndləri də fasiləsiz elektrik enerjisi ilə təmin edəcək

Kəndin elektrik enerjisi təchizatının təmin edilməsi məqsədilə Füzuli Elektrik Şəbəkəsinin 35/10 kilovoltluq "Horadiz" yarımstansiyasından 8.300 metr məsafədə yüksək gərginlikli 35 kilovoltluq ikidövrəli elektrik xətti çəkilib. Transformatorların gücü 2x6,3 MVA olan yeni "Cocuq Mərcanlı" yarımstansiyasının 35 və 10 kilovoltluq tərəflərində montaj işləri başa çatıb. Kənddə yeni özünüdaşıyan izolyasiyalı naqillərlə qurulan yeni 0,4 kilovoltluq şəbəkə yaradılıb.

Ərazidə bərpası nəzərdə tutulan yaşayış binalarının elektrik təchizatı üçün 1 ədəd 10/0,4 kilovoltluq 1000 kVA gücündə yeni komplekt transformator məntəqəsi, həmçinin 1 ədəd subartezian quyusuna xidmət edəcək 40 kVA gücündə yeni transformator quraşdırılıb. Ümumilikdə "Cocuq Mərcanlı" yarımstansiyası ətraf əraziləri, hərbi obyektləri və perspektivdə işğaldan azad olunacaq kəndləri fasiləsiz və keyfiyyətli elektrik enerjisi ilə təmin edəcək.

Təmirli mənzillər, yeni məktəb binası və Şuşa məscidinin bənzəri

23 ildir məcburi köçkünlük həyatı yaşayan cocuq mərcanlılar tam təmirli yeni mənzillərdə yaşayacaqlar. Burada tikilən 50 evdən 20-si ikiotaqlı, 25-i üçotaqlı, 5-i isə dördotaqlıdır.

Sakinlərin ixtiyarına veriləcək təmirli mənzillər mətbəx avadanlıqları, yataq dəstləri ilə təchiz olunub. Mənzillərin qarşısında həyətəyən sahə də mövcuddur.

Bu ərazidə bərpa prosesinin ikinci mərhələsində daha 100 yaşayış evi, mədəni-maarif obyektləri, uşaq bağçası, məktəb, tibb məntəqəsi və digər sosial obyektlər tikiləcək.

Novruz Aslanov adına Cocuq Mərcanlı kənd orta məktəbi də şagirdlərin yolunu gözləyir. Hazırda Biləsuvar rayonunda fəaliyyət göstərən məktəb sentyabr ayının 15-də öz doğma ünvanına köçəcək. Bu, xüsusən Cocuq Mərcanlıyı görməyən uşaqların həyatında xüsusi iz

buraxacaq. Çünki onlar məhz ata-analarının təhsil aldıkları kənddə oxumağa başlayacaqlar.

Məktəbin binasında ulu öndər Heydər Əliyevin məcburi köçkünlərlə görüşləri, Prezident İlham Əliyevin cəbhə bölgələrinə səfərləri və Milli Ordumuzun qəhrəmanlıq salnamələrini əks etdirən şəkillərdən ibarət fotostendlar hazırlanıb. Burada 6 sinif, 1 müasir bilgisayarlarla təchiz olunmuş informatika, müəllimlər otağı və gənclərin çağırışa qədərki hazırlıq kabinetləri mövcuddur.

Prezident İlham Əliyevin göstərişinə əsasən, burada Şuşa məscidinin bənəzi olan yeni Cocuq Mərcanlı məscidi də inşa olunub. 50 sot ərazidə inşa edilən məscidin tikinti sahəsi 556 kvadratmetrdir. Minarələrinin hündürlüyü 26 metr olan məscidin həyatında dəstəmazxana, yuyat yeri və qazanxana da inşa edilib.

Azərbaycan Prezidentinin məscidin tikintisi ilə bağlı verdiyi göstəriş Ermənistanı, onun havadarlarına, beynəlxalq ələmə ciddi bir signaldır. Bu, bir daha dünyaya bəyan edir ki, Azərbaycan İslam dünyasının bir parçasıdır, öz tarixi keçmişinə sadıqdır. Eyni zamanda dövlət başçısı tərəfindən 2017-ci ilin ölkəmizdə "İslam həmrəyliyi ili" elan edilməsinə bir töhfədir. Bu məscidin minarəsində səslənəcək azan şəhidlərimizin ölməz ruhunu şad edəcək.

Əlbəttə, Cocuq Mərcanlının bərpası digər işğal olunmuş ərazilərimizin tezliklə azad ediləcəyinin və oralarda başlayacaq yenidənqurma işlərinin müjdəsidir. Təbii ki, indi ən çox sevinən yeni mənzillərə köçəcək cocuq mərcanlılardır.

Bu səbəbdən də Cocuq Mərcanlıdan qayıdarkən yolüstü Biləsuvaradakı məcburi köçkün qəsəbələrinə baş çəkərək Cəbrayıldan olan sakinlərlə görüşdük. Doğma yurda qayıtmaq ümidlərini bir gün də olsun itirməyən cəbrayılıların hər birinin çöhrəsində qayıdıbdan doğan sevinc dərhal hiss olunurdu.

Prezidentin sayəsində evimizə qayıdırıq

Cocuq Mərcanlı həsrəti ilə yaşayanlardan biri hazırda Biləsuvardakı 9 saylı məcburi köçkün qəsəbəsində məskunlaşan kənd təsərrüfatı üzrə texniki nəzarət müfəttişi Atakişi Atakişiyevdir. Köçkünlükdən sonra çox əziyyətlər gören Atakişi Atakişiyevin arzusu ömrünün qalan hissəsini doğma kəndində yaşamaqdır: "Biləsuvara 2007-ci ildə ailəmlə köçmüşəm. Buna qədər çox əziyyətlər çəkdi. Əvvəlcə Saatlıdakı çadır şəhərciyində məskunlaşmışdıq. Amma şəraitəzlilik ucbatından yerimizi dəyişməli olduq və qonşuluqdakı kəndə yaxın yerə köçdük. Sonra Saatlının Varxankənd kəndində bir yer tapdıq. Nəhayət, Biləsuvar da bu şəhərcik salınanda dövlət tərəfindən üçotaqlı evlər təmin olunduq. Burada şəraitimiz nə qədər yüksək olsa da, öz kəndimizdə yaşamaqdan böyük xoşbəxtlik ola bilməz".

Atakişi Atakişiyev deyir ki, hətta vəfat edən yaxınlarını da apararaq Cocuq Mərcanlıya yaxın ərazidə dəfn ediblər. Çünki kəndə qayıtmaq ümidlərini heç vaxt itirməyiblər: "Budur, ümidimiz real olmaq üzrədir. Kimisi indi, kimisi növbəti mərhələdə kəndə qayıdacaq. Hələlik 50 ailə köçəcək, amma sonra yeni evlər də tikiləcək. Tezliklə kəndimizdə həyat əvvəlki axarına qayıdacaq. Sakinlərimiz əvvəllər olduğu kimi, yenə də öz işləri ilə məşğul olacaqlar. Buna görə Prezident İlham Əliyevə hamımız ömrümüz boyu dualar edəcəyik. Bizi çadır şəhərciklərindən şəraitli evlərə köçürdü. Bu gün onun sayəsində doğma yurduz qayıdırıq. Bizim ən böyük arzumuzu çin etdiyi üçün Prezidentə minnətdarlıq və həmişə də onun ətrafında sıx səfərbər olacağıq".

Cocuq Mərcanlı sakini Məhərrə Abdullayeva uzun müddət kolkoxda çalışıb. Deyir ki, dünyada torpaq həsrətindən ağır heç nə yoxdur: "Hara getsən də doğma yurd səni özünə çəkir. Bu yaxınlarda Cocuq Mərcanlıda olmuşduq. Qayıdandan sonra özümə gələ bilmədim. İndi təsəvvür edin, biz bu 23-24 ildə hansı hissləri yaşamışıq.

Həsrətimizə son qoyduğunu üçün Prezident İlham Əliyevə minnətdarlıq. Onun sayəsində ordumuz erməniləri kəndimizin ətrafından qovub çıxardı və bu gün Cocuq Mərcanlıda rahat yaşayış mümkün olub. Kəndimizin yerində əvvəlkilərdən də yaraşıqlı, geniş evlər tikilir. Bizim üçün bundan böyük mükafat nə ola bilər?!"

Məhərrə Abdullayevanın iki övladı var, biri ailəlidir. Özünün də, oğlunun da ailəsi kəndə qayıtmaq üçün mürciət edib: "Hamı kəndə qayıtmaq istəyir. Başqa cür yaşamaq çox ağırdır. Rəhmətlik anam kəndə qayıtmağı çox arzulayırdı. Amma qismət olmadı, həyatdan nisgilli köçdü. Ona görə

onun övladlarının, nəvələrinin kəndə qayıtmağı bizim üçün böyük təsəllidir".

Bir gün də olsun inamımızı itirmədik

Cocuq Mərcanlıdan olan Bənövşə Şirinova da Biləsuvardakı köçkün şəhərciyində məskunlaşıb. Doğma yurda qayıtmaq arzusu ilə dolub-coşan Bənövşə xanım heç bir gözəlliyin doğma yurdu əvəz etmədiyini deyir: "Baxın, burada ulu öndər Heydər Əliyevin və Prezident İlham Əliyevin sayəsində gözəl evlərə təmin olunmuşuq. O vaxt bu qəsəbələrin salınması barədə Heydər Əliyev fərman vermişdi. İlk qəsəbənin açılışına isə İlham Əliyev gəlmişdi. Deməyim odur ki, biz onların sayəsində dənizə və şəraitəzl yerlərdən normal evlərə köçürüldük. Burada da hər bir ailəyə 12 sot həyatıyanı sahə və 60 sot pay torpağı verilib. Amma yurd nisgilli bizi heç vaxt tərk etməyib. Bir gün də olsun Cocuq Mərcanlıya qayıtmaq inamımızı itirmədik. Elə gün olmur ki, biz kəndimizdən danışmayaq. Yurd itkisi ən ağır dərddir. Biz bunu yaşadığımız üçün bilirik. Yaşamaayanlar bu itkinin ağırlığını bizim qədər hiss edə bilməzlər. Dərdlərin böyüyü elə yurd itkisidir".

Bənövşə Şirinova deyir ki, kəndin bərpa olunacağını eşidəndə sevincindən göz yaşını saxlaya bilməyib: "Buna sevinməmək, kövrəlməmək mümkün deyildi. Böyük dərddən əlacı tapılarda böyük sevinc doğurur. Bu günlərdə biz sevincliyik. 24 ildə özümüz ilk dəfədir ki, ürəkədlolu gülməyə başlayıb. Dövlətin bizim üzərimizdə haqqı çoxdur, biz də çalışacağıq ki, bundan sonra ölkəmizin inkişafına öz töhfəmizi verək".

Cocuq Mərcanlıda daha xoşbəxt olacağıq

Biləsuvardakı 8 saylı qəsəbədə məskunlaşan İlyas İbadov vaxtilə Cocuq Mərcanlının icra nümayəndəsi işləyib. Onun sözlərinə görə, Cocuq Mərcanlının bərpası ilə Qarabağa qayıdışın təməli qoyulub: "Bütün məcburi köçkünlərin doğma yurda qayıdış inamlarını artırın bu səranca bir daha göstərdi ki, Prezident İlham Əliyev üçün ən prioritet məsələ torpaqlarımızın işğaldan azad edilməsidir. Bütün Cocuq Mərcanlı sakinləri Prezidentə minnətdardırlar. Ən böyük arzumuz təbii ki, məcburi köçkünlərin öz evlərinə qayıtmalarıdır. Ona görə Tanrıdan ən böyük dilayimiz onların da bizim kimi doğma yurda qayıdış sevincini yaşamalarıdır. İnanıram ki, onlar da gün gələcək, bizim kimi böyük sevinc hissini yaşayacaqlar. Bilirik ki, cənab İlham Əliyev torpaqlarımızı azad etmək üçün gərgin iş görür. Biz bu yolda dövlət başçımıza uğurlar diləyirik".

Həmsöhbətimiz İsrayıl Səfərovun sözlərinə görə, ömrünün ən gözəl illərini Cocuq Mərcanlıda keçirib. Kəndin yenidən qurulması isə onun həmin günlərə yenidən qayıtmaq inamını özünə qaytarıb: "Prezidentin sərəncamından sonra biz bir daha əmin olduq ki, işğal altında olan torpaqlarımız onun rəhbərliyi ilə nəyin bahasına olursa-olsun, tezliklə azad ediləcək, bütün məcburi köçkünlər öz doğma yurdlarına qayıdacaqlar. Dövlətimiz sağ olsun, burada biza ev verib. Biz də özümüzə normal güzəran yaratmışıq. Şəraitimiz pis deyil. Amma inanın ki, Cocuq Mərcanlıda harada və hansı şəraitdə yaşamağımızdan asılı olmayaraq daha xoşbəxt olacağıq".

Qeyd edək ki, Cocuq Mərcanlının adını Cəbrayılın işğalda olmayan yeganə kəndi kimi Azərbaycanda eşitməyən yox idi. Bu barədə danışan İsrayıl Səfərov bildirdi ki, Prezident İlham Əliyev kəndə yeni həyat verdi. "Mən arabir gedib o yerlərə baş çəkmişəm. Hər dəfə o dağılmış, uçulmuş evləri görəndə ürəyim ağrıyırdı, dözə bilmirdim. Amma indi xoşbəxtəm, hədsiz sevinirəm. Yeni evlər tikilir, geniş küçələr salınır. Keçən il Lələtəpə alınanda dedim ki, bu gedişlə mütləq kəndə qayıdacağıq. Budur, arzumuz baş tutur və qarşıdakı aylarda ilkin mərhələdə tikilən evlər təhvil verilməkdir".

Cocuq Mərcanlıda yeni həyat başlamaq üzrədir. Kənd yenidən qurulduğundan, vaxtilə boş qalmış insan nəfəsi dəyməyən torpaqlara canlanma gəldiyindən burada təbiət daha gözəldir. Bundan sonra heç bir qüvvə, heç bir düşmənl onları doğma kənddən didərgin sala bilməz. Çünki bugünkü Azərbaycan dövləti 1993-cü ilin Azərbaycanı deyil. Çünki Heydər Əliyevin azad etdiyi, Prezident İlham Əliyevin yeni həyat verdiyi Cocuq Mərcanlının arxasında güclü Azərbaycan dövləti dayanıb.

Rəşad BAXŞƏLİYEV, Rəşad CƏFƏRLİ,
"Azərbaycan", 14 iyun 2017-ci il

İlham Əliyev Qurtuluş salnaməsinin növbəti möhtəşəm uğuruna imza atdı

İlham Əliyev:

-Bu gün ölkəmizin həyatında əlamətdar gündür, tarixi gündür. Bu gün Cocuq Mərcanlı kəndinin bərpası günüdür. İndi bütün Azərbaycan Cocuq Mərcanlı kəndinin tarixini bilir, bütün dünya Cocuq Mərcanlımı tanıyır. Bu kəndin Azərbaycan tarixində xüsusi yeri vardır.

-Martın 22-dən başlayan tikinti işləri mayın 20-də başa çatdırılmışdır - cəmi iki aya. Yəni, bütün bu tikinti işləri sizin gözlünüzün qabağında olub və bu, doğrudan da, tarixi hadisədir. Cəmi 2 ay ərzində kəndin bir hissəsi bərpa edildi, birinci mərhələdə 50 ev, məktəb, tarixi Şuşa məscidinin bənzəri olan məscid tikilib, Horadizdən Cocuq Mərcanlıya yol çəkilib. Növbəti mərhələdə təqribən 100 əlavə ev, - bəlkə ondan da çox, - tibb məntəqəsi tikiləcək və iş yerlərinin yaradılması ilə bağlı əlavə tədbirlər görülməkdir. Bax, Cocuq Mərcanlı kəndinin tarixi bundan ibarətdir, bu, doğrudan da şanlı tarixdir.

-Qurtuluş Günü müasir Azərbaycan tarixində dönüş nöqtəsi idi. Ulu öndər Heydər Əliyevin hakimiyyətə qayıtması nəticəsində Azərbaycanda sabitlik bərpa edildi, inkişafa start verildi və bugünkü Azərbaycan dünya miqyasında seçilən ölkələrdən biridir. Təəssüf ki, ulu öndər Heydər Əliyev müstəqilliyimizin ilk günlərindən Azərbaycanda rəhbərlikdə olmamışdır. Əgər olsaydı, bir qarış torpaq belə işğal altına düşməzdi.

-Bütün çətinliklərə, risklərə baxmayaraq, burada güllə altında, mərmilə altında yaşamısınız, qurmusunuz və vətənpərvərlik nümunəsi göstərmisiniz. Göstərmisiniz ki, Azərbaycan xalqı öz torpağına canı, qanı ilə bağlıdır. Göstərmisiniz ki, Azərbaycan vətəndaşı istənilən şəraitdə öz torpağında yaşayır, qurur, yaradır, hətta təhlükə altında. Yəni, bir gün yox, bir həftə yox, hər gün gecə-gündüz təhlükə altında 20 ildən çox yaşamısınız. Buna görə sizinlə bütün Azərbaycan xalqı fəxr edir. Siz ən yüksək qiymətə layiqsiniz. Mən sizinlə fəxr edirəm. Biz zəhmətkeşləri görək xüsusi fərqləndirək, mükafatlandıraraq. Qərara gəldim ki, birinci ordeni Həziyev ailəsinin başçısı olan Oqtay Həziyevə verim. Sən buna layiqsən.

-Bu gün Lələtəpədə və işğaldan azad edilmiş digər torpaqlarda Azərbaycan bayrağı dalğalanır. Gün gələcək ki, bizim bayrağımız Şuşada da qaldırılacaq.

-Ordu quruculuğu Azərbaycan rəhbərliyi üçün bir nömrəli prioritet məsələdir və son illər ərzində bu istiqamətdə böyük uğurlar əldə edilibdir. Ordumuzun maddi-texniki təminatı ən yüksək səviyyədədir, ordumuza lazım olan bütün ən müasir texnika, silah-sursat alınır, gətirilir, eyni zamanda, Azərbaycanda bir çox hərbi təyinatlı məhsullar istehsal olunur. Ordumuzun döyüş qabiliyyəti artır, nizam-intizam yüksək səviyyədədir və bunun nəticəsidir ki, keçən ilin aprelində erməni silahlı təxribatına Azərbaycan Ordusu layiqli cavab vermişdir.

-Bu gün Cocuq Mərcanlı kəndinə yeni nəfəs verilir, həyat qaydır, köçkünlər qaydır. Onlar 20 ildən çoxdur ki, bu yurdun həsrəti, öz doğma torpağına qayıtmaq arzusu ilə yaşayırlar. Baxmayaraq ki, başqa yerdə doğulmuşan, sən də Cocuq Mərcanlı kəndinin sakinisin. Amma əminəm, sənə kimi yüzlərlə gənc var ki, Cocuq Mərcanlımı görməyib, ancaq buraya qayıtmaq arzusu ilə yaşayır. Bax, bu gün gəldi, bu, tarixi bir gündür. Bu gün, eyni zamanda, onu göstərir ki, biz hələ də işğal altında olan bütün torpaqlara qayıdacağıq. Bunu deməyə əsas verən bir çox amillər var. Güclü iqtisadiyyat, güclü Azərbaycan, güclü Ordumuz və keçən ilin aprel ayında aparılan döyüşlər Azərbaycan xalqının, Ordusunun gücünü, cəsarətini göstərdi.

-Bu gün biz Cocuq Mərcanlıda yeni gözəl mərhələnin başlanğıcını qeyd edirik. Yeni evlər, məktəb, Şuşa məscidinin bənzəri olan məscid tikilibdir. Növbəti mərhələdə ən azı 100 əlavə ev tikiləcək və Cocuq Mərcanlı kəndinin sakinləri buraya qayıdacaqlar. Siz isə gənc zabitlər kimi gələcəkdə ölkəmizin müdafiəsinin keşiyində dayanacaqsınız. Bütün gənclər kimi siz də hər an Azərbaycanın ərazi bütövlüyünü bərpa etmək üçün hazır olmalısınız. Bu gün Azərbaycan gənci vətənpərvərdir, Vətənə bağlıdır, peşəkardır, biliklidir və bizim gücümüz bundan ibarətdir. Sizin kimi gənclər gələcəkdə ölkəmizin inkişafında önəmli rol oynayacaqlar.

“Azərbaycan”, 15 iyun 2017-ci il

Azərbaycan Prezidentinin bərpa etdiyi Cocuq Mərcanlı qüdrətli dövlətçiliyin, milli inkişafın və hərbi quruculuğun mükəmməl təəcəssümünə çevrildi

Böyük Qayıdışın başlanğıcı olan Cəbrayıl rayonunun Cocuq Mərcanlı kəndinin bərpası artıq başa çatıb

AZƏRTAC xəbər verir ki, iyunun 14-də Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev yenidən qurulan Cocuq Mərcanlı kəndində görülən işlərlə tanış olub.

Ermənistan silahlı qüvvələri tərəfindən dağıdılan, lakin ordumuzun sücaəti sayəsində azad edilən, dövlətimizin başçısının xüsusi diqqəti sayəsində qısa müddətdə yenidən qurulan bu kənd indi öz möhtəşəmliyi ilə diqqət çəkir.

1993-cü ildə xalqın tələbi ilə yenidən hakimiyyətə gələrək Azərbaycanı məhv olmaq təhlükəsindən xilas edən ümummilli lider Heydər Əliyev tezliklə ölkədəki ağır vəziyyəti nəzarətə götürdü, ordu quruculuğu istiqamətində əhəmiyyətli addımlar atdı. Məhz Ulu Öndərin qətiyyəti və iradəsi sayəsində 1993-cü ilin dekabrından 1994-cü ilin yanvarına qədər davam edən və Azərbaycanın hərbi tarixinə qızıl hərfərlə yazılmış uğurlu Horadiz əməliyyatı nəticəsində Füzuli rayonunun bu qəsəbəsi ilə yanaşı, 20 kəndi, həmçinin Cəbrayıl rayonunun Cocuq Mərcanlı kəndi işğaldan azad edildi.

Lakin təhlükəsizlik baxımından uzun müddət məskunlaşmanın qeyri-mümkün olduğu bu kənd 2016-cı ildə Prezident İlham Əliyevin tarixi xidmətləri sayəsində ikinci həyatını yaşamağa başladı. Buna ötən ilin aprelində qəhrəman Azərbaycan Ordusunun düşmənin təxribatına layiqli cavab verməsi və strateji əhəmiyyətli Lələtəpə yüksəkliyini azad etməsi nəticəsində nail olundu. Ağdərənin, Cəbrayılın, Füzulinin işğaldan azad olunmuş ərazilərində Azərbaycan bayrağı dalğalandı.

2016-cı ilin noyabrında Prezident, Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Komandanı İlham Əliyev Füzuli rayonu ərazisində ön xətdə yerləşən komanda idarəetmə məntəqəsində əməliyyat şəraiti ilə tanış olarkən işğal altında qalan torpaqlarımıza qayıdacağımıza bir daha əminlik yaratdı. Aprel döyüşlərində qazanılan qələbədən sonra Cocuq Mərcanlı kəndində təhlükəsiz yaşayışın bərpa edilməsinə, məcburi köçkünlərin öz ata-baba yurdlarına qaytarılmasına əlverişli şərait yarandı. Bu məsələdə dövlətimizin başçısının 2017-ci il yanvarın 24-də imzaladığı “Cəbrayıl rayonunun işğaldan azad edilmiş Cocuq Mərcanlı kəndinin bərpası haqqında” Sərəncamı xüsusi əhəmiyyətə malikdir.

Ərazilərin Minalardan Təmizlənməsi üzrə Milli Agentliyin mütəxəssisləri qısa müddətdə 2 milyon 900 min kvadratmetr ərazinin minalardan, partlamamış döyüş sursatlarından təmizlənməsini həyata keçirdi, həmin ərazilər yaşayış üçün əlverişli vəziyyətə gətirildi. Bununla da kənddə böyük quruculuq işlərinə başlandı. Dövlətimizin başçısının xüsusi diqqət və qayğısı sayəsində həyata keçirilən bərpa işlərinin birinci mərhələsi artıq başa çatıb və Cocuq Mərcanlı öz sakinlərini qəbul etməyə hazırdır.

Böyük Qayıdışın başlanğıcı olan bu kəndin bərpası ilə bağlı dövlət səviyyəsində həyata keçirilən tədbirlər bir daha təsdiqləyir ki, Azərbaycan öz torpaqlarının işğalı ilə heç vaxt barışmayacaq, düşmən tapdağı altında qalan əzəli torpaqlarımızın azad olunması uğrunda son ana qədər mübarizə aparacaq.

Böyük Qayıdışın ilk yolu

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin Cəbrayıl rayonunun Cocuq Mərcanlı kəndinə səfəri çərçivəsində əvvəlcə yeni salınmış kənd yolunun açılışını etdi.

“Azəravtoyol” ASC-nin sədri Saleh Məmmədov dövlət başçısına məlumat verildi ki, yolun ümumi uzunluğu 9 kilometr, eni 12 metrdir. İki hərəkət zolaqlı yolun tikintisi Prezident İlham Əliyevin bu ilin fevralında imzaladığı “Cəbrayıl rayonunun Cocuq Mərcanlı kəndinə gedən avtomobil yolunun tikintisi ilə bağlı əlavə tədbirlər haqqında” Sərəncama əsasən həyata keçirilib. Strateji əhəmiyyəti ilə seçilən bu yolun inşası zamanı zəruri olan yerlərdə su keçidləri tikilib, uzunluğu 24 metr olan ikiqatlı mövcud körpü bərpa edilib. Yol üzərində 76 yol nişanı və məlumatverici lövhələr quraşdırılıb, piyada zolaqları, yol-cizgi və yolgöstərici xətləri çəkilib.

Sonra dövlət başçısı yeni salınmış yolun rəmzi açılışını bildirən lenti kəsdi.

“Cənab Prezident, kəndimizi yenidən qurdunuz, bizə isə gözəl həyat bəxş etdiniz”

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev Cocuq Mərcanlı kəndinin bərpası çərçivəsində görülməli işlərlə tanışlıq zamanı kənd sakinini Oqtay Həziyevin evində oldu.

Səkkiz nəfərlik bu ailə təhlükəli olmasına baxmayaraq, 1994-cü ilin aprelindən kənddə yaşayıb və bütün məcburi köçkünlərə nümunə olmaqla yanaşı, əsl vətənpərvərlik və fədakarlıq göstərir. Birinci mərhələdə kənddə 10 hektar ərazidə 50 fərdi evin və müvafiq infrastrukturun tikintisi aparılıb. Tikilmiş evlərə Cəbrayıl rayonunun Cocuq Mərcanlı kəndindən olan və əsasən Bakı şəhərində müvəqqəti məskunlaşmış məcburi köçkünlər köçürüləcək. Ümumi sahəsi 3850 kvadratmetr olan mənzillərin 20-si ikiotaqlı, 25-i üçotaqlı, 5-i isə dördotaqlıdır.

Oqtay Həziyevin ailə üzvləri ilə söhbət edən **Prezident İlham ƏLİYEV** dedi:

-Bu gün ölkəmizin həyatında əlamətdar gündür, tarixi bir gündür. Bu gün Cocuq Mərcanlı kəndinin bərpası günüdür. Mən sizi və bütün Azərbaycan xalqını bu gözəl hadisə münasibətilə təbrik edirəm.

Cocuq Mərcanlı kəndinin bərpası doğrudan da tarixi hadisədir. Siz - bu kənddə yaşayan insanlar bu kəndin tarixini yaxşı bilirsiniz. İndi bütün Azərbaycan Cocuq Mərcanlı kəndinin tarixini bilir, bütün dünya Cocuq Mərcanlı kəndini tanıyır. Bu kəndin Azərbaycan tarixində xüsusi yeri vardır. Siz yaxşı bilirsiniz ki, Cocuq Mərcanlı kəndi cəmi bir neçə ay erməni işğalı altında olub. Bu bir neçə ay ərzində erməni işğalçı qüvvələri kəndi tamamilə dağıtmışdılar, bütün binaları sökmüşdülər. Yəni, Cocuq Mərcanlı kəndi erməni vəhşiliyinin canlı şahididir. 1993-cü ilin dekabrında ulu öndər Heydər Əliyevin rəhbərliyi ilə keçirilmiş uğurlu Horadiz hərbi əməliyyatı nəticəsində 20-dən çox kənd, o cümlədən Cocuq Mərcanlı kəndi, Horadiz qəsəbəsi, - bu gün Horadiz şəhəridir, - işğaldan azad olundu. Ancaq burada yaşamaq təhlükəli idi. Buna baxmayaraq, Həziyevlər ailəsi burada yaşayıb.

Keçən ilin aprelində erməni hərbi təxribatının qarşısını alarkən Azərbaycan Ordusu uğurlu əks-hücum əməliyyatı keçirmiş və minlərlə hektar Azərbaycan torpağını işğalçılardan azad etmişdir. Ağdərə, Füzuli, Cəbrayıl rayonlarının minlərlə hektar torpağı azad edildi və bu gün on minlərlə hektar torpağa Azərbaycan Ordusu nəzarət edir. Lələtəpə yüksəkliyinin qaytarılması nəticəsində Cocuq Mərcanlıda təhlükəsiz şəraitdə yaşamaq mümkün oldu.

Mən keçən ilin sonlarında bu bölgədə, Lələtəpədə, işğaldan azad edilmiş torpaqlarda olarkən, hərbiçilərlə görüşərkən maraqlandım ki, Cocuq Mərcanlıda təhlükəsiz şəraitdə yaşamaq mümkündürmü, yoxsa yox. Mənə dedilər ki, mümkündür.

Bu ilin yanvar ayında müvafiq Sərəncam imzalandı, Prezidentin ehtiyat fondundan vəsait ayrıldı. Martın 22-dən başlayan tikinti işləri mayın 20-də başa çatdırılmışdır - cəmi iki aya. Yəni, bütün bu tikinti işləri sizin gözünüzün qabağında olub və bu, doğrudan da tarixi hadisədir. Cəmi 2 ay ərzində kəndin bir hissəsi bərpa edildi, birinci mərhələdə 50 ev, məktəb, tarixi Şuşa məscidinin bənzəri olan məscid tikilib, Horadizdən Cocuq Mərcanlıya yol çəkilib. Növbəti mərhələdə təqribən 100 əlavə ev, - bəlkə ondan da çox, - tibb məntəqəsi tikiləcək və iş yerlərinin yaradılması ilə bağlı əlavə tədbirlər görülməkdir. Bax, Cocuq Mərcanlı kəndinin tarixi bundan ibarətdir, bu, doğrudan da şanlı tarixdir. İşğaldan əziyyət çəkən kənd bərpa olunubdur. Azərbaycan öz torpaqlarının bir hissəsini işğalçılardan azad etdi. Bu, doğrudan da tarixi hadisədir və əminəm ki, Cocuq Mərcanlı kəndinin gələcək həyatı uğurlu olacaq, xoşbəxt olacaq və kənd sakinləri buraya qayıdandan sonra həyat daha da canlanacaqdır.

Sabah Qurtuluş Günüdür. Biz Qurtuluş Günü'nün ərəfəsində görüşürük. Qurtuluş Günü müasir Azərbaycan tarixində dönüş nöqtəsi idi. Ulu öndər Heydər Əliyevin hakimiyyətə qayıtması nəticəsində Azərbaycanda sabitlik bərpa edildi, inkişafa start verildi və bugünkü Azərbaycan dünya miqyasında seçilən ölkələrdən biridir. Təəssüf ki, ulu öndər Heydər Əliyev müstəqilliyimizin ilk günlərindən Azərbaycanda rəhbərlikdə olmamışdır. Əgər olsaydı, bir qarış torpaq belə işğal altına düşməzdi. Əfsuslar olsun ki, müstəqilliyin ilk illərində ölkəmizə rəhbərlik etmiş şəxslər zəiflik, qorxaqlıq göstərdilər. O ki qaldı, AXC-Müsavat cütlüyünün hakimiyyətinə, o, biabırçı dövr idi, xəyanətkar hakimiyyət torpaqlarımızı qoruya bilmədi.

Qurtuluş Günü bugünkü realıqları şərtləndirən gündür. Təsəvvür edin, əgər ulu öndər Heydər Əliyev müstəqilliyimizin ilk illərindən Azərbaycanda hakimiyyətdə olsaydı, biz özümüzü böyük bəlalardan qoruya bilərdik.

Ancaq işğala baxmayaraq, bu gün Azərbaycan inkişaf edir, güclənir, güclü iqtisadiyyat qurub, beynəlxalq arenada öz mövqelərini möhkəmləndirir. Biz hərbi sahədə böyük uğurlara nail olmuşuq, bu gün Azərbaycan Ordusu dünya miqyasında güclü ordular sırasındadır və aprel döyüşləri bunu bir daha göstərdi. Biz bunu bilirdik, Azərbaycan ictimaiyyəti də bilirdi. Ancaq aprel döyüşləri bunu əyani şəkildə bütün dünyaya və düşməmə göstərdi ki, bu gün Azərbaycan dövləti öz ərazi bütövlüyünü bərpa etməyə hazırdır, buna qadirdir.

Cocuq Mərcanlı kəndi artıq sizin adınızla bağlıdır. Kəndi sizdən ayırmaq mümkün deyil, sizi də kənddən. Siz bunu sübut etmisiniz. Mən maraqlanmışam, bilirəm ki, siz başqa yerdə yaşaya bilməmişiniz və müəyyən müddətdən sonra kəndə qayıtmısınız. Yenidən burada həyat qurmusunuz, kəndə nəfəs vermişiniz, böyük təsərrüfat yaratmışınız və öz doğma torpağınızda həyatınızı riskə qoyaraq təhlükə altında yaşamışınız. Bütün bu çətinliklərə, risklərə baxmayaraq, burada güllə altında, mərmə altında yaşamışınız, qurmusunuz və vətənpərvərlik nümunəsi göstərmişiniz. Göstərmişiniz ki, Azərbaycan xalqı öz torpağına canı, qanı ilə bağlıdır. Göstərmişiniz ki, Azərbaycan vətəndaşı istənilən şəraitdə öz torpağında yaşayır, qurur, yaradır, hətta təhlükə altında. Yəni, bir gün yox, bir həftə yox, hər gün gecə-gündüz təhlükə altında 20 ildən çox yaşamışınız. Buna görə sizinlə bütün Azərbaycan xalqı fəxr edir. Siz ən yüksək qiymətə layiqsiniz. Mən sizinlə fəxr edirəm.

Bilirsiniz ki, bir neçə ay bundan əvvəl mənim göstərişimlə Azərbaycanda dövlət ordenləri sırasına yeni orden də əlavə olundu – “Əmək” ordeni. Bu qərar ona görə qəbul edildi ki, bu gün biz zəhmətkeşləri gərək xüsusi fərqləndirək, mükafatlandıraraq. “Əmək” ordeninin 3 dərəcəsi var və bu ordeni təsis edərkən mən fikirləşirdim ki, birinci ordeni kimə verim. Amma çox fikirləşmədim və qərara gəldim ki, birinci ordeni Həziyev ailəsinin başçısı olan Oqtay Həziyevə verim. Sən buna layiqsən və hesab edirəm, tam ədalətlidir ki, birinci “Əmək” ordeni və birinci dərəcəli orden Oqtay Həziyevə verilir.

Sonra doğma torpaqlara dərin bağlılıq nümayiş etdirməklə insanların vətənpərvərlik hisslərinin yüksəldilməsində göstərdiyi şəxsi nümunəyə görə Cəbrayıl rayonunun Cocuq Mərcanlı kəndinin sakini Oqtay Həziyevin 1-ci dərəcəli “Əmək” ordeni ilə təltif edilməsi haqqında Azərbaycan Prezidentinin imzaladığı Sərəncam oxundu.

Dövlət başçısı birinci dərəcəli “Əmək” ordenini və evin orderini Oqtay Həziyevə təqdim etdi.

Oqtay HƏZİYEYEV dedi: Çox sağ olun, cənab Prezident. Allah canınızı sağ ələsin. Biz Sizə minnətdarıq.

Cənab Prezident, icazə verin, bizim ailəyə göstərdiyiniz diqqətə və qayğıya, mənə verdiyiniz yüksək dəyərli ordenə görə Sizə öz adımdan, ailə üzvlərimin və yaxınlarımla adından dərin təşəkkürümü bildirirəm. Çox sağ olun, cənab Prezident.

Ulu Öndərimizə Allahdan rəhmət diləyirik. Siz çox gözəl qeyd etdiniz, bu müharibənin əzabını yaşayan bir insan kimi bilirdik ki, əgər Ulu Öndərimiz əzəldən bu hakimiyyətdə olsaydı,

biz bu torpaqlardan heç vaxt getməzdik. Allah Sizin canınızı sağ ələsin. Biz Sizin komandanlığınız altında Lələtəpə yüksəkliyinin işğaldan azad olunmasının canlı şahidiyik. Maşallah, indi bizim çox qüdrətli Ordumuz var. Təməli Ulu Öndərimiz tərəfindən qoyulan ordumuzu Ali Baş Komandan kimi Siz əvəzi olmayan bir orduya çevirmisiniz. Yəni, bunu mən birmənalı olaraq öz gözümlə görmüşəm. İndi mən bilmirəm o ermənilər nəyə arxalanırlar. Məgər onlar görmürlər ki, Azərbaycan dövlətinin İlham Əliyev kimi Prezidenti və onun komandanlığı altında güclü ordusu var.

Çox sağ olun, cənab Prezident. Qısa müddətdə bizə belə gözəl həyat bəxş etmisiniz. Bizim kənddə heç zaman məscid, qaz, internet olmayıb. Bizə bunların hamısını Siz bəxş etmisiniz. Biz Sizə Allahdan cənsağlığı, uzun ömür diləyirik.

Biz bu fürsətdən istifadə edərək Azərbaycan Respublikasının Birinci vitse-prezidenti Mehriban xanımı bir daha təbrik edirik. Mehriban xanım bu vəzifəyə layiq insandır. İnanırıq ki, cənab Prezident, Siz Mehriban xanımla bərabər işğal altında olan bütün ərazilərimizi azad edəcəksiniz, Azərbaycanın hər bir guşasında belə gözəllikləri yaradacaqsınız.

Prezident İlham ƏLİYEV: Burada bütün şərait yaradılıb. Qohumlarınız, qonşularınız da qayıdacaqlar.

Bu gün Lələtəpədə və işğaldan azad edilmiş digər torpaqlarda Azərbaycan bayrağı dalğalanır. Gün gələcək ki, bizim bayrağımız Şuşada da qaldırılacaq.

İşğal böyük ədalətsizlikdir, beynəlxalq qanunların pozulması deməkdir. Ancaq əfsuslar olsun ki, dünyada ikili standartlar mövcuddur. BMT Təhlükəsizlik Şurası dörd qətnamə qəbul edib ki, erməni silahlı qüvvələri Azərbaycanın işğal edilmiş torpaqlarından dərhal və qeyd-şərtsiz çıxsin. Ermənistan buna əməl etmir. Bu qətnamələri qəbul edənlər də Ermənistanı məcbur etmir ki, o, buna əməl etsin. Bax, problem bundan ibarətdir.

Ancaq biz ölkəmizi böyük dərəcədə gücləndirmişik. Bir daha deyirəm, əgər müstəqilliyimizin ilk illərində Ulu Öndər ölkəmizdə hakimiyyətdə olsaydı, heç bir problem yaşanmazdı. Ermənilər Naxçıvanı da işğal etməyə çalışırdılar. Ancaq ulu öndər Heydər Əliyevin rəhbərliyi ilə orada bütün müdafiə tədbirləri quruldu və düşmən yerinə oturduldu. Əfsuslar olsun ki, o vaxtkı Azərbaycan rəhbərliyi ölkə miqyasında müdafiə məsələlərini düzgün təşkil edə bilmədi və torpaqlarımız işğal altına düşdü. Ancaq biz ölkəmizi, Ordumuzu gücləndiririk və ərazi bütövlüyümüzü bərpa edəcəyik. Bax, bu kənd – Cocuq Mərcanlı bunu əyani şəkildə sübut edir və təsdiqləyir.

Oqtay HƏZİYEV: Çox sağ olun, cənab Prezident, Sizə minnətdarıq. Allah Sizi qorusun. Bu, qardaşımdır, o da həyat yoldaşımdır.

Əli HƏSƏNOV: Heyvandarlıqla məşğuldurlar, öz təsərrüfatları, 600 baş qoyunu, 70-80 baş inəyi və 20 arı ailəsi var.

Prezident İlham ƏLİYEV: Dolanışığınız yaxşıdır?

Əli HƏSƏNOV: 70 hektarda taxıl, arpa əkir. Demək, yalnız çaya, qəndə, bir də paltara pul verirlər. Qalan şeyə pul verirlər.

Prezident İlham ƏLİYEV: Əşitmişəm ki, orduya da kömək göstərirsiniz.

Əli HƏSƏNOV: Bəli, elədir. Çox gözəl ailədir, hamısı da sağlam, göz dəyməsin, ana 83 yaşındadır.

Prezident İlham ƏLİYEV: Çox yaxşı. İndi məktəb də olacaq, uşaqlar burada oxuyacaqlar. Tezliklə tibb məntəqəsi də tikilməlidir. İş yerləri də açılır. Mən xüsusi göstəriş vermişəm ki, dövlət qurumları burada iş yerləri açsınlar. Çünki buraya qayıdacaq vətəndaşlar gərək işləsinlər.

Əli HƏSƏNOV: "Azərişiq" 35/10 kilovatlıq böyük yarımstansiya tikibdir. "Azəravtoyol" Cəbrayıl rayonunun ləğv olunmuş avtomobil yolları idarəsini bərpa edib, böyük gözəl bir bina tikib, artıq hazırdır. Daxili İşlər Nazirliyi polis idarəsi üçün bina tikibdir. Nəqliyyat, Rabitə və Yüksək Texnologiyalar Nazirliyi bütün rabitə-kommunikasiya xidməti üçün yer götürüb, bina tikir. Bütün nazirliklər məşğuldur.

Prezident İlham ƏLİYEV: Biz tezliklə növbəti tikinti işlərinə də start verməliyik. Əli HƏSƏNOV: Artıq yüz ailəlik layihə işləri gedir və tezliklə o da tamamlanacaqdır.

Prezident İlham ƏLİYEV: Bir daha sizi təbrik edirəm.

Oqtay HƏZİYEV: Çox sağ olun, cənab Prezident.

"Ali Baş Komandan, qələbə əmrinizi icra etməyə tam hazırıq"

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev Cocuq Mərcanlıya səfəri çərçivəsində yeni inşa olunan 96 şagird yerlik məktəblə tanış oldu.

Baş nazirin müavini, Qaçqınların və Məcburi Köçkünlərin İşləri üzrə Dövlət Komitəsinin sədri Əli Həsənov və Cəbrayıl Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Kamal Həsənov Prezident İlham Əliyevə məlumat verdilər ki, Məcburi Köçkünlərin Sosial İnkişaf Fondu tərəfindən görülmə işlər nəticəsində kənddə küçələrdə işıqlandırma sistemi qurulub, su, qaz, telefon xətləri çəkilib, subartezian quyusu qazılıb, 100 kubmetrik su anbarı inşa edilib. Yollara və səkilərə asfalt örtüyü salınıb, yaşıllaşdırma işləri aparılıb. Kənddə müasir standartlara cavab verən yeni

yarımstansiya inşa edilib. Yeni Komplekt Transformator Məntəqəsi, həmçinin subarteziyan quyusuna xidmət edəcək transformator quraşdırılıb.

Bununla da Cocuq Mərcanlı qaçqın və məcburi köçkünlər üçün inşa edilmiş sayca 96-cı, məcburi köçkünlərin öz yurdlarına qaytarıldığı ilk yaşayış məskəni kimi tarixə düşüb.

Qeyd edək ki, Cocuq Mərcanlı kəndində hazırda 400 ev təsərrüfatı, 1428 sakin qeydiyyatdadır. Kəndin əhalisinin əksəriyyəti yığcam şəkildə Biləsuvar rayonu ərazisində salınmış məcburi köçkün qəsəbələrində məskunlaşıb. Respublikanın 17 şəhər və rayonunda müvəqqəti yaşayan həmin ailələrdən 250-dən çoxu müraciət edərək öz yurdlarına qayıtmaq arzusunda olduqlarını bildiriblər.

Məktəbdə Cəbrayılın işğaldan əvvəlki vəziyyəti, rayonun tanınmış xadimləri, ali məktəblərə yüksək balla qəbul olan rayonun məzunları, bu kənddə ermənilərin törətdikləri vandalizm, vəhşilik, 23 il doğma kəndini tərk etməyən Həziyevlər ailəsi, Prezident İlham Əliyevin tapşırığı ilə xarici KİV nümayəndələrinin, diplomatik korpusun və beynəlxalq təşkilatların rəhbərlərinin Cocuq Mərcanlı kəndinə səfərləri əks olunan fotostendlər kənd haqqında dolğun təəssürat yaradır.

Məktəbin foyesində ümummilli lider Heydər Əliyevin büstü, dahi rəhbərin məcburi köçkünlərə diqqət və qayğısını əks etdirən fotostend qoyulub.

Dəhlizdə rəşadətli Azərbaycan Ordusunun uğurlu aprel döyüşləri, Cocuq Mərcanlı kəndinin bərpadan əvvəlki və sonrakı görüntülərinin əks olunduğu stendlər yer alıb. Sınıf otaqları, informatika, gənclərin çağırışa qədərki hazırlıq kabinetləri, müəllimlər otağından ibarət məktəb binası lazımi inventar və avadanlıqlarla, istilik sistemi və internetlə təchiz edilib.

Məktəbdə olarkən Prezident İlham Əliyev hərbi məktəblərin kursantlarının bir qrupu ilə görüşdü.

Heydər Əliyev adına Azərbaycan Ali Hərbi Məktəbinin kursantu Sənan ƏSƏDOV dedi:

-Möhtərəm Prezident, cənab Ali Baş Komandan, bu gün Sizinlə Cəbrayıl rayonunun Cocuq Mərcanlı kəndində görüşmək bizim üçün şərəfdir. Cocuq Mərcanlı kəndində görülən işlər və yaradılan şərait ölkəmizdə hər bir sahədə gedən dinamik inkişafın bariz nümunəsidir. İnkişaf hər bə sahəsində də özünəməxsus şəkildə gedir. Bu inkişafa, bizə göstərdiyiniz diqqət və qayğıya görə Sizə bütün hərbi qulluqçular adından dərin minnətdarlığımızı bildiririk.

Cənab Ali Baş Komandan, Azərbaycan Respublikasının suverenliyi və ərazi bütövlüyü uğrunda verəcəyiniz hər bir əmrə mən və bütün hərbi qulluqçular daim hazırıq.

Azərbaycan Respublikası Dövlət Sərhəd Xidməti Akademiyasının kursantı Rəşad ALİYEV dedi:

-Möhtərəm Prezident, cənab Ali Baş Komandan, Cəbrayıl rayonunun Cocuq Mərcanlı kəndinin sakini olaraq, bu gün burada Sizinlə görüşməyimlə fəxr və qürur hissi keçirirəm. Valideynlərim Cəbrayıl rayonunun Cocuq Mərcanlı kəndinin sakinləri olsalar da, təəssüf hissi ilə bildirirəm ki, məcburi köçkün kimi Biləsuvar rayonu ərazisində yerləşən çadır şəhərciyində doğulmuşam. Ulu öndər Heydər Əliyevin apardığı siyasət və səyi nəticəsində 1994-cü ildə Cocuq Mərcanlı kəndinin və Sizin rəhbərliyiniz altında isə 2016-cı ildə aprel döyüşlərində bir çox strateji yüksəkliklərin erməni işğalından azad edilməsi biz kursantları daha da ruhlandırdı. Sizin Sərəncamınızla Cocuq Mərcanlıda yeni evlər, məktəb inşa edilmişdir. Bunun üçün Sizə Cocuq Mərcanlı kəndinin sakinləri adından minnətdarlığımızı bildiririk. Dövlət Sərhəd Xidmətinin hərbi qulluqçusu olaraq Azərbaycan Respublikasının ərazi bütövlüyü və müstəqilliyi uğrunda Sizin rəhbərliyiniz altında Vətən torpaqlarını işğaldan azad etməyə hər an hazırıq.

Prezident İlham ƏLİYEV: Sağ olun. Bu gün tarixi bir gündür, Cocuq Mərcanlı kəndinin bərpası günüdür və bu, Azərbaycan Ordusunun uğurlu əks-hücum əməliyyatı nəticəsində mümkün olmuşdur. Bu gün Azərbaycan Ordusu dünya miqyasında güclü ordular sırasındadır. Ordu quruculuğu ölkəmizdə uğurla gedir. Ordu quruculuğu Azərbaycan rəhbərliyi üçün bir nömrəli prioritet məsələdir və son illər ərzində bu istiqamətdə böyük uğurlar əldə edilmişdir. Ordumuzun maddi-texniki təminatı ən yüksək səviyyədədir, ordumuza lazım olan bütün ən müasir texnika, silah-sursat alınır, gətirilir, eyni zamanda, Azərbaycanda bir çox hərbi təyinatlı məhsullar istehsal olunur. Ordumuzun döyüş qabiliyyəti artır, nizam-intizam yüksək səviyyədədir və bunun nəticəsidir ki, keçən ilin aprelində erməni silahlı təxribatına Azərbaycan Ordusu layiqli cavab vermişdir. Üç rayonun ərazilərinin bir hissəsi işğalçılardan azad edildi, o torpaqlarda Azərbaycan bayrağı ucaldıldı.

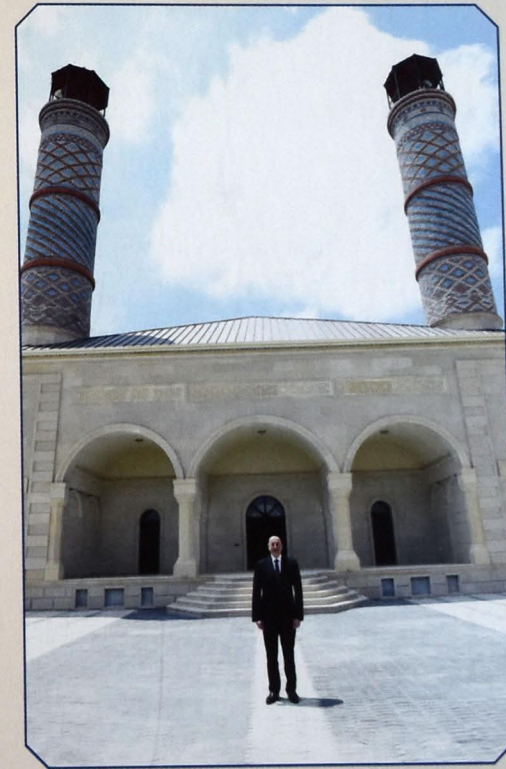
Bu uğurlu əks-hücum əməliyyatı nəticəsində bu gün Cocuq Mərcanlı kəndinə yeni nəfəs verilir, həyat qaydır, köçkünlər qaydır. Onlar 20 ildən çoxdur ki, bu yurdu həsrətli, öz doğma torpağına qayıtmaq arzusu ilə yaşayırlar. Baxmayaraq ki, başqa yerdə doğulmuşan, sən də Cocuq Mərcanlı kəndinin sakinisən. Amma əminəm, sən kimi yüzlərlə gənc var ki, Cocuq Mərcanlıyı görməyib, ancaq buraya qayıtmaq arzusu ilə yaşayır. Bax, bu gün gəldi, bu, tarixi bir gündür. Bu gün, eyni zamanda, onu göstərir ki, biz hələ də işğal altında olan bütün torpaqlara qayıdacağıq. Bunu deməyə əsas verən bir çox amillər var. Güclü iqtisadiyyat, güclü Azərbaycan, güclü Ordumuz və keçən ilin aprel ayında aparılan döyüşlər Azərbaycan xalqının, Ordusunun gücünü, cəsarətini göstərdi.

Bu gün biz Cocuq Mərcanlıda yeni gözəl mərhələnin başlanğıcını qeyd edirik. Yeni evlər, məktəb, Şuşa məscidinin bənzəri olan məscid tikilibdir. Növbəti mərhələdə ən azı 100 əlavə ev tikiləcək və Cocuq Mərcanlı kəndinin sakinləri buraya qayıdacaqlar. Siz isə gənc zabitlər kimi gələcəkdə ölkəmizin müdafiəsinin keşiyində dayanacaqsınız. Bütün gənclər kimi siz də hər an Azərbaycanın ərazi bütövlüyünü bərpa etmək üçün hazır olmalısınız. Bu gün Azərbaycan gənci vətənpərvərdir, Vətəna bağlıdır, peşəkardır, biliklidir və bizim gücümüz bundan ibarətdir. Sizin kimi gənclər gələcəkdə ölkəmizin inkişafında önəmli rol oynayacaqlar.

Sizə uğurlar diləyirəm. Sizi bu tarixi hadisə münasibətilə təbrik edirəm və Azərbaycan Ordusuna yeni qələbələr arzulayıram. Sağ olun.

Prezidentin Cocuq Mərcanlıda ucaldığı məscidin Şuşada da inşa ediləcəyi gün uzaqda deyil

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin tapşırığına əsasən Cocuq Mərcanlı kəndində Şuşa məscidinin bənzəri olan məscid tikilib. Bu müqəddəs ocağın inşası işğalçı Ermənistan və beynəlxalq aləmə bir mesajdır. Bu, bir daha dünyaya bəyan edir ki, Azərbaycan İslam dünyasının bir parçasıdır, öz tarixi keçmişinə sadıqdır.

Cocuq Mərcanlıda Şuşa məscidinin bənzərinin inşası həm də o deməkdir ki, gün gələcək Şuşadakı məscid də bərpa ediləcək. Məscidin tikilməsi, həmçinin 2017-ci ilin ölkəmizdə "İslam Həmrəyliyi İli" elan edilməsinə dəyərli töhfədir.

Məsciddə yaradılan şəraitlə tanış olan dövlətimizin başçısına məlumat verildi ki, 50 sot ərazidə inşa edilən məscidin minarələrinin hündürlüyü 26 metrdir. Azərbaycan və Şərqi Qafqazın nadir incilərindən sayılan tarixi Şuşa məscidinin bənzəri olan bu dini ibadətqahda dindarlar üçün hər cür şərait yaradılıb.

Bütün bunlar göstərir ki, Prezident İlham Əliyev ölkədə milli-mənəvi dəyərlərin qorunub saxlanmasında müstəsna xidmətlər göstərir. Dövlət başçısı İslam dininin xalqımızın həyatındakı rolunu, onun milli kimliyimizin formalaşmasındakı əhəmiyyətini nəzərə alaraq ölkədəki dini ibadətqahların qorunmasında, onların gələcək nəsillərə çatdırılmasında əsl fədakarlıq nümayiş etdirir.

Cocuq Mərcanlıda quruculuğun yeni mərhələsi başlayır

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev məscidlə tanışlıqdan sonra Cocuq Mərcanlı kəndinin ərazisini gəzdirdi. Dövlət başçısına kəndin ərazisində görüləsi nəzərdə tutulan işlər barədə ətraflı məlumat verildi.

AZƏRTAC xəbər verir ki, qaçqın və məcburi köçkünlərin sosial problemlərinin həlli üçün son 23 ildə 6 milyard manatdan çox vəsait sərf olunub. Ümumilikdə indiyədək 95 müasir qəsəbə və çoxmərtəbəli binalardan ibarət yaşayış kompleksi salınıb. Bunun da 95 faizi son 13 ildə inşa edilib. Görülən işlər nəticəsində 50 min ailənin və ya 250 min nəfər qaçqın və məcburi köçkünün mənzil şəraiti yaxşılaşdırılıb. Hazırda 80 min ailə və ya 340 min məcburi köçkünün mənzil şəraitinin yaxşılaşdırılmasına ehtiyac var. Bu il Tərtər rayonunda 1170 məcburi köçkün ailəsi üçün dördmərtəbəli 34 yaşayış binasının tikintisinin başa çatdırılması nəzərdə tutulur. Artıq Abşeron rayonunun Masazır və Ramana qəsəbələrində yaşayış binalarının tikintisinə başlanılıb, Azərbaycanın Birinci vitse-prezidenti Mehriban Əliyevanın iştirakı ilə Qaradağ rayonunda 1026 məcburi köçkün ailəsi üçün yeni yaşayış kompleksinin təməli qoyulub.

Prezident İlham Əliyev Cocuq Mərcanlı kəndində görülən işləri yüksək qiymətləndirdi, tapşırıq və tövsiyələrini verdi.

Əli HƏSƏNOV: "14 iyun azad olunmuş torpaqlarımızın Qurtuluş günü kimi tarixə düşdü"

2017-ci ilin tarixdə Azərbaycan üçün hansı hadisələrlə xatırlanacağını, necə proseslərlə əlamətdar olacağını indidən söyləmək çətindir. Çünki tarix dövrlərə dəyər verərək tələskənliyi qəbul etmir. Ancaq bu günün kontekstində ictimai mənzərəni təhlil edərkən, əsas gündəmi müəyyənləşdirərkən ən mühüm mövzu dəyişməzdir: Cocuq Mərcanlı...

Əlbəttə, müasir Azərbaycan reallığında bir kəndin qısa müddətdə bərpa edilməsi, ən yüksək standartlara uyğun quruculuğu ilə heç kəsi heyrləndirmək mümkün deyil. Həmçinin son 15 ildə qaçqın və məcburi köçkünlər üçün tikilən 95 şəhərciyin timsalında yeni bir qəsəbənin istifadəyə verilməsi də xüsusi əlamətdar görünür.

Amma söhbət Cocuq Mərcanlıdan gedəndə münasibət də dəyişir, onun nəticələri də...

Şuşaya uzanan magistralın ilk duracağı

Cocuq Mərcanlıda üst-üstə qoyulan kərpicin də, qəlpə və minalardan təmizlənən 1 kv.m-lik sahənin də, çınqıl yola salınan asfaltın hər qarışı da əhəmiyyətlidir, fəvqəladisədir...

Çünki uçan hər kərpic əsgərimizin qanı bahasına geri aldığı torpaqlara Böyük Qayıdışın ilk bünövrəsidir.

Partladıcı vasitələrdən təmizlənən sahələr azad ediləcək yeni ərazilərin müjdəçisidir.

Hər gün daha da uzanan asfalt yol isə Şuşaya uzanan magistralın ilk duracağıdır...

Cocuq Mərcanlı 50 milyonluq azərbaycanlının qururunu artıran, sevincini yüksəldən, ən əsası isə azad Qarabağa inamını möhkəmləndirən rəmzdır...

Cocuq Mərcanlı İlham Əliyevin öz xalqını vahid amal ətrafında səfərbər edərək bir yumruğa döndərdiyi mənəvi gücdür...

Cocuq Mərcanlı Prezidentin bir kəndin bərpa və quruculuğunu ümummilli hərəkata çevirdiyi qüdrətli fəaliyyət mənbəyidir...

Cocuq Mərcanlı Azərbaycanın, azərbaycanlıların, Baş Sərkərdənin, ordumuzun işğalçıya göz dağıdır...

Cocuq Mərcanlı Lələtəpədir, Azərbaycan əsgərinin qalibiyyət zirvəsidir...

Cocuq Mərcanlı bərpasında hər bir vətəndaşımızın kiçik də olsa xidmət göstərmək istədiyi, ziyarətinə çalışdığı birləşdirici qüdrətdir...

Cocuq Mərcanlı dünyaya artıq effektiv yayılan Azərbaycan həqiqətlərinin baş mövzudur...

Cocuq Mərcanlı nikbinlik vüsətidir, zəfər simvoludur, milli enerjidir...

Cocuq Mərcanlı mübaliğəsiz olaraq Ağdamdır, Xocalıdır, Xankəndidir - Böyük Qayıdışın böyük başlanğıcıdır!..

Prezidentin Lələtəpədə verdiyi xeyir-dua

Ermənistanın məlum aprel təxribatlarından sonra əks-hücuma keçən ordumuz düşməni sarsıdıcı zərbələr vuraraq Füzuli, Cəbrayıl və Ağdərə rayonlarındakı 2000 hektardan çox ərazini işğalçılardan azad etdi. Qəhrəmanlıqla qazanılan bu yüksəkliklər nəticəsində əlavə olaraq minlərlə hektar torpaq bu gün Azərbaycan Ordusunun tam nəzarətindədir. Cocuq Mərcanlı kimi yurd yerlərimizin də təhlükəsizliyi təmin olundu. Ötən ilin noyabrında Ali Baş Komandan İlham Əliyevin cəbhə xəttinin ən öndə yerləşən məntəqəsinə - Lələtəpəyə gəlişi ilə Cocuq Mərcanlının bərpa-quruculuq işlərinin başlanmasına xeyir-dua verildi. Və proses başladı...

Prezidentin səfərindən dərhal sonra Baş nazirin müavini, Qaçqınların və Məcburi Köçkünlərin İşləri üzrə Dövlət Komitəsinin sədri Əli Həsənov Cocuq Mərcanlı kəndinə gedərək, vəziyyətlə yerində tanış oldu. Kənddə ilk mərhələdə həyata keçiriləcək bərpa-quruculuq işləri müəyyənləşdi, sakinlərin dönüşü üçün lazımı infrastrukturun yaradılmasının detalları dəqiqləşdirildi.

Nəticə isə özünü çox gözəl təmsil etdi. "İşğaldan azad edilmiş Cəbrayıl rayonunun Cocuq Mərcanlı kəndinin bərpası ilə bağlı tədbirlər haqqında" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin sərəncamının ardınca bu qəbildən ardıcıl olaraq yeni qərarlar verildi, sərəncamlar imzalandı.

Mart ayında başlanan tikinti işləri artıq ötən ay bitib. İyunun 14-də isə Prezidentin iştirakı ilə Cocuq Mərcanlıda quruculuq prosesinin ilk mərhələsinə məntiqi yekun vuruldu.

96-cı qəsəbənin təhvilinin qururu

Başdan-baş xarabalığa çevrilən, hər qarışı qəlpə və minalarla dolu olan bir ərazinin hər cür infrastrukturunu olan müasir kəndə çevrilməsi prosesi cəmi iki ay çəkdi.

Bu, rekorddur!

Fəqət bu rekordun zəmini heç də ayrılan vəsait, çalışan texnika, işçi qüvvəsi deyildi. Bu rekordu təmin edən əsas amil Prezidentin tapşırığı, müəyyənləşdirdiyi öhdəliklər və davamlı olaraq Cocuq Mərcanlıni yenidən quran insanların fəaliyyətinə göstərdiyi mənəvi dəstək, verdiyi ruh yüksəkliyi idi.

Prezidentin rəhbərlik etdiyi bu qrupu hamı tanıyır - sadə vətəndaşa, xüsusən də məcburi

köçkünlərə qədər hər kəs onların fəaliyyətini artıq 13 ildir görür və təqdir edir. İndi onlar tikdikləri 96-cı qəsəbənin təhvilinin qürurunu yaşayırlar.

96 qəsəbə - 3,2 milyon kvadratmetr sahəsi olan, bütün sosial-texniki infraquruculuq malik yeni yaşayış kompleksləri deməkdir...

50 min ailə və ya 250 min nəfər insanın məskunlaşmasıdır...

151 məktəb, 58 mədəniyyət, 59 səhiyyə müəssisəsi, 60 uşaq bağçası, 2 olimpiya idman kompleksidir...

730 kilometr yol, 965 kilometr su, 1625 kilometr hava elektrik, 465 kilometr qaz xəttidir...

Bunlar statistikadır (şübhəsiz, qürur doğurucu rəqəmlərdir). Fəqət bu faktların ən canlı və əzəmətli təəcəssümü çadırlardan, yataqxanalardan, vaqonlardan qurtulan 250 min insana verilən yeni həyatdır, bəxş edilən sevincdir, inamdır. Yeni qəsəbələrdə qurulan toy mağaraları, doğulan körpələr, məktəbə gedən şagirdlər, ali məktəbə qəbul olunan tələbələr və bəlkə də, ən əsası, ağsaqqal-ağbırçqların Ağdama, Şuşaya, Xankəndinə doğru uzanan baxışlarından artıq məyusluğun yagmamasıdır...

Xarabalıqda iki aya cənnət yaradanlar...

İlham Əliyevin şəxsi nəzarəti altında aparılan Cocuq Mərcanlının bərpa-quruculuq prosesinin baş icraçısı, yəni bu komandanın koordinatoru - Baş nazirin müavini, Qaçqınların və Məcburi Köçkünlərin İşləri üzrə Dövlət Komitəsinin sədri Əli Həsənovun qəbul otağındaydıq...

Həftənin şənbə günüdür, səhər saat 9-dur. Dövlət müəssisələrində qeyri-iş günüdür. Amma burada qələbəlikdir. Köməkçilərin otağında 30 nəfərədək şəxs qəbul növbəsini gözləyir. Məlum olur ki, onlar kollektiv görüşəcəklər. Məcburi köçkünlər üçün salınan yeni qəsəbənin tikintisinin layihə rəhbərləri, iş icraçıları, infraquruculuq inşa edəcək şirkətlərin, müəssisələrin təmsilçiləri gördükləri işlərin hesabatını vermək və yeni tövsiyələr almaq üçün "Cocuq Mərcanlı qrupunun" qəbuldan çıxmasını gözləyirlər. Bəli, burada hər qrupu müvafiq qəsəbəyə uyğun adlandırırlar.

Bu kabineti qərarqah adlandırmaq daha düzgün olar. Çünki artıq 20 ildir ki, Prezident iqamətgahından qaçqın-köçkünlərlə bağlı gələn minlərlə tapşırığın, göstərişin icrası yolları burada müəyyənləşir, planlar, layihələr öyrənilir, hazırlanır, gərgin müzakirələr gedir, ən nəhayət, 96 qəsəbənin açılış vaxtı dəqiqləşdirilir...

Əli Həsənov gelişimizi bilən kimi bizi kabinetinə dəvət edir. O qədər də geniş olmayan, çox sadə tərtibatlı və köhnə mebelli (sonradan Əli müəllim deyəcəkdiki ki, iş otağına dəbdəbəni

əslə yaxın buraxmıram, hətta xarici qonaqlar da bu barədə zarafatla soruşanda ciddi cavab verirəm: mən hələ də yataqxanada yaşayan qaçqın-köçkünlərin rəhbəriyəm, mənə bu kifayətdir) kabinetdə 20-dən artıq adam var. Hamının üzündən yorğunluq, amma ifadə edilməsi mümkün olmayan fərəh, qürur duyulur.

Əli müəllim onları bizə təqdim edir: "Bu kişilər Cocuq Mərcanlının qəhrəmanlarıdır, əsl fədakarlardır. Xarabalıqda iki aya cənnət yaradan insanlardır. İki ay bunlar normal yatmaqdan da, yeməkdən də məhrum idilər. Amma bütün əziyyətlərə Prezident son qoydu. Bildirdiyi razılıq və təşəkkür hamımızın yorğunluğunu bir anda çıxartdı.

İndi isə yeni layihənin icrasına başlamışıq. Görürsünüz də, istirahət və fasilə yoxdur, ola da bilməz!

Çünki hörmətli İlham Əliyev qarşımızda yeni vəzifə qoyub: 100 ev tikilməlidir, infraquruculuq genişlənməlidir. Prezident Bakıya qayıdan kimi kəndin və yolların bərpa-quruculuq işlərinə üst-üstə 12 milyon manat ayırdı. Bunlara da deyirəm, Prezident Cocuq Mərcanlı istiqamətindəki işlərinə fasilə verdimi? Yox! Demək, biz də həmişə olduğu kimi, nümunəmizi bu KİŞİdən - liderimizdən götürməliyik. İstirahəti, fasiləni də Cocuq Mərcanlı tam təhvil verəndə edəcəyik. Əslində, nə istirahət ey...

Şuşa məscidini bərpa etməmiş durmaq, dayanmaq yox!"

Hamı razıdır...

Prezidentin əsas tələbi: kiçik Cocuq Mərcanlı böyük Azərbaycanın inkişaf və müasirlik rəmzinə çevirmək

Əli müəllim əslən Cəbrayıl rayonundandır, bu torpaqda böyüyüb. Bakıya doğru uzanan çətin və şərəfli ömür yolu Cocuq Mərcanlının "böyük qardaşından" - Böyük Mərcanlıdan başlayıb.

Bu torpaqları qarış-qarış tanıyır. Ona görə də ərazi barədə ona məlumatlandırıcı informasiya verməyə ehtiyac yoxdur. Əksinə, Baş nazirin müavini özü onlara ehtiyat su mənbəyi və əlavə yol çəkilişi barədə koordinatları deyir, əkin yerlərinin istifadəsində qarşıya çıxacaq müəyyən təbii problemləri əvvəlcədən söyləyir və onları aradan qaldırmaq yollarını göstərir.

"Özünü bilirsiniz, Prezident dövlət büdcəsindən xərclənən hər bir qəpiyin də şəffaf hesabatını aparır, daim qənaət tələb edir, israfçılıq onun gözüünün düşmənidir. Amma dövlət başçısının da dediyi kimi, Cocuq Mərcanlının tam bərpasında bütün qüvvələr, o cümlədən maliyyə mənbələri fəal səfərbər olunacaq. Əsas keyfiyyətli işdir. Prezident əvvəlki layihəni də təsdiq edəndə tapşırıq verdi ki, evlər geniş olsun, insanların rahatlığının təmini üçün daha yeni inşaat metodlarından istifadə edək.

Cənab İlham Əliyev daim deyir, elə 14 iyunda da söylədi: Cocuq Mərcanlı Azərbaycanın simvolu kimi qurulmalıdır. Ölkəmizdə hansı nailiyyət varsa, hansı yenilik tətbiq olunursa, mütləq Cocuq Mərcanlıda da tətbiq edilməlidir. Hörmətli İlham Əliyev kiçik Cocuq Mərcanlı böyük Azərbaycanın inkişaf və müasirlik rəmzi kimi görür və bu məqsədi də həyata keçirir!

Bu məram yeni tikiləcək 100 ev üçün də aktualdır. Su, enerji, suvarma-meliorasiya, əkin, heyvandarlıq kimi sahələrdə ən kiçik çatışmazlığı, riski də indidən bilməliyik, indidən də həll etməliyik" - Əli Həsənovun bu tövsiyələrini mütəxəssislərin əlavələri kəsir. Hər rəy ətrafında qızgın diskussiya gedir.

İşgüzar müzakirələrə mane olmaq istəmirik. Çünki hər bir detalla bağlı mütəxəssislər danışır, hər kəsin münasibəti öyrənilir. Ümumiyyətlə isə Prezidentə təqdim olunacaq layihədə heç bir əyər-əskiklik olmamalıdır - ortağ rəy budur!

Müzakirələrin bir müddət onsuz aparılmasını istəyən Əli Həsənovla otağın bir küncünə çəkilib. Əslində, Baş nazirin müaviniyə ünvanlanacaq konkret sual da yoxdur. Müsahibəmiz də elə söhbət formatında keçdi...

Hər şey Heydər Əliyevdən başladı...

Əli Həsənov Cocuq Mərcanlı barədə danışarkən mövzuya nə 14 iyundan, nə iki aylıq quruculuq işlərindən, nə də ötən ilin aprel zəfərindən başladı. Onun fikrincə, bu mövzunun başlanğıcı Heydər Əliyev şəxsiyyəti, onun fitri qabiliyyəti, misilsiz fəaliyyətidir:

“Danılmaz həqiqətdir: Heydər Əliyev 1993-cü ildə xalqın tələbi ilə ölkəyə rəhbərliyə başlamasından və Prezident seçilməsindən sonra əsl müstəqilliyimiz təmin olundu. Dövlət quruculuğunun şanlı səhifələrindən biri də nizami və vahid komandanlığa əsaslanan ordunun yaradılması idi. Ulu öndərin ali baş komandanlığı ilə Azərbaycan Ordusunun 1994-cü ildə həyata keçirdiyi uğurlu hərbi əməliyyatlar nəticəsində Horadiz qəsəbəsi daxil olmaqla Arazboyu ərazilərimizin bir hissəsi, 22 yaşayış məntəqəsi, 10 min hektar ərazi işğaldan azad edildi. Həmin vaxt, daha dəqiq desək, 1994-cü il yanvarın 6-da Cəbrayıl rayonunun Cocuq Mərcanlı kəndi də işğaldan azad olundu.

Beləliklə, Cocuq Mərcanlı kəndi 1994-cü ildə ulu öndər Heydər Əliyevin Ali Baş Komandan kimi rəhbərliyi ilə aparılan uğurlu Horadiz əməliyyatı zamanı işğaldan azad edildi. Ulu öndərin döyüş bölgəsinə şəxsən getməsi isə ordudakı ruh yüksəkliyini daha da artırdı.

Sonrakı dövrdə Füzulinin işğaldan azad olunan kəndlərində abadlıq-quruculuq işləri aparıldı, dağılmış evlər bərpa olundu, zəruri infrastruktur yaradıldı. Lakin Cocuq Mərcanlı kəndində əhalinin təhlükəsiz yaşayışı mümkün deyildi. Çünki yaxınlıqda olan strateji əhəmiyyət daşıyan Lələtəpə yüksəkliyi işğal altında qalmışdı. Erməni hərbi birləşmələri Cocuq Mərcanlı kəndinin ərazisini atəş altında saxlayır və yaşayış üçün təhlükəli vəziyyət yaradırdılar. Ona görə də bu kəndin bərpası, burada həyatın əvvəlki axarına qaytarılması mümkün deyildi.

Ötən ilin aprel ayında isə bu ərazilərdən keçən cəbhə xəttində vəziyyət kökündən dəyişdi. Erməni hərbi bölmələrinin təxribatının qarşısını almaq məqsədilə Azərbaycan Ordusunun Ali Baş Komandan İlham Əliyevin rəhbərliyi altında keçirdiyi uğurlu əməliyyat nəticəsində Lələtəpə yüksəkliyi və min hektarla torpaqlarımız işğaldan azad edildi. Ermənilər xeyli geriye çəkilməli oldular. Bundan sonra vaxtilə ermənilərin atəş altında saxladığı Cocuq Mərcanlı kəndi və digər ərazilərdə yaşayış üçün tam təhlükəsiz vəziyyət yarandı”.

Böyük Qayıdışın Cocuq Mərcanlı mərhələsi

Lələtəpə yüksəkliyi azad edildəndən sonra vəziyyətin kompleks araşdırıldığını söyləyən Əli Həsənov Prezident İlham Əliyevin ötən ilin noyabrında bu təmas xəttinə səfərini xatırladır. Baş nazirin müavininin fikrincə, dövlət başçısının yüksəkliyə səfəri həm ordumuzun qüdrətini göstərdi, həm də torpaqlarımızın azad edilmə prosesinin davamlı olacağına mesajını verdi:

“İşğal təhlükəsinin aradan qaldırıldığını nəzərə alaraq Prezident İlham Əliyev bu il yanvarın 24-də Cocuq Mərcanlı kəndinin bərpası ilə bağlı sərəncam imzaladı. Bununla da Böyük Qayıdışın ilk addımlarından biri atıldı. Cocuq Mərcanlı məcburi köçkünlər üçün inşa olunan sayca 96-cı yaşayış məntəqəsi və işğaldan azad edilən ərazilərdə bərpa olunan ilk kənddir.

Əslində, Azərbaycan Böyük Qayıdışa ulu öndərin vaxtından hazırlaşır. İndiyə qədər tikilib istifadəyə verilən 95 müasir qəsəbə böyük qayıdış prosesinə hazırlıqdır. İndi isə Böyük Qayıdışa işğaldan azad olunan ərazilərdən başlayırıq.

Bu, Böyük Qayıdışın tarixi başlanğıcıdır. İnanırıq ki, bunun ardı gələcək. Böyük Qayıdışın Cocuq Mərcanlı mərhələsi bütün dünyaya səs saldı. Ermənistanı isə nəinki səs saldı, hətta bu işğalçı dövləti lərzəyə gətirdi. Ermənilər başlarını itirtilər və hələ də özlərinə gəlməyiblər.

Ali Baş Komandan İlham Əliyevin rəhbərliyi altında Azərbaycan Ordusunun tarixi qələbəsindən sonra Ermənistan hələ də çalxalanmaqda davam edir. Çünki Azərbaycan Ermənistanın özü barədə uydurduğu bütün mifləri alt-üst etdi. Elə bir vəziyyət yarandı ki, məğlubiyyətin səbəblərini araşdıraraq ermənilər özləri özlərinə qarşı çıxmağa başladılar. Hakimiyyətə qarşı sort ittihamlar səsləndirildilər. Biz bu prosesdə ermənilərin ikiləşdiyini, onların vahid hədəflərindən yayındığını gördük. Yəni sanki onların genetikasında köklü dəyişikliklər oldu”.

Qaçqınların və Məcburi Köçkünlərin İşləri üzrə Dövlət Komitəsinin sədri Əli Həsənov

hesab edir ki, erməni psixologiyasını, genetikasını öyrənmək üçün ayrıca araşdırma mərkəzinin yaradılması vacibdir. Burada mütəxəssislər ermənilərlə bağlı olan əsrlər öncəki tarixi prosesləri daha dərinlən öyrənərək, onların genetikasını, milli xislətlərini elmi şəkildə tədqiq edərək “erməni milləti nədir?”, “ermənilərlə mübarizəni necə effektiv etmək olar?” kimi suallara konseptual, fundamental cavablar axtarmalıdır. Elmi nəticələr çıxarılmalıdır ki, gələcək nəsillər bugünkü problemlərlə qarşılaşmasın, bizim vəziyyətimizə düşməsinlər.

Baş nazirin müavini ermənilərin aprel döyüşlərində mülki əhaliyə də atəş açdığını, evlərin dağılmasını, təsərrüfatlara ziyan dəyməsini, dinc sakinlərin həlak olmasını yada salır və bu faktların erməni vəhşiliyini, vandalizmini bir daha dünyaya nümayiş etdirdiyini söyləyir: “Lakin Azərbaycan bütün bunların əvəzini, intiqamını aldı. Aprel döyüşləri Azərbaycan Ordusunun böyük tarixi qələbəsidir. Bu, Ali Baş Komandan, Prezident İlham Əliyevin zəhmətinin bəhrəsidir. Uzun illər öncə ulu öndər Heydər Əliyevin başladığı prosesin davamıdır. Bu proses fədakarlıqla, vətənpərvərliklə, böyük bacarıqla indi də davam edir”.

İlham Əliyev Cocuq Mərcanlı beynəlxalq gündəmin əsas mövzularından birinə çevirdi

Cocuq Mərcanlının bərpası ilə bağlı sərəncamdan dərhal sonra Prezident İlham Əliyev fevralın 10-da “Cəbrayıl rayonunun Cocuq Mərcanlı kəndinə gedən avtomobil yolunun tikintisi ilə bağlı əlavə tədbirlər haqqında” sərəncam imzaladı. Horadizdən Cocuq Mərcanlı kəndinə gedən, ümumi uzunluğu 9 kilometr olan avtomobil yolunun tikintisi məqsədilə 4,3 milyon manat vəsait ayrıldı.

Bu sərəncamlardan sonra Prezidentin müvafiq tapşırıqlarından bəhs edən Əli Həsənov Azərbaycanda akkreditə olunmuş xarici KİV nümayəndələrinin Cocuq Mərcanlı kəndinə səfərini xüsusi qeyd edir:

“Bu səfərin təşəbbüskarı cənab İlham Əliyev idi. Onun uzaqgörənliyinin nəticəsi olaraq Cocuq Mərcanlı ilə bağlı xəbərlər, həqiqətlər bir gün ərzində bütün dünyaya yayıldı. Bilməyənlər də bildi ki, erməni faşizmi, vandalizmi nə deməkdir. Xarici KİV nümayəndələrinin Cocuq Mərcanlıya səfəri mühüm ideoloji tədbir idi. Çünki bir var eşitmək, bir də var canlı görmək. Ora səfər edən xarici KİV təmsilçisinin hər biri ermənilərin nə qədər vəhşi və dağıdıcı olduğunu, azərbaycanlıların kəndini nə günə qoyduqlarını öz gözləri ilə gördülər, bunu yaydılar.

Cənab Prezidentin digər tapşırığı ölkədə fəaliyyət göstərən diplomatik korpusun, səfirlərin, beynəlxalq təşkilatların nümayəndələrinin Cocuq Mərcanlıya səfərinin təşkil olunması idi. Qaçqınların və Məcburi Köçkünlərin İşləri üzrə Dövlət Komitəsi və Xarici İşlər Nazirliyi tərəfindən təşkil edilən bu səfərdə xarici diplomatlar Cocuq Mərcanlıda törədilən erməni vəhşiliyini öz gözləri ilə gördülər. Orada Rusiya Federasiyasının Azərbaycandakı səfiri Vladimir Doroxin maraqlı bir çıxışı ilə yadda qaldı. Dedi ki, biz oturdugumuz otaqda fərqli informasiyalar eşidirik, amma burada isə tamam başqa mənzərənin şahidi olduq. Başqa ölkələrin səfirləri də eyni fikirləri səsləndirdilər”.

Cocuq Mərcanlının bərpası - ümummillə hərəkat

Prezidentin Cocuq Mərcanlının bərpası və yolun çəkilişi ilə bağlı sərəncamlarının əsas mahiyyətindən söz açan Əli Həsənov bu qərarların böyük tarixi əhəmiyyəti olduğunu qeyd edir: “Sərəncam imzalanan kimi layihəçiləri, inşaatçıları dəvət etdim və cənab Prezidentin tapşırığını müzakirə etdik. Sərəncamın əsl mahiyyətini onların diqqətinə çatdırdım. Çünki söhbət işğaldan azad edilmiş ərazilərdə yeni kəndin salınmasından getdiyi üçün bütün dünyanın gözü buradadır. Bu, Azərbaycan Prezidentinin, vətəndaşlarının, dünya azərbaycanlılarının işğaldan azad olunan doğma torpağına qayıdışa münasibətindən irəli gələn bir məsələdir.

İnsanlarımızın Cocuq Mərcanlı kəndinin azad olunmasına münasibətinə dair cild-cild kitablar yazmaq olar. Nəinki işğal altında olan rayonların camaatı, digər bölgələrdən olanlar da gəlib Cocuq Mərcanlıya baş çəkər, süfrə açıb yaşıl otun üstündə çörək yeyirdilər. Təsəvvür edin, insanlar hər yerdən gəldilər, bura ziyarətə gəlməmişdi. Bax, vətənpərvərlik, səmərəli ideoloji

fəaliyyət budur. Bunu ulu öndər başlatmışdı. Prezident İlham Əliyev isə atdığı addımlarla ideoloji uğurlarımızı çox yüksək səviyyədə dünya miqyasında təmin edib.

Cənab Prezidentin bu istiqamətdəki fəaliyyətinin dünyada analoqu yoxdur. Dünyanın heç bir ölkəsində belə yüksək ideoloji fəaliyyət prinsiplərinə malik dövlət başçısının olduğuna inanmıram.

Bir məqamı da diqqətə çatdırmaq istədim. Hələ yanvar ayında qarşıya vəzifə qoyuldu ki, işlər qısa müddətdə və yüksək keyfiyyətdə başa çatdırılsın. Bir məqamı unutmuram. İnşaatçılar dedilər ki, bu məsələdə bizi vəsait maraqlandırmır. Əsas odur ki, kəndi vaxtında bərpa edək. Bu da inşaatçılarımızın belə prinsipial məsələyə əsl vətənpərvərlik nöqteyi-nəzərindən yanaşmasını göstərdi. Cəbhə xəttinə yaxın olduğuna görə, tikintiyə başlamazdan əvvəl hərbiçilərlə də söhbət etdik. Bizə dedilər ki, narahat olmayın, təhlükəsizliyiniz ən yüksək səviyyədə təmin olunacaq.

Bundan sonra tikinti sahəsini müəyyənləşdirdik. 50 evi 10 sot sahədən hesabladıq və tikintiyə başladırıq. ANAMA-nı da minatəmizləmə əməliyyatına cəlb etdik. Onlar öz işlərini sürətlə və fədakarlıqla gördülər. Hətta qarlı havada da böyük səylə çalışdılar. Böyük ərazi minadan təmizləndi. Diplomatlara Cocuq Mərcanlıya səfər edərkən bir yol açmışdıq ki, gedək dağntılara baxaq. Səfirlər əvvəlcə ehtiyatlanır, çəkinirdilər. Onlara qorxmamağı tövsiyə etdim və qabağa düşdüm ki, gedək. Avtobusdan düşərkən addım atmaq belə istəmədilər.

Cənab Prezident şəxsi təşəbbüsü ilə tapşırıq verdi ki, Cocuq Mərcanlıda Şuşa məscidinin oxşarı tikilsin. Daha sonra göstərişi oldu ki, aidiyyəti orqanlar orada öz yerli idarələrini tiksinlər.

Daxili İşlər Nazirliyi polis məntəqəsini, "Azəravtoyol" isə öz idarəsini yaratdı. Nəqliyyat, Rabitə və Yüksək Texnologiyalar Nazirliyi 50 evin hamısında internet şəbəkəsini qurdu. "Azərişiq" böyük bir yarımtansiya tikərək istifadəyə verdi".

İlham Əliyev nümunəsi

Baş nazirin müavini kəndin bərpadan sonra açılış gününü Prezidentin özünün seçdiyini söyləyir. Və əlavə edir ki, ulu öndər Heydər Əliyevin 15 iyun 1993-cü il tarixində xalqın təkidli tələbi ilə hakimiyyətə qayıdışı Azərbaycanın Qurtuluş günüdürsə, 14 iyun 2017-ci il də işğaldan azad olunmuş torpağımızın Qurtuluş günüdür.

Əli Həsənov maraqlı bir məqamı xüsusilə vurğulayır: "Mən cənab Prezidenti sevinən çox görmüşəm. Hər bir qəsəbənin açılışında dövlət başçısı sevinc içərisində olur. Cocuq Mərcanlıda isə cənab Prezidentin sevinc hisləri tam başqa idi. Bunu heç nə ilə müqayisə etmək mümkün deyil! Gözləri sevincdən parlayırdı! Çünki o, Böyük Qayıdışı artıq başlatmışdı! Hesab edirəm ki, Prezidentin bu sevincini, qururunu hər bir azərbaycanlı yaşadı.

Dövlət başçısı tikinti işlərinə yüksək qiymət verdi. Qısa müddət ərzində belə bir tikinti-quruculuq işini başa vurmağın yüksək peşəkarlıq tələb etdiyini diqqətə çatdırdı. Biz də qaçqın və məcburi köçkünlər adından cənab Prezidentə təşəkkür etdik ki, görülməli işləri bu cür yüksək qiymətləndirir. Biz iş icraçılarına da əlavə güc verən budur. Görürsünüz, biz burada müsahibə aparırıq, amma o masa arxasında onlar necə qızğınlıqla, həvəslə, canfəşanlıqla layihə üzərində işləyirlər. Əgər cənab Prezident verilən tapşırıqı görə bizə təşəkkür edərsə, bu bizi daha da ruhlandırır. Prezidentin bir kəlməsi ilə bizə yenidən güc gəlir. Prezidentin bu cür vətənpərvər fəaliyyətinin qarşısında biz necə işləməyə bilərik! Nəca dövlətə, xalqa xidmət etməyə bilərik!

Bunun müqabilində biz daha çox çalışmalıyıq.

Orada cənab Prezident maraqlı çıxışlar etdi. Dünyaya, ermənilərə mesajlar verdi. Növbəti dəfə bəyan etdi ki, Azərbaycan torpaqlarını heç kimə güzəştə gedən deyil. Ermənistan tərəfi bundan nəticə çıxartsin. Ermənilər görsünlər ki, Azərbaycan Prezidenti işğaldan azad olunmuş bir kənd üçün nələr edir. Ona görə ağullarını başlarına yığmalı, qonşularla mehriban yaşamaladırlar. Əgər bunu etməsələr, günah özlərindədir. Çünki bundan da pis günə düşə bilərlər. Cocuq Mərcanlının bugünkü mənzərəsi Azərbaycanın və Prezident İlham Əliyevin nəyə qadir olduğunu konkret göstərir".

Prezidentin dostu - əmək qəhrəmanı

Əli Həsənovun mobil telefonu zəng çalır. Ekranı baxıb, "Bu zəngi hökmən cavablandırmalıyam. Prezidentin dostuna, əmək qəhrəmanına necə cavab verməyim?" - deyər güllümsünür. Zəng edən Oqtay Həziyevdir...

Əli müəllimin xeyli çəkmə telefon söhbəti zamanı davamlı olaraq salamlaması, onun əslində, çoxsaylı insanla söhbətləşdiyindən xəbər verirdi. Zəngi yekunlaşdıran Baş nazirin müavini də elə bu məqamı vurğuladı:

"Oqtay idi, yanına Biləsuvarın xeyli kəndlisi gəlib. Hər kəsi yalnız bir şey maraqlandırır: nə vaxt qəsəbəyə köçürük? Mənə zəng etməkdə də məqsədləri odur ki, belə gözəl şəraiti olan qəsəbəni, evləri tikən Prezidentə onların minnətdarlığını çatdırım. Telefon söhbətini dinləyirsiniz, yaqin özünüz də hiss edirsiniz ki, bir nəfər də olsun xahiş səsləndirmədi. Hər kəs ancaq Prezidentə minnətdarlığını bildirirdi.

Ümumiyyətlə, uzun müddətdir bu vəzifədə çalışıram və özüm üçün qəbul etdiyim bir həqiqət var. Qaçqın və məcburi köçkünlər savaş vaxtı hər şeylərini itirib, bütün həyatlarını sıfırdan başlasalar da, heç vaxt qururlarını itirmədilər. Ən çətin dövrlərində belə qapılara düşmədilər, yersiz xahişlər dilə gətirmədilər. Düzdür, istisnalar da var. Ancaq mən mütləq əksəriyyətdən danışım. Prezidentlə çoxsaylı görüşlərdə bir nəfər qaçqın və məcburi köçkün hansısa problemini qaldırmadı, - baxmayaraq ki, çətinliklər az deyil, - dövlət başçısından şəxsi xahiş etmədi. Hamısı yalnız görülməli işlərə görə təşəkkürünü bildirdi, etimadını ifadə etdi və Qarabağın tezliklə qayıdacağına əminliyini söylədi.

Bax bugünkü zəng də belə xahişlərdən idi. Cocuq Mərcanlılar yalnız Prezidentə təşəkkür edirlər.

Qaçqın və köçkünlər belə qürur sahibidirlər, məğrurdurlar, daim şükür edirlər, dillərində dua, ürəklərində inam var. Bunu ən yaxşı bilən də məhz Prezidentdir. 50 yaşını onlarla qeyd etməsi də təsadüfi deyildi..."

Əli Həsənov söhbəti Oqtay Həziyevlə bağlı davam etdirir. Məmləkətin ən ali mənəbli şəxslərindən biri sadə əmək adamından ağızdolusu, ürəkdolusu danışır. Bunu sezməmək mümkünəzdir - danışdıqca da qürurdan gözləri ışıdayır...

"Cocuq Mərcanlı deyəndə ilk olaraq Həziyevlər ailəsi yada düşür. Bu ailə indi Cocuq Mərcanlının qəhrəmanlıq rəmzinə çevrilib. Doğma torpağa bağlılıqları ilə, burada yaşayışın təhlükəli olmasına baxmayaraq, kəndi tərk etməmələrinə görə bu ailə artıq vətənpərvərlik nümunəsi kimi qəbul olunur. Həziyevlər ailəsi kəndin işğaldan olduğu aylarda digər məcburi köçkün ailələri kimi ciddi sıxıntılar içərisində yaşayıb. Bildiyiniz kimi həmin vaxt çətin dövr idi.

Ailənin başçısı Oqtay Həziyevi qürur hissi boğurmuş: doğma torpağım, kəndim işğaldan azad olunub, bəs niyə biz yurdumuza qayıtmamalıyıq? O ailəsi ilə birlikdə qərar qəbul edir və kənd işğaldan azad olunandan dərhal sonra - 1994-cü ilin yanvarında geri qayıdirlar. O zaman bir tərəfdə düşmənin atəşi altında ölüm təhlükəsi, digər tərəfdə isə doğulduğu yərə bağlılıq hissi var idi. Lakin vətənpərvərlik duyğusu ölüm riskinə qalib gəlir. Kənd tamamilə dağılmışdı. Həziyevlər ailəsi yaşadıkları ərazini taparaq dağılmış evinin üzərində çadır qurur. Bununla yeni həyata ilk addımlarını atmağa başlayırlar. Vətən, torpaq sevgisi ölüm və qorxu hislərini tamamilə unutturur onlara...”

İlham Əliyevin halallığını verdiyi torpaq...

Baş nazirin müavini Həziyevlərin zəhmətkeşliyinin vətənpərvərlikdən heç də az olmadığını söyləyir. Ailə qısa müddət ərzində böyük fədakarlığı sayəsində maddi sıxıntıları geridə qoyur. Özlərinə kiçik ev tikib, sıfırdan başlayaraq kənd təsərrüfatı ilə məşğul olmağa başlayırlar. Oqtay əkin-biçin, qardaşı isə heyvandarlıqla məşğul olub. Atəş təhlükəsi altında boş qalan ərazidə 70 hektar sahəni götürüb yonca, taxıl və arpa əkilər. Borca girərək bir inək, 3-4 qoyun alırlar. İllər ötdükcə mal-qaranın sayını artırılar. Hazırda 600 xırdabuynuzlu, 70-80 iribuyuzlu heyvanları var. Həyatıanı sahədə 20-dək arı ailəsi də saxlayırlar. Yalnız çaya, qəndə, bir də paltara pul verirlər. Yağa, pendirə, qatığa, yumurtaya, etə pul xərcləyirlər. Əksinə, bu qidalardan başqalarına da yardım göstəririlər. Bu müddət ərzində istehsal etdikləri məhsulların 1 kq-nı belə satmayırlar. Artıq nə məhsul qalırsa, hamısını qohum-əqrəbələrinə, ehtiyacı olanlara verirlər.

Əli müəllim davam edir: “Bu ailənin hər bir üzvünün üzündən nur tökülür. Çünki torpaqda işləyən adamları torpaq nurlaşdırır. Çox gözəl ailədir, hamısı da sağlamdır. Anasının 83 yaşı var, göz dəyməsin... Məhz bu ailənin nümunəsində torpağa qayıdış başlayıb. Kəndə qayıdışın əsasını Həziyevlər ailəsi qoyub. Bu gün isə Prezident İlham Əliyev bütün kənd sakinlərinin qayıdış prosesini başlatıb.

Dövlət başçımızın bu ailədən, onların qəhrəmanlığından xəbəri vardı. Daim məndən bu ailəni soruşurdu, onların problemlərini həll etməyi tapşırırdı. Prezident Cocuq Mərcanlıda olarkən Həziyevlər ailəsi ilə də görüşdü. Onlara verilən evdə qonaq oldu. Baxmayaraq ki, Həziyevlər ailəsi kəndə qayıtdıqdan sonra bir ev tikmişdilər. Amma cənab Prezident kəndin yeni evlərindən birini içərisinin bütün avadanlıqları ilə Həziyevlər ailəsinə bağışladı. Həmçinin Oqtay Həziyevi bir neçə ay bundan öncə təsis etdiyi “Əmək” ordeninin birinci dərəcəsi ilə təltif etdi.

Hesab edirəm ki, cənab İlham Əliyev bu yüksək dövlət təltifi ilə Oqtay Həziyevin təmsalında əslində, cəbhə bölgəsində yaşayan bütün sakinləri mükafatlandırdı, onların fədakarlığını, vətənpərvərliyini, zəhmətkeşliyini qiymətləndirdi.

Prezident elə orada tapşırıq verdi ki, Oqtay Həziyevin əkib-becərdiyi 70 hektar əraziyə toxunulmayacaq, yəni ora kəndin ümumi paylanacaq təsərrüfat sahəsinə aid edilməyəcək. Onun bundan əvvəl tikib-qurduğu ev də, torpaq sahəsi də öz istifadəsində qalacaq. Dövlət başçısının qeyd etdiyi kimi, bu, ona halaldır...”

Prezidentin fərəhi, qaranquş yuvası və Cocuq Mərcanlıdan kitab...

Əli Həsənov Prezidentin Cocuq Mərcanlı səfərinin maraqlı məqamlarından bəhs edir. Yeni tikilmiş 96 şagird yerlik məktəblə tanışlıq vaxtı baş nazirin müavini Prezidentdən ayaq saxlamağını və geriye baxmağını xahiş edir: “Maraqlı faktla qarşılaşdıq. Məktəbin girişində yuxarıda tavanın altında qaranquş yuva salmışdı. Biz onu bir gün öncə axşam görmüşdük. Qeyd etdim ki, cənab Prezident, qaranquş elə bir quşdur ki, təhlükəsizliyinə arxayın olmasa, orada yuva qurmaz. Bu yuvanın da rəmzi mənası var. Artıq Cocuq Mərcanlının tam təhlükəsiz yurd yeri olduğunu yalnız insan məntiqi yox, ana təbiət də qəbul edir...”

Məktəbə daxil olduq. Cənab Prezident siniflərlə tanış oldu. Daha sonra kompüter otağında ulu

öndərin cəbrayılılarla görüşləri, Horadiz əməliyyatından əvvəl və sonra o əraziyə səfəri, hərbcilərlə görüşlərinin səs yazısı verildi. Ulu öndərin 2002-ci ildə Hacıkənddə salınan qəsəbədə duyğulu anlar yaşadığının, qəhərləndiyinin şahidi olmuşam. Prezident İlham Əliyevin qəhərləndiyini isə 50 illik yubileyində Taxtakörpüdə salınan qəsəbədə məcburi köçkünlərlə görüşündə bir məcburi köçkünün çıxışı zamanı görmüşəm. Bir də burada, Cocuq Mərcanlıda Heydər Əliyevin səs yazısını eşidərkən qəhərləndiyinin şahidi oldum. Bəli, çox duyğulu anlar idi. Hesab edirəm ki, həmin vaxt ulu öndərin ölməz ruhu da Cocuq Mərcanlıda idi. Və haqlı olaraq öz davamçısı ilə fəxr edirdi...

Cəbrayıl rayonundan olan kursantlarla görüşü cənab İlham Əliyevdə çox böyük maraq doğurdu. Dörd il bundan əvvəl Prezidentin tapşırığı ilə təhlil aparmışdıq ki, məcburi köçkünlərin neçə nəfəri hərbi məktəbdə oxuyur. 2014-cü ildə cəmi 10 rayondan 20 nəfər hərbi məktəblərdə təhsil alıb. Prezidentin göstərişi ilə bu məsələnin təşviqi ilə bağlı böyük tədbir keçirdik. Bu gün artıq həmin say 276 nəfərdir. Yəni, 3 il ərzində bu rəqəm 24 dəfə artıb. Çox maraqlı bir faktdır ki, 276 nəfərin 42-si Cəbrayıl rayonundandır”.

Baş nazirin müavini Dövlət Sərhəd Xidməti Akademiyasının və Heydər Əliyev adına Azərbaycan Ali Hərbi Məktəbinin kursantlarının Ali Baş Komandana raport verərkən, İlham Əliyevin böyük fərəh hissi keçirdiyini vurğulayır. Bu cür məğrur, qalib gəncələr yetişdirən Baş Sərkərdənin fərəhi də təbiidir.

Əli müəllim bərpa edilən kənd və yeni tikilən məscid ilə tanışlıq vaxtı, həmçinin hərbcilərin raportunu dinləyərkən Prezidentin dünyaya ciddi mesajlar verdiyini xatırladı: “Bu mesajlar ondan ibarətdir ki, Azərbaycan işğal olunmuş torpaqlarını mütləq işğaldan azad edəcək və bütün azad olunmuş ərazilərimiz bu cür bərpa olunacaq. Cənab Prezident həm də o çağırışı səsləndirdi ki, Azərbaycan öz milli-mənəvi dəyərlərinə, dininə, keçmişinə, adət-ənənəsinə ehtiramla yanaşsın. Şuşa məscidinin oxşarını inşa etdirməklə Prezident İlham Əliyev Ermənistanla mesaj verdi ki, müsəlmanların ibadət etdiyi məscidləri xarabalıqlara çevirənsə də, onları murdarlasanız da işğaldan azad olunan ərazilərimizdə yeni və daha böyük məscidlər inşa etdirəcəyik! Eyni zamanda, bəzi müsəlman ölkələrinə mesaj verildi ki, məscidlərdə heyvan saxlayan, dini ibadətəhlakları dağıdan Ermənistanla yardım edirsiniz...”

Sonda Prezident İlham Əliyev tapşırıq verdi ki, Cocuq Mərcanlı barədə, burada aparılan bərpa-quruculuq işlərinə dair müfəssəl kitab və film hazırlansın. Bu sahədə işə dərhal start verdik. Rəsmi dövlət qəzeti olan “Azərbaycan”ın baş redaktoru, ağıdamlı məcburi köçkünlərin Milli Məclisdə təmsilçisi Bəxtiyar Sadıqovla kitab layihəsinin detallarını müəyyənləşdirdik və bu iş artıq çox böyük sürətlə gedir. Əminəm ki, Prezidentin bütün tapşırıqları kimi bunun da öhdəsindən layiqincə gələcəyik və Cocuq Mərcanlının bütün bərpa prosesini özündə əks etdirən yeni kitab tezliklə ictimaiyyətə təqdim olunacaq”.

Məcburi köçkünlərin Mehriban Əliyeva sevgisi

Cocuq Mərcanlı işğal olunarkən orada 276 təsərrüfat olub. İndi isə təsərrüfatların sayı 400-dək artıb. Kənddə bərpa işləri başlanarkən 200-dən çox ailə bura qayıtmaq üçün müraciət edib. Elə onların da sayı son günlər atraraq 300-ə çatıb.

Baş nazirin müavini Əli Həsənov vurğulayır ki, ümumi qərara görə, kim orada torpaqda işləyə bilərsə, təsərrüfatla məşğul olarsa, ilk növbədə onlar köçürüləcək. Bu zaman əsas üstünlük Bakıda məskunlaşan ailələrə verilir. Həmçinin, Cocuq Mərcanlıda sırf təsərrüfatla bağlı olmayan iş yerləri də açılacaq. Orada tikilən hər bir obyekt yeni iş yeridir.

Əli Həsənov digər bölgələrdə məskunlaşan qaçqın və məcburi köçkünlərin problemlərinin həllindən də danışıq: “Hər kəs bilir, bu istiqamətdə dövlət siyasəti ümumilikdə Prezident İlham Əliyevin fəaliyyət prioritetlərindəndir. Sevinirik ki, hörmətli Birinci vitse-prezidentimiz Mehriban xanım Əliyeva da bu siyasətə ölçüyəgəlməz töhfə, fəvqəladə dəstək verir.

Bir məqama nəzər salaıq: Mehriban xanım ilk müşavirəsini hansı mövzuda keçirdi? Qaçqın və məcburi köçkünlərin sosial müdafiəsinin gücləndirilməsi sahəsində! Mehriban xanım ilk böyük

təmələqoyma mərasimini harada təşkil etdi? Qaradağ rayonunda məcburi köçkünlər üçün salınacaq yeni müasir yaşayış kompleksində!

Bu fakta bir daha nəzər salaq. Xanım Birinci vitse-prezident hər biri 2 bloklu, 9 mərtəbəli 11 yaşayış binasının, 1026 mənzilin, 624 şagird yerlik üçmərtəbəli məktəb binasının, 220 yerlik uşaq bağçasının, tibb məntəqəsinin təməlini qoydu. Belə qəsəbələrin sayı artıq 96-dır. Görün, Heydər Əliyevin bünövrəsini qoyduğu, açılışını etdiyi ilk qəsəbənin sayı indi az qala yüzə çatıb. Budur, İlham Əliyev fədakarlığı! Budur, Mehriban Əliyeva xidməti!

Bax, bütün bunları qaçqın və məcburi köçkünlər bilirlər, qiymətləndirirlər. Bir danılmaz fakt var: son 24 il ərzində Heydər Əliyev siyasi kursunun təmsilçilərinin qatıldığı bütün seçkilərdə - istər Prezident, istər parlament, istər bələdiyyə olsun, - ən çox dəstək məhz qaçqın və məcburi köçkün yaşayış məntəqələrindən olur. Ulu öndər Heydər Əliyevin, cənab İlham Əliyevin ən çox etimad qazandığı ərazilərin ən ön cərgəsində məhz köçkün rayonları və onların məskunlaşdığı qəsəbələrdir.

Mehriban xanım Birinci vitse-prezident təyin olunarkən bütün qaçqın və məcburi köçkünlər nə qədər fərəhlənib qürur duyularsa, sağ olsun, bu dəyərli insan qısamüddətli fəaliyyəti dövründə də bu kateqoriyalı insanları davamlı olaraq sevindirir, onların dostu, qayğıkeşi, himayədarı olduğunu sübut edir”.

Prezidentin sonuncu tapşırığı

...Artıq qonşu masada müzakirələr bitib. Əli Həsənovu - qrupun baş koordinatorunu gözləyirlər. Yekun rəyi verməli, bütün mübahisəli məqamlara son nöqtəni qoymalıdır.

Hələ qəbulda gözləyən digər kollektiv də var... Hələ günortadan sonra Cocuq Mərcanlıya yeni səfər də var. Masa üzərində olan layihənin yerində dəyərləndirilməsi sabaha saxlanılmayacaq...

Sağollaşırıq. Kabinetdən çıxarkən Əli müəllim qəfildən bizi saxlayır: “Prezidentin bir tapşırığı da oldu. Dedi ki, Cocuq Mərcanlıdakı məktəb bu bölgənin ən yüksək təhsil verən, ən məşhur məktəbi olmalıdır. Buranı bitirən hər bir şagird tələbə adı qazanmalıdır. İnşallah, sentyabrın 15-də bu məktəbdə ilk dərs zəngi səslənəcək...” Qaçqın qəsəbələrində doğulan cocuq mərcanlılılar artıq öz doğma yurdlarında məktəbə gedəcəklər. Bu da bir ilk oldu...

Dədə Qorqud öyüdüdür: “Torpağı qorumasın, əkib-becərməyə dəyməz, əkib-becərməyəcəksən - qorumağa dəyməz”. İlham Əliyev bu nəsihəti Cocuq Mərcanlıda əmələ çevirdi, fədakar insanların zəhmətini mübariz əsgərlərin şücaəti ilə tamamladı...

Tezliklə Cocuq Mərcanlıdan - Böyük Qayıdışın ilk məskəninə işğal altında olan torpaqlarımıza doğru azan səsi, məktəb zənginin sədası, çalışqan insanların hayqırıqları, traktorların uğultusu yayılacaq...

İki aya xarabalıqdan cənnətə döndən kənddə qaynayacaq həyat düşməmə gözdəki olacaq, bizlərə böyük inam bəxş edəcək, nisgilli Qarabağ torpağında dolaşan ruhlara isə təskinlik gətirəcək...

Hər sabah, hər gecə Cocuq Mərcanlıda yanacaq işıq əsarətdə olan torpaqlarımıza doğru nur səpələyəcək...

Prezident bunu da bacardı!..

İxtiyar HÜSEYNLİ,
“Azərbaycan”, 20 iyun 2017-ci il

Cocuq Mərcanlı kəndinin bərpası davam etdirilir

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2017-ci il iyunun 15-də imzaladığı “Cəbrayıl rayonunun Cocuq Mərcanlı kəndində bərpa işlərinin davam etdirilməsi ilə bağlı tədbirlər haqqında” Sərəncama əsasən ikinci mərhələdə 100 fərdi yaşayış evinin, uşaq bağçasının, həkim məntəqəsinin, digər zəruri sosial və infrastruktur obyektlərinin tikintisi məqsədi ilə 9,0 (doqquz) milyon manat ayrılıb. Nəzərdə tutulan bütün işlər qısa müddətdə, yüksək keyfiyyətlə icra olunacaqdır.

Cocuq Mərcanlı kəndinin bərpası davam etdirilir.

Bəli, bu gün Cəcuq Mərcanlıda həyat qaynayır. Uzun illər bir-birlərinin həsrəti ilə yaşayan kənd və kəndin sakinlərinin ayrılığına nəhayət son qoyuldu, Böyük Qayıdışın ilk qaranquşu olan Cəcuq Mərcanlı kəndinin bərpası qısa müddətdə -cəmi 2 ayda başa çatdırıldı.

Tam əminliklə deyirik ki, Azərbaycan Prezidenti cənab İlham Əliyevin həyata keçirdiyi tədbirlər nəticəsində Ermənistanın işğalçılıq siyasətinə son qoyulacağı, bütün məcburi köçkünlərin doğma torpağa qayıdacağı gün çox da uzaqda deyil.

Ar 2017
2676

